

Kokemuksiani ristin tieltä

Janne Kaisanlahti

© Janne Kaisanlahti

Painettu Tornion Kirjapainossa 2010

Lukijalle

Ajelin Kemijoen vartta Kemistä Rovaniemelle, siis pohjoisen suuntaan eräänä syystalvena. Olin osallistunut poliittiseen tilaisuuteen ja siis palaamassa sieltä opiskelupaikkakunnalleni Rovaniemelle. Oli pimeätä, noin puolenyön aikaan, ja ajokeli oli kehnonlainen. Autokaan ei ollut kovin tuttu, sillä olin lainannut sitä Rovaniemellä asuvalta äitipuoleltani, ja olin ajanut autolla aiemmin vain muutamia kertoja.

Jossain vaiheessa huomasin, että olimme päätyneet vahingossa sivutielle. Kysyin vieressäni istuneelta ystävältäni, joka on eräs parhaita ja luotetuimpia ystäviäni, useita kertoja, olemmeko varmasti matkalla oikeaan suuntaan. Hän vakuutti, että joki näkyy siellä oikealla puolella ja että kuljemme siis kohti pohjoista. Kun tie huononi ja muuttui kuoppaisemmaksi, hiljensin vauhtia entisestään. Ystäväni oli raskaana, joten siksikään en halunnut hyppyyttää autoa tai tehdä äkkijarrutuksia.

Kun olin päässyt takaisin isommalle tielle, poliisiauto lähti seuraamaan meitä ja pysäytti valoja vilkuttaen meidät tien reunalle Muurolan kylän kohdalla. Koskaan aikaisemmin en ollut joutunut poliisin pysäyttämäksi, en edes ratsiaan. Oletin, että saan ylinopeussakon, vaikka olin kyllä pyrkinyt ajamaan nopeusrajoitusten mukaan. Ajattelin, että ehkä sittenkin olin jättänyt huomiotta taajamaan saapumisen. Mutta poliisi kertoikin pysäyttäneensä meidät saatuaan ilmoituksen heittelevästä tai ainakin ylipäänsä huonosta autolla ajosta.

Olimme ystäväni kanssa melko yllättyneitä. Olimme ajaneet mielestämme liiankin varovaisesti. Kun tie, jolle olimme päätyneet, oli liukas ja valaisematon kylätie, niin emme tohtineet ajaa lujaa. Se oli nähtävästi ärsyttänyt takana ollutta, ja meitä suorastaan häiritsevän lähellä ajanutta, pakettiautoa, joka käsityksemme mukaan oli ollut ilmiannon tekijä. Omalla kaistalla olimme – ainakin omasta mielestämme – pysyneet koko ajan.

Poliisi tarkasti ajokorttini ja kyseli, mistä olemme tulossa ja minne menossa. ”Onneksi ei ole enää paljoa jäljellä”, hän vastasi, kun sanoin, että Rovaniemelle. Kerroin myös, että huonohkolla ja liukkaalla tiellä emme yksinkertaisesti uskaltaneet ajaa lujempaa. Vaikka omasta

mielestämme ajamisemme oli ollut suorastaan esimerkillistä, olimmehan ajaneet runsaasti alle nopeusrajoitusten liukkaalla kelillä, oli jonkun mielestä matkantaittamisemme ollut suorastaan surkeata. Poliisi pyysi myös puhaltamaan alkometriin. Teki mieli huomauttaa, että en ole koskaan ryypännyt ja mainita vielä päälle, että olen uskovainen ihminen. Sillä lauseellahan me syntiset kristityt olemme usein koettaneet todistaa paremmuuttamme teoissa. Mutta älysin sentään, ettei se olisi mitään asiassa auttanut. Puhalsin pilliin, poliisi totesit nollat, kehotti ajamaan tarkkaavaisesti ja lähti. Jatkoimme ystäväni kanssa tapahtunutta hieman ihmetellen, ehkä vähän huvittuneinkin, kohti Rovaniemeä.

Kuvauksen öisestä automatkasta – joka todella tapahtui – voisi esittää myös vertauskuvana taivalluksestani uskon tiellä. Siitä asti kun muistini kantaa, olen yleensä kuvitellut olevani oikealla tiellä, uskonut Jumalaan, tai ainakin jos uskoni on horjunut, niin olen tiennyt Korkeimman olevan olemassa. Mutta olisiko kulkuni sittenkään näyttänyt takana ajavasta niin suoralta? Kun tie on ollut liukas ja reitti tuntematon, olen hidastanut, joskus pysähtynytkin tai ajanut päämäärättömästi muistamatta, että hansikaslokerosta voisi löytyä tiekarttojen tiekartta – Pyhä Raamattu! Ja se tiekartta ei erehdy eikä vanhene. Kun vielä avaamme Pyhän Hengen navigaattorin ja kuuntelemme sieltä kuuluvaa Jeesuksen ääntä, voimme olla täysin varmoja, että kulkipa tiemme eteenpäin tai taaksepäin, olemme kuitenkin matkalla ylöspäin.

Tässä kirjassa kerron ensinnäkin omista hengellisistä kokemuksistani, taipaleistani ristin tiellä elämäni ensimmäisen neljännesvuosisadan aikana. Kirjan toisessa osassa käyn vuoropuhelua kristinuskoon liittyvistä kysymyksistä lähinnä niiden keskustelujen pohjalta, joita olen kuluneiden vuosien aikana käynyt eri tahojen ja ehkä myös itseni kanssa. Kirjan kolmanteen osaan olen koonnut mm. Internet-päiväkirjassani ja sanomalehdissä julkaisemiani kirjoituksia. Neljännessä osassa kuvailen lyhyesti toimintaani Kemijärven seurakunnan kirkkovaltuutettuna vuosina 2007–2010.

Olen miettinyt, onko minun ylipäättään sopivaa julkaista hengellisiä pohdintojani. Mikä minä olen yrittämään vastata niihin kysymyksiin, joiden äärellä ihmiskunta on painiskellut kutakuinkin koko olemassaolonsa ajan? Mikä minä olen selittämään uskontoa ja Raamattua ilman teologista koulutusta tai papinvirkkaa? En edes itse pidä itseäni kovin esimerkillisenä uskovaisena ja onpahan minun joskus

annettu ymmärtää, että pitäisi jättää uskonnosta puhuminen kokonaan toisille.

Kuitenkin koen, että haluan antaa oman, jos vaikka varsin vajavaisenkin, panokseni Jeesuksen meille antaman lähetyuskäskyn täyttämiseksi: *”Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni!”* Evankeliumin levittämiseksi, Jeesuksesta kertovan vapauttavan ilosanoman julistamiseksi, on vielä paljon tekemätöntä työtä. Haluan kertoa siitä, mitä olen itse kokenut, tavallisena ihmisenä. Kirjoittaminen on sitä paitsi ollut minulle aina luonteva tapa jakaa ajatuksiani.

Pohdin, olisiko minun täytynyt jättää kertomatta seurakunnan luottamushenkilönä kielteisenä kokemiani asioita. Mutta ihmisiähän me kaikki olemme ja myös kristityt ihmiset ajautuvat joskus vastatusten ja syntyy erimielisyyksiä. Jo opetuslapset olivat keskenään erimielisiä, saatikka sitten me, mutta silti evankeliumin ilosanoma on levinnyt. Haluan kertoa rehellisesti, miten itse olen kokenut ensimmäisen kirkkovaltuustokauteni Kemijärven seurakunnassa. Voittopuolisestihan kokemukseni ovat olleet hyviä. Joku toinen on voinut kokea asiat toisin ja hänellä on vapaus kertoa oma näkemyksensä. Jotta kirjan sävy ei olisi kovin henkilökohtaisesti hyökkäävä ketään kohtaan, niin olen välttänyt yksittäisten henkilöiden nimien mainitsemista kyseisessä luvussa.

Kristinuskoa ei ole tarkoitettu vain joillekin ”hyville uskovaisille” tai aktiiviseurakuntalaisille. Se on tarkoitettu meille kaikille, tavallisille ihmisille. Vaikka kuinka kuvittelisimme pärjäävämmekö pelkillä omilla voimillamme, niin tarvitsemme armoa ja syntiemme anteeksisaamista. Jeesuksen tunteminen ei merkitse satuhahmoon uskomista tai siirtymistä pois normaalijärkisestä elämästä tylsäksi virrenveisaaajaksi. Se merkitsee totuuden löytämistä elämän peruskysymyksiin, yhteyttä kaiken luoneeseen elävään Jumalaan ja viimein tämän elämän päätyttyä pääsyä iankaikkiseen elämään.

Kaikkein eniten tämän kirjan kirjoittamiseen minua ovat inspiroineet ne keskustelut, joita olen käynyt ainakin sillä hetkellä kristinuskoon kielteisesti suhtautuneiden henkilöiden kanssa. Minusta tuntuu varsin hauskalta ajatella, että Jumala on käyttänyt heitä – tahtomattaan – apunani evankeliumin julistamisessa.

Jumala kutsuu meitä kaikkia.

Kemijärvellä, 10.10.2010

Janne Kaisanlahti

Luku 1: Omista kokemuksistani

”Armostas, oi Isä lainaa”

Synnyin 22. päivänä lokakuuta vuonna 1984 Kemijärvellä. Lähimmät omaiseni, kuten suurin osa muistakin suomalaisista, kuuluivat evankelis-luterilaiseen kirkkoon. Minutkin otettiin kasteessa seurakunnan jäseneksi pian syntymäni jälkeen.

Usko Jumalaan on ollut mukana elämässäni jollain tasolla niin kauan kuin muistini kantaa. Kun yritän muistella varhaisimpia vuosiani, ehkä ensimmäisiä uskoon liittyviä muistoja ovat iltarukoukset isovanhempieni kanssa. En muista, että uskonnosta olisi mummolassa puhuttu mitenkään erityisen paljon, mutta Jumalan olemassaolo oli jotenkin itsestään selvä asia. Opin lukemaan ennen kouluikää ja muistan lainanneeni kirjastosta usein lapsille suunnattuja kristillisiä kirjoja ja Raamatun tapahtumista kertovia sarjakuvia.

En ole lähtöisin mistään perinteisestä ydinperheestä, vanhempani erosivat ollessani parivuotias. En ollut missään vaiheessa päivähoitossa, vaan äitini käydessä töissä vietin aikani pääasiassa isovanhempieni hoidossa. Äidinäiti opetti minut rukoilemaan iltarukouksen ja luottamaan Jumalan johdatukseen. Kävimme silloin tällöin jumalanpalveluksissa, vaikka varsinaisia seurakunta-aktiiveja emme olleet. Olen siinä käsityksessä, että elämäni olisi muodostunut toisenlaiseksi, ja nimenomaan huonompaan suuntaan, jos en olisi saanut tällaista kristillisesti suuntautunutta kasvatusta varhaisessa lapsuudessani. Rukouksen merkitystä tähdensi usein myös isäni isoäiti, joka asui maaseudulla, noin viidentoista kilometrin päässä kotikaupunkini keskustasta. Lapsuudessani hän tosin jäi minulle melko etäiseksi hahmoksi, mutta hänen viimeisinä, vaikeiden sairauksien leimaamina elinvuosinaan, jolloin huolehdin hänen asioistaan, keskustelimme paljon hengellisistä kysymyksistä.

Monet lapset, jotka ovat varttuneet jonkin uskonnollisen yhteisön piirissä, ovat varttuessaan usein alkaneet kapinoida ja tehneet rajujakin irtiottoja lapsuudenkotinsa arvomaailmaan. Minulla ei ollut tarvetta sellaiseen, sillä minulla ei ollut mitään yhtä arvomaailmaa, jonka

keskellä olisin kasvanut. Ympärilläni oli aina erilaisia maailmankuvia. Minullahan ei ollut mitään yhtä selkeää lapsuudenkotia, jossa minut olisi kasvatettu, vaan minulla oli monta paikkaa, joissa tavat, arvot, elämänkatsomukset ja myös minuun kohdistuvat odotukset erosivat osin toisistaan. Opin jo varhain näkemään elämän moninaisuuden. Kuljin erilaisten maailmojen välillä eikä ristiriidoiltakaan aina välttytty.

Olen hyvin kiitollinen siitä, että jo lapsuudesta saakka sain luottaa siihen, että tapahtuipa mitä tahansa, Jumala on läsnä. Muistan jo lapsena kokeneeni, että tapahtuipa mitä tahansa, kaikki huolet saattoi kertoa Jumalalle. Iltarukous päättyi: *"Sijaltain jos en nousisi, taivaaseen ota luoksesi."* Miten levollisin mielin silloin saattoikaan nukkua. Vaikka kuolema kohtaisi yön aikana, saa perustellusti luottaa Jumalan huolenpitoon. Muistan lapsuudessani oppineeni myös Jumalan suuruudesta. Jumala on kaiken näkevä ja kaiken tietävä. Jumalan ja Jeesuksen nimeä ei saanut lausua turhaan. Ruoka oli Jumalan viljaa, josta tuli olla kiitollinen, silloinkin, kun se ei omasta mielestä maistunut hyvälle.

Tarkastellessani lapsuuttani huomaa nyt, miten usko ja rukoukset voivat kantaa monien sukupolvien ylitse. Mummi opetti minulle omalta isältäään oppimansa iltarukouksen. Mummini isä, kolmen sodan veteraani Akseli Huttunen oli kehottanut lapsiaan puhumaan Jumalalle ja kertomaan rukouksessa mieltään askarruttavat asiat ylöspäin. Myös kirkossa käyminen oli ollut hyvin tärkeä asia Huttusen perheessä, vaikka Akseli Huttusta ei voi millään muotoa kuvailla perinteiseksi kirkkouskovaiseksi. Hän oli ronskia kieltä käyttänyt omintakeinen mies, joka ei kaihtanut puuttua lastensa elämänvaiheisiin silloinkaan, kun nämä olivat aikuisia ja jolla oli elämässään erinäisiä heikkouksia. Mutta käsittääkseni Akseli Huttunen ei milloinkaan kieltänyt Jumalaa. Minä en tavannut koskaan Akseli Huttusta, sillä hän kuoli yksitoista vuotta ennen syntymääni. Kuitenkin lapsuudessani tämän äidiniäitini hallitsevan isän muisto eli niin vahvasti, että Akseli Huttunen tuntui kuin perheenjäseneltä.

Olin 7-vuotias, kun mummini luki isänsä iltarukouksen veljensä avoimen arkun äärellä. Veli oli kerran lähtenyt suureen maailmaan ja joutunut monenlaisille teille, nyt hän palasi kotiseudulleen vainajana. Muistan, miten mummini ääni kaikui hiljaisen kappelin seinistä.

“Armostas oi Isä lainaa, mitä lapses anelee. Jeesus turvaks tule aina, meitä myöskin auttele. Lohduttaja laupias, Pyhä Henki armias, rukoukseni kuule nyt ja aina. Iankaikkisesti. Aamen.”

Tässä yhteydessä en malta olla kertomatta tapausta, jonka kuulin 95-vuotiaaksi eläneeltä kunnallisneuvos Mauno Jankkilalta. Hän oli ollut jatkosodassa rintamalla yhtäaikaan isoukkini Akseli Huttusen kanssa. Oli käyty ankaraa taistelua, luodit olivat vinkuneet juoksuhautojen yllä. Eräs sotilas menetti hieman hermojaan ja oli alkanut peloissaan toistella kuolevansa ja pyytänyt Akseliä rukoilemaan hänen puolestaan. Akseli oli vastannut: ”En mie oikein nyt ehtisi rukoilemaan, mutta voin mie oikein nopiasti!” Se oli käytännöllistä kristillisyyttä.

Kun Akseli Huttunen osti Kemijärveltä Honkakankaan hautausmaalta, aidasta laskien ensimmäisestä rivistä, muutaman hautapaikan 1940-luvulla, hän perusteli paikkavalintaa: ”Päästään sitten ylösnousemuspäivänä ensimmäisenä ulos.” Ennen kuolemaansa hän ilmoitti kuitenkin haluavansa tulla haudatuksi Rovaniemelle, jonne hänen vanhempansakin olivat haudatut. Olipa hän lisännyt, että jos Rovaniemelle ei tule kauempana asuvilla omaisilla muuta asiaa, niin ”käykää haudalla vaikka paskalla!” – Nämä Kemijärvellä sijaitsevat hautapaikat ovat edelleen sukuni hallussa ja toivon, että minun ruumiini tullaan aikanaan hautamaan sinne.

Akseli Huttunen oli puolestaan itse kasvanut hyvin perinteisessä kristityssä kodissa 1900-luvun alun Rovaniemellä. Kotona pidettiin seuroja ja laulettiin paljon. Savosta Lappiin muuttanut isä oli ankara kasvattaja. Hän kavahti maailmallisuutta, muita lauluja ei saanut laulaa kuin hengellisiä lauluja. Selkäsauna saattoi seurata ”tämän maailman lauluista”. Liekö tästä oli seurauksena, että yhdestä perheen pojasta tuli aikanaan tunnettu iskelmälaulaja. Myös Akselin elämänvaiheissa on nähtävissä monenlaista kapinaa lapsuuskotia kohtaan.

Usein Akseli Huttunen oli muistellut rakastavaa, uskovaista äitiään. Äiti oli oman kuolemansa hetkellä pelastanut Akselin myös melko varmalta kuolemalta. Vaikka lapsuuskoti oli poliittisesti oikeistolainen, osallistui Akseli 17-vuotiaana työväenliikkeen toimintaan ja oli mukana myös Rovaniemen punakaartissa loppuvuodesta 1917. Talvella 1918 Akseli, joka tosin oli jo eronnut vasemmistolaisista järjestöistä, oli pohtinut, josko hän sittenkin lähtisi Kemiin liittyäkseen punakaartilaisiin. Valkoiset kun näyttivät ottavan Rovaniemellä vallan. Keuhkotautia

sairastanut äiti oli pyytänyt viimeisenä iltanaan, ettei Akseli lähtisi. Akseli jäi kotiin ja äiti kuoli seuraavana yönä.

Myös monelta muulta puolelta sukuhaarojani olen löytänyt tietoja esivanhempieni uskonnollisista käsityksistä. Levärannalla sijaitsevan sukutilamme perustaja, Matti Gehör eli Kiherin Matti, oli lestadiolinen saarnamies. Hän joutui kokemaan myös tämän elävää kristillisyyttä ja raittiita elämäntapoja Lapin kansalle tuoneen lestadiolaisen herätysliikkeen hajoamisen ihmisten riitoihin. Otto Kyyhkysen kirjassa on muisteltu, että kerran Kiherin Matin pitäessä seuroja oli hänen veljensä tullut taloon ja alkanut syytellä, ettei Matti pääse taivaaseen. Näin me kristityt olemme kaikkina aikoina mielellään pyrkineet tuomarin rooliin, vaikka viimeisellä tuomiolla tuomari on meitä kaikkia suurempi.

Kiherin Matin vaimo Anna Liisa kuuluu huolehtineen, että sunnuntai pyhitetään lepopäiväksi ja jumalanpalveluksen aikaan pidettiin kotihartautta. Maalaiskylästä kun ei noin vain kirkolle lähdetty eikä silloin ollut radioitakaan, joista jumalanpalvelusta olisi voinut kuulla, mutta työntekoa piti silti pyhäisin välttää. Aikanaan Matti Gehör, jota kutsuttiin Kiherin Matiksi, möi oman osansa tilastaan tyttärenpojalleen, minun isoukilleeni Janne Kaisamatille. Kiherin Matti kuoli talvella 1927 oltuaan jonkin aikaa sairaana. Isoukkini, tuolloin nuori mies, oli auttanut hänet ylös yöastialta, kun Matti oli yhtäkkiä alkanut rukoilla jälkikasvunsa ja tulevien sukupolvien puolesta. Ja rukouksia lausuen hänen elämänsä päättyi.

On huikaisevaa ajatella, että monen monta sukupolvea ennen minua on saanut oppia tuntemaan sen Jeesuksen, joka on sama eilen, tänään ja ikuisesti. He ovat nyt siellä perillepääseessä seurakunnassa. Ja Jumalan armosta kaikki uskossa Jeesukseen kuolleet sukupolvet kerran kohtaavat ja iloitsevat ikuisessa määränpäässä. Siellä, missä elämä todella vasta alkaa.

Kaisan kerhossa

Lapsena minulla ei ollut juurikaan ikäistäni seuraa, ja täydellisen ikätovereistani syrjäytymisen estämiseksi äidinäiti lähetti minut seurakunnan kerhoon. Oletan, että vähintään yhtä tärkeänä syynä tälle päätökselle oli se, että saisin siellä lapsille tarkoitettua opetusta

kristinuskosta. Kerhoa pidettiin Kemijärven muutama tunti kerran tai kaksi viikossa. Tämä oli ensimmäinen yhteyteni Kemijärven seurakuntaan. Sanalla seurakunta en tarkoita tässä niinkään Kemijärven seurakunnaksi kutsuttua julkisyhteisöä, vaan yleensäkin uskovien kristittyjen yhteisöä. Toki kerho oli Kemijärven seurakunnan ylläpitämä, joten sanan tämäkin merkitys on varsin sopiva.

Seurakunnan kerhossa ”kerhotätinä” toimi Kaisa Heikkinen. Kerhon aluksi pidettiin alkuhartaus, jossa muistaakseni rukoiltiin, luettiin Raamattua ja laulettiin virsi tai joku lapsille tarkoitettu hengellinen laulu. Sitten oli ohjelmassa erilaisia leikkejä ja pelejä, piirtämistä, askartelua tai muuta sellaista. Ennen kaikkea Kaisa opetti meille kuitenkin kristinuskon perusasioita ja Raamatun kertomuksia kuvien, laulujen tai leikkien avulla.

”Jeesus olisi voinut tulla alas ristiltä, jos hän olisi halunnut. Mutta hän jäi sinne. Hän kärsi ja kuoli meidän syntiemme tähden.” Kun Kaisa kertoi näin, ajattelin, että eikö Jeesus olisi voinut vaikka riuhtaista toisen kätensä irti naulasta ja näyttää tuomitsijoilleen, kuka todella on.

Nykyisin on sanottu, ettei lapsia saisi ”aivopestä” mihinkään uskontoon, vaan jokaisen tulisi saada muodostaa itse oma maailmankuvansa aikuisena. Niin heidän tuleekin itse muodostaa. Mutta jos annamme lasten kasvaa uskonottomassa ilmapiirissä, kasvatamme heitä ateismiin. Juuri sitä sielunvihollinen haluaa. Maamme ja koko kristitty maailma on noussut ja kehittynyt kristillisten perusarvojen varassa. Ne ovat tuoneet hyvinvointia niillekin, jotka eivät itse ole olleet uskovia – monet ei-uskovat sitä paitsi tunnustavat kristillisten perusarvojen oikeellisuuden. Mutta esivanhempien uskon varassa ei maa eikä maailma pysy kauaa edes nimellisesti kristillisenä eivätkä kristillisten perusarvojen mukaiset ihanteetkaan silloin pysy kunniassa.

Kerran Kaisan kerhossa askarreltiin vessapaperirullista ja puutikuista juutalaisten kirjakääröä ja kirjakäärökoteloja muistuttava koriste, joka on kotonani edelleen kirjahyllyssä. Olen kirjoittanut käärön tekstiin hieman haparoivin tikkukirjaimin: ”JUMALAN SANA PYSYY AINA”. Ja näinhän asia on. Ihmiset ovat kautta historian epäilleet. Jo paratiisissa paholainen kysyi: onko Jumala todella sanonut, ja ihmiset uskoivat häntä. Kaikkina aikakausina on noussut aatteita, jotka ovat kieltäneet kristinuskon Jumalan olemassaolon ja Raamatun totuudellisuuden. Silti kristinuskon totuus säilyy muuttumattomana.

Elämäni tärkeimpiä ja parhaiten kannatelleimpia kivijalkoja rakennettiin juuri niinä vuosina, jolloin sain Kaisa-tädin kerhossa oppia näitä muuttumattomia, ikuisia totuuksia. Kunpa jokainen lapsi tässä maailmassa voisi saada samanlaista opetusta! Olen kuullut joskus mielestään valveutuneiden vanhempien julistaneen, miten heidän lapsilleen ei saa opettaa uskontoa. Mutta mikä oikeus meillä on kieltää lapsiltamme mahdollisuus valita Jeesus, valita iankaikkinen elämä – vastata oikein kaikkein tärkeimpään kysymykseen, mihin koskaan joudumme vastaamaan!

Kesällä 2009 olin Helsingissä lentokentällä palaamassa ulkomaanmatkalta, kun isoäitini kertoi minulle puhelimitse, että Kaisa oli kuollut äkillisesti. Olimme pitäneet yhteyttä kerhovuosieni jälkeen silloin tällöin. Jumalanpalveluksen jälkeen saimme usein sunnuntaisin häneltä kyydin kotiin, kun tapasimme kirkon pihalla. Juhannuksena hän oli vieraanani oikeusnotaariksi valmistumisen johdosta järjestämissäni juhlissa, yksitoista päivää myöhemmin hän kuoli. Olin surullinen hänen kuolemastaan, mutta iloitsin siitä, että hän oli nyt päässyt eroon monista vaivoistaan, iankaikkiseen Taivaan kotiin, jonne hän oli eläessään niin monia muita ollut viitoittamassa.

Istuessani autossa matkalla kohti pohjoista rukoilin hiljaa mielessäni kiitosrukousta Jumalalle kaikesta siitä hyvästä, mitä niin itse kuin koko kotiseutuni oli Kaisa Heikkisen kautta saanut osakseen.

Liitän tähän yhteyteen Kaisan muistoksi laatimani kirjoituksen, joka julkaistiin paikallislehdessä.

Kaisa Heikkisen muistolle

Monien kemijärveläisten ja erityisesti seurakuntaväen tunteman, entisen lastenohjaaja Kaisa Heikkisen ajallinen elämä on päättynyt. Kaisa Heikkinen menehtyi juhannuksen jälkeen äkilliseen sairauskohtaukseen 63 vuoden iässä.

”Kerhotäti” Kaisaan tutustuin nelivuotiaana, kävin kolmisen vuotta hänen ohjaamaansa seurakunnan kerhoa. Hänen kauttaan sain ensimmäisen kosketukseni seurakuntaan ja opin kristinuskon perusteita. Laulujen ja leikkien lomassa saimme oppia niitä yksinkertaisia, muuttumattomia totuuksia, joihin kristinusko perustuu. Muistan yhä, miten Kaisa vertasi rukousta puhelinsoittoon elävälle Jumalalle.

Raamatun kertomuksia hän opetti meille hyvin havainnollisesti, erityisesti kertomuksia Jeesuksesta, Jumalan Pojasta, joka rakkaudesta ihmiskuntaan kuoli puolestamme.

Usein lauloimme:

*Mun musta sydämeni on lunta valkeampi,
kun veri Jeesuksen on pessyt synnistä sen.
Nyt kultakaupunkihin käyn valkovaattehin.
Se päivä niin riemuista on kerran koittava.”*

Kaisan kohdalla se päivä on nyt koittanut.

Lapsuusvuosieni jälkeen tapasimme silloin tällöin. Jumalan-palveluksen jälkeen tulimme monesti isoäitini kanssa Kaisan kyydillä Särkikankaalle. Usein Kaisa kertoi puolison, lasten ja lastenlasten kuulumisia, kaikesta huomasi, että perhe oli hänelle hyvin tärkeä.

Monet Kaisan tunteneet ovat muistelleet häntä valoisaksi ja hyväntuuliseksi ihmiseksi. Vaikka hänellä oli vaikeita sairauksia, vaikutti hän aina tavatessa pirteältä ja reippaalta. Hänen kaltaisensa ihmiset ovat kuin keitaita erämaassa – tai iloisesti soljuvia tunturipuroja karussa pohjolassa, jos tällainen vertaus olisi lappilaisen kohdalla sopivampi. Kaisan kaltaisista ihmisistä on oppimista meillä, joista ystävällisyys ja hyväntuulisuus paistavat niin paljon harvemmin.

Tapasin Kaisan viimeisen kerran oikeusnotaariksi valmistumiseni johdosta järjestetyissä juhlissa. Kun hän puristi kättäni lämpimästi, onnitteli ja toivotti Jumalan siunausta, välittyi hänestä sama lämminhenkisyys ja elämänmyönteisyys kuin aina ennenkin. Enpä olisi tuolloin voinut uskoa, että ei ehtisi kulua kahta viikkoakaan, kun Kaisan aika maan päällä tulisi täyteen.

Kaisa piti kunniassa perinteisiä kristillisiä perusarvoja eikä ”mukautunut tämän maailman menon mukaan”, kuten sanonta kuuluu. Mutta tämä ei merkitse, että hän olisi ollut synkkä tai ahdasmielinen. Päinvastoin, hän oli avarakatseinen, helposti lähestyttävä uskovainen, jonka henkilökohtaisesta olemuksesta välittyi rauha ja elämänilo. Sisäinen rauha oli löytynyt Golgatan ristin juurelta. Syntien anteeksianto ja toivo iankaikkisesta elämästä olivat hänelle elävää todellisuutta, kuten voivat olla jokaiselle meistä, jos tunnustamme Jeesuksen Herraksi, syntiemme sovittajaksi ja kuoleman voittajaksi.

Jokainen meistä ylittää kerran sen rajan, jonka Kaisa on ylittänyt. Lähtö voi tulla myös äkkiä, kuten hänenkin kohdallaan lopulta kävi. Olemmeko valmiita viimeiselle matkalle? Voimme sanoa tulevamme omalla uskollamme autuaiksi, mutta sittenkin – Jumala on luonut ihmisen eikä ihminen Jumalaa. Raamatussa kaikkeuden Luoja kertoo, miten voimme saada Jumalan johdatuksen omalle kohdallemme tässä ajassa ja päästä kerran Taivaan kotiin. Voimme ottaa vastaan evankeliumin ilosanoman tai torjua sen.

”Kaisa-tädin kerhossa” laulettiin usein myös leikin siivittämänä laulua *Milläs minä pääsen taivaaseen*. Sen viimeinen säkeistö kuuluu:

*Syntini kun hylkään ja tunnustan, silloin minä taivaan jo omistan.
Uskomalla Herraan Jeesukseen pääsen minä varmasti taivaaseen.*

Kaisan kohdalla tämä on käynyt toteen.

kiittäen ja iäisyysmatkaa siunaten,

Janne Kaisanlahti

Rippikoulusta

Näiltä vuosiltani, jolloin olin peruskouluikäinen, muistan, että uskoin kaiken aikaa Jumalaan ja kerroin siitä mielelläni kavereilleenikin, mutta muistutin samalla, etten ole mikään ”uskovainen”. Halusin kyllä uskoa Jumalaan, mutta en leimautua uskovaisen pelottavalla leimalla. Muistan, että lapsena pelasimme kerran korttia, kun ikkunasta havaittiin, että pihalle käveli eräs kirkkouskovaisena tunnettu tuttava. Tuolloin paikalla ollut omainen nappasi äkkiä pelikortit pois, kun ”sehän on uskovainen”. Ajattelin, että millä tavoin vieras olisi voinut pahastua korttipelistä, jossa ei koskaan käytetty rahapanoksia.

Myönnän, että kun luin paljon vieraista kulttuureista, ja jonkin verran matkustelinkin ulkomailla, niin pohdin, voivatko kaikki muut uskonnot kuin kristinuskko olla väärässä. Löysin eri uskontojen moraaliperiaatteista hyviä, mielestäni meille kaikille sopivia periaatteita. Usein mielessäni kävi ajatus, eivätkö kaikki uskonnot voi johtaa perille? Näin jossakin kuvan, jossa Jeesus, Buddha ja Mahatma Gandhi kulkivat

samaa tietä, kenties se kuvasi sitä ns. kultaista keskitietä, ja pidin kuvasta kovasti.

Erityisen mielenkiinnon kohteenani olivat kuitenkin Raamatun tapahtumat. Matkalla minulla oli yleensä mukana joko koko Raamattu tai vähintään Uusi Testamentti. Usein luin myös Mooseksen kirjoja ja katsoin elokuvia, jotka kertoivat Vanhan Testamentin keskeisimpien henkilöiden elämänvaiheista.

Olin muistaakseni talvella 1999 yläasteella tet-harjoittelussa Kemijärven seurakunnassa. Tuolloin joku seurakunnan tädeistä kysäisi minulta: ”Oletko sinä uskova nuori?” Kysymys tuli kuin salamaniskusta ja tunsin hetkeksi lamaantuvani. Minulta ei ollut muistaakseni koskaan aiemmin kysytty sitä suoraan, siis henkilökohtaista suhdettani Jeesukseen. Enkä ollut kuullut muiltakaan sitä kysyttävän. Sopersin siihen suuntaan, että ”uskon minä, että tuolla ylhäällä on jotakin” ja ehkä mainitsin lukevani iltarukouksen. Sitten lisäsin, että kesällähän minä menen rippikouluun, siellä varmaan näistä asioista kerrotaan enemmän.

Nyt ymmärrän, että meidän kaikkien on oltava valmiita vastaamaan siihen kysymykseen. Siihen ei riitä vastaukseksi, että on minut kastettu ja kuulun kirkkoon. Tapakristitty ei ole taivastiellä. Eikä ole Raamatun mukaan oikea vastaus sekään, että uskon omalla tavallani ja kukin tulkoon uskollaan autuaaksi! Eikä auta sekään, että alamme luetella, kuinka usein olemme käyneet jumalanpalveluksissa ja ehtoollisella ja muistuttaa ansioitamme seurakunta-aktiivina. Jos haluamme saada osaksemme kaikki ne siunaukset – niin tässä elämässä kuin tulevassa – jotka Jeesus omilleen lupaa, on meidän ehdottomasti vastattava ja myös vastauksemme uskottava: ”Kyllä, uskon Jeesukseen henkilökohtaisena Vapahtajanani.” Se vastaus meidän on annettava, vaikka siitä seuraisi mitä tahansa tässä maallisessa elämässämme. Meidän on nöyryyttävä tunnustamaan, että tarvitsemme armoa ja anteeksiantoa.

Kesällä 1999 kävin rippikoulun kotiseurakunnassani. Kävin rippikoulun ns. päivärippikoulun muodossa. En ollut yläasteikäisenä millään muotoa sosiaalinen tyyppi ja ajatuskin viikon viettämisestä metsässä vieraiden ihmisten kanssa hirvitti. Päivärippikoulussakin pysyin lähinnä vaiti enkä muista tehneeni oppitunneilla ainuttakaan kysymystä, vaikka monta asiaa askarruttikin mieltä.

Olen vähän arkaillut kertoa julkisemmin kokemuksistani rippikoulusta. En halua loukata ihmisiä, jotka pitivät rippikoulun ja varmasti tekivät parhaansa. Siihen, että koin rippikoulun osittain

epämiellyttävänä kokemuksena, pääsyy on minussa ja omassa sieluntilassani. En kokenut voivani hyväksyä kristinuskon perustotuuksia sen suhteen, mitä pelastumiseen vaaditaan. Mutta kieltämättä olen myös sitä mieltä, että eräitä rippikoulun yksityiskohtia olisi voinut ehkä vielä hioa.

Päiväriippikoulu oli tietysti luonteeltaan melko oppituntimainen. Olen kirjoittanut siitä samana kesänä, ”Rippijuhlan – Muistoja ja kuvia” -kirjasta täyttäessäni mm: *”No, se oli aika ykstopinen rippikoulu ... He [kesäteologit] kun vain kirjoittivat fläppitaululle monta kertaa samoja asioita, joita meidän piti kopioida. Kunnon keskustelua ei päässyt juuri syntymään. Kaikki istuivat vain tuoleissaan sen näköisinä, että kunhan minun ei tarvitsisi puhua.”*

Minusta rippikoulun tunnit tuntuivat siis tylsiltä. En kokenut opetusmenetelmiä eläviksi. Joistakin oppitunneista silti pidin. Olen ajatellut, että olisi ollut ehkä parempi, jos opetuksesta olisi enemmän vastannut pitkään opetustyöstä vastanneita henkilöitä, pappeja tai evankelistoja, joilla on kokemusta varsinkin epäilevien ja ei-uskovien nuorten parissa toimimisesta.

Minua luultavasti ärsytti se ehdottomuus, jolla uskonasioista kerrottiin. Ajattelin monesti, että mistä nämä tietävät niin varmasti, mikä on lopullinen totuus ja että juuri heidän tulkintansa Raamatusta on se ainoa oikea.

Nykyään kirkkoamme on arvosteltu, ja luultavasti ihan perustellusti, että se puhuu armosta ja rakkaudesta ilman, että tarpeeksi korostetaan katumuksen, parannuksen ja omakohtaisen uskon merkitystä. Omaa rippikouluani ei voi ainakaan siitä syyttää. Aivan oikein onkin kertoa helvetistä ja viimeisestä tuomiosta, sillä iankaikkisuudessa on olemassa myös se huonompi, se hirvittävä vaihtoehto, johon Raamatun mukaan osa ihmisistä joutuu. Mutta tuomion ohella on korostettava Jumalan rakkautta ja sitä, että Hän ei halua yhdenkään meistä joutuvan kadotukseen. Toki Jumalan armosta ja rakkaudestakin kerrottiin, mutta päällimmäiseksi muistoksi rippikoulusta minulle jäi silti kananmuna, jonka kesäteologi viskasi pöydälle havainnollistaen mahdollista kohtaloamme viimeisellä tuomiolla. Sitten he hakivat luutun, jolla särkynyt kananmuna pyyhittiin pois pöytälevyltä. Minusta se tuntui sitä paitsi ruoan haaskaamiselta.

Sain myös kuulla, että vain hyvin, hyvin pieni osa ihmisiä pelastuu. Mietin, että missähän kohtaa Raamattua se prosenttiluku on ilmaistu.

Minulle syntyi myös sellainen mielikuva, että tästä asiantilasta ei oltu erityisen pahoillaan. Kuulin myös lauseen, joka meni suunnilleen siihen tyyliin, että *”eihän se mikään taivas olisikaan, jos sinne kaikki pääsisivät”*. Minun mieleeni tuli ajatus, että lieköhän sinne kaikkia haluttaisiinkaan. Pyydän anteeksi, jos tämä minulle syntynyt mielikuva on väärä.

Jos siis mielestäni rippikoulun toteutus ei ollut kaikilta osin onnistunut tai ainakaan minun tunteisiini vastannut, niin olen valmis myöntämään, että suurin syy rippikoulusta minulle jääneeseen negatiiviseen kuvaan johtuu minusta itsestäni. Kun tulin rippikouluun, tiesin kyllä, että Jeesus kuoli syntiemme puolesta, mutta ajattelin kuitenkin melko vahvasti, että kiltit pääsevät taivaaseen ja tuhmat helvettiin. Ja minä jos kuka olin ainakin omasta mielestäni ollut kiltti. Yläasteiässä suurin osa kavereistani ainakin kokeili alkoholia ja tupakkaa, useat ryhtyivät harrastamaan molempia säännöllisesti, varsinkin viinan juomista. Minä en sellaista harrastanut koskaan. Menestyin koulussa ja elin sääntillistä, joskin vähän yksitoikkoista elämää, tuolloin kun minulla ei ollut yhtä paljon harrastuksia kuin nykyään enkä ollut vielä mukana järjestötehtävissä. Toki tiedostin, että olin ihmisenä jo tuolloin jonkin verran katkeruuteen taipuvainen, huono antamaan anteeksi ja hanakka haukkumaan muita niin takanapäin kuin tarvittaessa myös päin naamaa. Näitä syntejäni pidin ylpeydessäni kuitenkin lähes mitättöminä verrattuna ikätovereitteni sielujen tahroihin.

Ajatus siitä, että omat teot eivät mitenkään vaikuttaisi pelastumiseen, vaan yksin usko, tuntui minusta käsittämätöntä. Täälläkö sai siis elää miten tahansa, kunhan vaan uskoo Jeesukseen. Tai elää ensin ihan riettaallisen elämän ja sitten kuolinvuoteella kääntyy. Minun oli mahdotonta suostua uskomaan, että elämäni ja omat tekoni eivät olisi Jumalalle minkään arvoisia, vaan ainoastaan Jeesuksen kautta olisi pääsy ikuiseen elämään. Olin kyllä kuullut kerrotaan entisistä juopoista, rikollisista yms. ihmisistä, jotka olivat tulleet uskoon ja saaneet muutoksen elämäänsä. Tietysti nämä kertomukset ilahduttivat minua. Mutta mihin minä sellaista uskoontuloa tarvitsisin? Enhän minä ollut juoppo enkä rikollinen ja aina olin uskonut, että Jumala on olemassa ja pitänyt jo historiallisena faktana, että Jeesus, Jumalan Poika, eli aikanaan nykyisen Israelin alueella, ristiinnaulittiin ja nousi kuolleista. Ja vaikken uskoisikaan, niin jos kuoleman jälkeen elämä jatkuu ja taivas on, niin täytyyhän minun sinne päästä ennemmin kuin monen muun!

Koin myös todella epäoikeudenmukaiseksi väitteen, että vain uskovat kristityt pääsevät taivaaseen ja kaikki muut ihmiset, olivatpa eläneet kuinka säntillisen elämän tahansa, joutuisivat helvettiin. Ajattelin monia tuntemiani, mukavia ja ainakin ulkonaisesti hyvän, lainkuuliaisen kansalaisen elämää eläneitä henkilöitä, jotka eivät olleet uskovaisia. Helvettiinkö he kaikki joutuisivat ja taas monet julkikristityt, jotka ovat salassa vaikkapa tehneet aviorikoksia, kaappijuopotteleet ja ahnehtineet lähimmäisensä omaa, pelastuvat pelkällä uskollaan? Entä he, jotka eivät ole koskaan saaneet oppia tuntemaan Kristusta, jotka eivät ole koskaan lukeneet Raamattua, jotka eivät ole milloinkaan kohdanneet kristillistä opetusta?

Rippikoulun jälkeen muistan jotenkin sympatisoineeni laulaja Veikko Lavin laatiman ”Syntisen virren” sanoja:

Ken sinuun uskoo, pelastuupi kyllä
Vaikk' elämässä muuten piehtaroi
Mutt' mä en usko, toivon pidän yllä
Kun sulle en mä valehdella voi

Ajan myötä ehkä jonkinlaiset epäilyksetkin hiipivät mieleeni. Varmasti pohdin sitäkin, että onkohan tämä kristinusko ylipäättään minun juttuni. Ymmärsin hyvin, kun luin marsalkka Mannerheimin ajatuksen kuolemanjälkeisestä elämästä: *”Minun on vaikea uskoa, että tämä kaikki loppuisi tähän, mutta minun on vaikea myös ajatella, miten tämän voisi jatkua.”* Sittenkään en halunnut kieltää Jumalan olemassaoloa. Mitään muuta järkeenkäypää selitystä maailmalle en löytänyt.

Todettakoon tässä, että kun konfirmaatiossani nousin alttarikaiteelta, jota vasten olin polvistunut, tunsin jotakin. Kuin pieni tuulenvire olisi mennyt ohitseni. Ajattelin, että merkki se on pienikin merkki.

Oma uskonratkaisu

Rippikoulun jälkeen vaelsin eräänlaisessa hengellisessä pimeydessä. Uskoin kyllä edelleen Jumalaan ja luin iltarukoukseni, mutta suhtaudun hyvin kriittisesti kirkkoon, varsinkin luterilaiseen kirkkoon. Pohdin silti uskonnoollisia kysymyksiä. Myönsin itselleni, että Jeesuksen ristinkuoleman kautta on mahdollista

päästä taivaaseen, mutta ajatus siitä, että se olisi ainoa tie, tuntui mahdottomalta ja sitä paitsi kovin epäoikeudenmukaiselta muiden uskontojen piiriin syntyneiden ihmisten kannalta. Muistan kirjoittaneeni päiväkirjaani: ”uskomalla Jeesukseen voi päästä taivaaseen, mutta se ei ole ainoa tie!” – Sittemmin olen repinyt tuon sivun päiväkirjastani.

Muistaakseni olin noin vuoden käymättä kirkossa rippikoulun jälkeen. Eikä minua kukaan erityisemmin kehottanutkaan sinne. Se, että aloin taas osallistua oman seurakunnan jumalanpalveluksiin, oli hieman erikoisen tapahtuman seurausta. Olin lauantai-iltana kesäkuussa 2000 mummolassa ja seurasin uutisointeja Kuopiossa pidetystä Keskustan puoluekokouksesta. Olin liittynyt Keskustapuolueeseen edelliskuussa, mutta ensimmäinen puoluekokousmatka jäi silloin vielä tekemättä, sairastuin keuhkokuumeeseen alkukesästä. Seurasin teksti-tv:n uutisista puoluekokouksessa käytävää äänestystä Esko Ahon sijaiseksi valittavasta uudesta puolueen puheenjohtajasta. Tuolloin lupasin, mistä lie se päähäni pälkähti, että jos Anneli Jäätteenmäki valitaan uudeksi puheenjohtajaksi, niin minä lähdän aamulla kirkkoon. Sitten tulikin tieto, että viimeisellä äänestyskierroksella Anneli Jäätteenmäki sai enimmät äänet, ja niin minä menin seuraavana aamuna isoäitini kanssa Kemijärven kirkkoon jumalanpalvelukseen.

Tietenkin oli aika hölmöä asettaa poliittinen päätös ehdoksi kirkossakäynnille. Voin kuvitella, kuinka ne, jotka ovat syyttäneet minun olevan enemmän poliitikko kuin kristitty, voisivat pitää sitä todistuksena paatuneisuudestani ja väärästä sieluntilastani. Mutta joka tapauksessa aloin taas osallistua jumalanpalveluksiin ja rippikoulusta jäänyt katkeruus luterilaista kirkkoa kohtaan alkoi hälventyä. Pohdin silti ajoittain, olisiko joku muu kristillinen kirkkokunta minulle sopivampi. Taisin sanoakin, että jos katolinen kirkko poistaisi pappien avioitumiskiellon ja eräitä muita oppejaan, jotka mielestäni eivät pohjaudu Raamattuun, harkitsisin siirtymistä sen leiriin. Katolinen kirkko sitä paitsi puolusti syntymättömän lapsen elämää, mistä asiasta luterilainen kirkko ei isommin viitsinyt enää pitää ääntä. Oman kotiseurakuntani parissa olin kokenut katoliseen kirkkoon suhtauduttavan kuitenkin aika negatiivisesti paitsi silloin, kun muistutettiin, että katolinenkaan kirkko ei hyväksy naispuolisia pappeja. Kerran saarnatuolista teologian ylioppilas julisti, että katolisen kirkon jäsenkin voi pelastua, mutta hänen täytyy uskoa ”luterilaisittain”.

Ajattelin, että onkohan Äiti Teresakin sitten helvetissä ja teki mieli marssia ulos kirkosta.

Nyt jälkeenpäin ajattelen, että hengelliset pohdiskeluni koskivat kuitenkin myös paljolti kirkkokuntien ulkonaisia muotoja ja hallinnollisia rakenteita. Olen kiitollinen, että minulle kirkastui, ettei kristinuskossa ole pohjimmiltaan kyse siitä, mihin yksittäiseen kirkkokuntaan täällä maksaa veronsa.

Syksyllä 2000 aloitin opiskelun Kemijärven lukiossa. Lukuvuoden 2000-01 aikana minulle kirkastui, mistä kristinuskossa todella on kyse. Usko, joka siihen saakka oli kantanut minua, oli ollut lapsuudenuskoa, lapsen luottamusta kilttiin Taivaan Isään. Tämä usko oli joutunut kriisiin. Aikuisuuden kynnyksellä oli nyt tehtävä tietoinen ratkaisu – tunnustaa Jeesus Kristus Herraksi ja nöyrytyä uskomaan synnit anteeksi Golgatalta vuotaneessa sovintoveressä – tai torjua Jumalan rakkaus sekä evankeliumin ilosanoma ja koettaa selvitä läpi elämän omin voimin ja luulla vielä pääsevänsä omilla ansiollaan taivaaseenkin! Tätä valintaa punnitessani Jumala kutsui minua puoleensa käyttäen aseenaan palvelijartartaan, Kemijärven lukion uskonnon ja psykologian lehtoria, teologian maisteri Ritva Kajasviitaa.

“Älä jätä elämääsi oman ymmärryksesi varaan, vaan turvaa koko sydäimestäsi Herraan. Missä kuljetkin, pidä Hänet mielessäsi, Hän viittoittaa sinulle oikean tien.” (Sananl. 3:7-8)

Nykypäivänä valitettavan monet, uskovaisetkin, muistelevat uskontotuntiensa koulussa olleen pitkäveteisiä ja tylsiä. Eivätkä nämä kokemukset varmaankaan aina ole ihan perusteettomia. Minä olin sinällään aina pitänyt uskonnotunneista. Yläasteella olin jopa saanut lisättyä erään jakson lukujärjestykseen yhden uskontotunnin, kun opettajat olivat unohtaneet sen pois viikottaista tuntijakoa suunnitellessaan. (Sain luultavasti aika monen luokkatoverin vihat päälleni siitä hyvästä.) Saamani uskonnonopetus oli aina tunnustuksellista, siis kristinuskon mukaista, mutta todella evankelioivaa opetusta, todella väkevää julistusta tänäänkin elävästä ja toimivasta Herrasta Jeesuksesta koen saaneeni lukiossa Ritva Kajasviidan uskontotunneilla.

Jonkin ikäluokan abiturientit olivat penkkarijuhlia varten laatimassaan kirjoitelmassaan kuvailleet Ritva Kajasviitaa

”mummoankkamaiseksi” hahmoksi, josta huokuvalla henkisellä lämmöllä voisi paistaa pipareita. Kuvaus oli sikäli osuva, että harvoin olen minäkään tavannut ihmistä, josta saattoi niin selvästi aistia sisäisen rauhan ja mielen tasapainon. Tämä ei estänyt häntä olemasta teräväsanainen julistaja, joka uskalsi puolustaa kristillisiä perusarvoja suurenkin yleisön yleistä mielipidettä vastaan. Uskontojen etiikkaa käsitelleellä tunnilla Ritva Kajasviita näytti meille videon, jossa entinen aborttilääkäri kertoi, mistä abortiksi kutsutussa raskaudenkeskeytyksessä on todella kyse – elävän ihmisen murhaamisesta. Hän kertoi ne faktat, jotka lääketiede tunnustaa, mutta joista ei yleisesti haluta puhua. Tämän jälkeen varsinkin monet tytöt kertoivat muuttaneensa käsitystään abortista. Se merkitsee elävän ihmisen murhaamista ja ihmiselämää on puolustettava aina ja kaikkialla.

Tiesin Ritva Kajasviidan nimeltä jo ennen lukiovuosiani. Hänen miehensä Heimo Kajasviita toimi Kemijärvellä pitkään pappina ja oli erittäin pidetty tavallisen seurakuntaväen keskuudessa. Heimo Kajasviita oli aikanaan kastanut minut. Molemmat Kajasviidat olivat toimineet Kemijärvellä myös kaupunginvaltuustossa; Heimo Kajasviita oli ollut pari kertaa myös Suomen Kristillisen Liiton kansanedustajaehdokkaana. Ritva Kajasviidalla on lestadiolainen tausta, esimerkiksi hänen setänsä oli lestadiolaiseen herätysliikkeeseen kuulunut moninkertainen pääministeri Martti Miettunen. Kuitenkin Ritva Kajasviita oli ja on edelleen hyvin ekumeeninen kristitty, joka näkee kirkkokuntien rajojen yli ja ymmärtää, että tärkeintä on uskoa Jeesukseen – ei se, mihin kirkkokuntaan veronsa maksaa.

Ritva Kajasviita kuvasi maapallon ja sen ihmiset saatanaan panttivangeiksi. Ja kun katsoo kaikkea pahaa, mitä maailmassa tapahtuu, voi helposti yhtyä tähän kuvaukseen. Tämä on seurausta syntiinlankeemuksesta, ihmisen kapinasta Jumalaa kohtaan. Ritva Kajasviidan mukaan Jumala ei kuitenkaan hylännyt ihmiskuntaa syntiinlankeemuksen jälkeen, vaan haluaa tuoda meidät pelastukseen, iloon ja rauhaan. Ritva Kajasviidan puheista välittyi ihmeellisen kirkkaasti Jumalan suuri rakkaus ja tajusin, että se oli kohdistettu myös minulle kurjalle syntiselle, tavalliselle ihmiselle. Minäkin tarvitsin sitä. Ritva Kajasviidan opetus ei ollut mitään synkkää saarnaamista, vaan iloista, riemullista julistamista. Jokin siinä kolahti.

Olin joskus teologisia ja filosofisia kysymyksiä pohtiessani toivonut, että kunpa joku tulisi antamaan varmat vastaukset näihin kysymyksiin,

joista me täällä maan päällä väittelemme. Kunpa joku lähettäisi vaikka kirjeen sieltä toiselta puolelta! Ja sitten sainkin tietää, että sellainen kirje oli jo lähetty! Tai ehkä olin jollakin tasolla aina tiennyt sen, mutta nyt vasta oikein todella sen tajusin.

Lukiovuosina minulle selvisi, että Jumala on ilmoittanut tahtonsa ensin Israelin kansan vaiheissa ja sitten tulemalla itse ihmiseksi Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Näistä tositapahtumista on kerrottu Raamatussa, jota Ritva Kajasviita kutsui Jumalan rakkauskertomukseksi ihmiskunnalle. Raamatusta Ritva Kajasviita osoitti, miten Vanhan Testamentin monta vuosisataa ennen Kristusta kirjoitetut ennustukset Jeesuksen syntymästä toteutuivat. Samoin ovat meidän päivinämme toteutuneet Raamatun ennustukset Israelin kansan palaamisesta kotimaahansa lähes kahdentuhannen vuoden hajaannuksen jälkeen.

Raamattua Ritva Kajasviita vertasi myös dynamiittiin, joka on vaarallinen ateismille ja muille harhaopeille. Vaikka ihmiset kehittelisivät mielestään miten järkeviä ja sivistyneitä maailmanselityksiä tahansa, ovat ne kuitenkin haavoittuvaisia. Raamatusta tekee niille vaarallisen yksinkertaisesti se seikka, että totuus on Raamatun puolella. Miksi esimerkiksi ateistiseen ideologiaan perustunut suuri ja mahtava Neuvostoliitto pelkäsi Raamattua niin paljon, että kielsi kirjojen tuomisen alueelleen. Miksi monissa islamilaisissa maissa Raamatusta kertominen on kielletty, jopa ankarin rangaistuksin? Eivätkö nämä mielestään täydelliset järjestelmät kestäkään kritiikkiä?

Niin kristittynä kuin olinkin aina pitänyt itseäni, olin kuitenkin yläasteikäisenä ajatellut, että ehkäpä kaikki uskonnot ovat sittenkin ainakin jossain määrin oikeassa. Pohdin, että mikä oikeus minulla on mennä sanomaan jollekin hurskaalle hindulle tai muslimille, että hän on väärässä. Nyt ymmärsin, että kaikki uskonnot ovat ihmisten hapuilua kohti yliluonnollista. Kuitenkaan mikään ihmisten keksimä järjestelmä ei ole mitään sen rinnalla, että Jumala itse on ottanut meihin yhteyttä. Kun tämän lopullisesti uskoin, sain kirjoittaa hyvillä mielin: *“Meidän Jumalamme on historiassa vaikuttanut Jumala, elävä Jumala, joka toimii edelleen. Vaikka usko onkin kunkin ihmisen omakohtaisesti sisäistävä asia, uskallan sanoa kristinuskolla olevan kaikkein eniten todellisuuspohjaa jo historian tapahtumissa muihin uskontoihin nähden. Mikä sen sijaan muka puhuu syklisen aikakäsityksen tai jälleensyntymisen puolesta?”*

Rippikoulussa mieltäni vaivanneen kysymyksen lain ja evankeliumin ristiriidasta, eli siitä, saako ihminen elää ”miten tahansa” ja sitten pääsee taivaaseen sanomalla, että uskoo Jeesukseen, Ritva Kajasviita selvitti vakuuttavasti. Hän myönsi, että lain ja evankeliumin välillä on ja tulee säilymään tietty jännite. Hyviä tekoja tekemällä ei kukaan voi pelastua, mutta se ei tarkoita sitä, että hyvin eläminen olisi yhdentekevää ja että uskova saa hylätä Raamatun käskyt, kun ”pelastuu kuitenkin”. Ne käskyt kun eivät ole asetetut meille rajoitteeksi, vaan tienviitaksi onnellisempaan, nautinnollisempaan elämään. Jos ihminen on uskova kristitty, hän haluaa kilvoitella ristin tiellä eikä mukautua tämän maailman menoon. Silti uskovassakin ihmisessä asuu ”vanha aatami”, joka täytyy kuolettaa, usein monia kertoja päivässä. Jos ihminen hylkää kristilliset perusarvot ja alkaa elää ”tämän maailman menon mukaan”, kulkee hän myös pois päin Jeesuksesta. Ja jos hylkää Raamatun ydinsanoman, hylkää myös Jeesuksen.

Noihin aikoihin, jolloin sain Ritva Kajasviidan opetusta, olen kirjoittanut: *”Pidän Raamattua elävän, todellisen Jumalan Sanana. Sieltä löydämme ohjeet hyvään elämään. Minun ei ole pakko noudattaa Raamattua ja Kymmentä Käskyä, mutta minä haluan ja olen iloinen, että saan yrittää elää niiden mukaan. Emme voi pelastua hyvien töidemme nojalla, sillä kukaan ei ole synnitön Jumalan kasvojen edessä. Onneksi meillä on Puolustaja viimeisellä tuomiolla. Kuitenkin vilpittön usko synnyttää halun yrittää parastaan ja siksi ajattelutapa: ‘tehkäämme syntiä – eihän parannusta kannata tehdä kuin kunnan syntisen!’ ei johda pelastukseen, vaan turmioon ja on Saatanan ideoima.”*

Sain myös ymmärtää sen, että kaikkiin kysymyksiin täällä maan päällä ei ehkä löydy vastauksia, mutta kaikki huolet voi uskoa elävän Jumalan haltuun. Mieltäni vaivannut kysymys ei-kristittyjen ja olletikin kristinuskoa tuntemattomien kohtalosta ratkesi lopulta luottamukseen – Jumala tietää kyllä, mikä on oikein ja Hän toimii niin kuin on hyvä. Meidän tehtävämme on levittää evankeliumia ja kertoa Jeesuksesta mahdollisimman monelle. Lopun voimme jättää Jumalan haltuun.

Opin lukiovuosinani myös sen, että kirkkokuntien välillä tehtävää valintaa tärkeämpi on, valitsemmeko Jeesuksen. Verta riittää ja risti kestää! Uskommeko Golgatan ristillä puolestamme vuotaneessa Jeesuksen veressä synnit anteeksi omalla kohdallamme? Olin lapsuudestani saakka ihaillut roomalaiskatolisen kirkon paavi Johannes XXIII:ta, tuota hymyilevää uudistajapaavia, joka ilmoitti tavoitteekseen

kirkon johtajana ikkunoiden avaamisen, jotta raikkaat tuulet voivat puhaltaa pois keskiajan pölyt. Kuitenkin olin kokenut luterilaisen kirkon parissa hyvin negatiivista suhtautumista katolilaisia kohtaan. Ritva Kajasviidan opetuksesta opin, että saan hyvällä omallatunnolla pitää roomalaiskatolilaisia ja kaikkia muitakin kristittyjä uskonveljinä ja -sisarina. Mikään kirkkokunta kun ei pelasta, vain yksin usko Jeesukseen. Meillä on toki näkemyseroja eri kirkkojen kanssa, suuriakin, mutta uskon ydinkohdista näkemyksemme ovat kuitenkin niin yhteneväiset, että ekumeniatyölle on vankat perusteet.

En voi sanoa, että minulla olisi ollut jokin tietty uskoontulopäivä. En nähnyt näkyjä, kuullut ääniä tai puhunut kielillä. Mutta tuon ensimmäisen lukiovuoden aikana minä tulin vakuuttuneeksi, että tarvitsen evankeliumin ilosanomaa myös omassa elämässäni. Otin sen omakohtaisesti vastaan rukouksen ja uskon kautta. Kun Ritva Kajasviita puhui Jeesuksesta ja Raamatusta, tulin vakuuttuneeksi, että hän puhuu totta. Kesti jonkin aikaa tajuta, että olin tullut uskovaiseksi. Lapsena olin vierastanut sitä sanaa, pitänyt uskoontuloistaan puhuvia ihmisiä omituisina elämoijinä ja arkiajattelusta vieraantuneina hallelujan huutajina. Mutta nyt se sana tuntui kauniilta ja iloiselta sanalta.

Se usko, jonka Jumala oli antanut elämäni kolmen naisen välityksellä, kypsyi lapsuudenuskon siemenestä henkilökohtaiseksi vakaumukseksi. Voisi sanoa, että isoäitini kylvi siemenen, kerhotäti Kaisa Heikkinen kasteli sen ja Ritva Kajasviita toi valon, jotta siemen nousi ylös mullasta.

Jos haluaisi tiivistää lyhyesti viidennentoista ja kahdeksannentoista ikävuoteni välisen ajan uskonnolliset kokemukseni, niin sitä voisi kuvailla seuraavasti: Minä, joka olin kuvitellut, että saan aikanaan taivasosuuteni palkinnoksi hyvin eletystä elämästä, jouduin nöyrytymään – eikä se vahvojen ja ylpeiden sukujen jälkeläiselle ollut helppoa – ja tunnustamaan, että minäkin kurja syntinen tarvitsen anteeksiantoa Jeesuksen nimessä ja sovintoveressä.

Pankkiholviin, muiden asiapapereitteni joukkoon, liitin 10. päivänä tammikuuta vuonna 2001 allekirjoittamani kirjoituksen, joka päättyy kappaleeseen: *“Tunnustan Jumalalle, että olen syntinen, ja uskon, että Herra Jeesus Kristus on ristillä kuollut minun syntieni edestä ja noussut kuolleista minun vanhurskauttamiseksi. Olen ottanut hänet vastaan ja tunnustanut hänet henkilökohtaiseksi Vapahtajakseni.”*

Näinä aikoina minulle alkoi käydä ilmi myös, mikä merkitys on yhteydellä toisiin uskoviin kristittyihin. Oma seurakuntayhteyteni oli jäänyt lapsuusvuosien päiväkerhoon ja ajoittaisiin jumalanpalveluskäynteihin. En tuntenut juurikaan avoimesti ja näkyvästi uskoaan tunnustavia kristittyjä. Lukiovuosinani Kemijärven lukiossa oli jonkin verran seurakuntanuoria, he muodostivat oman, tiiviin ryhmänsä enkä koskaan kuulunut heihin. Tässäkin mielessä Ritva Kajasviitaan tutustuminen oli minulle suuri siunaus. Sain keskustella hänen kanssaan uskon kysymyksistä ja huomasin, että nämähän ovat asioita, joista voi ja saa keskustella muuallakin oman päänsä sisällä ilman, että tarvitsee pelätä leimautuvansa ”hurahtaneeksi”. Olen käynyt sittemmin useita kertoja Ritva Kajasviidan ja hänen miehensä Heimon luona ja saanut keskustella erilaisista elämän kysymyksistä ja nähdä, miten elävä usko voi olla mukana kaikissa arjen asioissa ilman, että kyse olisi mistään kiihkouskovaisuudesta, tekopyhyydestä puhumattakaan.

Pohjoisen ja myös kotikaupunkini uskonnollista ilmapiiriä on moitittu joskus – välillä syyttä ja välillä syystä – synkäksi ja sisäänpönlämpiväksi. Perinteisiä kristittyjä on kautta maailman haukuttu ahdasmieliksi ja suvaitsemattomiksi. Ritva Kajasviidan suvaitsevaisuudesta kertoo mm. se, että kuultuaan, etten aikonut osallistua lukion vanhojen tansseihin, hän kävi kannustamassa minua osallistumaan ja totesi, ettei niissä tanssiaisissa ollut mitään väärää. Jotkut uskovaisethan pitävät tanssimista ylipäätään syntinä, käsittääkseni koska he yhdistävät sen automaattisesti irtosuhteiden hakemiseen tanssiravintoloissa ja yökerhoissa. Sanoin Ritva Kajasviidalle, että en minäkään pidä vanhojen tanssien perinteikkäitä tansseja millään muotoa syntinä, mutta koska muuten en välittänyt koko juhlista, niin halusin jättää ne väliin.

Totean tässä yhteydessä, että Ritva Kajasviidan antaman opetuksen lisäksi suureksi avuksi hengellisissä pohdinnoissani oli arkkipiispa John Vikströmin kirja ”Vastauksia uskon kysymyksiin”. Siinä piispa vastasi kysymyksiin, joita nuoret eri oppilaitoksissa olivat esittäneet. Tutustuin jonkin verran myös Lars Levi Laestadiuksen tuotantoon. Sysäyksen Laestadiuksen elämään tutustumiseen antoi Rovaniemen teatterissa näkemäni esitys ”Pohjolan pasuuna”, jossa kuvattiin tämän Lapin profeetan elämänvaiheita. En itse kuulu mihinkään lestadiolaiseen herätysliikkeeseen, mutta pidän suuressa arvossa sitä herätystä ja elämäntapojen raitistumista, jonka Jumala antoi tapahtua

kotimaakunnassani 1800-luvulla kirkkoherra Lars Levi Laestadiuksen välityksellä. Todettakoon tässä, että toisin kuin vanhoillislestadiolaisuuden parissa tunnutaan nykyään uskovan, Lars Levi Laestadius ei tietääkseni milloinkaan väittänyt, että vain hänen seuraajansa olisivat ainoita oikeita uskovaisia.

Keväällä 2010 osallistuin kotikaupungissani Kemijärvellä ”Jeesus yksin” -tapahtumaan, jossa oli mukana paitsi luterilaisen kirkon niin ainakin helluntaiherätyksen parissa toimivia ihmisiä. Tilaisuuden tarkoituksena oli koota ihmisiä eri kirkkokunnista yhteen ylistämään Jumalaa. Vaikka kristityillä on näkemyseroja, Jeesuksen tunnustamme kaikki Herraksi. Ja siitähän pelastuksemme juuri on kiinni. Tilaisuudessa laulettiin ylistyslauluja, kuultiin todistuksia, heiluteltiin lippuja ja jopa tanssittiin piirissä, mikä meistä jäyhistä luterilaisista saattoi tuntua ehkä vähän vieraalta. Ritva ja Heimo Kajasviita olivat järjestämässä tilaisuutta. Muistan, kun Ritva Kajasviita lauloi ylistystä Jeesukselle ja nosti kätensä ylös. Tuntui upealta ajatella, että sen käden viitoittamana myös minä olin saanut löytää tien Jeesuksen luo, ja nyt ylistimme yhdessä Vapahtajaamme.

Ristin tiellä

Se, että sain ottaa Jeesuksen vastaan henkilökohtaisena Vapahtajanani, on antanut elämäni murtumattoman pohjan. Vaikeissakin elämäntilanteissa olen voinut luottaa Jumalan johdatukseen enkä ole vaipunut epätoivoon.

Ei uskovana oleminen tietenkään tarkoita sitä, että ihminen eläisi silloin kuin joidenkin rauhoittavien lääkkeiden alaisena tuntematta murheita ja tuskaa. Mutta niidenkin keskellä voi pitää yhteyttä Häneen, joka on luonut koko maailman. Se juuri on parasta kristinuskossa. Toisin kuin kaikki muut uskonnot, kristinuskon ydin ei ole jonkun oppirakennelman noudattaminen. Kristinuskon ydin on henkilökohtainen Jumala-suhde. Jumala, niin mahtava ja pelottava kuin onkin, on tullut veljeksemme Jeesuksessa Kristuksessa. Muiden uskontojen perustajat ovat kuolleet, mutta Jeesus elää tänäkin päivänä ja tässä ajassa toimiva Pyhä Henki sytyttää uskon Jeesukseen jokaisessa, joka haluaa oppia tuntemaan Hänet. Olen joskus tätä pohtinut ja vähän epäillytkin, kun niin

monet sinällään vilpittömiltä vaikuttavat ihmiset eivät ole uskovia. Mutta Raamattu ilmoittaa asian selväsanaisesti:

”Sillä jokainen pyytävä saa ja jokainen etsijä löytää, ja jokaiselle, joka kolkuttaa, avataan.” (Matt. 7:8)

Se, että päätin alkaa julkisesti uskoa tunnustavaksi kristityksi, ei tehnyt minua sinällään paremmaksi ihmiseksi. Epäilen, että jossain määrin minusta tuli käytöstavoiltani huonompi ihminen. Minun oli vaikea ymmärtää tuttaviani, jotka eivät halunneet ryhtyä uskomaan Jeesukseen. Kun itselleni oli kirkastunut se, mikä on vastaus maailman ja ihmiselämän perimmäisiin kysymyksiin, en voinut käsittää, miksi niin monet ihmiset kielsivät nämä selvät asiat. Helpostipa unohdin, miten olin itse epäillyt niitä samoja kysymyksiä vielä jokin aika sitten. Lisäksi moralisoin ja paheksuin avoimesti tovereitani, jotka elivät mielestäni sopimattomalla tavalla. Sinällään kai pyrin hyvään, mutta tuskin yksikään tuttaviani tuli uskovaksi tai edes muutti elämäntapojaan toimintani seurauksena. Olen kiitollinen, jos olen vähääkään noista kokemuksista oppinut.

Kun tuli aika hakea opiskelupaikkaa lukio-opintojen päättyessä, muutamat henkilöt, joukossa läheisiäni, kehottivat minua hakemaan teologiseen tiedekuntaan ja lukemaan papiksi. Pohdin jonkin verran tätäkin vaihtoehtoa. Olin ja olen sitä mieltä, että papin ammatti on kutsumusammatti. Minä en kokenut minkäänlaista kutsumusta papin työhön. Kuitenkin lupasin Jumalalle, että jos hän haluaa minusta papin, niin pyrin saamaan opiskelupaikan. Kesäkuussa 2003 osallistuin Lapin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan pääsykokeisiin. Päätin, että mikäli en tule valituksi, haen seuraavana vuonna teologiseen. Aloitin asepalvelukseni heinäkuussa ja viikko palvelukseen astumiseni jälkeen sain tiedon, että minut oli valittu oikeustieteelliseen tiedekuntaan. Uskon sen olleen Jumalan johdatusta. Eikä minusta kummoista pappia olisikaan tullut.

Kirkon nykyisessä tilanteessa asemani pappina olisi sitä paitsi ollut luultavasti hyvin hankala. Varsinkin kun koen, että erityisesti Etelä-Suomessa kannatusta saaneet ääri liberaalit vetävät kirkkoa yhteen suuntaan ja kovan linjan konservatiivit lähipiireineen taas toiseen ääripäähän. Rehellisesti sanon, että luullakseni elämäni kristittynä on miellyttävämpää, kun en ole nykyisessä tilanteessa kirkon virassa enkä joudu käyttämään työuraani näiden riitojen käymiseen. Lisäksi, surullista myöntää, olen siinä käsityksessä, että ellei maahamme anneta pian uutta

herätyksen aikaa, tulee kansankirkkomme vähitellen murentumaan ja loppumaan nykyisessä muodossaan.

Kuten kirjoitin, uskovana eläminen ei tarkoita sitä, että kaikki maalliset huolet ja murheet poistuisivat. Kristityillä on toki ihana ja ihmeellinen etuoikeus laskea kaikki taakkansa Jumalan harteille, mutta muistammeko aina niin tehdä? Useasti olen kehottanut ystäviäni, jotka ovat olleet huolissaan jostakin asiasta, että heidän tulee kantaa se rukouksessa Golgatan ristin juurelle. Silti me ihmiset tunnumme mielellämme luottavamme enemmän omiin voimiimme. Juuri suomalaisuuteenhan kuuluu sisu, sinnikyys ja yrittäminen usein omien voimavarojen äärimmäisyyksiin saakka. Avun pyytäminen ja odottaminen taivaasta ei ehkä joiden mielestä sovi tähän ajattelutapaan.

Tietenkään kristinuskko ei edellytäkään sitä, että meidän täytyisi vain rukoilla ja sitten maata laiskana odottelemassa kaikkea hyvää, mitä Jumala meille antaa. Meidän velvollisuutemme on tehdä työtä voimiemme mukaan. Sanoohan Jumala jo Raamatun alkulehdillä, että *“otsa hiessä sinun on hankittava leipäsi”* (1. Moos. 3:19). Olen kuullut myös sanottavan, ettei Jumala tee puolestasi mitään sellaista, mitä itse voit tehdä. Tämä onkin erittäin hyvä vastaus monille meistä, kun syytämme Jumalaa omista ongelmistamme ja puutteistamme. Mutta emme saa sittenkään kuvitella, että pohjimmainen turvamme on omissa voimissamme. Meidän on kaikessa luotettava Jumalan johdatukseen.

Tulee mieleeni isomummini Hulda Kaisamatin hautajaisissa luetun adressin värssy: *“Perkas, kynsi ahkerasti maataan, mutta Jumalalta kasvun toivoi.”*

Uskon siis, kuten Raamattu opettaa, että saamme kantaa rukouksessa huolestamme Jumalalle. Miksi sitten rukouksiimme ei aina vastata? Miksi kuitenkin kannamme usein niitä taakkoja, jotka kuvittelemme jo laskeneemme Jumalan haltuun? Olen omassa elämässäni huomannut, että vastaus tähän kysymykseen on hyvin usein: siksi, koska emme anna asiaa kokonaan Jumalan hoidettavaksi. Emme sittenkään usko, että Jumala tietää, mikä meille on parasta ja että Hän huolehtii meistä. Omassa elämässäni olen kokenut, että juuri ne asiat, joista en ole kantanut turhaa huolta, vaan joissa olen luottanut Jumalan huolenpitoon, juuri ne asiat ovat onnistuneet hyvin. Sen sijaan niissä kysymyksissä, joita koskien olen kyllä myös rukoillut, mutta joita kuitenkin olen kantanut syvästi huolestuneena ja pyöritellyt mielessä, niissä kysymyksissä olen onnistunut huonommin.

Ei riitä, että latelemme sanoja peräkkäin, meidän täytyy todella uskoa, että Jumala pitää meistä huolen ja annettava Hänelle rukouksessa kertomamme asia täydellisesti Hänen käsiinsä.

Amerikkalainen evankelista Joyce Meyer on kirjoittanut laajaa suosiota saaneen kirjan ”Tavallisen rukouksen taivaallinen voima” (Kuva ja Sana, 2009). Tästä kirjasta on ollut suuri apu rukouselämäni ja voin lämpimästi suositella sitä kaikkien luettavaksi. Kirjassa Joyce Meyer vertasi rukousta lahjan antamiseen. Jos annamme ystävällemme lahjaksi korun, hän olettaa saavansa sen itselleen. Jos seuraavalla viikolla menemme hänen luokseen ja pyydämme, että saamme itse pitää korua vähän aikaa, voimme sen ehkä saadakin lainaan. Mutta jos menemme uudestaan hänen luokseen ja pyydämme korua jälleen lainaksi, voi korun saanut henkilö kokea, ettei hän ole oikeastaan saanutkaan korua itselleen, kun se on jatkuvasti alkuperäisellä omistajalla.

Näin on toimittava rukouksessa kantamiemme asioiden suhteen. Kun olemme kertoneet jonkin asian Jumalalle rukouksessa, meidän on uskottava, että Jumala vastaa siihen parhaaksi katsomallaan tavalla, oman aikataulunsa mukaisesti. Hän on Herra, Hän tietää, mikä meille on hyväksi.

Kerran eräs asia painoi mieltäni kovasti. Nyt jälkeinpäin kyseinen asia lähinnä huvittaa minua, mutta tuolloin pyöritin sitä mielessäni jatkuvasti suuremmaksi ja lopulta tunsin lähes jatkuvaa ahdistusta sen johdosta. Kerroin siitä Jumalalle rukouksessa, mutta kuitenkin en uskonut asiaa Jumalan haltuun. En kulkenut levollisin mielin luottaen siihen, että Jumala pitää minusta huolen ja ratkaisee ongelmani, vaan olin hermostunut ja levottomin mielin. Rukoilin samaa asiaa uudestaan ja uudestaan. Olotilani ei tuntunut rukouksen jälkeen useinkaan muuttuvan juuri miksiäkään. Sitten luin Joyce Meyerin kirjasta juuri tällaisesta tilanteesta. Tämän jälkeen aloin rukoilla: Rakas Jumala, minä en tiedä, miten menetellä tämän asian suhteen. Sinä tiedät sen paremmin. Kiitos, että olet ottanut tämän asian huoleksesi. Luotan täysin Sinuun, että ratkaiset sen niin kuin on Sinun tahtosi. – Tämän jälkeen en enää kantanut sellaista ahdistavaa huolta asiasta. Kesti muistaakseni reilun kuukauden, kun ihmeellisellä tavalla sain selkeän vastauksen ja asia poistui minun kohdaltani päiväjärjestyksestä. (Satuin kuulemaan kahden minulle täysin vieraan ihmisen puhuvan asiasta, joka oli minua askarruttanut ja tämän keskustelun perusteella saatoin tehdä levollisin mielin oman ratkaisuni.)

Jumala johdattaa meitä erilaisin tavoin. Minä en ole koskaan nähnyt näkyjä enkä kuullut normaalista elämänmenosta poikkeavia ääniä. Mutta olen saanut kokea sisäisen varmuuden Jumalan huolenpidosta. Kerron tässä yhteydessä vain yhden esimerkin.

Kerran koin erään henkilön loukanneen minua tarkoituksella. Päätin, että en enää milloinkaan suhtaudu häneen yhtä ystävällisesti kuin aikaisemmin. Kun olin jonkun päivän kantanut vihaa pyysin lopulta rukouksessa Jumalalta apua. Sanoin rukouksessa jotakin siihen suuntaan, että anna minulle joku merkki, josta tiedän, miten minun tulee suhtautua tähän ihmiseen. Kerroin, etten osaa itse asiaa hoitaa ja tarvitsin Jumalan apun. Kun lopetin rukouksen, muistan ajatelleeni, että kyllä Jumala aikanaan varmasti minulle vastaakin. Mutta Jumala katsoikin hyväksi vastata minulle heti.

Olin rukoillut rukouksen istuessani kotonani sängylläni ja otin yöpöydältä sen kummempia ajattelematta päällimmäisenä olleen kirjan, jonka olin muuten saanut Ritva ja Heimo Kajasviidalta valmistujaislahjaksi. He olivat kirjoittaneet kirjan alkulehdelle: *“Elämäsi Jumalan hyvää johdatusta ja Vapahtajan läsnäoloa jokaiseen päivääsi rukoillen”*. Avasin kirjan, jota en ollut aikaisemmin lukenut, ja aukesi sivu, jolla oli vain yksi lause kuvan alapuolella: *“Ystävyys edellyttää jatkuvaa anteeksiantamista.”* – En voinut muuta kuin pistää kädet uudelleen ristiin ja kiittää Jumalaa, joka vastasi minulle heti! Ymmärsin, että minun täytyi antaa anteeksi, vaikka “vanha Aatami” sisälläni sanoikin, että älä ikinä anna anteeksi.

En tarkoita tällä sitä, että meidän tulisi odottaa jokaiseen asiaan merkkiä Jumalalta. Joyce Meyer sanoi kerran opetuksessaan, että elämämme kysymyksiin 95 % vastauksista löytyy Raamatusta ja sen lopun voimme hyvin improvisoida. Jos Jumala ei vastaa meille mielestämme selvällä merkillä, niin silläkin on oma tarkoituksensa. Mutta joskus Hän puhuttelee meitä aivan suoraan.

Rukousvastauksista puheen ollen haluan todeta, että toteutumatta jääneet rukouspyynnöt ovat kasvattaneet minua ehkä eniten. Monesti olen huomannut, että on ollut hyvä, etteivät suunnitelmani ja rukouspyyntöni ole toteutuneet. Joskus olen erehtynyt kuvittelevaan, että omasta lihastani kumpuavat toiveet olisivat Jumalan tahtomia ja uskotellut vääriä valintoja tehdessäni, että tämä on Jumalan tahto, kun ei Hän minua estäkään. Tietenkään sillä hetkellä, kun omat hiekalle rakennetut pyrkimykseni ovat sortuneet, nämä kokemukset eivät ole aina

olleet miellyttäviä. Siinä minulle on opetettu nöyryyttä, joskus melko kovin ottein. Jumala on kuitenkin johdattanut minua paremmalla tavalla kuin olen itse osannut pyytää. Usein suurimmat elämäni kohdanneet siunaukset ovat ilmenneet niissä tilanteissa, joissa omat suunnitelmani ovat täydellisesti epäonnistuneet. Jumala on aina tiennyt paremmin.

Tutussa virressä 341 (Kiitos sulle, Jumalani) lauletaan tästä asiasta. Omien kokemusten myötä olen oppinut, miten todella osuvat ne sanat ovat:

Kiitos, että rukoukset monet, monet kuulit sä.
Kiitos, että pyynnöt toiset eivät saaneet täyttyä.
Kiitos, kun mä hädässäni avun saan sun kauttasi.
Kiitos, että synneistäni vapahtavi Poikasi.

Tämän maailman menosta

Uskontoa ja kristillisyyttä pidetään monien ei-uskovien ihmisten parissa ehkä synkkänä ja ilottomana asiana. Jumalanpalveluksia ja muita hengellisiä tilaisuuksia ajatellaan pitkäveteisiksi ja tylsiksi tapahtumiksi. Niihin voidaan osallistua korkeintaan suurina juhlapäivinä tai omien läheisten ristiäisissä, rippijuhlissa, häissä tai hautajaisissa – ja nämä kaikki elämän suuret tapahtumat sitä paitsi pidetään yhä useammin uskonnottomin eli oikeammin ilmaistuna pakanallisina menoina, kun ajatellaan, ettei asia tule sen kummemmaksi, vaikka pappi kutsuttasiinkin paikalle ”loitsujaan lukemaan”.

Usein kuulee sanottavan, ja oikein onkin niin sanoa, että kristityt ovat maailmassa mutta eivät maailmasta. Uskova kristitty tietää, että tämä näkyvä maailma kestää vain hetkisen. Elämä täällä on tärkeätä, siitä on lupa iloita ja nauttia, mutta samalla on muistettava – kaikki on kerran katoava. Olisi eletävä siten, että joka päivä on valmis lähtemään täältä. Tähän maailmaan ei kannata kiintyä liikaa.

Jo lapsena minulle hyvin mieluisa kohta Raamatussa oli psalmi 90, joka alkaa seuraavasti:

”Herra, sinä olet meidän turvamme polvesta polveen. Jo ennen kuin vuoret syntyivät, ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa, sinä olit. Jumala, ajasta aikaan sinä olet. Sinä annat ihmisten tulla maaksi jälleen ja sanot: ”Palatkaa tomuun, Aadamin lapset.” Tuhat vuotta on sinulle

kuin yksi päivä, kuin eilinen päivä, mailleen mennyt, kuin öinen vartiohetki. Me katoamme kuin uni aamun tullen, kuin ruoho, joka hetken kukoistaa, joka vielä aamulla viheriöi mutta illaksi kuivuu ja kuuhtuu pois.”

Jos kristittyjä kohtaan on koettu negatiivisia tunteita, ovat vuorostaan myös kristityt osoittaneet usein paheksuntaansa “tämän maailman menoa” kohtaan. Tämä on sinällään täysin luonnollista. Maailmassa on paljon sellaista, joka vaurioittaa meitä. Jeesus sanoikin seuraajilleen: *“Maailmassa te olette ahtaalla, mutta pysykää rohkeina: minä olen voittanut maailman.”* (Joh. 16:33)

Suhtautuminen erilaisiin ihmisten elämässä esiintyviin ilmiöihin ja ajanviettotapoihin on vaihdellut eri aikakausina. Joskus kristillisyyden nimissä, käytäessä taistelua maailmallisuutta vastaan, on tuomittu synniksi lähestulkoon kaikki hauskalta ja miellyttävältä tuntuva asia. Usein on sorruttu naurettaviin ylilyönteihin. Puritaanit kuulemma tuomitsivat joitakin vuosisatoja sitten luumupiiirakan syönnin synnillisyytenä. Viktorian aikana Englannissa verhoiltiin tuolinjalkoja, jotteivät ne toisi miesten mieleen naisten paljaita sääriä herättäen synnillisiä ajatuksia. Joskus tällaiset rajoitukset ovat osoittautuneet epäjohtonmukaisiksi ja muodostuneet enemmänkin yhteisön kontrollin välineeksi. Joissakin hengellisissä yhteisöissä esimerkiksi television katselu on kielletty, mutta tietokoneen kautta samojen ohjelmien katsominen on sallittua tai vaikkapa hiusten värjääminen ja korvakorut on voitu kieltää, mutta hiusten kihartaminen ja kaulakorujen käyttäminen on puolestaan sallittu.

Tällä hetkellä maassamme yleistä valtakulttuuria ei kuitenkaan uhkaa liiallinen tapojen ankaruus vaan sen vastakohta, arvoliberalismi ja kaiken hyväksyminen. Irtosuhteet ovat yleisesti hyväksyttyjä, elämänikäiseen uskollisuuteen perustuva parisuhde, joka kristillisellä avioliitolla vahvistetaan ja jonka varaan perhe perustetaan, ei ole enää mikään ihanne. Yhteiset ihanteet yhteiskunnasta ovat hävinneet. Kristinuskon merkitys ihmisten elämässä on pienentynyt ja kirkko on muuttumassa sosiaalipalveluja tarjoavaksi laitokseksi. Runsas, humalahakuinen alkoholinkäyttö on sosiaalisesti hyväksytty ja jopa suotava vapaa-ajanviettotapa. Humala- ja krapulakokemuksista kertomista pidetään hauskana, jopa rehentelyn arvoisena asiana. Niistä kerrotaan avoimesti vieraillekin ihmisille, niitä kuvaillaan vaikkapa Internetissä facebook-statuksissa ja odotetaan kavereiden osoittavan huvittuneisuutta ja kannustusta juopottelua kohtaan. Samalla tietysti

koetellaan vakuutella itselle, ettei siitä sen suurempaa haittaa ole, ei tässä katuojaan sorruta, vaikka silloin tällöin ryypätään. Samaan aikaan lehdet ovat täynnä uutisia lasten ja nuorten käyttäytymisongelmista, alkoholinkäytön aiheuttamista sairauksista, rikkoutuvista parisuhteista, yksinäisyydestä, henkisistä ongelmista. Uskallan väittää, että arvojen löystymisestä ja nimenomaan kristillisen arvopohjan hylkäämisestä löytyy suurin syy nykyisen yhteiskuntamme pahoinvointiin.

Henkilökohtaisesti myönnän tuntevani jonkinmoista katkeruutta tätä aikaa ja sen “vapaamielisyyttä” kohtaan kohtaan. Yläaste- ja lukioikäisenä monet kaverini kokoontuivat yhteen nimenomaan kotibileiden tai baari-iltojen merkeissä. Yhteisenä nimittäjänä oli runsas alkoholinkäyttö. Minä, joka olen kokenut, että persoonani on tarpeeksi vahva ilman mitään keinotekoisia aineita, en halunnut tällaiseen ajanviettoon osallistua. Jonkin verran se vieraannutti minua ikätovereistani. Yliopistomaailmassa tämä näkyi vielä selkeämmin, onneksi minulla tuolloin oli jo vilkkaampi sosiaalinen elämä. Usein jouduin toki toteamaan surullisena, miten opiskelijoiden vapaa-ajan tapahtumat olivat mitä runsaimmin alkoholinkäytön kyllästämiä. Niihin en halunnut osallistua. Saatoin vain pohtia, minkälainen on tulevaisuuden yhteiskunta, jonka koulutetuin aines oppii jo varhaisella iällä juopottelun normaaliksi osaksi elämää. Usein julkisessa keskustelussa pohditaan alkoholinkäytön terveydellisiä vaikutuksia ja kustannuksia julkiselle terveydenhoidolle. Paljon suurempi vaara piilee kuitenkin sen moraalisissa vaikutuksissa. Alkoholi sammuttaa omantunnon äänen. Tämä vaara uhkaa myös niitä, jotka eivät kärsi varsinaisesti alkoholismista. Lars Levi Laestadiuksen opetukset tästä asiasta ovat hämmästyttävän ajankohtaisia tänäänkin.

Kun puhutaan ”tämän maailman menosta”, on varsinkin Pohjois-Suomessa eri herätysliikkeiden parissa käytetty tässä yhteydessä esimerkkinä tanssimista. Viittasin aikaisemmin siihen, että en osallistunut lukiossa vanhojen tansseihin. Minä en ole koskaan pitänyt tanssimista sinällään syntinä, vaikka en ole sitä koskaan harrastanut. Liikuntamuotona ja ajanvietteenä ihmiset ovat tanssineet kai lähes niin kauan kuin ihmiskunta on ollut olemassa. Suomalaisessa maaseutuyhteisössä lavatanssit olivat aikanaan tärkeä sosiaalinen tapahtuma, josta moni löysi elinikäisen kumppaninsa. Uskovainen isomumminikin kertoi päätöksen aviopuolison valinnasta syntyneen juuri kotikylän seurojentalolla järjestetyissä tanssi-iltamissa. Tulevan

puolisonsa, isoukkini, hän kyllä oli tuntenut jo entuudestaan. Isomummini oli ollut iltamissa oikeastaan apulaisena keittiöllä, kun isoukkini oli tullut hänen luokseen ja pyytänyt tanssimaan. Kun isomummini oli kertonut sitä odottaneensa oli isoukkini vastannut, ettei hän ole aikaisemmin tohtinut pyytää, vaikka on paljon asiaa suunnitellut. Heidän avioliittonsa kesti 42 vuotta, isoukkini kuolemaan saakka.

Monet uskovat pitävät tanssimista syntinä. Tämän voi ymmärtää siinä valossa, että he yhdistävät tansseissa käymisen lyhytaikaisen seksiseuran hakemiseen ja humalahakuiseen alkoholinkäyttöön. Useissa tanssipaikoissa tällaista epäilemättä harrastetaan ja ihmistä vahingoittavina asioina kristityn onkin tällaista käytöstä kartettava ja myös tällaiset ilmiöt tuomittava. Raamatun ohjeet tietyistä sääntillisistä elämäntavoista kun eivät ole meidän kiusaksemme määrättyjä, vaan meidän parhaaksemme Jumalan armosta asetetut. Kaikki mikä on mahdollista, ei ole hyväksi.

Apostoli Paavali kirjoittaa: ”*Kaikki on luvallista*” -- mutta kaikki ei ole hyödyksi. *’Kaikki on luvallista’ -- mutta kaikki ei ole rakentavaa.*”

Kuitenkin kaikkien tanssipaiikkojen ja yleensä tanssiharrastuksen ja rytmikkään musiikin leimaaminen synniksi on mielestäni jokseenkin ikävää puritanismia, joka lähtee siitä ilottomasta ajatuksesta, että kaikki hauska on syntiä. Ja kuitenkin Jumala käsitykseni mukaan haluaa, että meillä on täällä myös mukavaa.

Mutta sen olen kyllä kokenut, että yökerhot ja erilaiset tanssiravintolat, joissa käytetään runsaasti alkoholia, eivät todellakaan ole minun juttuni. Olen kerran erään kokoontumisen yhteydessä käynyt (tai tekisi mieli sanoa: joutunut käymään) ns. yökerhossa. Osin menin sinne toki uteliaisuuttanikin. Kun en tanssi, niin ajatukseni oli kai tavata muutamia vanhoja tuttaviani, joiden tiesin osallistuneen tapahtumaan. Keskustelun käyminen oli kuitenkin mahdotonta musiikin pauhatessa järjettömän voimakkaalla volyymilla. Katselin pari tuntia päistyneiden mökellystä ja mielestäni naurettavalta näyttänyttä hytkyttelyä, joka ei juurikaan muistuttanut sitä, jota minä olen tottunut pitämään tanssina. Lopulta eräs kanssani samassa paikassa majoittunut henkilö – ehkä huomattuaan tympääntyneen oloni – sanoi, että voi täältä lähteä jo pois. Vaikka tämä henkilö tuskin suhtautui periaatetasolla tanssipaikan tapahtumiin samalla tavalla kuin minä, niin kun seurasin häntä (muuten enkelimäisen kaunista tyttöä) yökerhon ulko-ovelle, ajattelin, että enkeli johdatti minut sieltä pois. Muistan vieläkin, miltä hän näytti, kun

diskovalot osuivat hänen hiuksiinsa luoden samanlaisen vaikutelman kuin joskus hengellisissä tv-sarjoissa tai elokuvissa käytetään tehokeinona enkeleitä kuvattaessa.

En väitä, etteikö tällaisissa tanssikapakoissakin ym. sellaisissa paikoissa voisi joku käydä vain viettämässä aikaansa harmittomasti, pitämässä hauskaa ja tapaamassa tuttaviaan ilman, että siihen liittyisi kristillisestä näkökulmasta vahingollisia asioita. Mutta epäilemättä paljon parempia tapoja viettää vapaa-aikansa on olemassa. On hirvittävän surullista, kun monet ihmiset pitävät sosiaalisen kanssakäymisen ja huvittelun jonkinlaisena pakollisena muotona baareissa kulkemista. Jotenkin minulle jäi sellainen olo viinalasi kädessä itseään heilutelleista ihmisistä, että ilo oli vain teeskentelyä ja keinotekoisesti koetettiin piilottaa sielun pohjalla ammottavaa tyhjyyttä. Tällaisista yhteyksistä haetut irtosuhteet vaurioittavat ihmistä vielä lisää.

Raamatussa muuten sanotaan: *”Olut sopii onnettomalle, viini sille, jonka mieli on katkera.”* (Sananl. 31:6) – En tarkoita tällä sitä, että kaikki alkoholinkäyttö olisi ehdottomasti väärin. Raamatussa kerrotaan esimerkiksi juhlatilaisuuksista, joissa juotiin viiniä; Jeesuksen ensimmäinen ihmetekokin oli veden muuttaminen viiniksi Kaanaan häissä. (Omissa häissäni tosin ei tulla tarjoamaan viiniä, jos joskus sellaisia vietetään.) Olen itse vienyt ulkomaanmatkoiltani silloin tällöin tuliaisiksi konjakkipulloja muutamille sellaisille vanhemmille henkilöille, joista tiedän, etteivät he käytä alkoholia väärin, ja luultavasti tulen tekemään näin jatkossakin. Kuitenkin, kun ilman alkoholia voi elää täysipainoisen elämän, niin olen omalle kohdalleni katsonut sen ratkaisun parhaaksi. Kun joskus minulle on muistutettu, että Jeesuskin joi viiniä, niin muistutan, että Jeesus ei juonut itseään humalaan. Raamatussa opetetaan: *”Älkää juopuko viinistä, sillä siitä seuraa rietas meno, vaan antakaa Hengen täyttää itsenne”*. Kotimaakuntani Lapin historia osoittaa, millaiseen rappioon täällä vaivuttiin 1800-luvun alkupuolella, kunnes Jumala antoi suuren herätyksen rovasti Lars Levi Laestadiuksen työn välityksellä. Tuolloin seurasi täydellinen muutos elämäntavoissa, viinavirrat tyrehtyivät ja elämänilo otti vallan synkän juopottelun sijaan.

Oma raittiuteni ei kuitenkaan ole suoraa seurausta mihinkään uskonnolliseen yhteisöön kuulumisesta, vaan se pohjautuu pikemminkin perinteiseen raittiusaatteeseen, jota esim. Santeri Alkio ja Alli Trygg-Helenius aikanaan Suomessa julistivat. Älköön kukaan lukija saako

tekstistäni sellaista vaikutelmaa, että pitäisin huonompina kristityn esimerkin antajina sellaisia kristittyjä, jotka esimerkiksi juhlatilaisuuksissa käyttävät maltillisesti alkoholijuomia.

Kun kerron äsken mainitsemastani käynnistäni yökerhossa sille rouvalle, joka on hengellisissä asioissa ollut tärkeä opettajani, hän kertoi saaneensa nuoruudessaan kehotuksia lähteä tanssipaikoille ja baareihin hakemaan puolisoa. (Samoja ohjeita minullekin on joskus annettu.) Mutta hän ei kokenut sitä omaksi jutuksean. Ihmeellisten tapahtumien seurauksena hän sitten kohtasi miehensä, kunnollisen, uskovaisen miehen, täysin eri ympyröissä. Nyt onnellista ja tasapainoista avioliittoa on kestänyt vuosikymmenien ajan, mitä molemmat pitävät Jumalan johdatuksen seurauksena.

Olen tässä kirjassa tuonut esille paheksuntani epäkristillisinä pitämiäni asioita kohtaan ja samalla kertonut, miten olen itse pyrkinyt välttämään ainakin tiettyjä väärinä pitämiäni toimia. Myönnän, että siinä voi jonkin verran haista omaakehua ja jopa omanvanhurskauden syntiä. Uskoviille ihmisille voi tulla helposti kiusaus – ainakin ajatuksissaan – nostaa itsensä jalustalle verratessaan omaa kilvoitteluaan muiden ihmisten elämään. Kun ajattelee, että on Jeesuksen puolella, Voittajan puolella, voi joskus ylpistyä väärällä tavalla ja harhautua vetämään siitä sellaisen johtopäätöksen, että on sitten kaikissa tekemisissään oikeassa ja virheetön. Tai ainakin virheettömämpi kuin ”tämän maailman ihmiset”. Voimme sortua väärään ehdottomuuteen myös itsemme ja omien virheittemme suhteen. Kun taistelemme ”tämän maailman menoa” vastaan, olemme vaarassa sekä sokeutua oman maailmallisuutemme osalta että omaksua sellaisen asenteen, että kaikki mieltymyksistämme poikkeava on maailmallisuutta. Epäilen, että monissa uskonnollisissa yhteisöissä ulkopuolisia ihmisiä arvostellaan helposti, mutta itsekritiikin harjoittaminen voi joskus tuottaa ongelmia.

Joskus uskovaiset tai uskonnolliset yhteisöt kiinnittävät huomionsa joihinkin mielestään erikoisen pahoina pitämiinsä asioihin. Onpa joissakin yhteisöissä menty niin pitkälle, että tiettyjä syntejä, joita muiden kristittyjen on vaikea käsittää paheksuttaviksi teoiksi, on pidetty

uskosta luopumisen merkinä. Esimerkiksi vanhoillislestadiolaisuuden parissa kiellettiin joitakin vuosikymmeniä sitten mm. eräisiin puolueisiin kuuluminen, toisten kristittyjen järjestämiin hengellisiin tilaisuuksiin osallistuminen ja vaikkapa television hankkiminen kotiin. Tällaisen ulkonaisten tekojen tarkkailu onkin kohtuullisen helppoa. Mutta sydämen uskosta ulkoiset seikat eivät kuitenkaan välttämättä kerro kovinkaan paljon. Ja juuri sydämen uskolla pelastutaan, sitä mm. Lapin herättäjä Lars Levi Laestadius opetuksessaan korosti. Joku voi elää ulkonaisesti hyvinkin sääntillistä elämää ja olla aktiivinen seurakuntalainen, mutta olla samalla armoton, ahne ja tuomitsevainen lähimmäisiään kohtaan.

Uskonnollisuuttaan mielellään korostava henkilö voi fariseusten tavoin nauttia näkyvyydestä seurakunnassa ja paheksua suuresti niitä ihmisiä, jotka eivät käy kirkosta eivätkä kuulu ainakaan näkyvästi uskovaisten laumaan. Hän voi olla raitis ja uskollinen aviopuoliso. Mutta hänkin on voinut mennä tämän maailman menoon mukaan itsekyiden ja välinpitämättömyyden synteihin sortumalla. Näitä asioita tunnutaan tarkkailevan paljon harvemmin. Mittaako kristillisyytemme näkyvyytemme seurakunnassa vaiko se, näemmekö Kristuksen läheisissämme? Tähänkin Raamattu vastaa: *“Mutta se, joka ei huolehdi omaisistaan ja kaikkein lähimmäistään, on kieltänyt uskonsa ja on epäuskoista pahempi.”* (1. Tim. 5:8) – Kukaan ei pelastu teoillaan, vaan armosta. Mutta sydämen uskon pitäisi näkyä teoissa.

Minä ainakin olen huomannut itsestäni, että tietyt ulkonaiset synnit on varsin helppo huomata. Mutta omien väärrien asenteiden tiedostaminen ja etenkin niiden korjaaminen tuottaa sitten jo vaikeuksia. Olen ollut usein anteeksiantamaton lähimmäisiäni kohtaan ja kantanut kaunaa pitkiäkin aikoja. En ole kuitenkaan nähnyt käytöksessäni mitään väärää. Olen joskus hyvinkin rumasti arvostellut eri ihmisiä, vieläpä oikeuttaen tekoni uskonnolla, kun olen perustellut itselleni, että kyllä minun niitä ja niitä henkilöitä tässä nyt moittia, kun ovat siinäkin asiassa toimineet kristillisten arvojen vastaisesti... Toki toista ihmistä saa ojentaa ja usein pitääkin, jos näkee lähimmäisensä olevan väärällä tiellä. Vääränlaiseen käyttäytymiseen puuttumatta jättäminen aiheuttaa yleensä enemmän pahaa kuin siitä huomauttaminen. Mutta se on täysin eri asia kuin koko ihmisen tuomitseminen. Ja miten Jeesus sanoikaan:

“Kuinka näet roskan veljesi silmässä, mutta et huomaa, että omassa silmässäsi on hirsi? Kuinka voit sanoa veljellesi: 'Annapa kun otan ros-

kan silmästäsi', kun omassa silmässäsi on hirsi? Sinä tekopyhä! Ota ensin hirsi omasta silmästäsi, vasta sitten näet ottaa roskan veljesi silmästä." (Matt. 7:3-5)

Totean myös, että kun on oikealla asialla levittäessään evankeliumia, voi kuvitella helposti, että kaikki keinot ovat sallittuja. Mutta emmekö mekin tee uskonnon varjolla asioita, joiden tarkoitusperät ovat enemmän omasta lihallisuudestamme kumpuavia?

Totean vielä tässä kaikille kristityille, jotka käyvät taistelua maailmallisuutta vastaan: se taistelu on aina aloitettava omasta itsestä. Minä – vaikka en olekaan hiljainen enkä vaatimaton ihminen – niin en ole toivottavasti koskaan väittänyt itseäni mitenkään esimerkilliseksi uskoaviseksi. Jos joitakin näkyviä syntejä olemmekin onnistuneet välttämään, rikomme varmasti monin muin tavoin Jumalan tahtoa vastaan. Siksi parannusta on tehtävä jatkuvasti aloittaen katsomalla peiliin. Olen aina kokenut suurempaa vastenmielisyyttä tekohurskautta kuin avointa ”syntielämää” kohtaa. Helposti sitä paitsi me uskovat kristityt lankeamme ylpeyden syntiin ja kiitämme fariseusten tavoin Jumalaa siitä, ”etemme ole kuin nuo toiset”. Parhaiten me opetamme ikävän moralisoinnin sijaan omalla esimerkillämme, osoittaen lähimmäisillemme, että pyrkimällä kulkemaan taivaltamme kristillisten arvojen suuntaamalla tiellä vaelluksemme on tasapainoista ja sisäisesti ehjää.

”Tämä Jumalan vanhurskaus tulee uskosta Jeesukseen Kristukseen, ja sen saavat omakseen kaikki, jotka uskovat. Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta, mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi.” (Room. 3:22-24)

Tekopyhyydestä uskovien parissa minulle tulee joskus mieleen Raamatun kertomus Juudasta, kantaisä Jaakobin pojasta (1. Moos. 38). Juudalla oli kolme poikaa, joista kaksi oli kuollut oltuaan naimisissa saman naisen, Tamarin, kanssa. Juutalaisten tuolloisten säännösten mukaan Tamar olisi tullut naittaa nyt kolmannelle veljelle, jotta suku jatkuisi. Juuda ei kuitenkaan tehnyt näin, vaan lähetti entisen miniänsä takaisin kotiinsa. Kun Juuda, joka myös oli leski, lähti sitten ystävänsä kanssa lampaiden keritsiäisiin, naamioitui Tamar maksulliseksi naiseksi ja asettui tien varteen paikalle, jonka ohi tiesi entisen appensa kulkevan.

Kun Juuda kohtasi naamioidun porton, hän pyysi maata tämän kanssa ja lupasi lähettää vuohen palkkioksi. Tamar tuli tästä raskaaksi. Kun kolme kuukautta myöhemmin Juuda sai kuulla, että hänen entinen miniänsä on raskaana ja siis harjoittanut sukupuoliyhteyttä ilman avioliittoa, käski Juuda viedä entisen miniänsä poltettavaksi! Siinä, että hän itse oli valmis käyttämään maksullisia naisia, hän ei siis nähnyt moraalista ongelmaa, mutta hänen leskeksi jäänyt miniänsä ei olisi saanut sortua luvattomaan suhteeseen. Tamar oli kuitenkin ”kauppaa käydessään” ottanut pantiksi Juudalta sinetin ja sauvan, jotka hän ollessaan jo vietävänä roviolle lähetti Juudalle saatesanoilla: ”Minä olen raskaana siitä miehestä, jonka nämä esineet ovat.” Huomattuaan asioiden todellisen laidan Juuda joutui perumaan entisen miniänsä polttamisen.

Kun luin tämän tarinan ensimmäistä kertaa, lähestulkoon järkytyin ajatellessani, millaista tekopyhyyttä yksi Israelin heimon kantaisista on osoittanut. Mies, jota Jaakobin poikana varmasti pidettiin Jahven, yhden ja ainoan Jumalan, hartaana palvelijana. Mutta sitten iloitsin jälleen kerran siitä, että Raamatussa ei pyritä kaunistelemaan tapahtuneita tosiasioita. Se kirja kertoo niin selvästi syntyinlangenneen ihmisen raadollisuudesta.

Kristinusko ei ole iloton uskonto. Jumala haluaa, että meillä on hauskaa. Mutta ilo on parasta silloin, kun se on aitoa, ei keinotekoista. Jumalan Moosekselle antamat kymmenen käskyä ja muut Raamatussa meille ilmoitetut ohjenuorat eivät rajoita ja kahlitse elämää, vaan suojelevat sitä. Sanoohan Jeesus meille: *”Minä olen tullut antamaan elämän, yltäkylläisen elämän.”* (Joh. 10:10) – Ei ilotonta ja ankeaa elämää, vaan yltäkylläisen elämän.

Tietysti kristityn katse on tulevassa elämässä, mutta se ei merkitse sitä, että tämä elämä täytyisi elää kaikesta hauskasta kieltäytyen, vain synkeänä synkeitä virsiä veisaten. Tämä matka ei ole päämäärä, tämä elämä itsessään ei ole elämän tarkoitus, kuten joskus kuulee väitettävän. Silti matkantekokin voi olla miellyttävää.

Psalmeissa kirjoitetaan mm: *”Sinä muutit itkuvirteni karkeloksi, riisuit yltäni suruvaatteen ja puit minut ilon pukuun.”* (Ps. 30:12) *”Ne,*

jotka katsovat häneen, säteilevät iloa, heidän kasvonsa eivät punastu häpeästä.” (Ps. 34:6) Kristityn elämä on siis iloista elämää. Vaikka häntä pilkattaisiin uskonsa tähden, on silti syytä iloon: “Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä palkka, jonka te taivaissa saatte, on suuri. Niinhän vainottiin profeettojakin, jotka elivät ennen teitä.” (Matt. 5:12)

Vanhan Testamentin Laulujen laulu, jota kutsuttiin aikaisemmin Korkeaksi Veisuksi, kuvaa avioparin sukupuolielämää – vieläpä varsin reippain sanankääntein – Jumalan lahjana. Se, että kristillisessä etiikassa kielletään irtosuhteet, ei ole ihmistä rajoittava, vaan ihmistä eheyttävä normi. Ikävästä puritanismista ei ole tässäkään kyse.

Kuningas Daavid ylisti Jumalaa tanssien ja laulaen. Kun liitonarkkua tuotiin Jerusalemiin *“Daavid ja kaikki israelilaiset karkeloivat riemuissaan Herran edessä ja lauloivat soittaen lyyrää ja harppua, rumpuja, helistimiä ja symbaaleja.”* (2. Sam. 6:5) He eivät kulkeneet pää painoksisissa, kasvot vakavina. He olivat täynnä iloa. *“Pelkkä pellavakasukka yllään hän [Daavid] tanssi rajusti Herran edessä. Daavid ja koko Israelin heimo saattoivat Herran arkkua, ja riemu raikui ja torvet soivat.”* (2. Sam. 6:14-15)

Kuningas Daavidin vaimo Mikal puolestaan ei pitänyt miehensä menettelyä sopivana. Tästä Raamatussa kerrotaan: *“Mutta kun Daavid palasi tervehtimään perhettään, Saulin tytär Mikal tuli häntä vastaan ja sanoi: ‘Kylläpä Israelin kuningas tänään käyttäytyi arvokkaasti! Paljasti itsensä palvelijoidensa piikojen edessä niin kuin mikäkin narri!’ Daavid vastasi: ‘En, vaan Herran edessä! Hän valitsi mieluummin minut kuin isäsi ja isäsi suvun ja määräsi minut Israelin, Herran kansan, hallitsijaksi. Herran edessä minä tahdon iloita, vaikka joutuisin alentumaan vielä tätäkin enemmän ja halventamaan itseni omissakin silmissäni. Mutta ne piit, joista sinä puhuit, tulevat pitämään minua arvossa.”* (2. Sam 6:20-22)

Usein näemme urheilukilpailuissa suuria tunteita. Voittaneen joukkueen kannattajat heiluttavat lippujaan ja päästävät riemuhuutoja. Kenenkään yleisössä istuvan elämä kuitenkin tuskin muuttuu ratkaisevasti sillä perustella, kuka sattuu voittamaan. Miksemme me kristityt sitten iloitsisi? Kristityt ovat Voittajan joukkueessa, ja sillä joukkuevalinnalla on todella ratkaiseva merkitys elämämme suhteen – niin tässä ajassa kuin ikuisuudessa.

Mm. yhdysvaltalainen evankelista Joyce Meyer on keskittynyt opetuksessaan erityisesti siihen, miten Jumala tahtoo meidän elävän

onnellista ja täysipainoista elämää kristittyinä. Hänen opetuksestaan, joka on raamatullista, ei puutu huumoria eikä elämänmyönteistä ironiaa. Hänen teoksiaan on käännetty jonkin verran myös Suomeksi, ja Suomessa kristillinen tv-kanava TV7 esittää hänen ohjelmasarjaansa Iloa arkeen. Hänen opetustensa seuraaminen on kirkastanut minulle monta kohtaa Raamatusta ja antanut todella voimia arkeen. Voin suositella lämpimästi kaikkia tutustumaan rouva Meyerin tuotantoon. Varsinkin minulle, joka en ole luonnostani useinkaan hyvällä tuulella, tämänkaltainen opetus on ollut tarpeellista. Siteeraan Joyce Meyerin erittäin suosittua teosta *Älä ole kaikille mieliksi* (2005, s. 163-164):

“Aikuisena kristittynä aloin huomata tuntevani syyllisyyttä yrittäessäni iloita elämästäni. Työskennellessäni olin turvallisella mielellä, mutta kielsin itseltäni nauttimisen. En pitänyt sitä oikeutettuna tarpeena. Närkästyin ihmisiin, jotka eivät työskennelleet yhtä pitkään ja kovasti kuin minä. Mieheni nautti elämästään, ja se suututti minua. Koin, että hän saisi elämässään aikaan paljon enemmän olemalla vakavampi...

Pyhä Henki työskenteli kanssani pitkään, kunnes lopulta ymmärsin Jumalan haluavan minun nauttivan elämästäni. Jeesus sanoi itse asiassa: ‘Minä olen tullut, jotta teillä olisi elämä.’ (Joh. 10:10) Tarvitsemme iloa. Ilman sitä elämä on epätasapainoista, ja Saatanalle aukeaa ovi päästä nielemään meidät (1. Piet. 5:8). Ilo Herrassa on väkevyytemme (Neh. 8:10). Aika on tehdä työtä ja aika leikkiä, aika on itkeä ja aika nauraa (Saarn. 3:1-8).

Pidä huolta, ettet kiellä oikeutettuja tarpeitasi. On hyvä auttaa muita; kristittynä se on kutsumuksemme. Ei kuitenkaan ole väärin toimia itsemme hyväksi. Pidä huoli, että otat aikaa itsellesi. Ota aikaa tehdäksesi asioita, joista juuri sinä nautit.

Opi vastaanottamaan niin Jumalalta samoin kuin ihmisiltä, jotka haluavat siunata sinua, sekä itseltäsi. Ainoat, joilta ei pidä ottaa mitään vastaan, ovat paholainen ja hänen käytössään olevat ihmiset. Ota kohteliaisuus ystävällisesti vastaan. Torju väheksyntä. Ota vastaan rakkauden ja ystävällisyyden osoitukset. Jos joudut torjutuksi, tee, mitä Jeesus opetti opetuslapsilleen: karista se mielestäsi ja jatka eteenpäin!

Nauti elämästäsi päättäväisesti. Kierrät radan vain kerran, joten pidä huoli, että nautit kyydistä.”

Kuolemasta ¹

Jos minun täytyisi mainita yksi seikka, joka on seurausta siitä, että olen uskova kristitty, olisi vastaus ainakin äkkiseltään varsin helppoa antaa. Vastaisin, että ehkä vaikuttavin seuraus kristittyinä olemisesta on se, että en ole koskaan juurikaan pelännyt kuolemaa. Se, mikä on monelle ihmiselle kauhistuttava ja pelottava asia, joka halutaan torjua mielestä, tuntuu minusta täysin luonnolliselta asialta, johon suhtaudun levollisin mielin. En siksi, että olisin jotenkin niin mahtava ihminen, ettei kuolemakaan pelota minua. Jos aikoisin kohdata kuoleman yksin, olisi minulla totisesti syytä pelätä sitä. Mutta tiedän, että Herrani Jeesus on voittanut kuoleman. Eikä häviäjiä kannata pelätä, ainakaan, jos on voittajan puolella.

Kuolema on sinällään useita ihmisiä kiehtova aihe, synkkyydestään huolimatta. Se on hyvin erityislaatuinen seikka ajassamme tällä maapallolla, sillä jokainen täällä elänyt ihminen on joutunut sen kohtaamaan, mutta kokemuseräistä tietoa aiheesta meillä ei siltikään ole. Kuolleet kun eivät ole palanneet takaisin kertomaan, mitä kuoleman jälkeen oikein tapahtuu. Aiheesta on puhuttu ja kirjoitettu paljon, tiettävästi yhtä kauan kuin täällä on ollut ihmisiä. Tieteen keinoin on tiedettävissä varmasti vain se, että kuolema on meidän kaikkien edessä. Ranskassa muuan rouva eli 122-vuotiaaksi. Kerrotaan hänen epäileen viime vuosinaan 1990-luvulla, että hänet on unohdettu tänne maan

¹ Alkaessani kirjoittaa tätä lukua, kymmenen jälkeen lauantai-iltana, ajattelin ensin lukea pienen pätkän Raamatusta. Mutta tunnustan, että tarttuessani Raamattuun ajattelin jotain siihen tyyliin, että en kyllä jaksakaan jättää lukea. Tartuin tähän ihmeelliseen kirjaan siis väsyneenä ja vähän kuin velvollisuudentunnosta. Kun avasin Raamatun, minulle aukesi suoraan Psalmi 1, joka alkaa sanoilla: *"Hyvä on sen osa, joka ei vaella jumalattomien tavoin, ei astu syntisten teille, ei istu pilkkaajien parissa vaan löytää ilonsa Herran laista, tutkii sitä päivin ja öin."* Ei ollut ensimmäinen kerta, kun minulle avautui Raamatusta juuri siihen tilanteeseen sopiva kohta! Jumala kertoo siinä, minkä siunauksen saamme, kun jatkuvasti tutustumme tähän ihmeelliseen kirjaan. Sama psalmi päättyy sanoihin: *"Herra ohjaa omiensa tietä, mutta jumalattomien tie päättyy tuhoon."* – Haluammeko olla Hänen omiaan vai elää Hänestä ja Hänen pyhästä sanastaan piittaamatta?

päälle. Mutta eräänä aamuna hänet tavattiin kuolleena sängystään. Häntäkään ei unohdettu.

Kuolemiseen liittyen muistan lapsuudestani mm. tapauksen, kun pureskelin muovista tussikynää, joka hajosi suuhun. Paikalla ollut aikuinen säikähti kovasti ja alkoi pestä suutani vessassa kauhistellen, että ”muste menee veriin”. Pelästyin enemmän tätä reaktiota kuin pahanmakuista mustetta ja aloin itkeä ja huutaa: ”kyllä minä tiedän, että kuolen kuitenkin”. Tuolloin paikalla ollut aikuinenkin vähän rauhoittui ja sanoi, etten siihen sentään kuole.

Vähän vakavampia muistikuvia kumpuaa isomummini Hulda Huttusen kuoleman ja hautajaisten yhteydestä. Olin tuolloin 5-vuotias. Hänet kiidätettiin sairaalaan kotoaan, josta hänet oli löydetty pahasti kaatuneena ja aivoverenvuodon saaneena. Kävin äidinäitini, isomummin tyttären, kanssa Rovaniemellä sairaalassa kolmena päivänä häntä katsomassa. Kolmannen päivän jälkeisenä yönä hän kuoli. En muista, käsitinkö kuoleman lopullisuutta ihan heti. Kun en hautajaisiin lähettäessä halunnut pukea päälleni juhla-vaatteita, äiti uhkasi, että isomummi kääntyy arkussaan, kun tulen hautajaisiin huonoissa vaatteissa. Sanoin, että ”ei se enää näe mitään”. Sen sanominen tuntui ikävältä. Tajusin, että isomummi on poissa eikä tule takaisin.

Hautajaispäivän muistan aika selvästi. Kun arkku oli laskettu hautaan, heitin äidin kehotuksesta ruusunnappuja arkulle. Muistan vieläkin sen melko kaamean, kumisevan äänen, joka lähti siitä, kun ruusunnuput kimposivat arkun kannesta hautakuopan seiniin. Muistan myös, kuinka isotätini Eila luki äitinsä haudalle seppelettä laskiessaan seppeleestä tekstin: ”Ei elämä pääty kuolemaan, vaan jatkuu uuteen ja vielä parempaan”. Nuo sanat jäivät todella lähtemättömästi mieleeni. Sanottiinko niin vain, jotta omaisille tulisi parempi mieli, vai olivatko ne totta?

Isomummini hautajaisissa arkkua ei pidetty auki, mutta omaiseni olivat käyneet katsomassa vainajaa ruumishuoneella Lapin keskussairaalassa. Mummini kertoi rukoilleensa äitinsä ruumiin äärellä ja sanoneensa: ”Näkemiin, äiti”. Se sävähdytti. Hän saattoi sanoa näkemiin sen sijaan, että olisi sanonut hyvästi.

Ala-asteajoilta muistan, kun uskontotunnilla puhuttiin taivaasta, ja joku oppilaista kysyi – en muista, olinko se minä, mahdollisesti – mihin sellaiset ihmiset sitten joutuvat, jotka eivät ole kristittyjä. Opettaja vastasi, että heillä on omissa uskonnoissaan erilaiset käsitykset

taivaistaan. Ajattelin, että eiväthän ne kaikki voi totta olla, ja tuskin opettaja sitä tarkoittikaan, mutta silti vastaus ei tyydyttänyt minua. Sitten joku kysyi, mihin sellaiset ihmiset joutuvat, jotka eivät usko mihinkään jumalaan. Tähän opettaja vastasi, että Raamatun mukaan on olemassa sellainen paikka kuin helveti. Tällöin eräs oppilas viittasi innokkaana ja alkoi kertoa lukeneensa, millainen paikka on helveti ja miltä saatana näyttää. En tiedä, alkoiko hän puhua aiheesta hengellisen kiinnostuksen vuoksi vai saadakseen kerrankin käyttää uskontotunneilla kiro sanoja, epäilen viimeksi mainittua. Joka tapauksessa tällaiset aiheet, kuten esimerkiksi erilaiset käsitykset kuolemanjälkeisestä elämästä, pohdituttivat minua. Sen sijaan kysymys siitä, jatkuuko elämä ylipäätään kuoleman jälkeen, ei kiinnostanut minua, koska myönteinen vastaus siihen tuntui niin itsestäänselvältä.

Lapsena kuolema tietysti joskus kylmäsi ajatuksena, vaikken omalle kohdalleni sattuvaksi sitä tainnut kovinkaan usein ajatella. Ajattelin asiaa paljolti siltä kannalta, miltä pois menoni tuntuisi omaisistani. Varsinkin ajattelin äidinvanhempiani, joille olin ja olen ainoa lapsenlapsi. Jos kuolisin, sukuhaara heidän kohdaltaan päättyisi siihen. Silloin varmaan jo pohdin, että jos Taivaan Isä antaa minulle joskus oman perheen, niin haluaisin useamman kuin yhden lapsen.

Varmaankin kuoleman todellisuus oli yksi syy, joka sai minut pohtimaan uskonasioita vakavammin. Olen aina uskonut Jumalaan tai ainakin johonkin korkeampaan voimaan ja siihen, että elämä jatkuu kuoleman jälkeen. Niinpä oli luonnollista yrittää selvittää, miten voimme vaikuttaa kohtaloomme kuoleman jälkeen. Jos ja kun elämä jatkuu kuoleman jälkeen, olisi äärimmäistä typeryyttä elää elämämme ilman, että valmistaudumme kuolemaan. Sanotko, että ”sen näkee sitten, mitä siihen turhaan käyttää aikaa tässä ajassa?” Eikö sellainen asenne ole ihan äärimmäisintä typeryyttä? Se olisi sama asia kuin autokoulun ajokokeeseen meneminen ilman, että olisi koskaan koettanut opetella autolla ajaa. Kuin toivoisi, että jospa sitä nyt osaisi sitä autoa ajaa, saattaahan sitä sattua painamaan oikeaa poljinta oikeassa kohdassa...

Aikanaan kuolema oli kiinteä osa arkipäivän elämää. Suurperheet ja kokonaiset suvut asuivat samoissa rakennuksissa samassa pihapiirissä. Kuolemaa ei ulkostettu tavallisten ihmisten elämästä joidenkin ammattihenkilöiden hoidettavaksi. Kotona kuoltiin, kotona ruumista pidettiin näytillä ennen hautajaisia ja kotipihalta ruumissaatto lähti

kirkkomaahan. Myös lapset näkivät tämän ja tuskin saivat siitä isompia traumoja.

Nyt kuolema ei kuulu kiireisen, aktiivi-ikää elävän ihmisen arkeen. Se koskettaa hetken, kun joku omainen poistuu, mutta pian palataan normaaliin elämään, jossa kuolemasta ei puhuta. Joskus lapsia ei haluta viedä katsomaan kuolevia omaisia tai heitä ei viedä hautajaisiin, etteivät he järkyttyisi. Kuolema tapahtuu laitoksissa. Monet välttelevät sairaaloita tai vanhainkoteja, vaikka heidän omaisensa tekisi siellä kuolemaa. Se muistuttaisi näitä vahvoja ja menestyviä, mielestään täyttää elämää eläviä siitä, että hekin voivat kerran olla samassa tilassa – ja ovatkin, elleivät kuole äkillisesti.

Kuitenkin ihminen, vaikka tuntuukin usein elävän elämänsä välittämättä sen päättymisestä, usein vakavoituu, kun kuoleman todellisuus tulee kohdalle. Moni meistä voi elää piittaamatta Jumalasta, mutta moniko on valmis elämänsä illassa sanomaan esimerkiksi uskovalle ystävälle: älä rukoile puolestani; älä toivo, että pääsen taivaaseen; älkää siunatko ruumistani; sanokaa jälkeenjääneille, että en uskonut Jumalaan, että kuolin jumalankieltäjänä... Läheisen kuollessa monesti me lohdutamme toisiamme sanomalla ”hänellä on nyt hyvä olla”, ”hyvä, kun hän pääsi pois” ja muuta sellaista. Mutta mihin tämä varmuutemme omaisen hyvästä olosta perustuu? Jos läheisemme kuoli torjuttuaan Jeesuksen, niin millä perusteella sanomme, että hänellä on kuoleman jälkeen hyvä olla? Ainakaan Raamatusta ei löydy sellaiseen tukea. Itseämme me siinä lohdutamme.

Se, että kirjoitin, etten pelkää kuolemaa, ei tarkoita sitä ettenkö pelkäisi monia kuolemaa usein edeltäviä tapahtumia. Pelkään vaikeita sairauksia, pelkään liikuntakyvyn menettämistä, pelkään kipuja. Pelkään, että kuolema tulee hivuttavan ja pitkällisen taudin muodossa tai että jos elän vanhaksi, niin dementoidun ennen kuolemaani. Mutta itse kuolemaa, lähtöä tästä ajasta en pelkää. Tietysti haluan elää täällä vielä pitkään, ihan jo uteliaisuuttani, ja voidakseni toteuttaa Jumalan tahtoa omassa elämässäni – sikäli kuin kaikkine puutteineni sitä kykenen vähässäkään määrin tekemään. Kuitenkin lähtökohtaisesti olen valmis, koittipa kutsu täältä pois milloin tahansa. Kun ei muuta elämää ole kokenut kuin tämän maanpäällisen, niin tottakai tähän kiintyy, kuten aina tuttuun ja turvalliseen. Mutta voimme olla varmoja, että parempaan meitä haetaan, kun vain pyydämme Jeesuksen avuksemme emmekä torju Hänen rakkauttaan.

Se, että on saanut kokea kuoleman olevan vain siirtymä tästä ulottuvuudesta johonkin paljon suurempaan, on uskoakseni tehnyt myös tässä ajasta elämästä paljon rikkaampaa ja nautittavampaa. Minun on aina ollut hyvin vaikea ymmärtää niitä ihmisiä, jotka eivät usko kuolemanjälkeiseen elämään. Miten he jaksavat ylipäättään elää, jos uskovat, että elämä kestää vain tämän lyhyen rykäisyn ja sitten tietoisuus raukeaa. Joskus tuntuu, että ateisteilla täytyy olla suorastaan kadehdittavan hyvät hermot ja melkoisesti minulle tuntemattomia voimavaroja. Luulen, että itse tuntisin melkoista ahdistusta ja surua, jos todella täytyisi uskoa, että biologisen ruumiimme kuollessa kaikki on ohi. Tämä maanpäällinen elämä kaikkine puutteineen ja kärsimyksineen olisi kaikki, mitä meille annetaan, ja sitten tyhjiin raukeaminen.

Olen sanonut joskus omaisilleni, ehkä turhankin rehvakkaasti, kun olen lähtenyt ajamaan autolla liukkaalla kelillä tai vaikkapa matkalle sellaiseen maahan, jossa on tehty terrori-iskuja, että turhaan minusta huolehditte, kun testamentti on tehty, henkivakuutus maksettu ja synnit pesty Jeesuksen verellä. Mutta näinhän se menee! On sanottu, että kristinusko ei ole uskonto siinä mielessä kuin muut uskonnot. Se ei ole uskoa oppirakennelmiin ja elämäntapoihin, vaan se on ainoa suora tie pitää yhteyttä elävään Jumalaan, joka on luonut koko maailmankaikkeuden – ja meidät jokaisen erikseen! Kristinusko tarjoaa meille voitoista suurimman, kuoleman voittamisen, jokaiselle otettavaksi vastaan uskon kautta.

Talvella vuonna 1990 seisoin viisivuotiaana isomummini Hulda Huttusen haudalla ja pohdin tuonpuoleista elämää. Talvella vuonna 2009 seisoin kaksikymmentäneljävuotiaana toisen Hulda-nimisen isomummini, Hulda Kaisamatin, haudalla ja olin varma, että tapaamme vielä. Hänen saattohoitonsa ja kuolemansa tapahtumien seuraaminen kirkasti minulle lopullisesti, mitä kristinusko merkitsee. Se merkitsee, ettei tätä ihmiselämän pelottavintakaan vihollista tarvitse pelätä. Viisivuotiaana heitin Hulda-mummin arkulle ruusunnuppuja. Kaksikymmentäneljävuotiaana pudotin Hulda-mummin arkulle kokonaisen ruusun. Se putosi hautaan lasketun arkun pääpuoleen, papin hiekasta arkun kannelle tekemän ristin yläpuolelle. ”Näkemiin”, sanoin katsoessani arkkua viimeisen kerran.

Mikä ihmeellinen armo uskoon Jeesukseen kätkeytyykään! Voiko mikään elämäntapojen tai oppirakenteiden tai omien voimamme ja ”minä

uskon mihin haluan/mihin näen” -asenne antaa meille varmuuden siitä, että pelastumme, että kuolema on voitettu ja että ero rakkaistamme ei olekaan lopullinen? Omiin voimiimme emme voi luottaa. Kukaan meistä ei voita kuolemaa. Maailman rikkaimmat miljonäärit ja mahtavimmat hallitsijat ovat hekin vuorollaan kuolleet. Voimme omilla voimillamme ja itse kehittelemillämme elämäncatsomuksilla kulkea maallisen taipaleemme, mutta rajan yli ne eivät kannu. Jonakin päivänä minä kirjoitan viimeisen kirjoitukseni, jonakin päivänä lähdän kotoani viimeisen kerran, jonakin päivänä soitan viimeisen kerran suutani kanssaihmisille. Niin käy sinullekin, joka tätä luet. Sinäkin kuolet. Tulee aamu, jolloin et enää herää. Mitä sinulle sitten tapahtuu? Sinä et voi voittaa kuolemaa sen enempää kuin minäkään. Kuolema voi tehdä sinulle mitä tahtoo. Mutta Jeesus Kristus on voittanut kuoleman! Hän on noussut kuolleista ja tarjoaa ristin tietä ikuiseen elämään! Etkö haluaisi, että sinulla on ystävä, joka tarttuu käteesi silloin, kun hengität viimeisen henkäyksesi? Se ratkaisu sinun on tehtävä tässä ajassa. Jeesus ei pakota ketään ystäväkseen. Voit torjua hänen rakkautensa, ja silloin hän torjuu sinut, aivan kuten olet tahtonut.

Vaikka et uskoisi kuolemanjälkeiseen elämään, tulet sen silti kokemaan. Näin Jumala kertoo meille Raamatussa. Hän, joka on kaiken luonut, tietää sen varmasti. On olemassa onnellinen iankaikkisuus ja hirvittävä iankaikkisuus.

Uskallatko todella kuolla ilman, että tiedät, miten sinulle käy kuolemasi jälkeen? Minä en ainakaan uskaltaisi. Etkö sinäkin haluaisi olla kuoleman voittajan puolella?

Kristuksen tähden – ei elämä pääty kuolemaan, vaan jatkuu uuteen ja vielä parempaan!

Kun isomummini Hulda Kaisamatin syntymästä oli kulunut 95 vuotta
31.1.2010, siis reilu vuosi hänen kuolemansa jälkeen, riimittelin oheisen
pienen runon:

Hän maata viljeli kerran
Siemen hän itse on nyt
Kun multaa metrien verran
On päällensä heitetty

Hän taipaleen kovan kulki
Kädet kovetti raskas työ
Ne usein rukoukseen sulki
Usko valaisi synkät yöt

Hän uskoi: On Jeesus Herra
Joka kuolleista noussut on
Kestää elomme hetken verran
Ikuisuus taas loppumaton

Hän iloiten lähti täältä
Vaikka haudan ties kutsuvan
Kerran kuulee multien päältä
Elonkorjuuseen kutsuttavan

Hän nousee tähtäpäähän lailla
Sen Raamattu todistaa
Jumalan armosta aivan
Käy voittoon valtavaan

Hän kuoli ja kuolet sinä
Kuten jokainen vuorollaan
Vaan tiedätkö varmasti sitä
Minkä määrän matkani saa

Sinäkin jos tahdot luottaa:
Usko Jeesukseen pelastaa
Ei tarvitse murheita kantaa
Ja ikuisen elämän saat

Hulda-mummin haudalla

Kuten aiemmassa luvussa viittasin, eräs tähänastisen elämäni merkittävimmistä kokemuksista oli olla mukana isänisäni äidin, Hulda-mummin eli “meiän Ämmin”, elämän viimeisissä vuosissa. Hän joutui jättämään kotinsa lonkkamurtuman jälkeen keväällä 2004. Tästä alkoi hänen elämänsä viimeinen ajanjakso laitoshoidossa, joka päättyi kuolemaan lähes 94 vuoden iässä tammikuussa 2009. Kävin säännöllisesti hänen luonaan ja hoidin jonkin verran hänen asioitaan.

Ehkä joskus kirjoitan niistä ajoista enemmänkin, mutta vielä en halua sitä tehdä. Kokemuksistani jotain kertonee Hulda-mummin hautajaisissa pitämäni puhe, jonka julkaisen tässä kokonaisuudessaan sekä pari kirjoitusta, jotka olen kirjoitellut mummin kuoleman jälkeen.

Mummini ei ollut pyhimys. Hän oli tavallinen ihminen, maatilan emäntä, jolla oli vahva tahto ja jonka elämä ei ollut aina helppoa. Mutta hän turvasi Jumalaan. Hänen kuolemaansa edeltäneiden tapahtumien seuraaminen osoitti minulle konkreettisesti, mitä tarkoittaa kuolla uskossa. Lopullinen kuolinkamppailu kesti yksitoista päivää ja se oli hänelle fyysisesti ainakin välillä käsittääkseni melko tuskallista. Silti hän lähti täältä iloiten, katse tulevassa maailmassa. Mitään epätoivoa hän ei vaikuttanut tuntevan, kun tämä maailma piti jättää. Hänen ei tarvinnut pelätä joutuvansa tuntemattomaan pimeyteen.

Usein kysytään omaisilta, olivatko he paikalla läheisensä kuoleman hetkellä. Minä olin valmistautunut olemaan paikalla, mutta kävi kuitenkin toisin. Lähdin käymään uudenvuodenpäiväksi isäni luona Sodankylässä. Pyysin hoitajia soittamaan heti, jos Huldin tilassa tulee muutos. Tammikuun 2. päivän aamuna klo 9.50 Marjatta-mummi, isänäitini, soitti ja kysyi, missä olen. Kerroin, että olen kohta lähdessä ajamaan takaisin Kemijärvelle. Marjatta sanoi tähän, että no he menevät sitten iltapäivästä isomummin luokse, nimittäin vuorottelimme käyntejä. Tuolloin sanoin yhtäkkiä: “Menkää sinne nyt heti, se on viimeinen kerta.” Sanoin näin sen kummempia ajattelematta ja vaikka edellisenä iltana minulle oli kerrottu isomummin tilan vakiintuneen. Olen varma, että Jumala johdatti minua. Sillä minä en olisi ehtinyt enää ajoissa perille, mutta kun Marjatta-mummi ja Mauri-ukki lähtivät heti puhelun

päätyttyä, ehtivät he juuri paikalle. Isomummini poistui rauhallisesti tästä ajasta klo 10.53 vanhimman poikansa ja miniänsä läsnäollessa.

Puheeni Hulda Kaisamatin hautajaisissa:

Hyvä saattoväki!

Kolme viikkoa sitten Jumala kutsui luokseen palvelijattarensa Hulda Kaisamatin pitkän ja utteran päivätyön päätyttyä. Tänään olemme laskeneet hänen ruumiinsa Janne-ukin viereen odottamaan ylösnousemuksen aamunkoittoa. Sain tuntea isomummini Huldan 24 vuoden ajan ja haluan muutamalla sanalla tuoda esiin niitä tunteita, joita Huldan mummin lähtö tästä ajasta on herättänyt.

Tiedämme, että mummi sai elää pitkän elämän. Hän syntyi aikana, jolloin Suomi oli vielä Venäjälle kuuluva suuriruhtinaskunta ja maata hallitsi keisari Nikolai II. Mummi polveutui vanhoista pohjoissuomalaisista raivaajasuvuista, hänen vanhempansa, isovanhempansa ja heidänkin vanhempansa olivat kaikki kemijärveläisiä. Usein Hulda muisteli lämmöllä vanhempiaan ja kotiaan, josta hän oli saanut perinnöksi elämänohjeen – rukoile ja tee työtä. Huldan äiti Ester kuoli sota-aikana vain 54-vuotiaana; Huldan mukaan hän menehtyi suruunsa, vain vuosi isänmaan vapauden puolesta kaatuneen poikansa jälkeen. Isä, tunnettu kunnallismies ja myös seurakunnan elämässä vaikuttanut Frans Eemil Kostamovaara eli Laurilan Ransi eli lähes 84-vuotiaaksi ja oli huolehtivana hahmona mukana tyttärensä elämänvaiheissa vielä tämän perustettua oman perheen.

Vuonna 1935 Hulda löysi elämänkumppaninsa, Kiherin tilan isännän Janne Kaisamatin. Kostamon seurojentalolla mummi kertoi Janne-ukin kosineen häntä. Olivathan he tunteneet toisensa jo vuosien takaa, kun perheet olivat entuudestaan tuttuja, mutta jonkin aikaa oli Janne-ukki kerännyt rohkeutta nuoren tytön kosimiseen. Olihan heillä kuitenkin yli 12 vuoden ikäero. Sen jälkeen Hulda tuli Kemijoen yli, Kostamosta Levärannalle. Veneellä tuotiin isän antamat lehmät Kiheriin ja kirkonkylän kautta hevosilla tuotiin muut tavarat, joita lapsuudenkodista mukaan annettiin. Siitä alkoivat vuodet maatilan emäntänä ja perheenäitinä. Avio-
liitto Janne-ukin kanssa kesti 42 vuotta. Se, mikä kerran oli Jumalan ja kirkkoherra Laitisen edessä luvattu, pidettiin vankkumattomasti – myötä- ja vastamäessä kuolemaan saakka, ja vielä kuolemaan jälkeenkin. Ei sii-

nä varmasti aina kauniita ja helliä sanoja osattu sanoa, mutta teoissa se rakkaus osoitettiin ja pysyttiin yhdessä loppuun saakka. Mummi kertoi minulle monesti, että yli kolmen vuosikymmentä kestäneen leskeytensä aikana ei hänelle tullut mieleenkään ottaa uutta miestä.

Kun mummin kuolinvuoteen äärellä istuessani katsoin hänen yöpöydällään Janne-ukin valokuvaa, jota mummi kertoi päivittäin katsovansa ja muistelevansa, niin mieleeni tuli runonpätkä, jota usein käytetään kuolinilmoituksissa ja muistokirjoituksissa:

Luo ukin kaipasit joka ilta, sua sinne johtaa kaarisilta. Tartu käteen ukin armaan, hän sua vastassa on varmaan

Lapsuudestani muistan mummin touhukkaana, mutta hieman etäisenä hahmona, jonka luona käytiin lomilla syömässä torttua ja kertomassa, miten koulussa oli mennyt. Mutta vähitellen, vuosien kuluessa, tutustuin Hulda Kaisamattiin mummin roolin takana. Sieltä löytyi ihminen – kaikine puolineen. Kyllähän mummissa särmää oli. Hänellä oli vahvat mielipiteet, eikä hän kaihtanut tuoda niitä julki. Kävimme lukemattomia keskusteluja erilaisista asioista, milloin omaisten ja kylänväen elämästä, milloin ajankohtaisista yhteiskunnallisista tapahtumista. Mummihan seurasi maailman tapahtumia lähes viimeiseen saakka. Vasta viimeisinä elinviikkoina voimien ehtyessä Pohjolan Sanomat ja Koillis-Lappi jäivät lukematta.

Sanotaan, että yhteiskunnan sivistystason kertoo se, miten se kohtelee vanhuksiaan. Mielestäni sama pätee myös ihmisyksilöihin. Vaikka ihminen menettäisi vanhuuden ja sairauden myötä työkykynsä, ei hän menetä ihmisarvoaan. Sittenkin kun työpanosta ei voi enää antaa, voi vuosikymmenien varrella kertynyttä henkistä pääomaa löytyä jaettavaksi vielä vaikka miten paljon. Jos osaisin, voisin kirjoittaa paksun kirjan kaikesta siitä, mitä mummi minulle näiden vuosien aikana ehti kertoa. En koskaan kokenut vierailuja ikävinä velvollisuuksina, vaan rikastuttavina ja opettavaisina kokemuksina. Oli ihmeellistä, miten hän saattoi säilyttää mielensä niin virkeänä vielä sittenkin, kun fyysinen ruumis oli tekemässä loppua ja liikuntakyky oli menetetty.

Ja mummi jos kuka antoi totisesti työpanoksen tälle yhteiskunnalle. Hän piti varmasti laiskuutta yhtenä suurimmista synneistä. Millaista oli tulla nuorena tyttönä miniäksi Levärannalle ja joutua vaikeissa oloissa tekemään ankaraa työtä, jotta perhe pysyisi leivässä? Ei se varmastikaan ollut aina nautinnollista, mutta vaikeuksia ei auttanut jäädä vaikerta-

maan. Ja työstä – ja oman työn hedelmistä nauttimisesta – sai voimaa, iloa ja jaksamista arkeen.

Huldan kuolinilmoitukseen oli kirjoitettu värssy: *”Oi Herra palkitse äidin vaivat, niin paljon aikaan nuo kädet saivat.”* Se kuvaa hyvin sitä elämää, jonka Hulda täällä maan päällä eli.

Kerran, asuessaan vielä kotona ja melko terveenä, mummi kertoi minulle saavansa voimaa työstä ja terveydestä. Sitten nämä molemmat asiat häneltä vietiin. Sydänsairaus paheni, lonkkamurtuman vuoksi piti jättää koti. Mutta periksi hän ei antanut, vaikka välillä voimat näyttivät loppuvan. Mummi, henkisesti terveenä ihmisenä, joutui makaamaan kuusi kuukautta kroonikkopotilaiden keskellä Sairaala Lapponian vuodeosastolla. Tänä masentavana aikana hän opetteli leikkauksen jälkeen 89-vuotiaana vielä kävelemään uudestaan. Lopulta hoitajat kertoivat, että mummi oli yhteisen ruokailun aikana ruokapöydässä syöttänyt toisia vanhuksia. Vihdoin aukesi paikka Hoivakoti Puistolaan, jossa mummi asui lähes neljä vuotta. Hoitoonsa hän oli hyvin tyytyväinen. Hoivakodilla hän kutoi vielä monet sukkaparit, kunnes paheneva sairaus pakotti siitäkkin työstä luopumaan.

Olen suuresti kiitollinen ja iloitsen siitä, että sain olla mukana mummin maallisen elämän viimeisissä vaiheissa. Tänä aikana minulle kirkastui entistä selvemmin kristinuskon merkitys. Jouluaatonaattona mummi ilmoitti hoitajille, että hän tahtoo ottaa vastaan ehtoollista. Mummi oli ollut tuolloin sairaana noin viikon. Mummi pyysi hoitajia soittamaan myös minut paikalle. Heti kun sain tämän sanoman, tiesin, että mummi on lähdössä tästä ajasta. Hänellä oli ennenkin ollut monia vaikeita sairauksia, mutta aina hänellä oli ollut halua taistella niitä vastaan. Vielä pääsiäisen aikaan, jolloin hän 93-vuotiaana sairastui keuhko-kuumeeseen, hän sanoi ollessaan siirrettävänä ambulanssiin ja kohti Rovaniemeä – ”En minä vielä kuole.” Mutta nyt mummi ei halunnut kuulla puhuttavankaan maallisen elämän jatkumisesta. Hän tiesi päiviensä määrän olevan pian täynnä. Kun koetettiin puhua, että tässä olisi kevät tulos ja pian olisivat syntymäpäivätkin edessä, niin hän vain pyöreytti päätänsä ja osoitti sormellaan ylöspäin.

Muistan läpi elämäni sen hetken, jolloin mummi hyvästeli minut jouluaatonaattona. Sen jälkeen hän eli vielä kymmenen päivää. Näinä päivinä puhetta ei juuri enää tullut, mutta pääasiassa mummi oli tajuissaan. Kun kävin hänen luonaan, luin hänelle Raamattua ja myös muuta hengellistä kirjallisuutta. Hän ei jaksanut enää puhua, mutta kerrankin laitoin

merkille, että hän yhtenäkin päivänä, hyvin uupuneena ja huonovointisena vielä viimeisillä voimillaan liitti kätensä ristiin. Mummi uskoi rukouksen voimaan ja liitti rukoukseen omaisensa ja jälkikasvunsa, niin lähellä olevat kuin kaukaisemmatkin. Mummi kuunteli mielellään hengellistä musiikkia, virret soivat hänen huoneessaan myös sillä hetkellä, kun hänen sielunsa erkaantui ruumista tammikuun toisen päivän aamuna, hieman ennen kello yhtätoista.

Lainasin mummin muistokirjoituksessa Lapin herättäjän, Lars Levi Laestadiuksen kuolemaa käsitellyttä kirjettä. Siinä Laestadiuksen tytär kuvaili isänsä poismenoa. Samanlaiset ajatukset heräsivät mieleeni niinä päivinä, jolloin istuin mummin vuoteen äärellä joulukuun viimeisinä päivinä.

”En oikein osaa kertoa, millainen ilon ja rauhan ilme kuvastui hänen kasvoistaan. Milloin tilaisuutta sain, oli mieluinen tehtäväni istua hänen vuoteensa reunalla ja katsella, kuinka uskovainen jättää tämän maailman. Kuolema ei ollut hänelle kauhea odotettava eikä ollut hänestä ikävä jättää tätä maailmaa, sillä hän vaelsi vieraana tälle maailmalle jo eläessään.”

Ne, jotka eivät usko, väittävät mielellään, että uskonto on vain ihmisten keino paeta kuoleman lopullisuutta ja pettää itseään luulottelemalla, että elämä ei pääty fyysisen ruumiin toiminnan loppumiseen. Vaikka kristinuskon perustasta – maan päällä todella eläneen Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksesta – on lukuisia todisteita, on kyse niin ihmeellisestä asiasta, että sen voinee hyväksyä vain uskon kautta. Mummi tämä usko oli elävää todellisuutta. Se sama uskon tuli, joka oli vuodatettu eräänä helluntaina kauan sitten Jeesuksen opetuslasten sydämiin, paloi myös tämän lähes 1900 vuotta myöhemmin syntyneen pohjoissuomalaisen talonpoikaisnaisen rinnassa.

Aikamme kiireinen ihminen suunnittelee mielellään aikatauluaan ja puhuu elämänhallinnasta, mutta ei halua ottaa huomioon sitä ainoaa asiaa, joka viime kädessä on varmaa. Sitä, että me kaikki kuolemme kerran. Kuolema on asia, joka on suljettu sairaaloihin ja hoitolaitoksiin ja varattu vain vanhuksille. Se koskettaa hetkellisesti jonkun läheisen kuollessa, mutta sitten se taas unohdetaan ja jatketaan elämää. Ja korkeintaan ajatellaan niin, että eipä sitä voi tietää, mitä kuoleman jälkeen on ja jos jostain onkin, niin kyllä minä sinne parempaan paikkaan pääsen, olenhan niin hyvin elänyt.

Me kuitenkin voimme tietää, mitä kuoleman jälkeen tapahtuu. Se on kerrottu Raamatussa, Jumalan ihmiskunnalle lähettämässä suuressa rakkauskirjeessä. Vaikka ihmiskunta on langennut syntiin, ei Jumala hylännyt meitä, vaan tuli itse ihmiseksi Pojassaan Jeesuksessa, ja kärsi sen rangaistuksen, joka oli varattu meille. Joka ottaa tämän sanoman henkilökohtaisesti vastaan, saa maallisen elämänsä päätyttyä todeta kohdallaan tapahtuneen Raamatun lupauksen: ”Totisesti, totisesti, joka pitää kiinni minun sanastani, ei ole kuolemaa näkevä.” Mutta Jumala rakasti ihmistä niin paljon, että antoi meille vapaan tahdon. Meistä jokainen voi myös torjua ilosanoman Jeesuksesta. Meille käy uskomme mukaan.

Mummi otti Jeesuksen Kristuksen vastaan henkilökohtaisena Vapah-tajanaan ja sai syntinsä anteeksi Jeesuksen nimessä ja sovintoveressä. Mummi lähti tästä ajasta pois iloiten ja riemumielin. Hänelle iankaakki-suus oli elävää todellisuutta. Kävin katsomassa hänen ruumistaan muu-tama tunti hänen kuolemansa jälkeen. Vaikka tilanne oli hyvin raskas ja ahdistava, niin silläkin hetkellä oli totta, että kuolema on voitettu Golga-tan ristillä. Niinpä sain luottavaisin mielin sanoa: Näkemiin – ei hyvästi!

Kuolema ei ole kaiken loppu ja tyhjiin raukeaminen. Se on uusi syn-tymä, jota emme maallisin sanoin voi kuvailla. Eihän syntymättömälle lapsellekaan, joka ei ole nähnyt muuta kuin pimeyden äitinsä kohdussa, voisi kertoa ymmärrettävästi, millainen paikka maailma on. Mutta siitä voimme olla varmoja, että jos lähdemme tästä ajasta, emme omiin ansi-oihimme, vaan Jeesuksen ristinkuolemaan ja ylösnousemukseen turva-ten, niin saamme lähteä yhtä iloiten ja riemuiten kuin mummi tästä ajasta lähti. Jeesus sanoi kerran Golgatalla toiselle kanssatuomituaistaan: ”Toti-sesti, totisesti, vielä tänä päivänä olet kanssani paratiisissa”. Tammikuun 2. päivä tämä kävi mummin kohdalla toteen.

Otteita blogikirjoituksestani 15.12.2009

Myös omassa elämässäni on tapahtunut monenlaisia asioita. Raskain niistä on kuluneen vuoden aikana ollut tammikuussa tapahtunut iso-mummini poismeno. Uskallan väittää, että ainakin viimeisen elinvuoden aikana minä olin se henkilö, joka kävin hänen luonaan eniten. Viimeisinä viikkoina olin lähellä seuraamassa hänen saattohoitoaan. Nyt, kun on kulunut vuosi niistä tapahtumista, ovat niiden muistot nousemassa mie-leeni. Vaikka nuo viimeiset päivät olivat toisaalta hyvin synkkiä, antoi-

vat ne toisaalta minulle arvokkaan opetuksen siitä, mitä kuolema kristitylle merkitsee: voittoa, taivaallista, riemullista voittoa!

Tunnen myös syvää kiitollisuutta kaikkia niitä läheisiä ihmisiä kohtaan, jotka kävivät tervehtimässä mummia hänen viimeisinä elinviikkoinaan. Hautajaisiin tuleminenhan on jo turhaa vainajan kannalta, häntä kummulle lasketut seppeleet eivät lohduta. Niin paljon sain nähdä vanhainkodilla kuluneina vuosina kulkiessani ihmisiä, joita käytiin vain harvoin katsomassa. Ehkä moni pelkää omaa tulevaa vanhuuttaan ja kuolemaa niin, ettei halua siitä muistutusta muiltakaan. Mutta tällaiset ihmiset ovat varsin surullisia olentoja, sillä he pelkäävät vääjäämätöntä ja torjuvat sen mielestään. Silti hekin kuolevat kerran. Mutta voisivatko he kuolla samalla tavoin kuin isomummini Hulda Kaisamatti?

Hänellä oli kipuja ja hän oli ajoittain levoton viime päivinä. Kuitenkin hän oli täynnä riemua, viimeisissä koettelemuksissaankin hän osoitti sormellaan ylöspäin ja hymyili kasvoiltaan jo taivaallista iloa. Hän oli ottanut Jeesuksen vastaan henkilökohtaisena Vapahtajanaan. Hän tiesi, että kuolema on voitettu. Hän ei ollut menossa tuntemattomaan tyhjyyteen - hän tiesi menevänsä kotiin. Siinä mummin kuolinvuoteella istuessani minulle todella konkretisoitui, mitä kristinusko merkitsee. Se merkitsee, että todella, kuolema on voitettu, ja että Jeesukseen turvaten kuolema on taivaallinen voitto.

Muutamat otteet päiväkirjamerkinnöistäni viime vuoden lopulta kuvastavat hyvin tuntojani:

15.12.2008

En uskaltanut lähteä vielä tänään Rovaniemelle, jos mummin tilassa tulee muutoksia. Kävin kolmesti katsomassa. Verikoe otettiin vasta, kun käskin. Kuulemma jos ei tulehdusarvo nouse, ei ole sairaalassa sen enempää tehtävissä kuin hoivalla. ... On tämä raskasta aikaa. Olen silti levollisin mielin. Mummin sairauden aikana suurta lohtua on tuonut tieto siitä, että Jeesukseen turvaavalle kuolema on voitto.

18.12.2008

Hoitajat kertoivat iloisena, että mummin kuume oli yöllä laskenut. Hulda olikin paljon virkeämpi, juttelikin muutamia sanoja. ... Kunpa hän vielä toipuisi ja jaksaisi vähän istuakin ja lukea lehtiä.

22.12.2008

Kävin katsomassa Hulda-mummmia. Hän on hyvin väsynyt. Kuume ja tulehdusarvot laskeneet, mutta sydämen vajaatoiminta oirehtii. Puhetta ei tule kuin jokunen sana kuiskaten. Ehdin jo iloita, että tilanne olisi kääntynyt paremmaksi. Miksikähän ääni on mennyt. Olen miettinyt, voiko mitään tehdä. En haluaisi mummin joutuvan enää sairaalaan. Tapahtu-
koon Jumalan tahto.

23.12.2008

Minulle kerrottiin puhelimessa, että Hulda-mummi on pyytännyt nimenomaisesti minua luokseen ja että mummi on halunnut ehtoollista. ... Mummi ilahtui kovasti, kun tulin käymään. Syötin häntä ja hän söi kiisseliä ja joi vähän maitoa. ... Mummi käsittää selvästi tilanteensa. Olin tulkitsevinani, että hän puhui lähdöstä. Kun eräs ystävä kävi, mummi oli hyvin uupunut eikä juuri ottanut kontaktia, mutta kun hän oli lähdössä, mummi puristi häntä kädestä ja sanoi kahdesti: "hyvästi". Tässä tilanteessakin hän käyttäytyy hyvin arvokkaasti.

Kirkkoherra tuli klo 16 ja antoi synninpäästön ja ehtoollisen. Mummi ei puhunut mitään, mutta ymmärsi asian selvästi. Ehtoollisen aikana kyllä tahtoi torkahdella. Miten hyvä onkaan valmistautua kuolemaan, kun voi turvata Jumalan sovitustyöhön. Kun Jeesus on elämä, kuolema on voitto. Olen tietysti surullinen, jos mummi lähtee tästä ajasta, mutta en toivoton. Jeesus on voittanut kuoleman Golgatan ristillä. Ylistys Herralle!

25.12.2008

Koetin puhua mummmille, että kohta vaihtuu vuosi ja tammikuun lopussa olisi syntymäpäiväkin. Hän pudisteli päätään, ei arvele enää olevansa täällä pitkään. Nyökkäsi syvään, kun sanoin, että asiat ovat hyvin, kun uskossa Jeesukseen on saanut synnit anteeksi.

29.12.2008

Kai minunkin on tunnustettava itselleni, että parantumista ei ole enää syytä toivoa. Ja parempihan mummmille olisi päästä Jumalan luokse Tai-
vaan kotiin. ... Hoitajat ovat hyvin ystävällisiä, hehän ovat tulleet minullekin tutuiksi tänä aikana. ... Pyysin soittamaan, jos tila menee kriittiseksi. Tuntuu, että tässä ei ole enää monesta vuorokaudesta kyse. Hoitajien mukaan sydän loppuu vähitellen, vajaatoiminta pahenee ja sitten loppu.

31.12.2008

Kävin kahdesti hoivalla. Mummin tila pysynyt samana. Lähtö on lähellä. Luin Raamattua, vakuutin mummilta, että hän on lähdössä Taivaaseen.

2.1.2009

Jumala haki tänään Hulda-mummin Taivaan kotiin. Jeesus on elämä ja kuolema on voitto uskovalle.

Mauri ja Marjatta olivat käymässä siellä juuri lähdön hetkellä. Kaikki tapahtui nopeasti, noin tunnissa. Mummi oli maannut levollisena, ei ollut puhunut mitään, ennen lähtöä puristanut silmiä yhteen ja painanut suuta kiinni, sitten vain lakannut hengittämästä. Mummi lähti klo 10.53.

Mummi halusi pois, hänelle tämä oli hyvä. Oma menetykseni on mahdottoman suuri. Kävin neljän aikaan katsomassa mummin ruumista. Itkin monta kertaa. Rukoilimme hoitajan kanssa Isä Meidän -rukouksen. Sanoin mummin ruumiin äärellä: "Jos minä pysyn tässä samassa uskossa kuin te tänään kuolitte, niin me tavataan kyllä". Raskas kohtaaminen, mutta halusin vielä käydä siellä.

Viime vuoden joulukuusi meni siis osaltani yllä kuvatuissa tunnelmissa. On luonnollista, että sen joulun tapahtumat palaavat mieleeni nyt uuden joulun lähestyessä. Mutta toivon, että saan viettää nyt myös rentouttavan joulunajan, joka antaisi voimia alkavan vuoden uusiin haasteisiin. Uskon, että isomummini, joka rukoili puolestani hyvin paljon elämäni 24 vuoden ajan, on vielä iankaikkisuudessaakin lausunut rukouspyyntöjä minua koskien. Rukouksen silta kantaa ajallisen elämän rajan yli. Kiitollisuudella muistan myös sitä esimerkkiä, jota hän raittiilla ja terveillä elämänarvoillaan osoitti niiden 94 vuoden aikana, jotka hän tässä ajassa täällä vietti, juurevana ja vahvana, ja epäilemättä arvonsa tuntevana pohjoissuomalaisena talonpoikaisnaisena.

Ämmin muistolle

Kiherin emäntä, Ämmimme ylväs
Sukumme mahtava graniittipylväs
Hän raivasi, rakensi, maatansa hoisi
Monet tarinat ainiaan säilyä soisi
Mikä turhaa on ollut, se mennäkin saa
Ämmin muisto ei unohdu milloinkaan

Talvella kerran tsaari Nikolain aikaan
Tytöksen itku alkoi talossa raikaan
Yksi taas lisää Laurilan laps'parvessa
Nimen Hulda sai Herran kasteheassa
Oppi varhain hän arvon kodin ja työn
Ja ett' Jeesus on voittanut kuoleman yön

Talossa seurojen tanssittiin illoin
Vaan kyökissä töissä Hulda ol' silloin
Kiherin Jannen tie keittiöön kulki
Johdatus suuri elot yhtehen sulki
Pappilaan pian matka yhteinen vei
Mikä luvattiin pitää, sitä rikottu ei

Lehmiä antoi isä Huldalle mukaan
Mitä edessä on, sitä tiennyt ei kukaan
Kemijoen kalvoon vene kuvia piirsi
Rannalla vastaan jo Kiheri siinsi
Niin koittivat Huldalle vaimoisat vuodet
Äidin ja emännän onnet ja huolet

Oli elämä täynnä raskasta työtä
Aamusta iltaan, usein pitkälle yötä
Osa miniän ollut helppo ei siellä
Vuodet ankarat ehkä kovetti mieltä
Ahkeruus onneksi voimia antoi
Tonkat hän reippaasti navettaan kantoi

Yhteisiin rientoihin aikaa myös riitti
Kokouspaikkana tuttu oli Kiherin pirtti
Maaseudun aate paljon intoa loi
Pellot kun antoi viljan ja lehmät voin
Yhtä varmaan kuin kylvöä seuraa niitto
Heidän äänet sai vaaleissa Maalaisliitto

Kolmekin kertaa Suomi sotahan suistui
Evakkovuodet usein mielehen muistui
Isänmaan tähden kaatui suvusta moni
Kiitos heille – säilyi vapaana koti
Jälkeen sodan piti tuhkasta nostaa maa
Sitä milloinkaan ei saa unohtaa

Lapset kasvoivat, sukumme lisää jatkui
Jokaista meistä Ämmi muistaa tahtoi
Kerran päättyi puolison mainen matka
Sitä yksin täytyi vielä kauan jatkaa
Luokse ukin kaipasi kai joka ilta
Uskoi: kerran vie sinne viimeinen silta

Kutoi sukat ja leipoi tortut meille
Ja ohjeita antoi elämän teille
Viimein sairaus ruumiista voiman vei
Vahva tahto silloinkaan murtunut ei
Vaikka alati lisääntyä vaivojen taakka
Mieli kirkkaana säilyi loppuhun saakka

Paljon sai kärsiä Ämmimme täällä
Harvoin vain palkittiin kauniilla säällä
Mutt' katkeruus koskaan ei yltänyt pintaan
Vaan onni ja rauha ne lämmitti rintaa
Surut ja tuskatkin jaksavi kantaa
Kun silmät jo tähyää Taivahan rantaa

Rukouksin kantoi hän sukua suurta
Ja tähdensi meille vain totuuden juurta
Te turvaksi ottakaa Elämän Herra
Hän nostaa ja kantaa, vie perille kerran
Näkemiin hetkeksi – tapaamme vielä
Taivahan juhlassa yhdessä siellä

Kuusi vuotta jäi Ämmillä sadasta vaille
Kun kuului kutsu iäisyyden maille
Nyt Jannen ja poikien vieressä lepää
Kunnes aamunkoittoon kirkkaaseen herää
Ajan saatossa niin paljon unholaan jää
Vaan Ämmin muiston tahdomme säilyttää

Luku 2: Suuria kysymyksiä

Tässä luvussa kerron ensiksi joistakin niistä perusteluista ja päättelyketjuista, joita Jumalan olemassaololle ja kristinuskon totuudellisuudelle on esitetty. Sen jälkeen koetan kuvailla sitä vuoropuhelua, jota olen kristinuskoon liittyvistä kysymyksistä käynyt eri tahojen kanssa elämäni varrella – joskus ne ovat kysymyksiä, joita olen myös itse pohtinut.

Sinälläänhän on niin, että vaikka kuinka esittäisi faktoja kristinuskon puolesta, on kristinuskon ydinsanoma otettavissa vastaan vain uskon kautta. Kuitenkin näiden tosiasioiden kertominen voi vahvistaa kristittyjen näkemystä ja saada ei-uskovia pohtimaan, josko he sittenkin ovat väärässä. Samoin heitä, jotka periaatteessa myöntävät jonkin yliluonnollisen voiman olemassaolon, voivat nämä päättelyketjut saada pohtimaan, josko se yliluonnollinen voima olisi juuri kristinuskon Jumala.

Onko Jumalaa olemassa?

On sanottu, että Jumala, joka antaa todistaa oman olemassaolonsa, ei oikeastaan olisi mikään Jumala. Meidän tuntemamme, kristinuskon Jumala ei sellainen olekaan. Toki jo luonto ja koko maailmamme todistaa Hänestä, mutta tässä ajassa emme voi nähdä Häntä. Hänet on hyväksyttävä uskon kautta.

”Eikö ateismi, Jumalan ja kaiken yliluonnollisen kieltäminen kuitenkin olisi järkevämpää kuin uskonnollisuus? Uskonto kuitenkin on enemmän tai vähemmän ”satujuttuihin” ja legendoihin pohjaavaa?”

Paitsi että ateismi, Jumalan olemassaolon kieltäminen, on mielestäni maailman pahin harhausko ja pohjimmiltaan useimpien yhteiskuntamme suurimpien ongelmien aiheuttaja, ei se ole oppinakaan järkevä. Perustelen tämän näkemykseni kertomalla, miksi uskon, että Jumala on olemassa ja että miksi Jumala on nimenomaan kristinuskon Jumala eikä mikään

epämääräinen, ylikuonnollinen henkiolento, jota emme voisi sen enempää tuntea.

Tässä yhteydessä lainaan Internetissä joskus kiertänyttä viestiä, jossa on määritelty, mitä on ateismi. Vastaus kuuluu: *”Ateismi on uskoa, että ei ollut mitään ja että mitään ei tapahtunut millekään. Sitten ei-mitään räjähti maagisesti ilman mitään syytä, luoden kaiken ja sitten osa kaikesta muutti itsensä ilman mitään syytä itse lisääntyviksi osasiksi, jotka sitten muuttuivat dinosauruksiksi.”*

Tässäkö todella on järkeä?

”Mitä todisteita Jumalan olemassaololle sitten on?”

Jo ennen kristinuskon syntyä filosofit kehittivät päättelyketjuja Jumalan olemassaolon todisteiksi. Keskiajalla skolastiikan – antiikin filosofien opit ja katolisen kristinuskon yhdistämiseen pyrkineen suuntauksen – edustajat työskentelivät myös näiden kysymysten parissa. Jumalatodistuksia on jaoteltu mm. ontologisiin, kosmologisiin, teleologisiin ja moraalisiin todistuksiin. Aihetta käsittelevää kirjallisuutta on runsaasti.

Internetissä esimerkiksi www.miksiuskon.net -sivustolle on koottu eräitä tunnettuja päättelyketjuja kristinuskon Jumalan olemassaolon todisteeksi. Käyn mm. tämän sivuston tietoja lähteenä käyttäen nämä päättelyketjut tässä tiivistetysti läpi.

1.) Pahan olemassaolo todistaa Jumalasta

Maailmassa tapahtuu paljon asioita, jotka jokainen järkevä ihminen vaikaumuksesta riippumatta tuomitsee pahoina ja vastustettavina. Esimerkiksi raiskaukset, lasten seksuaalinen hyväksikäyttö, kidutus ym. ovat moraalisia rikoksia. Yleispätevät, objektiiviset moraaliarvot siis ovat olemassa. Nämä arvot eivät ole ihmisestä ja yhteisöstä riippuvia, vaan kaikkialla päteviä. Tällaisia objektiivisia moraaliarvoja, käsitystä hyvästä ja pahasta, ei voi olla ilman absoluuttista, ehdotonta standardia hyvästä ja pahasta.

Jos nämä objektiiviset, aina ja kaikkialla pätevät moraaliarvot eivät olisi ihmisten yläpuolella olevan iankaikkisen, täydellisen Jumalan asettamia, olisivat ne yhtä häilyviä kuin kaikki muutkin arvovalinnat. Jos ihmislaji todella olisi persoonattoman maailmankaikkeuden sattumalta

syntynyt aineellinen tuote, ei löytyisi perusteita sille, että ihmisen kehittämät moraalikäsitteet olisivat absoluuttisia.

Yleisten moraalikäsitteiden synnulle on tietysti esitetty muitakin lähtökohtia kuin Jumalan olemassaolo. On sanottu ensinnäkin, että moraalilaki olisi vain kuvitelmaa, mutta sikäli hyödyllistä kuvitelmaa, että se auttaa ihmisiä elämään sovussa. Kuitenkin, jos oikeaa ja väärää ei olisi olemassa, eivät nämä käsitteet merkitsisi mitään. Kuitenkin tunnemme, että on olemassa oikeaa ja väärää, kuten on olemassa valoa ja pimeyttä.

On myös esitetty, että moraalilait olisivat sattumanvaraisia. Tällöin niitä ei kuitenkaan tarvitsisi noudattaa – se olisi yhtä järjetöntä kuin että tuuli järjestäisi kuivat lehdet muistuttamaan tekstiä ”pääsy kielletty” ja me jättäisimme menemättä puistoon sen vuoksi. Eikä sattumanvarainen alkuperä voi selittää sitä pakotetta, joka omantunnon moraalilailla on meihin. Käskyt ja kiellot ovat siis auktoriteettiaseman omaavan tietoisuuden asettamia. Sitäkin on väitetty, että moraali olisi biologisen kehityksen tulosta. Moraaliarvojen pohjautumiselle geeneihin ei kuitenkaan ole tieteellistä näyttöä. Ja jos olisikin, ei sitä tietenkään tarvitsisi noudattaa ehdottomasti, sillä sehän olisi vain biologisen kehityksen tulosta ja kehitys olisi voinut tuottaa toisenkin tuloksen.

On siis vain kaksi vaihtoehtoa. Joko kaikki on suhteellista ja elämme maailmankaikkeudessa, jossa ei ole hyvää eikä pahaa – tai on olemassa Jumala, joka on säätänyt moraalilain ja jolle olemme tilivelvollisia. Jos moraali ei ole kuvitelmaa, itsestään kehittynyttä eikä sattumaa, jonkun on täytynyt säätää se.

Objektiivisia moraaliarvoja, käsitystä hyvästä ja pahasta ei voi olla olemassa ilman Jumalaa. → Objektiivisia moraaliarvoja on olemassa. → Siis Jumala on olemassa.

2.) Maailmankaikkeudella on alku. Siksi sillä on oltava syy ajan, tilan ja aineen ulkopuolella.

Usein väitetään, että tiede ja uskonto olisivat toisilleen vastakkaisia asioita ja jopa että tosiasioilla ei olisi tekemistä uskonnon kanssa. Kuitenkin sekä tiede että logiikka osoittavat, että maailmankaikkeudella on ollut alkupiste. Maailmankaikkeutemme ei ole ollut olemassa aina, vaan se on kerran syntynyt.

Termodynamiikan ensimmäisen lain mukaan maailmankaikkeudesta olisi jo loppunut energia, jos se olisi ollut olemassa ikuisesti. Tieteilijöiden mukaan maailmankaikkeus laajentuu jatkuvasti; tämän Edwin Hubble todensi jo 1927 teleskoopilla. Maailmankaikkeuden alkupisteen jälkeinen kosminen taustasäteily on edelleen havaittavissa; nobelistit Penzias ja Wilson tekivät tästä havainnot vuonna 1965. Tieteilijöiden mukaan taustasäteilyssä on täytynyt olla lämpötilavaihteluita, jotta aine olisi voinut kerääntyä ja galaksit syntyä. NASA:n tutkimuksissa on selvitetty, että alkuräjähdyks ja sitä seuraava laajeneminen ovat sisältäneet juuri riittäviä vaihteluita galaksien synnylle, mutta eivät niin suuria, että universumi olisi romahtanut. Näitä lämpötilavaihteluita on kutsuttu ”Luojan sormenjäljiksi”.

Einsteinin suhteellisuusteoria todistaa myös vahvasti Jumalan olemassaolosta – niiden mukaan aineella, ajalla ja tilalla on ehdottomasti täytynyt olla alku.

NASA:n Goddard Institute of Sciences perustaja Robert Wilson on sanonut: *”Tähtitieteilijät ovat todenneet omilla menetelmillään, että maailmankaikkeus on syntynyt luomisaktin seurauksena, josta juontaa juurensa jokaisen tähden, jokaisen planeetan ja elävän olennon synty. He ovat todenneet, että tämä on tapahtunut seurauksena voimista, joita he eivät voi havainnoida... Mielestäni se, mitä kutsutaan yliluonnollisiksi voimiksi, ovat tieteellisesti todistettu tosiasia.”*

Ennen maailmankaikkeuden alkupistettä ei ole ollut luonnollista maailmaa tai luonnonlakeja, jotka olisivat voineet aiheuttaa maailman. Ei ollut ainetta, ei tilaa eikä aikaa. Siispä syy maailman synnylle, ajan, tilan ja aineen olemassaololle on oltava ajan, tilan ja aineen ulkopuolella. Mikä muu voisi olla ajan, tilan ja aineen ulkopuolella kuin iankaikkinen Jumala? Mikään tässä maailmassa ei voi itse aiheuttaa omaa olemassaoloaan, koska sen on ensin oltava olemassa voidakseen aiheuttaa oma olemassaolonsa. Maailmankaikkeuskaan ei ole voinut itse aiheuttaa olemassaoloaan. Maailmankaikkeudella täytyy olla sellainen alkusyy, jolla itsellään ei ole syytä. Jumala on itseolevainen ja mistään riippumaton. Jumaluus on ajaton, riippumaton ja muuttumaton.

Onko Jumalan oltava sitten persoonallinen? Josko kyseessä olisi persoonaton, ikuinen voima? Jokin muodoton möhkäle? Jos maailmankaikkeuden synnyn olisi aiheuttanut itsenäisiä päätöksiä tekevän Jumalan sijasta jotkin persoonattomat, sopivat olosuhteet, ei tämä aiheuttaja voisi olla olemassa ilman siihen liittyvää seurausta. Jos sopivat olosuhteet oli-

sivat olleet ajattomasti olemassa, seurauskin olisi sitten olemassa ajattomasti. Mutta jotta ajaton aiheuttaja voisi aiheuttaa ajallisen seurauksen, tulee tämän aiheuttajan olla persoona, jolla on vapaa tahto ja joka päättää saada aikaan ajallisen vaikutuksen ilman sitä edeltäviä pakollisia olosuhteita.

Tämä aiheuttaja on Jumala, josta Raamattu meille kertoo ensimmäisinä sanoinaan: ”Alussa Jumala loi taivaan ja maan...”

Maailmankaikkeus ei ole voinut syntyä olemattomuudesta ilman syytä. → Sen vuoksi jokin ajaton tekijä luonnon ulkopuolelta on saanut aikaan maailmankaikkeuden synnyn. → Tämä tekijä voi olla vain Jumala.

3.) Maailmankaikkeudella on äärettömän tarkka hienosäätö, joka on edellytys sen olemassaololle ja elämälle.

Sen, että maailmankaikkeus on tarkan suunnittelun tulosta, puolesta puhuu sekin, että fyysikan lait ja vakiot ovat juuri kohdallaan, jotta maailmankaikkeus on pysynyt kasassa ja elämä on voinut syntyä. Jos sellaiset fysiikan lait ja vakiot kuin valon nopeus tai painovoima olisivat vähääkään erilaisia, elämää ei tässä muodossaan voisi esiintyä.

Englantilainen fyysikko P. C. W. Davies on laskenut, että jos esimerkiksi painovoiman ero nykyiseen olisi ainoastaan 1/10 sadanteen potenssiin, maailmankaikkeudessa ei voisi olla elämää. Stephen Hawking on puolestaan arvioinut, että jos maailmankaikkeuden laajeneminen sekuntia alkuräjähdyksen jälkeen olisi yhden sadastatuhannes miljoonas miljoonasosan verran erilainen, maailmankaikkeus olisi romahtanut tulipalloksi.

Mikään fysiikan laki ei vaadi sitä, että nämä vakiot ovat sellaisia kuin ne ovat. Ja kun vakioita on monta – tämänhetkisen tiedon mukaan 128 – ja niiden keskinäisen suhteenkin tulee olla suotuisa, on mahdollisuus elämälle suotuisalle maailmankaikkeudelle olematon.

Mahdollisuus sille, että maailmankaikkeuden luonnonvakiot voisivat itsestään olla otollisia elämälle, on liian pieni, että sen voisi käsittää tai laskea. → Ylivertaisen älyn – Jumalan – on täytynyt luoda maailmankaikkeus ja hienosäätää se elämää varten.

4.) Elävien organismien sisältämä informaatio edellyttää Jumalan olemassaoloa

Luonto sisältää informaatiota. Solujen DNA-molekyylit ovat kieltä, jotka ovat merkityksellisyytensä, rakenteensa ja merkistönsä perusteella verrattavissa ihmisen luomiin kieliin. Miten tämä valtaisa, yksityiskohtainen ja tarkoituspäätäinen informaatio olisi ilmestynyt biologiseen materiaan ilman Jumalaa?

Tiedämme, että informaatio välittyy vastaanottajalle jollakin kielellä, jota voidaan kutsua myös koodiksi. Kielen käsitteeseen kuuluu merkkijärjestelmän ja rakenteen sisältyminen. Kaikki nämä kriteerit täyttävät kielet ovat ihmisen aikaansaamia eli peräisin älyllisestä lähteestä. Esimerkiksi koirien haukunta on vain kommunikointisignaaleja, mutta se ei täytä kielen kriteerejä. DNA:n koodi soluissa kuitenkin täyttää kielen kriteerit.

DNA-molekyyli sisältää kemiallisella kielellä kirjoitetun geneettisen viestin, jonka koodimerkkeinä on neljä emästä, mutta viesti itsessään on riippumaton tiedon kantajasta. Molekyyli on tiedon kantaja, mutta se ei ole itse se tieto. Tätä voidaan verrata vaikka tietokirjaan. Kirja sisältää tietoa, mutta kirjan paperi ja muste eivät itsessään ole mitään tietoa, vaan ainoastaan väline tiedon välittämiseksi. Joku on ensin omannut tiedon, jonka on halunnut välittää edelleen.

Moni ihminen tuntuu ajattelevan, että elävien olentojen solujen sisältämät DNA-viestit olisivat syntyneet ilman lähettäjä. Ikään kuin sattumalta. Mikä onkaan todennäköisyys tälle? Yhdysvaltalainen kirjailija, entinen ateisti Lee Strobel on kirjoittanut: *"Noin kaksi metriä DNA:ta jokaisessa ihmisruumiin sadassa triljonassa solussa sisältää nelimerkkisen kemiallisen aakkoston, jolla on kirjattu tarkat kokoamisohjeet kaikille proteiineille, joista ruumiimme on tehty.... Yksikään hypoteesi ei ole pystynyt edes lähimain selittämään, miten biologiseen materiaan olisi ilmestynyt tällainen informaatio naturalistisella tavalla."*

Jos elämä olisi kehittynyt itsestään, eloton aine olisi muuttunut eläväksi sattumalta ja tästä olisi sitten kehittynyt korkeamman asteen eliölajeja. Jos kukaan ei ole ohjannut elämän kehitystä, on elämä kehittynyt sattumanvaraisesti tapahtuneiden muutosten välityksellä. Eliön asteittainen muuttuminen toiseksi merkitsisi, että geneettisessä informaatioissa pitäisi tapahtua muutoksia. Tällaisia mutaatioita tapahtuu kuitenkin äärimmäisen harvoin, keskimäärin kerran 10 miljoonasta DNA:n kopioi-

tumisesta. Ja näitä mutaatioita täytyisi tapahtua peräkkäin ja samaan suuntaan johtaen. Esim. bakteerin geneettisen informaation asteittainen muuttuminen siten, että bakteeri muuttuisi toisenlaiseksi eliöksi, on äärimmäisen epätodennäköistä, kun jo muutamat virheet miljoonien koodin merkkien joukossa aiheuttavat bakteerin tuhoutumisen.

Aineetonta, merkityksellistä ja tarkoituksellista informaatiota ja sitä välittävää koodijärjestelmää ei voi olla olemassa ilman älyllistä, persoonallista viestin laatijaa → Soluissa on kemiallinen koodi, joka kantaa itsestään erillistä aineetonta, merkityksellistä ja tarkoituksellista informaatiota. → Solujen informaatio ja koodijärjestelmä voivat olla peräisin vain Jumalasta.

5. Tietoisuus ja persoonallisuus todistavat Jumalasta

Ihminen ei ole pelkkä biologinen ruumis. Ihmisellä on persoonallisuus, tietoisuus itsestään, tietoisuus oikeasta ja väärästä sekä vapaa tahto. Aivoilla ja biologisella ruumiillamme yleensäkin on ominaisuuksia, joita voidaan mitata. Sen sijaan tuntemukset, asenteet ja tahto ovat mielen ja sielun ominaisuuksia, joita ei voida mitata. Voimme väittää, että ihmisellä ei ole sielua. Mutta jos väitämme, että ihminen on minätön, sieluton ruumis, joka toimii vain hermoärsykkeiden ohjaamana vailla vapaata tahtoa, puhumme varmasti vastoin todellista kokemusta itsestämme.

Aineettomat asiat ovat meille sitä paitsi yleensä tärkeimpiä tässä elämässä. Kun ihmisiltä kysytään heille todella tärkeitä asioita, yleisiä vastauksia ovat rakkaus, ystävyys, onnellisuus. Ne ovat aineettomia, mutta silti olemassa. Niitä ei voi havainnoida eikä tutkia kokeellisesti. Jos maailmankaikkeus olisi vain aineellinen, ei aineettomia arvoja ja henkisyyttä voisi olla olemassa. Henkisyys edellyttää ei-aineellisen lähteen, ja tämä lähde ei voi olla muu kuin Jumala.

Ihminen on persoonallinen ja tietoinen omasta minästään. → Persoonallisuutta ei voi syntyä persoonattomasta. → Ihmisen persoonan on luonut Luoja, joka on itsekkin Persoonaa ja jolla itselläänkin on äly ja tahto.

6. Raamatussa on ominaisuuksia, jotka ylittävät inhimilliset mahdollisuudet

Raamattu sisältää valtavan määrän ennustuksia, jotka ovat toteutuneet. Miksiuskon.net -sivustolla mainitaan kymmenen esimerkkiä. Koska Raamatun kirjojen kirjoitusajankohdat ovat historiallisesti todennettavia, ei voida uskottavasti väittää, että ennustukset olisi kirjoitettu vasta sen jälkeen, kun ennustuksissa mainitut tapahtumat ovat tapahtuneet.

1.) Profeetta Daniel ennusti, että Israelin Messias aloittaa toimintansa 483 vuotta Jerusalemin jälleenrakentamismääräyksen jälkeen. (Dan. 9:25-26) Hän ennusti myös, että Messias surmattaisiin ennen Jerusalemin toista tuhoa. Noin 40 vuotta tämän ennustuksen jälkeen, 458 eKr. Persian kuningas Artakserkses antoi käskyn Jerusalemin uudelleenrakentamisesta – ja 483 vuotta myöhemmin Jeesuksen toiminta alkoi Galileassa! Jeesus myös surmattiin ennen Jerusalemin toista tuloa, sillä Jeesus ristiinnaulittiin noin 30 jKr. ja vuonna 70 Jerusalem tuhottiin.

2.) Noin 700 eKr profeetta Miika ennusti, että Messias syntyy Betlehemin kylässä. (Miika 5:1-2). – Betlehem oli Jeesuksen syntymäkaupunki.

3.) 400-luvulla eKr Sakarias ennusti, että Messias kavallettaisiin orjan hinnasta - 30 kappaleesta hopeaa, ja että rahalla ostettaisiin hautausmaa Jerusalemin köyhille muukalaisille (Sakarja 11:12-13). Juudas Iskariot kavalsi Jeesuksen 30 hopearahasta, ja rahoilla ylipapit päätyivät hankkimaan savenvalajan peltö muukalaisten hautausmaaksi. (Matt 27:3-10).

4.) Noin 400 vuotta ennen kuin ristiinnaulitsemista alettiin edes käyttää teloitustapana sekä kuningas Daavid että profeetta Sakarias ennustivat, että Messias surmataan tällä tavalla. He ennustivat myös, että ruumis lävistetään, mutta luita ei rikota. (Ps. 22, Ps. 34:21, Sakarja 12:10) Uuden Testamentin kirjoittajat ja myös ei-kristityt historioitsijat vahvistavat, että Jeesus ristiinnaulittiin. Häneltä ei rikottu luita, mutta keihäs iskettiin ruumiin kylkeen varmistamaan, että hän oli kuollut.

5.) Jesaja ennusti, että Kyyros-niminen valloittaja tuhoaisi voittamattomalta vaikuttavan Babylonin ja alistaisi valtaansa Egyptin ja suurimman osan tunnettua maailmaa. Tämä sama mies vapauttaisi juutalaiset karkotetut alueellaan ilman maksua tai lunnaita (Jes. 44:28; 45:1; 45:13). Jesaja ennusti tämän 150 vuotta ennen Kyyroksen syntymää ja 180 vuotta

ennen kuin tämä toteutti kaikki ennustuksessa mainitut asiat - ja 80 vuotta ennen kuin juutalaiset edes karkotettiin.

6.) Jesaja ja Jeremia ennustivat suuren Babylonin tuhon. Kaupunki, vaikka oli paksun vallihaudan ja kaksinkertaisen muurin ympäröimä, valloitettaisiin eikä kaupunkia enää jälleenrakennettaisi. (Jesaja 13:17-22, Jeremia 51:26, 43). Kuuluisa linnoituskaupunki tuhoutui tällä tavalla.

7.) Jeremia ennusti n. 2600 vuotta sitten Jerusalemin yhdeksän esikaupungin sijainnin ja rakentamisen. Tämä tapahtuisi niihin aikoihin, kun Israelin valtakunta syntyisi uudestaan. (Jeremia 31:38-40). Israelin valtio perustettiin v. 1948, ja yhdeksän esikaupungin rakentaminen on toteuttanut tarkasti ennustuksen.

8.) Mooses, Jesaja ja Jeremia ennustivat, että juutalainen kansakunta voitettaisiin kahdesti ja ihmiset vietäisiin pakkosiirtolaisuuteen – ensin Babyloniaan 70 vuodeksi ja sen jälkeen neljännen suuren valtakunnan aikana (Rooma). Mooses ennusti, että toinen valloittaja veisi juutalaisia vankkeina Egyptiin laivoilla, myisi tai antaisi heitä orjiksi ympäri maailmaa. Ennustukset toteutuivat tarkasti, ensin v. 607 eKr ja sitten 70 jKr.

Ennustuksissa mainittiin, että juutalaiset pysyisivät hajotettuina ympäri maailmaa monien sukupolvien ajan, kuitenkaan sulautumatta muihin kansoihin, ja että he vielä palaisivat omaan maahansa perustamaan valtakuntansa uudestaan (5. Moos. 29; Jesaja 11:11-13; Jeremia 25:11; Hoos. 3:4-5; Luuk. 21:23-24). Nämä profetiat ulottuvat yli 3500 vuoden takaa meidän päiviimme. Juutalaiset elivät vieraiden kansojen parissa vuosisatojen ajan, kärsivät monenlaista vainoa, kunnes vuonna 1948 perustettiin Israelin valtio – lähes 1900 vuoden hajaannuksen jälkeen!

9.) Jeremia ja Hesekiel ennustivat, että huolimatta vesivaroistaan ja maansa hedelmällisyydestä, Edomin maa (vastaa osittain nykyistä Jordaniaa) tulisi autioksi joutomaaksi. (Jeremia 49:15-20; Hesekiel 25:12-14). Maa-alueen nykyinen tila vastaa näitä ennustuksia.

10.) Joosua ennusti, että yksi mies jälleenrakentaisi Jerikon ja että tämän miehen vanhin poika kuolisi rakentamisen alkaessa ja nuorin sen päättyessä. (Joosua 6:26). Noin viisi vuosisataa myöhemmin ennustus täyttyi. (1. Kun. 16:33-34)

Nämä tapahtumat ovat toisistaan erillisiä. Mikä on todennäköisyys, että kaikki nämä ennustukset toteutuivat sattumalta? Ja nämä ovat vain murto-osa Raamatussa kerrotuista ja sittemmin toteutuneista ennustuksista.

7. Jeesuksen persoona

Jeesus oli joko mielisairas, huijari tai se, joka hän sanoi olevansa, eli ihmiseksi tullut Jumala. Ainoa historiallisesti ja loogisesti kestävä johtopäätös hänestä on se, että Jumala on olemassa, ja Jeesus oli ihmiseksi tullut Jumala.

Ovatko Uuden Testamentin kirjoittajat kirjoittaneet totuudenmukaisesti? Kun pidämme mielessä, miten lähellä Jeesuksen elämän tapahtumia Uuden Testamentin kirjat kirjoitettiin, olisi kirjoittajat saatu heti kiinni valheesta. Ja mikä olisi ollut heidän motiivinsa valehdella?

Uuden Testamentin kirjoittajien uskottavuuden puolesta puhuvat mm. seuraavat kymmenen tosiasiaa: 1.) Kirjoittajat kertoivat epäedullisia asioita itsestään. 2.) Kirjoittajat kertoivat Jeesuksen elämään liittyviä seikkoja, joita moni voi pitää negatiivisina sekä puheita, joita on vaikea tulkita. 3.) Kirjoittajat ottivat mukaan moraalisesti niin vaativia opetuksia, joita he itsekään eivät kyenneet noudattamaan. 4.) Kirjoittajat erottivat tarkoin Jeesuksen sanat omistaan. 5.) Ylönousemuksen yhteydessä tapahtui yleisesti tunnettuja asioita, joita kirjoittajat eivät olisi voineet keksiä. 6.) Kirjoittajat ottivat kertomuksiinsa mukaan yli 30 historiallista, tunnettua henkilöä. 7.) Uuden Testamentin eräät kertomukset poikkeavat jonkin verran toisistaan, mikä osoittaa, etteivät kirjoittajat sopineet keskenään yksityiskohdista eikä tekstejä muokattu yhdenmukaisemmiksi. 8.) Kirjoittajat haastavat lukijansa tarkastamaan faktoja. 9.) Ihmeet kuvataan dokumentaariluontoisesti, ilman legendoille tyypillistä paisuttelua. 10.) Kirjoittajat hylkäsivät aiemmat uskonsa ja omaksuivat uudet, joiden vuoksi olivat valmiita vainottaviksi ja kuolemaan.

Jos sitten myönnetään, että Jeesus on todella elänyt ja ollut jonkunlainen opettaja, niin joku voi kuitenkin epäillä, että Uusi Testamentti olisi *legendaa, tosiasioihin vain löyhästi pohjautuvaa liioiteltua ja romanti-soitua pyhimystarinaa*. Kuitenkin Uusi Testamentti on kirjoitettu aikana, jolloin Jeesuksen aikalaiset ja silminnäkijät ovat olleet vielä elossa. Liberaaleimmatkin tutkijat myöntävät, että esimerkiksi Paavalin 1. Korinttolaiskirje on kirjoitettu jo vuonna 55–56. Luvussa 15 kerrotaan Jeesuksen

ilmestymisestä 500 henkilölle ja myös nimeltä mainituille henkilöille, joista osa oli tuolloin vielä elossa ja joilta faktat saattoi siis tarkistaa. Näin pian Jeesusken toiminnan jälkeen kirjoitetut tekstit eivät voi olla legendoja. Nykyäänkin kirjoitetaan muistelmia muutamien vuosikymmeniä tapahtumia myöhemmin eikä niiden luotettavuutta kyseenalaisteta tämän vuoksi.

Toisin kuin monet ns. pyhimystarut ja legendat, Raamatun tapahtumien ajat ja paikat on tarkasti määritelty. Yhteys toisiin todellisiin (ns. maallisen) historian tapahtumiin on määritelty selkeästi. Jos Raamattu olisi valhetta, olisi tällaisia tarkkoja viittauksia täytynyt välttää.

Skotlantilainen arkeologi ja historioitsija sir William M. Ramsay uhraisi varallisuutensa ja asemansa osoittaakseen Raamatun epäluotettavaksi. Hän otti Apostolien Teot kriittisen tutkimuksensa kohteeksi. Tutkimustensa päätteeksi hän joutui toteamaan: *"Apostolien tekojen historiallinen paikkansapitävyys on ehdotonta. Yritykset kiistää sen paikkansapitävyys on nyt osoitettu absurdeiksi, yksityiskohtia myöten."*

Joskus kristillistä opetusta Jeesuksesta ja Raamattua on pyritty kumoamaan ns. *myyttiteorialla*, jonka mukaan kristinuskoon olisi sekoitettu oppeja aikaisemmin vaikuttaneista uskonnoista. Nykyiset tutkijat eivät ota vakavasti enää tätä teoriaa, se elää lähinnä Dan Brownin Da Vinci -koodin kaltaisessa kirjallisuudessa, jolla pyritään huijaamaan sellaisia ihmisiä, jotka mieluummin uskovat kaikkeen kristinuskon kyseenalaistavaan sen sijaan, että perehtyisivät itse Raamattuun. Kaikenlaiset salaliittoteoriat ovat aina viehättäneet ihmisiä ja jostain syystä kristinuskoa kyseenalaistava kirjallisuus myy nykyään. Kuitenkin kannattaisi tutustua myös vastapuolen näkemyksiin tässäkin asiassa.²

Mainitussa teoksessa väitetään mm. seuraavaa: *"Kristinuskossa mikään ei ole alkuperäistä. Kristinuskoa edeltävä jumala Mithra, jota kutsuttiin Jumalan Pojaksi ja Maailman Valoksi, syntyi 25. joulukuuta, kuoli, haudattiin kalliohautaan ja nousi kolmen päivän kuluttua ylös. Joulukuun 25. muuten on myös Osiriksen, Adoniksen ja Dionysoksen syntymäpäivä. Vastasyntyneelle Krishnalle tuotiin lahjaksi kultaa, suitsuketta ja mirhaa."*

² Kirjailija Dan Brownin Da Vinci -koodiin tutustuneille voin suositella kirjaa "Da Vinci -koodi ja kätkeyty viisautta", kirjoittanut Timo Eskola. Helsinki, 2005. – Kyseisessä kirjassa osoitetaan historiallisten tosiasioiden perusteella, miten Da Vinci -koodissa esitetyt väitteet ovat perusteettomia.

Kuitenkaan Mithra-traditioon liittyvästä aineistosta ei löydy tällaisia viitteitä. Häntä ei ole kutsuttu Jumalan Pojaksi eikä Maailman Valoksi. Mithran kuolemasta ei löydy lainkaan mainintaa. Hindulaisessa mytologiassa ei ole ainoatakaan kertomusta, jossa Krishnalle olisi tuotu syntymälahjana kultaa, suitsuketta ja mirhaa sen enempää kuin Raamatussa väitettäisiin, että Jeesus olisi syntynyt juuri 25. päivänä joulukuuta. Muidenkaan menneiden vuosituhansien jumaltarut eivät ole yhdistettävissä kristinuskoon. Kristinusko eroaa kaikista edeltävistä uskonnoista perustavanlaatuisesti. Yksikään mytologian hahmoista ei kuollut toisten synnin tähden, Jeesus kuoli. Hänen kuolemansa oli historiallinen tapahtuma eikä myyttinen tragedia.

Joku kristinuskon vastustaja voi tietysti väittää, että *Jeesusta ei olisi koskaan ollut olemassakaan*. Että Raamattu olisi kuitenkin väärennöstä. Historiassa todella eläneen Jeesus Nasaretilaisen olemassaolon kieltämiselle ei löydy kuitenkaan perusteita. Olisi yhtä mieletöntä väittää, että Julius Caesaria tai Aleksanteri Suurta ei ole ollut olemassa. Vakavasti otettavat historiantutkijat eivät epäile Jeesuksen historiallisuutta.

Raamattu ei ole ainoa lähde, joka kertoo Jeesuksesta. Rooman valtakunnan, tuolloisen maailmanvallan, näkökulmasta Jeesuksen elämä ei tietenkään ensi alkuun vaikuttanut kovin merkittävältä. Kuitenkin hänestä löytyy mainintoja neljästä roomalaisesta lähteestä. Esimerkiksi Tacitus kertoi Jeesuksesta ja alkukirkosta ne faktat, jotka Raamattukin tunnustaa, vaikka Tacitus kuvailikin kristittyjä varsin negatiiviseen sävyyn. Hänkään ei kuitenkaan kieltänyt tapahtuneita tosiasioita. Myös mm. juutalainen historioitsija Flavius Josefus kertoo Jeesuksesta.

Jeesus väitti olevansa Jumala

Raamattu kertoo selvästi useissa kohdissa, että Jeesus kertoi olevansa Jumala ja luvattu Messias, Vapahtaja. Jeesus väitti voivansa antaa syntejä anteeksi ja että suhtautuminen Häneen ratkaisee ihmisten pääsyn tai vaaseen. Tämän takia häntä syytettiin ja hänet tuomittiin kuolemaan. Jos Jeesus ei puhunut totta, hänen täytyi olla valehtelija tai mielisairas. Tuskin kukaan tervejärkinen ”tavallinen ihminen” väittäisi itseään Jumalaksi. Jeesusta ei kuitenkaan ole pidetty valehtelijana tai henkisesti sairana. Hänen suuruutensa ja opetuksensa arvokkuus tunnustetaan laajalti myös ei-kristillisten uskontojen parissa.

Myöskään sillä perusteella, että Jeesuksen seuraajat olisivat käsittäneet Jeesuksen opetuksen väärin, ei voi kumota kristinuskon totuuksia. Jeesuksen väitteet itsestään olivat niin selviä, että niitä ei voinut käsittää väärin. Kaikkein vanhimmat lähteet tuovat tämän ilmi yksiselitteisesti.

Ennustukset käyvät toteen

Vanha Testamentti sisältää yli kolmesataa Vapahtajaa koskevaa ennustusta. Kukaan järkevä historioitsija ei väitä, että nämä tekstit olisivat kirjoitetut Jeesuksen toiminnan jälkeen, vaan ne on kirjoitettu noin vuosina 1400–400 eKr. Moni ihminen sanoo, ettei voi uskoa Jeesukseen, mutta onko todella uskottavampaa uskoa, että nämä ennustukset täyttyivät satumalta?

Vanhassa Testamentissa ennustettiin mm., että tuleva Messias syntyy pienessä Betlehemin kaupungissa. Mikä on todennäköisyys sille, että Jeesus olisi kaikista maailman paikoista syntynyt juuri Betlehemissä? (Kaupunki on edelleen pieni, siellä asuu nykyisin noin 20.000 asukasta.)

”Sinä Betlehem, sinä Efrata, sinä olet pienin Juudan sukukuntien joukossa! Mutta sinun keskuudestasi nousee Israelille hallitsija. Hänen juurensa ovat muinaisuudessa, ikiaikojen takana.” (Miika 5:1)

Vanhassa Testamentissa ennustetaan myös, että ennen Herraa tulee edelläkävijä hänen toimintaansa varten. Jeesusta edelsi Johannes Kastaja, joka julisti Jeesuksen tulemistä.

”Minä lähetän sanansaattajani raivaamaan edelläni tietä. Ja aivan äkkiä tulee temppeliinsä Valtias, jota te odotatte, ja Liiton enkeli, jota te kaipaatte. Hän saapuu, sanoo Herra Sebaot.” (Malakia 3:1)

Sakarjan kirjassa kerrotaan, että Messias ratsastaa aasilla Jerusalemiin. Moniko Betlehemissä syntynyt mies, jolla oli edelläkävijä, ratsasti Jerusalemiin aasilla?

”Iloitse, tytär Siion! Riemuitse, tytär Jerusalem! Katso, kuninkaasi tulee. Vanhurskas ja voittoisa hän on, hän on nöyrä, hän ratsastaa aasilla, aasi on hänen kuninkaallinen ratsunsa.” (Sakarja 9:9)

Lisäksi Vanhassa Testamentissa ennustettiin mm. että Jeesus kavallettiin 30 hopearahasta ja että rahat viskataan lopulta temppeliin savenväläjälle. (Sakarja 11:12-13) Juudas paiskasi juutalaisten ylipapeilta saamansa rahat näille takaisin temppelissä ennen itsemurhaansa. Näitä rahoja ei otettu temppelirahastoon vaan niillä ostettiin pelto savenväläjältä muukalaisten ja vähävaraisten hautausmaaksi. Ennustusten joukosta löytyy myös yksityiskohtia Jeesuksen kuolemaan liittyvistä tapahtumista, kuten vaikeutumisesta oikeudenkäynnistä, ristiinnaulitsemisesta ja siitä, että hänen puvustaan heitetään arpaa.

Mikä on todennäköisyys sille, että kaikki nämä ennustukset toteutuvat sattumalta? Professori Peter W. Stoner laski yleisesti käytetyillä todennäköisyyslaskumenetelmillä, mikä on Jeesuksen elämässä toteutuneiden kahdeksan Messias-ennustuksen satunnaisen toteutumisen mahdollisuus. American Scientific Affiliation on huolellisesti tutkinut laskelmat ja todennut ne asianmukaisiksi ja tieteellisiä tutkimustietoja vastaaviksi. Esimerkiksi 48 ennustuksen toteutumisen todennäköisyys olisi yhden suhde kymmeneen potenssiin 157. Näin pientä lukua on mahdollista edes käsittää. Stoner toteaaakin: **"Henkilö, joka ei hyväksy Jeesusta Kristusta Jumalan Poikana, hylkää faktan, joka on todistettu ehkä absoluuttisemmin kuin mikään muu fakta maailmassa."**

Jeesuksen ihmeteot ja ylösnousemus

Kaikkein varhaisimmatkin lähteet Jeesuksesta kertovat Hänen tekemistään ihmeteoista. Neljässä evankeliumissa silminnäkijät kertovat kymmenistä erilaisista ihmeistä, joita Jeesus teki. Jeesuksen ihmeteot olivat monimuotoisia: Hän mm. paransi erilaisia sairauksia, herätti kuolleita, ennusti tulevia tapahtumia, käveli vetten päällä ja tyynnytti myrskyn. Jeesus teki ihmeensä varsin julkisesti, useiden todistajien nähden. Osa ihmeistä kokeneista henkilöistä yksilöidään kirjoituksissa. Myös Jeesusta vastustavissa kirjoituksissa viitataan näihin ihmetekoihin; Jeesusta väitetään näissä mm. taikuuden harjoittajaksi. Jeesuksen teot saivat niin kannattajat kuin vastustajat vakuuttumaan niiden poikkeuksellisuudesta. Keneistäkään toisesta todella eläneestä historian henkilöstä ei ole kerrottu läheskään sellaista kuin Jeesuksesta.

Kristinuskon historian tärkein hetki on ollut Jeesuksen ylösnousemus. Tämän asian hyväksyminen on lopullisesti otettava vastaan uskon

kautta. Mutta myös ”kylmät” historialliset faktat puhuvat tämän tapahtuman puolesta, niin vaikeata kuin sitä ehkä onkin joidenkin myöntää.

Jeesus ennusti itse oman kuolemansa ja että hän nousee kuolleista kolmantena päivänä. Tavallisen ihmisen puhumina tällaiset asiat olisivat olleet järjettömiä. Kukaan ei olisi uskonut Jeesukseen, jos Hän ei olisi todella noussut kuolleista. Opetuslapset olivat sitä paitsi masentuneita ja peloissaan Jeesuksen kuolemaan jälkeen. He olivat hylänneet entisen elämänsä Jeesuksen tähden. Opettaja oli kuollut, kaikki oli menetetty. Yhtäkkiä heidän asenteensa muuttui täydellisesti! Ylösnousemuksen jälkeen uskovat olivat yksimielisiä, että Jeesus on todella noussut kuolleista. Kristillisen seurakunnan synty ja olemassaolo on historiallinen tosiasia. Miten tämä kaikki olisi syntynyt, jos Jeesus ei olisi noussut kuolleista? Kristillinen seurakunta olisi loppunut alkuunsa, jos vastapuoli olisi vain osoittanut, että ylösnousemusta ei tapahtunut.

Kuten sanottu, Jeesuksen historiallisuutta ei yksikään vakavasti otettava historiantutkija kiistä. Jeesuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen liittyviä faktoja on määriteltä tarkasti Raamatussa. Esimerkiksi kuolemantuomion aika ja paikka sekä siitä päättäneet henkilöt on kerrottu selvästi, mm. ylipappi Kaifas ja maaherra Pontius Pilatus. Näitäkin henkilöitä on joskus väitetty satuhahmoiksi, mutta jopa ei-kristilliset historialliset lähteet osoittavat heidän todella toimineen hallintomiehinä nykyisen Israelin alueella. Pontius Pilatus toimi Juudean roomalaisena maaherrana eli prokuraattorina noin vuosina 26–36 jKr. Kaifas puolestaan toimi juutalaisten ylimmäisenä pappina vuosina 18–37 jKr. Hänen hautansa löytyi Jerusalemissa vuonna 1990.

Jeesuksen kuoleman jälkeen hänen hautansa oli tyhjä, vaikka haudan suulle oli asetettu suuri, sinetöity kivi. Juutalaisten johtajat olivat pyytäneet roomalaisia lisäksi vartioimaan hautaa. Vallanpitäjät tekivät varmasti kaikkensa osoittaakseen, että Jeesus on kuollut, sillä he pelkäsivät ruumiin tulevan ryöstetyksi.

Silminnäkijöiden todistukset puhuvat Jeesuksen ylösnousemuksen puolesta. Yli viisisataa ihmistä näki Jeesuksen elävänä ristiinnaulitsemisen jälkeen. Kirjalliset todistukset, jotka on nyt koottu Uudeksi Testamentiksi, sisältävät silminnäkijöiden kertomuksia. Keksityt väitteet eivät olisi voineet levitä aikana, jolloin Jeesuksen aikalaisia oli vielä paljon elossa.

He, jotka eivät usko kristinuskon Jumalaan, ovat mielellään esittäneet erilaisia väitteitä ja teorioita, joilla on pyritty kumoamaan ylösnousemus. Tässä mainitaan niistä muutamia.

Jeesus ei oikeasti kuollut, vaan menetti vain tajuntansa.

Jo lääketieteellisesti tämä on mahdoton väite. Sellaisen kidutuksen jälkeen, minkä Jeesus joutui kokemaan, ei ole mahdollista jäädä eloon. Useat henkilöt, mm. roomalaiset sotilaat, totesivat Jeesuksen kuolleeksi. Jos Jeesus kuitenkin olisi jäänyt eloon ja vironnut hautakammiossa, olisi sinetöidystä haudasta pois tuleminen vartijoiden huomaamatta ollut mahdotonta. Eikä tämä teoria selitä Jeesuksen ilmestymisiä eikä ylösnousemususkoa. – Opetuslapset eivät olisi pitäneet pahoinpideltyä miestä ylösnousseena, vaan vieneet tämän hoitoon.

Jeesuksen ruumis varastettiin.

Juutalaiset todella levittivät tällaista väitettä. Kaikki mahdollinen tehtiin, jotta Jeesuksen ruumis säilyy haudassa. Heidän piti tarpeen tullen voida osoittaa, että Jeesuksen ruumis on haudassa. Kristinuskon olisi loppunut siihen. Jeesuksen seuraajilla puolestaan ei ollut mitään motiivia eikä edes mahdollisuutta ryöstää ruumista. Vartijat olivat varmasti tietoisia tärkeästä tehtävästään. Tunnettujen tekstien mukaan vartijoiden nukahtaminen oli sitä paitsi tuolloin kuolemalla rangaistava rikos. Opetuslapset olivat pelokkaita, he pakenivat ja Pietari jopa kielsi Jeesuksen. Miksi he olisivat nyt asettaneet henkensä vaaraan kuolleen Jeesuksen ruumiin tähden?

Jeesuksen ilmestymiset olivat vain harhanäkyjä.

On totta, että jotkut ihmiset voivat nähdä harhanäkyjä, vaikka tällainen on toki hyvin harvinaista. Useampi ihminen ei kuitenkaan voi nähdä samaan aikaan samaa näkyä. Jeesus ilmestyi 40 päivän aikana sadoille ihmisille. Harhanäkyyn perustuvat ylösnousemuspuheet olisivat loppuneet, kun juutalaiset ja roomalaiset olisivat näyttäneet Jeesuksen ruumiin. Se olisi lopettanut kristinuskon alkuunsa.

Todistajat menivät väärälle haudalle.

Haudan paikka oli tiedossa, sen omisti suuren neuvoston, juutalaisten ylimmän tuomioistuimen, jäsen Joosef Arimatialainen. Myös roomalaiset tiesivät paikan. Eikä tämä teoria selitä Jeesuksen ilmestymisiä. Tyhjä hauta ei sitä paitsi vakuuttanut opetuslapsia, vaan vasta Jeesuksen taapaaminen.

Sijainen kuoli Jeesuksen puolesta.

Mitään historiallista perustetta ei ole tällekkään väitteelle. Kaikki paikalla olleet eivät voineet erehtyä. Jeesus oli useille pidätystä ja teloitusta todistaneille entuudestaan tunnettu. Tämä teoria ei selitä myöskään sitä, miksi hauta oli tyhjä. Sijaisen olisi täytynyt siis myös nousta kuolleista.

Opetuslasten usko innosti heidät kuvittelemaan ylösnousemuksen.

Teorian heikkoutena on, että opetuslasten usko syntyi vasta ylösnousemuksen jälkeen. Ylösnousemus johti uskoon, usko ei johtanut ylösnousemukseen. Opetuslapset olivat hajaantuneet ja peloissaan Jeesuksen kuoleman jälkeen. On epäuskottavaa, että he olisivat keksineet ylösnousemuksen ilman mitään todisteita ja kuolleet tämän uskon puolesta. Teoria ei selitä tyhjää hautaa, ei Jeesuksen ilmestymisiä yli 500 henkilölle eikä sitä, miksi juutalaiset viranomaiset väittivät, että opetuslapset varastivat ruumiin.

Uuden Testamentin kirjoittajat saivat idean ylösnousemuksesta pakanallisesta myytistä.

Tämä teoria viittaa antiikin mytologioihin. Uusi Testamentti kuitenkin eroaa mytologiasta siten, että se perustuu silminnäkijöiden kertomuksiin ja on sidoksissa todellisiin historiallisiin henkilöihin, aikaan ja paikkaan. Tämä teoria ei erota todistuksia ei-kristillisissä lähteissä sekä historiallisia tosiseikkoja. Ensimmäisen vuosisadan juutalaiset ja pakanalliset kriitikot ymmärsivät, että kristityt esittivät historiallisia väitteitä.

Onko Jeesus huijari, mielisairas vai Jumala? → Vaihtoehdoille ”huijari tai mielisairas” ei löydy riittäviä perusteita. → Vanhan testamentin ennustusten toteutuminen on matemaattisesti kiistämätön peruste Jeesuksen jumaluudelle. → Tunnusteot todistavat ylikuonnollisesta olemuksesta.

ta. → Ylösousemukseen liittyvät tapahtumat voi selittää johdonmukaisesti ainoastaan siten, että se todella tapahtui – samalla vahvistaen Jeesuksen jumaluuden. → Jeesuksen on oltava ihmiseksi tullut Jumala.

Onko kuolemanjälkeisestä elämästä sitten todisteita?

Tiedämme, että edesmenneet eivät palaa maan päälle kertomaan, minne ovat joutuneet. Jotkut ihmiset ovat kyllä kertoneet kohdanneensa vainajia. Itse olen nähnyt unia, joissa muutamat edesmenneet ovat tulleet puhumaan minulle, mutta en halua lähteä pohtimaan, ovatko ne unet viestejä tuonpuoleista vai pelkästään oman alitajuntani tuotetta. Raamattu sanoo selvästi, että meidän ei tule yrittää olla yhteydessä rajan taakse. Monet ihmiset ovat menettäneet mielenterveytensä, kun ovat alkaneet liiaksi pohtia ”henkimaailman asioita”. Lääketieteen puolella kyllä on lukuisia todisteita siitä, että kuoleman rajalla käyneet ihmiset ovat nähneet tuonpuoleiseen. Monet hetkellisesti kuolleet, siis sydänpysähdyksen saaneet ja sitten elvytetyt, ovat kertoneet kokemuksiaan ruumiista irtaantumisesta ja esimerkiksi edesmenneiden omaistensa kohtaamisesta.

Monet lääketieteen asiantuntijat ovat tutkineet aihetta. Eräs järkevästi kirjoitettu kirja on amerikkalaisen sydänlääkäri Maurice Rawlingin ”Kuoleman tuolla puolen” (2000). Rawling piti uskontoa hölynpölynä, kunnes hänen elvyttämänsä potilaat alkoivat kertoa kokemuksiaan rajan takaa. Kokemuksia oli sekä hyviä että huonoja. Eräs nainen, joka kävi joka sunnuntai kirkossa ja piti itseään kristittynä, menetti tajuntansa saatuaan sydänkohtauksen. Hän kertoi joutuneensa paikkaan, jossa oli hirvittäviä olentoja ja kaikkialta kuului ihmisten vaikerointia. Kun hänet elvytettiin, hän muisti kaiken. Kuultuaan kertomuksen lääkäri epäili naista juopoksi tai huumeidenkäyttäjäksi. Nainen kertoi kuitenkin vastustaneensa alkoholia ja huumeita. Jokin hänen elämästään kuitenkin puuttui, sillä tuon kokemuksen jälkeen hän kertoi koko elämänsä muuttuneen.

Monet hyvät kokemukset puolestaan ovat todella kauniita kuultavia. Kyseisessä kirjassa julkaistaan useita sydänpysähdyksen kokeneiden haastatteluja. Siteeraan vain yhtä kuvausta. Muuan 70-vuotias sydänpotilas menetti tajuntansa ja huomasi pian katselevansa ruumistaan ja hoitajia häntä elvyttämässä. Sitten hän kulki pitkän käytävän läpi ja tuli suurelle muurille, jonka ovella istui valkeisiin pukeutunut mies. Hän kertoi,

ettei ole Jeesus, mutta Jeesus ja rakkaasi löytyvät oven takaa. Katsottu-
aan kirjaansa mies salli ovesta käytävän.

*”Sitten kävelin ovesta ja näin toisella puolella kauniin säteilevän va-
loisan kaupungin, joka heijasti auringon säteiltä näyttävää valoa. Kau-
punki oli kokonaan tehty kullasta tai jostain kiiltävästä metallista, ja
siellä oli kupoleita ja torneja kauniissa järjestyksessä ja kadut loistivat.
... Siellä oli paljon ihmisiä hohtavan valkeissa vaatteissa ja säteilevin
kasvoin. He näyttivät kauniilta. En ole milloinkaan hengittänyt mitään
sellaista tuoksua. Taustalla soi ihana, taivaallinen musiikki, ja näin kah-
den hahmon kävelevän minua kohti ja tunsin heidät heti. He olivat äitini
ja isäni. Molemmat olivat olleet vuosia kuolleina. Äidilleni oli tehty am-
putointi, ja jalka oli nyt kuitenkin paikoillaan! Hän käveli kahdella jalal-
la! ...*

*Kun kävelimme yhdessä ja etsimme Jeesusta, huomasin erään raken-
nuksen, joka oli kaikkia muita suurempi. Se oli kuin jalkapallostadion.
Sen toinen pääty oli avoin, ja sieltä virtasi sokaisevaa valoa. Yritin kat-
soa valoa kohti, mutta en voinut. Se oli liian kirkas. Monia ihmisiä näkyi
rakennuksen edessä kumartuneina palvomaan ja rukoilemaan. Kysyin
vanhemmiltani, mitä tämä oli. He vastasivat, että siellä oli Jumala. ...*

*Kun lähestyimme sitä paikkaa, missä Jeesus oli, tunsin ankaran is-
kun, kuin joku olisi lyönyt minua rintaan. Ruumiini jännittyi kaarelle,
kun sydämeni kammiovärinä poistettiin. Minut oli palautettu entiseen
elämäni! Ei minusta ollut kyllä kovin ihanaa palata. Tiesin kuitenkin,
että minut oli lähetetty takaisin kertomaan kokemuksestani muille. Aion
omistaa koko loppuelämäni sille, että kerron siitä kaikille, jotka vain
kuuntelevat.” (Kuoleman tuolla puolen, s. 92-93)*

**”Uskon kyllä johonkin yliluonnolliseen. Hyväksyn sen ajatuksen,
että kaikki ei ole syntynyt tyhjästä. Mutta en usko mihinkään yksit-
täiseen, persoonalliseen Jumalaan, vaan johonkin epämääräiseen,
suuren tuntemattomaan tai johonkin yliluonnolliseen maailmanhen-
keen.”**

Ihminen voi sanoa uskovansa vaikka mihin. Voi vaikkapa leikitellä aja-
tuksella sielunvaelluksesta ja pohtia olleensa entisessä elämässään jokin
roomalainen ylimys tai egyptiläinen faarao (harva muuten tuntuu halua-
van kuvitella olleensa joku tavallinen). Tai sitten voi kuvitella olleensa
kissa tai koira tai vaikka sittisontiainen. Voi rakentaa puusta patsaan ja

alkaa palvoa sitä Jumalana. Voi kuvitella, että Jumala on oikeastaan kaikessa elollisessa piilevä voima vähän samaan tapaan kuin Tähtien sota - elokuvissa kerrotaan. Niissä maissa, joissa uskonnonvapaus on sallittu, tämä kaikki on mahdollista. Mutta mihin tällaiset ihmisen ”omat uskot” perustuvat? Omaan pohdintaan, omaan mielikuvitukseen – kuinka pitkälle ne kantavat?

Voimmeko todella omalla järkeilyllämme selvittää maailmankaikkeuden perimmäiset kysymykset? Olimmeko me paikalla, kun maailma luotiin?

Jumala kysyy Jobilta – ja voi kysyä myös meiltä: *”Missä sinä olit silloin kun minä laskin maan perustukset? Kerro, miten se tapahtui, jos osaat! Kuka määräsi maan mitat? Tiedätkö sen? Kuka veti mittanuoran sen yli? Mihin laskettiin sen peruspylväät? Kuka pani paikoilleen sen kulmakiven, kun aamun tähdet riemuiten karkeloivat ja Jumalan pojat huusivat ääneen iloaan?”* (Job. 38:4-7)

Onneksi meidän ei tarvitse jättää elämän suurimpia kysymyksiä oman mielikuvituksemme varaan! Jumala on itse kertonut sen, mitä meidän tarvitsee hänestä tietää. Hän ei jättänyt meitä pimeyteen luomisen ja syntiinlankeemuksen jälkeen. Emme voi nähdä Häntä maallisen elämämmme aikana, edes niin läheisesti Jumalan kanssa tekemisissä ollut suuri profeetta kuin Mooses ei saanut nähdä Jumalan kasvoja. Jumala on jotain niin suurta ja pyhää. Mutta Jumala on toiminut tässä ajassa, kautta historian, ensin Israelin kansan vaiheissa ja vihdoinkin lähettämällä Poikansa Jeesuksen maan päälle. Näistä tapahtumista kerrotaan Pyhässä Raamatussa.

Jumalankieltämistä voi joku koettaa pehmentää sanomalla, että kyllä minä ”johonkin” uskon, johonkin epämääräiseen, mutta en mihinkään persoonaan tai ainakaan kristinuskon tai kirkon opettamaan Jumalaan. Tämä tunne yliluonnollisesta olevaisesta onkin luonnollinen tunne, sillä meillä on jo luomisesta jäänyt kaipuu yhteyteen Luojamme kanssa. Mutta miksi jättäisimme itsemme vain siihen tilaan? Jos on mahdollista tuntea Kaikkeuden Luoja, niin eikö hän jos kuka olisi tuntemisen arvoinen?

Tietenkin voi ajatella niinkin, että on parempi sentään uskoa ”johonkin” kuin olla vakaumuksellinen ateisti. Mutta kristinuskon kannalta tarkasteltuna ”johonkin-usko” ei ole sitä uskoa, johon Jumala meidät haluaa. Paholainenkin uskoo Jumalaan. Ei hän voi olla uskomattakaan, kun tietää Jumalan olevan olemassa, vaikka haluaakin eksyttää meidät kuvitelemaan toisin. Jaakobin kirjeessä sanotaan: *”Sinä uskot, että Jumala on*

yksi ainoa. Oikein teet -- pahat hengetkin uskovat sen ja vapisevat.”
(Jaak. 2:19)

Heille, jotka eivät halua uskoa kristinuskon Jumalaan ja Jeesukseen, haluaisin esittää kysymyksen: Mitä pahaa Jeesus teki? Mitä hänen opetuksessaan ja elämässään oli niin väärää, että häneen ei voisi uskoa eikä hänen ilosanomaansa voisi julistaa? Moni ei-uskova kertoo pitävänsä Jeesusta tärkeänä ihmiskunnan opettajana ja arvossa kristinuskon yleisiä periaatteita. Hyvä niinkin, ne ovatkin hyviä elämänohjeita epäilemättä myös ei-kristityille samoin kuin kristityt voivat löytää hyviä yksittäisiä elämänohjeita muiden uskontojen etiikasta. Mutta jos samalla väittää, ettei Jeesus ole elävän Jumalan Poika, väittää Jeesusta valehtelijaksi. Sillä ateistiset tutkijatkin varmasti myöntävät, että historiassa elänyt henkilö Jeesus Nasaretilainen todella kertoi olevansa Jumalan Poika ja että aikanaan hänet ristiinnaulittiin roomalaisen miehitysvallan toimesta. Jos kieltää kristinuskon Jumalan, väittää silloin Jeesusta valehtelijaksi.

On vain kaksi vaihtoehtoa. Jos Jeesus oli valehtelija ja huijari, alkukirkko syntyi valheelle ja marttyyrit vuodattivat verensä turhaan, ei kristinuskolla ole merkitystä ja se kannattaa hylätä. Mutta jos Jeesus todella oli se, mikä Hän sanoi olevansa, silloin suhtautumisemme Häneen ratkaisee kohtalomme. Näiden välillä minun ja sinun on tehtävä valinta.

Muinaisina aikoina, ennen Jeesusta, Jumala antoi Raamatun mukaan langenneen ihmiskunnan vaeltaa eksyksissä. Jumala ilmaisi itsensä vain yhdelle valitsemalleen kansalle, kunnes aika oli kypsä Jeesuksen tulla maan päälle. Meidän nykyajan ihmisten ei tarvitsisi kulkea enää pakanuuden pimeydessä. Noin kaksituhatta vuotta sitten Paavali ja Barnabas julistivat Lystrassa:

”...Me julistamme teille hyvää sanomaa ja kehotamme teitä luopumaan näistä tyhjämpäiväisistä jumalista ja kääntymään elävän Jumalan puoleen, hänen, joka on luonut taivaan ja maan ja meren ja kaiken, mitä niissä on. Menneiden sukupolvien aikana hän on sallinut kaikkien kansojen kulkea omia teitään, mutta silti hän ei ole jättänyt antamatta todistusta itsestään. Hän on tehnyt teille hyvää, hän on antanut vettä taivaalta ja sadon ajallaan, hän on ravinnut teidät ja täyttänyt teidät ilolla.”
(Ap.t. 14:15-17)

Muut uskonnot lähtevät siitä, että meidän täytyy tehdä jotain ansaitaksemme valaistus, nirvana, paikka paratiisissa tms. – Kristinuskko lähtee siitä, että emme itse voi tehdä itseämme Jumalalle kelpaavaksi. Mutta Hän on tehnyt sen meidän puolestamme. Hän on tullut Jeesuksessa vel-

jeksemme, kärsinyt ja kuollut puolestamme. Hänen kauttaan me saamme tuntea myös Iankaikkisen Isän.

Jeesus sanoo – Raamatun mukaan Jeesus itse asiassa huusi kovalla äänellä – ”Joka uskoo minuun, ei usko minuun, vaan lähettäjäni. Joka näkee minut, näkee lähettäjäni. Minä olen valo ja olen tullut maailmaan siksi, ettei yksikään, joka minuun uskoo, jäisi pimeyteen. Jos joku ei noudata minun sanojani, vaikka on ne kuullut, en minä häntä tuomitse. En ole tullut tuomitsemaan maailmaa, vaan pelastamaan sen. Jos joku torjuu minut eikä ota sanojani vastaan, hänellä on kyllä tuomarinsa: se sana, jonka olen puhunut, tuomitsee hänet viimeisenä päivänä. En minä ole puhunut omissa nimissäni. Isä, joka on minut lähettänyt, on määrännyt, mitä minun tulee puhua ja julistaa, ja minä tiedän, että hänen käskynsä antaa ikuisen elämän. Kun puhun, puhun siis niin kuin Isä on minun käsenyt puhua.” (Joh. 12:44-50)

Sain kerran sähköpostiviestin Yhdysvalloissa asuvan setäni vaimolta. Viesti sisälsi hyvin kauniin ajatelman, jonka julkaisen tässä vapaasti käännettynä:

Jumala lähestyy meitä eri tavoin

Joskus Hän kuiskaa, joskus Hän koskettaa meitä, mutta missä tahansa muodossa hän meitä lähestyykään – muista, että Hän rakastaa sinua ja minua.

Ihminen kuiskasi, ”Jumala, puhu minulle”, ja pikkulintu lauloi. Mutta ihminen ei kuullut.

Niinpä ihminen huusi, ”Jumala, puhu minulle”, ja niin ukkonen jyrisi taivaan halki. Mutta ihminen ei kuunnellut.

Ihminen katsoi ympärilleen ja sanoi, ”Jumala, anna minun nähdä sinut”. Ja aurinko paistoi kirkkaasti. Mutta ihminen ei katsonut.

Ja ihminen huusi, ”Jumala, näytä minulle ihme...” Ja uusi elämä syntyi. Mutta ihminen ei huomannut.

Niinpä ihminen itki epätoivoissaan, ”kosketa minua, Jumala, ja anna minun saada tietää, että Sinä olet olemassa!” Tuolloin Jumala kurottui

maahan ja kosketti ihmistä. Mutta ihminen pyyhkäisi perhosen pois ja jatkoi matkaansa.

Tämä tarina on hieno muistutus siitä, että Jumala on aina ympärilläme jopa pienissä ja yksinkertaisissa asioissa, joita me pidämme itsensänselvyyksinä. Älä jätä huomiotta siunauksia sen vuoksi, että ne eivät tule luoksemme siinä muodossa kuin oletamme.

”Mistä sitten voi tietää, että kristinusko on ainoa oikea uskonto? Onhan maailmassa lukemattomia eri uskontoja. Etkö sinäkin olisi todennäköisesti jonkun muun uskonnon kannattaja, jos olisit sattunut syntymään jossakin ei-kristityssä maassa?”

Kyllä, luultavasti olisin jonkun muun uskonnon kannattaja, jos olisin syntynyt maassa, jossa kristinusko ei ole valtauskontona enkä olisi saanut tutustua kristinuskoon. Saudi-Arabiassa syntynyt tulee hyvin todennäköisesti tunnustamaan koko elämänsä islaminuskoa; intialaisista puolestaan noin 80 % kuuluu johonkin hindulaisen uskonnon suuntaukseen.

Maailman eri uskonnot kertovat, kuinka ihmisellä on todella kaipuu yliluonnollisuuteen. Luonnollinen yhteys Jumalaan katkesi syntiinlankeemuksessa, mutta kaipuu jäi. Kaikki uskonnot ovat hapuilua Jumalan luokse.

Kristinuskon ero muihin uskontoihin nähden on siinä, että kun muissa uskonnoissa meidän tulisi elää jonkun oppijärjestelmän mukaisesti ansaitaksemme pelastus, perustuu kristinusko aivan muuhun – siinä on kyse suhteesta elävään persoonaan, koko maailmankaikkeuden luoneeseen Jumalaan.

Buddha eli kerran maan päälle ja elämäntyönsä tehtyään hän kuoli 80-vuotiaana noin vuonna 483 ennen Kristusta. Kerrotaan hänen kuolleen syötyään ruokaa, johon oli vahingossa joutunut myrkkysieniä. Islaminuskon profeetta Muhammed oli hänkin todellinen ihminen, joka eli ja vaikutti monin tavoin nykyisen Saudi-Arabian alueella. Hän kuoli 63 vuoden ikäisenä, pää lempivaimonsa sylissä, johonkin luonnolliseen sairauteen vuonna 632. Molemmat olivat todella historiallisia henkilöitä, mutta he ovat kuolleita. Jeesus puolestaan nousi kuolleista ja toimii Pyhän Hengen välityksellä tänäkin päivänä tässä maailmassa. Kukaan muu ei ole tullut Taivaasta maan päälle kuolemaan puolestamme.

Nykyään kuulee, valitettavasti myös omassa nimikristityssä maassamme, väitettävän, että kaikki uskonnot ovat jotenkin yhtä arvokkaita ja

yhtä oikeita. Pitäisi kunnioittaa jokaisen vakaumusta siten, ettei väitä toisen uskontoa vääräksi. Jokaisen oikeutta pitää oma uskonsa täytyykin kunnioittaa, niin Jeesuskin teki. Hän ei pakottanut ketään. Mutta meidän tulee silti julistaa sitä, mitä Jeesus meidän julistaa käski.

Myönnän, että minulla on joskus ollut kiusaus ajatella, että ehkäpä kaikki tiet sittenkin johtavat perille. Japanilainen sanonta kuuluu: ”Fuji-vuorelle on monta tietä.” Kuitenkin – Jeesus vastaa tähän kysymykseen hyvin selvästi: Jeesus vastasi: *”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.”* (Joh. 14:6)

Tietenkin useimmissa uskonnoissa on monia hyviä eettisiä ohjeita, joista voi olla hyötyä myös kristitylle. Mutta mitä niistä ei löytyisi omasta uskonnostamme? Ja niitä kulttuurisia piirteitä, joita muihin uskontoihin on sekoittunut eri kulttuureista, voimme kristittyinä hyödyntää hyvin omintunnon. Lähetysaarnajat tekivät aikanaan virheen yrittäessään tuhota alkuperäiskansojen kulttuuria ja tehdä heistä länsimaalaisia. Nyt tämä virhe on jo korjattu ja esimerkiksi jumalanpalveluksiin on voitu ottaa hyvin elementtejä eri kansojen omasta kulttuuriperinnöstä. Esimerkiksi vanhoihin heimokulttuurin ajan tansseihin ja sävelmiin on voitu sanoittaa uudet, kristilliset sanat, jotka kertovat nyt kristinuskon ilosanomaa.

Minua puolestaan on aina viehättänyt islamilainen arkkitehtuuri. Useat moskeijat ovat ulkoapäin todella kauniita rakennuksia. Samoin eräs erittäin kaunis rakennus oli Intiassa näkemäni Bahai-uskon suuri Lootustemppli. Kunpa siellä vain opetettaisiin kristinuskon sanomaa!

Nykyään islamilaisuus valtaa alaa Euroopassa. Siinä missä kristitty länsi maallistuu ja hylkää uskontonsa, nousee islam väellä ja voimalla. Kun katsoo islamilaisten perheiden ja kristittyjen perheiden lapsimääriä, tämän kehityksen ei tarvitse kestää montakaan sukupolvea, kun Eurooppa ei ole enää kristitty maanosa. Se pelottaa minua todella paljon. Huvittavaa on, että se pelottaa myös niitä ihmisiä, jotka ovat kristinuskon vastustajia.

Kun Britanniassa islamilaistuminen on jo voimakasta ja minareetit kohoavat kirkontornien rinnalle, on rasistiseksi leimautumista pelkäävän kirkon sijasta kristinuskon puolustusta tullut yllättäviltä tahoilta. Esimerkiksi tunnettu tiedemies ja ateisti Richard Dawkins on todennut: *”Tietääkseni kristityt eivät räjäytele taloja. En tiedä ketään kristittyä itsemurhapommittajaa. Kristityt eivät myöskään rankaise uskosta luopumisesta kuolemalla. Minulla on ristiriitaisia ajatuksia kristinuskon vähe-*

nemisestä. Kristillisyyden säilyminen voisi olla suoja islamilaista maailmaa vastaan.” (Uusi Tie, 23.9.2010)

Monet muslimit ovat toki maltillisia ja kykenevät elämään hyvin länsimaisen kulttuurin parissa. En ole koskaan salannut ihailleeni suuresti Pakistanin ensimmäistä naispääministeriä, vuonna 2007 murhattua Benazir Bhuttoa. Mutta islamin tavoitteena on kuitenkin teokraattinen valtio – yhteiskuntajärjestelmä, jossa valtion lait johdetaan suoraan Koraanista. Islamin omiin kirjoituksiin tutustumalla voimme ratkaista kantamme, haluammeko tällaisen maailman jälkeläisillemme. Jeesus puolestaan ei pyri alistamaan kansoja oman uskontojärjestelmänsä alle. Hän ei halunnut pyhää sotaa eikä pakkoa. Kuten Jeesus sanoi Pontius Pilatukselle: *”Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta.”* (Joh. 18:36)

Myös uskovien henkilökohtaiset todistukset ovat tutustumisen arvoisia. Miljoonat ihmiset ovat kokeneet Jeesuksen vaikuttaneen elämässään – voimallisesti edelleen, pian 2000 vuotta poistuttuaan maan päältä ruumiillisesti. Tietysti voidaan sanoa, että myös monien muiden uskontojen kannattajat ovat kokeneet omaa uskoaan vahvistavia kokemuksia. Juuri näihin kannattaakin tutustua. Löytyykö muiden uskontojen kannattajien parista samanlaista aitoa iloa ja rauhaa kuin niiden ihmisten todistuksista, jotka ovat saaneet laskea kuormansa Golgatan ristille? Kun Intian itsenäisyystaistelun johtaja, väkivallattomuutta ja monia muita sinällään hyvin kristillisiä hyveitä saarnannut Mahatma Gandhi murhattiin, sanottiin, että vaikka hän oli hindu, hän oli maailman paras kristitty. Todella, hän olikin inhimillisellä mitalla mitattuna yksi suurimmista koskaan tässä maailmassa eläneistä ihmisistä. Vaikka hän ei ollut kristitty, hän arvosti suuresti Jeesuksen opetuksia ja hän siteerasi mielellään Raamattua. Mutta lukekaapa hänen omaelämäkertansa. Siitä ei välity lepo ja rauha, vaan jatkuva pettyminen itseen, kun virheetön elämä oman uskonnon oppijärjestelmän mukaan ei edes häneltä onnistunut.

Muiden uskontojen moraalijärjestelmät sisältävät monia sinällään hyviä asioita. Mutta onko sieltä todella löydettävissä yhteys koko maailmankaikkeuden Luojaan, Iankaikkiseen Isään? Vastaako norsupäinen Ganesha todella rukouksiimme? Onko islaminuskon Allah todella sama Jumala kuin kristittyjen Jumala? Minä uskon, että useimmista uskonnoista on löydettäviä samoja periaatteita, jotka kumpuavat sydämiimme kirjoitetusta omantunnon laista. Mutta Jumala itse kutsuu meitä yhteyteensä nimenomaan Poikansa, Herran Jeesuksen Kristuksen kautta. Hän on ih-

miskunnan Vapahtaja. Hänen hautansa on tyhjä. Hän kuoli puolestamme ja Hänen kauttansa meillä on pääsy iankaikkiseen elämään.

Mutta niin – mitä jos todella emme ole syntyneet kristinuskon pariin? Arkkipiispa John Vikström kehotti kirjassaan Etsimme vastauksia uskon kysymyksiin (1981, s. 47–49) etsimään sieltä, missä olemme. Meidän tulisi perehtyä oman uskomme tai uskonnottomuutemme perusteisiin ja sitten joko hyväksyä tai hylätä se. Monelle se voi olla vaikeata. Jonkun ei-kristillisen oppijärjestelmän pariin on voinut rakentaa koko elämänsä ja se tuntuu tutulta ja turvalliselta. Siteeraan Vikströmiä:

”Miten meidän sitten tulee menetellä ja kuinka voimme vakuuttua, ellei ole mitään objektiivista mitta-asteikkoa uskonnon totuudellisuuden mittaamiseksi? Luulen tämän tapahtuvan suurin piirtein samalla tavoin kuin alkaessamme luottaa johonkin ihmiseen. Pitemmässä tai lyhyemmässä ajassa saadun henkilökohtaisen kosketuksen avulla varmistumme hänen rehellisyydestään, aitoudestaan ja luotettavuudestaan. On siis kyse hyvin henkilökohtaisesta ja subjektiivisesta totuuden etsinnästä. Mutta se ei tarkoita, että etsintä olisi mielivaltaista. Myös tätä totuuden etsintää varten on omat sääntönsä.

Henkilöltä, joka yrittää päästä selvyYTEEN uskon alueella, tulee ennen kaikkea vaatia, että hän on valmis taipumaan löytämänsä totuuden edessä, vaikka tuo totuus juuri tuolloin sattuisi tuntumaan hankalalta. Monet voivat olla siinä tilanteessa, että he eivät seuraa sitä, minkä sisimmässään tuntevat todeksi ja oikeaksi. Omatunto kolkuttaa jatkuvasti. Hyvä omatunto merkitsee suurin piirtein sitä, että ihminen ’on sopusoinnussa itsensä kanssa’. Olisi siis tärkeää etsiä totuutta ja siten olla kaiken aikaa sopusoinnussa itsensä kanssa. Silloin pääsee eteenpäin askel askelelta ja sisimmässä on ehjä ja turvallinen olo. ...

Se Herra, joka on osoittanut minulle olevansa luotettava, sanoo olevansa ’Tie, Totuus ja Elämä’. Tämä ei anna minulle aiheita mihinkään ylimielisyyteen suhteessa muiden uskontojen kannattajiin. Minä olen vain armahdettu syntinen, joka olen kohtaamani totuuden valtaama, en tuon totuuden omistaja, ja Herraltani olen saanut tehtäväksi lähteä tarjoamaan tätä totuutta myös muille. Jos en tee niin, olen alituisessa risti-riidassa sen Jumalan sanan kanssa, joka on kohdannut minut ja joka kohtaa minut uudestaan joka päivä.

Tällä kaikella en halua väittää, että ainoastaan se, joka on alkanut uskoa Kristukseen, on ollut rehellinen totuuden etsinnässään. On monia

rehellisiä epäilijöitä, jotka ovat jääneet loitolle, kyselevinä ja epäilevinä. Mutta Jeesuksella on paikka myös sellaisille, vieläpä kahdentoista valitun joukossa.”

Jos et usko Jeesukseen, etsi vilpittömästi. Moni ihminen on kertonut rukoilleensa, että ”jos Sinä Jumala todella olet olemassa, niin kerro se minulle. Jos Sinä Jeesus todella olet Herra, niin auta minua.” Uskon, että jos tämä rukous vilpittömin mielin esitetään, se ei jää vastausta vaille.

Entinen huumeidenkäyttäjä, nykyisin tunnettu evankelista ja eduskunta-avustajanakin toiminut Ritu Ylipahkala kertoo Internetin Youtubesta löytyvässä todistuksessaan kaikkien raskaiden vaiheittensa jälkeen sanoneensa rukouksessa Jeesukselle: *”Täällä on Ritu, me ei tunneta toisiamme, mut mulle on kerrottu, että sä rakastat mua. Jos sä todella oot olemassa, jos ei nää jauholakit vaan susta puhu, jos sä todella elät, niin tuu mun sydämeen ja anna mun synnit anteeksi. Ja sillä hetkellä, kun mä pelastuin, niin Taivaasta ei tipahtanut harppua mun käteen eikä mitään sähkösäväreitä tullut mun sydämeen eikä kasvanut siipiä selkään. Ei ole kasvanut vieläkään, valmiit on yläkerrassa, vajavainen puhelee täällä. Ja mä tulin uskon. Ja Jeesus sanoo, että sitä joka minun tyköni tulee, minä en heitä ulos.”*

Jos hyvä Jumala on olemassa, niin miksi Hän sallii niin paljon pahaa maailmassa? En voi uskoa, että Jumala on olemassa, kun läheiseni kuoli ennenaikaisesti/ ystäväni makasi halvaantuneena monta vuotta eikä Jumala auttanut häntä/ maailmassa on niin paljon sotia/ viatomia ihmisiä murhataan jne.

Kysymys siitä, miksi Kaikkivaltiaan Jumalan luomassa maailmassa tapahtuu niin paljon pahaa, on ehkä kristinuskon vaikein kysymys. Joskus olen kuullut sanottavan, että kristitylle tämä kysymys on se, johon hänen täytyy etsiä vastaus – kun taas ateistin täytyy etsiä vastaus kaikkiin muihin maailman perustavanlaatuisiin kysymyksiin.

Jumala on rakkaus. Hän loi ihmisen, koska Hän halusi kohteen rakkaudelleen. Jotta rakkaus voi toteutua, tarvitaan rakkauden kohde. Kuitenkin ihminen lähti jo historian alkuvaiheessa omalle tielleen. Ihminen

kapinot Jumalaa vastaan, synty tuli maailmaan. Jumala teki ihmisestä oman kuvansa. Meillä on vapaa tahto, emme ole tahdottomia robotteja. Voimme valita myös väärin. Rikkomustemme seurauksena maailmamme ei ole täydellinen paikka. Myös viattomat ihmiset voivat kärsiä. Uskon, että joskus todella saamme rangaistuksen teoistamme siten, että kohtaamme epämiellyttäviä asioita. Sitä meitä puhutellaan ja kutsutaan parannukseen. Mutta emme saa kuvitella, että ihmisten kohtaamat vastoin käymiset olisivat seurauksia heidän pahoista teoistaan. Tiedämme, että monet mielestämme kohtuullisen säntillisesti eläneet ihmiset voivat joutua kohtaamaan elämässään mitä hirvittävimpiä asioita. Raamatun Jobin kirja, joka kertoo hurskaasta miehestä, joka menetti onnettomuudessa kaikki lapsensa ja lopulta myös omaisuutensa ja oman terveytensä. Kehotan kaikkia lukemaan tämän kirjan Raamatusta, kun pahuuden ongelma pohdituttaa mieltä.

Luin, kuinka suuren laivaonnettomuuden tapahduttua erään kirkonmiehen kerrottiin sanoneen, että Jumala nukkui sinä yönä. Mutta ei Jumala nukkunut. Hän oli sielläkin. En tiedä, tapahtuiko hirvittävä onnettomuus Hänen tahtomanaan, mutta sen tiedän, että halutessaan Hän olisi voinut estää sen. Kuitenkin jostakin syystä Hän ei niin tehnyt.

Joskus on sanottu, että kaikki mitä täällä maan päällä tapahtuu, ei tapahdu Jumalan tahtomana. Mutta jotakin Hän kaikella haluaa.

On myös muistettava, että Raamatun mukaan aktiivinen pahuus valtaa alaa maailmassa. Kun Raamatusta puhutaan ”maailman ruhtinaasta” ei sillä suinkaan tarkoiteta Jumalaa, vaan persoonallista pahaa, Saatanaa. Opettajani Ritva Kajasviita kuvaili maapallon olevan paholaisen panttivankina. Kun katselee kaikkea pahuutta, mitä täällä ilmenee, on helppo yhtyä ajatukseen.

Arkkipiispa Vikström kirjoittaa (1981, s. 132): ”... usko Jumalan ja hänen vastustajansa väliseen jatkuvaa kamppailuun merkitsee sitä, että meidän ei tarvitse ottaa kaikkea Jumalan kädestä, mutta että toisaalta saamme jättää kaiken Jumalan käteen. Se, että emme pidä kaikkea Jumalan kädestä lähteneenä, tarkoittaa, että taistelemme epäsuotuisia olosuhteita vastaan sen sijaan että jättäisimme kaiken ennalleen. Rukoilemme Jumalaa parantamaan sairauksia, lopettamaan sodan ja nälän. Tämän teemme uskossa, että Jumala tosi paikan tullen osoittautuu vahvemmaksi.”

Teologian tohtori Miikka Ruokanen on kirjoittanut teoksessaan Ydinkohdat (1990, s. 50–52) mm. seuraavasti: ”Lopulta on olemassa

vain yksi ratkaisu, nimittäin se, ettei ole mitään ratkaisua. Kristillinen usko julistaa toivoon perustuvaa kärsivällisyyttä: Jumala kyllä lopettaa kaiken pahan ja kärsimyksen maailmanhistorian lopussa, kun hän rankaisee pahan ja luo uuden maailman. Mutta nyt hän vielä odottaa antaen ihmisille tilaisuuden katua tekemäänsä pahaa ja kääntyä armahtavan Jumalan puoleen. Koska Jumala on salattu, myös hänen oikeudenmukaisuutensa on salattu. Ihminen ei tiedä, miksi Jumala sallii niin paljon paha maailmassa. Mutta Jumala itse tietää sen ja tämä riittää.

... Vaikka kärsimykset eivät ole rangaistusta, ne voivat sen sijaan olla kehoitus kääntymykseen (ks. Jeesuksen kannanotto onnettomuuksien merkitykseen, Luuk. 13:1-5). Ne ovat myös kuritusta ja kasvatusta, jonka kautta meidät riisutaan omasta varmuudestamme ja tehdään täysin Jumalan armosta riippuvaisiksi. Ensimmäisten vuosisatojen kirkon isät opettivat, että sairaudet on annettu meille, jotta muistaisimme, ettemme ole kuten Jumala, vaan luotuja ja katoavaisia. Luther korostaa, että kärsimysten pätsissä koetellaan, onko meillä oikea Jumala: – Jos sydämesi pystyy erityisesti hädän ja puutteen aikana odottamaan pelkkää hyvää yksin Jumalalta ja antamaan kaiken muun mennä menojaan, silloin sinulla on ainoa tosi Jumala.”

Tietenkään aina pahat tapahtumat eivät käänny ajallisessa elämässä hyviksi. Joku uskovainen voi vaikka halvaantua tai sairastua syöpään ja vaikka kuinka rukoillaan, hän voi kuolla sairauteensa inhimillisesti katsoa liiallisten kärsimysten jälkeen tai liian lyhyen elämän eläneenä. Rattijuoppo voi tappaa ihmisen ja selvitä oikeuskäytännössämme itse varsin pienellä rangaistuksella. Väärintekijä voi elää aineellisesti vaurasta elämää oikeamielisen kituuttaessa aineellisessa köyhydessä.

Me kristityt voimme kuitenkin luottaa siihen, että kerran kaikki vääryydet oikaistaan. Koettelemuksen ajat päättyvät, pahan vallalle on asetettu määräaika. Ihmiskunnan historia on kerran alkanut, kerran lähdimme pois paratiisista ja kerran myös palaamme kirkkauteen. Ihmiskunnan historia päättyy Jeesuksen toiseen tulemiseen. Se ei ole satua tai kuvitelmaa. Maailmamme on todellinen. Se on kerran luotu. Kerran ihmiskunnan historia on alkanut ja kerran Luojamme ottaa meihin yhteyttä tavalla, joka ei jää keneltäkään huomaamatta. Hän ei hylkää omiaan. Raamatun viimeisiltä lehdiltä on luettavissa lupaus, jonka jokainen meistä halutessaan – turvaamalla Jeesukseen – voi kokea omalla kohdallaan todeksi:

"Tämän jälkeen näin suuren kansanjoukon, niin suuren, ettei kukaan kyennyt sitä laskemaan. Siinä oli ihmisiä kaikista maista, kaikista kansoista ja heimoista, ja he puhuivat kaikkia kieliä. He seisoivat valtaistuimen ja Karitsan edessä yllään valkeat vaatteet ja kädessään palmunoksa ja huusivat kovalla äänellä: -- Pelastuksen tuo meidän Jumalamme, hän, joka istuu valtaistuimella, hän ja Karitsa! ... Yksi vanhimmista kysyi minulta: "Keitä nämä valkeavaatteiset ovat? Mistä he ovat tulleet?" Minä vastasin: "Herra, sinä sen tiedät." Hän sanoi minulle: -- Nämä ovat päässeet suuresta ahdingosta. He ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä. Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä hänen pyhäkössään päivin ja öin, ja hän, joka istuu valtaistuimella, on levittänyt telttansa heidän ylleen. Nälkä ei heitä enää vaivaa, ei jano, enää ei heitä polta aurinko eikä paahtava helle. Karitsa, joka on valtaistuimen edessä, kaitsee heitä ja vie heidät elämän veden lähteille, ja Jumala pyyhkii heidän silmistään kaikki kyyneleet." (Ilm. 7:9-10, 13-17)

"Ja minä kuulin valtaistuimen luota voimakkaan äänen, joka sanoi: 'Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyyneleen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut.'" (Ilm. 21:3-4)

Kysymyksiä elämästä maan päällä

Minulla ei ole ollut koskaan mitään uskonnollisia kokemuksia, en ole tullut uskoon, mutta kuulun kirkkoon ja uskon kristinuskon Jumalaan. Pitäisikö minun tehdä vielä jotakin?

Ei minullakaan ole mitään tiettyä uskoontulopäivää, vaikka elämässäni olikin ajanjakso, jolloin Jeesuksen merkitys Vapahtajana kirkastui minulle. Tärkeintä on, että on luottamus Jumalaan ja turvaa Jeesukseen syntien sovittajana. Raamatun mukaan ihmisille annetaan erilaisia armo- lahjoja. Eivät kaikki puhu kielillä tai profetoi. Ei kaikkia ole kutsuttu evankelistoiksi, papeiksi tai lähetystyöntekijöiksi. Kristinuskon voi elää todeksi ihan tavallisen ihmisen arjessa. Näemmekö Kristuksen lähimmäisissämme – siinä on kristillisyytemme mitta.

Jos koemme, että uskomme on erityisen vajavaista ja välttellemme uskovaiseksi tunnustautumista, mutta kuitenkin uskomme Jumalaan, niin sitten meidän on vain rukoiltava ahkerammin vahvempaa uskoa ja mahdollisuuksien mukaan haettava yhteyttä toisten uskovien kristittyjen kanssa. Ei kaikista tule seurakunta-aktiivejakaan, mutta uskonasioista keskusteleminen vaikkapa luotettujen kristittyjen ystävien kanssa voi olla todella hengellisesti virkistävä kokemus. Varsinkin silloin, kun ystävät ovat avarakatseisia uskovia, jotka osaavat myös kuuntelemisen taidon eivätkä yritä tuputtaa väkisin omia tulkintojaan eri kysymyksistä. Samoin yhdessä rukoileminen on hyödyllistä ja usein hyvin puhdistavaa ja voimia antavaa. *"Sillä missä kaksi tai kolme on koolla minun nimesäni, siellä minä olen heidän keskellään."* (Matt. 18:20) Kannustan myös niitä ihmisiä, jotka eivät ole uskovia, keskustelemaan rohkeasti tuntemiensa kristittyjen kanssa.

En halua käydä kirkossa omassa seurakunnassani. Tiedän, että seurakunnan työntekijä A / luottamushenkilö B on tehnyt asioita, joita en voi hyväksyä. / Yritin käydä seurakuntanuorissa / seuroissa / muissa hengellisissä tapahtumissa, mutta minua kohdeltiin ilkeästi. / Seurakuntani johtavat henkilöt eivät hyväksy naispappeutta, joten en halua osallistua seurakunnan toimintaan. / En halua mennä kirkkoon haukuttavaksi. Minulle riittää, kun kävelen luonnossa ja koen Jumalan kaiken hiljaisuuden keskellä. jne. jne.

Olen kuullut lukemattomia syitä, miksi ihmiset eivät halua osallistua esimerkiksi oman seurakuntani tai jonkun muun kristillisen seurakunnan toimintaan. Inhimillisesti katsottuna osa syistä on ollut varsin ymmärrettäviä. Itsekin esitettyäni kritiikkiä kotiseurakuntaani kohtaan sain seurakunnan aktiivien taholta varsin voimakasta palautetta ja yksi papeista jopa antoi sanomalehtikirjoituksessaan ymmärtää, etten ole oikea kristitty, vaan otan seurakunnan asioihin kantaa poliittisen näkyvyyden vuoksi. En usko, että viime vuosikymmeninä yksikään kemijärveläinen kirkkovaltuutettu on ollut niin vahvasti "myrskyn silmässä" kuin minä, ainaakaan julkisesti. Kuitenkaan minulle ei noussut missään vaiheessa vaihtoehdoksi seurakunnan vaihtaminen. Vaikka kristillisyyteni kyseenalaistettiin, niin kun seurakunnassa opetettiin Raamatun mukaan Jeesuksesta, mikä on uskomme ydin, niin en nähnyt järkeväksi syyksi lähteä pois vain omaa loukkaantumistani ja herkkähipiäisyyttäni.

Monet ovat toki kokeneet erilaisissa hengellisissä yhteisöissä paljon ikävämpiä asioita kuin minä olen kokenut. Ja jos yhteisö ei ole ollut pohjimmiltaan kristillinen, Raamattuun nojaava seurakunta, vaan kristillisyyden nimissä toimiva laho, on siitä syytäkin päästä eroon. Ja jos joku kokee, ettei luterilainen kansankirkkomme ole hänen juttunsa, menköön vapaasti toiseen, kristilliseen seurakuntaan. Ei mikään kirkko pelasta, vaan Jeesus! Itse olen kuitenkin sitä mieltä, että ainakin vielä luterilaisissa seurakunnissa voi hyvin toimia ja loukkaamme eniten itseämme, jos jäämme pois seurakuntayhteydestä sen takia, että joku asia seurakunnan toiminnassa ei miellytä.

Ensinnäkin, meillä on monia keinoja vaikuttaa epäkohtiin omassa seurakunnassamme. Itsekin olen sitä omalla vajavaisella panoksellani kirkkovaltuustossa koettanut tehdä. Ja toiseksi – ja tämä kohta on tärkeämpi kuin ensimmäinen – teemme itsellemme vahinkoa, jos joidenkin epämiellyttävien, mutta kuitenkin toisarvoisten asioiden takia vieraanumme kristillisestä seurakunnasta, sillä sitten on vaara, että vieraanumme vähitellen myös kristinuskosta.

Teemme todella väärin, jos arvioimme kristinuskon joidenkin tuntemiemme ja kristittyinä pitämiemme ihmisten perusteella. Me kaikki olemme syntisiä. Uskovatkin ihmiset voivat käyttäytyä tökerösti. Tavallisia ihmisiä kristitytkin ovat, ihan tavallisia ihmisiä, jotka tekevät virheitä. Eivätkä kaikki kristillisen kirkon nimissä toimivat ihmiset välttämättä ole uskovia – mutta meidän tehtävämme ei ole lähteä tuomitsemaan; Jeesus tietää jokaisen sieluntilan ja Hän on meidän kaikkien tuomarina kerran.

Joskus on sanottu hieman humoristisesti, että Jeesusta ei saa tuomita hänen fanikerhonsa perusteella. Samalla toki tässä on muistutuksen paikka kaikille jonkun seurakunnan nimissä toimiville. Joyce Meyer totesi kerran opetuksessaan: ”Mitä väliä sillä on, vaikka kävisi joka sunnuntai kirkossa, jos ei osaa käyttäytyä hyvin viikolla!”

Ajatus Jumalan löytämisestä luonnossa on varsin kaunis. Ymmärrän oikein hyvin, että yhteys Luomakunnan Herraan voi löytyä vaikkapa kauniin järven rannalla, suomalaisen puhtaan luonnon keskellä istuskellessa linnunlaulua kuunnellen. Monelle ihmiselle tällainen hiljentymispaikka on hyvin mieluisa yksityiselle rukoukselle. Sanotaan, että uskonto on yksityisasia. Siinä mielessä onkin, että omalla, henkilökohtaisella uskolla (eikä johonkin yhteisöön kuulumisella) pelastutaan.

Olen usein korostanut, että näkyvyys oman paikkakunnan uskovaisen parissa ei ole mikään kristillisyyden mittari. Eräs ystäväni kertoi papin sanoneen olevansa ystävääni parempi uskovainen sen takia, että hän käy enemmän kirkossa. Kaikki olemme kuitenkin uskovina samanarvoisia Jeesuksessa. Ihmiset toki ovat erilaisia. Kaikille ei ole yhtä luontevaa kulkea usein hengellisissä tilaisuuksissa, varsinkin, jos suhteessa kristilisiin yhteisöihin on ollut ongelmia. Kuitenkin meidän tulee muistaa, että uskovien yhteydestä puhutaan jo Raamatussa niin paljon, että sitä ei sovi väheksyä.

Kristilliseen elämään liittyy neljä tärkeätä asiaa. Rukous, Raamatun lukeminen, jumalanpalveluksiin ja hengellisiin tilaisuuksiin osallistuminen sekä ehtoollisella käyminen. Ne kaikki vahvistavat uskoamme ja virvoittavat meitä. Sinällään meitä ei tietenkään pelasta, vaikka kävisimme joka sunnuntai kirkossa ja ehtoollisella. Mutta hyvät hengelliset tilaisuudet viitoittavat meitä eteenpäin taivastiellä ja yhteys kristittyihin matkatovereihin, joilla on sama määränpää, on ainakin minulle antanut suunnattomasti voimia ja jaksamista arkeen.

Minä en ole koskaan ollut mikään ahkera ehtoollisella kävijä. Muutamana kerran vuodessa kuitenkin käyn minäkin ja suosittelen, että jokainen kristitty kävisi ehtoollisella ainakin kerran vuodessa. Jotkut käyvät viikoittain ja se on varmasti hyvä asia. On ihmisiä, jotka mieluummin rukoilevat yksin ja kohtaavat Jumalaa vaikkapa siellä järvimaiseman äärellä. Mutta heillekin olisi hyväksi saada hengellinen yhteys toisiin kristittyihin, vaikka he eivät oman seurakuntansa aktiivitoimijoiksi ryhtyisikään.

Tiedän, että kaikille, varsinkaan suomalaisille miehille, henkilökohtaisista tuntemuksista (uskonnolliset tuntemukset mukaan lukien) puhuminen ei ole helppoa. Käsittääkseni kaikkia ei olekaan kutsuttu julistustyöhön. Uskovat kristityt eivät ole mitään Jehovan todistajia, joiden tulee kiertää ovelta ovelle tietyt minimimäärät täyttäen. Useimmat kristityt toki haluavat puhua paljon Jeesuksesta, sillä he haluavat toistenkin kokevan saman, minkä he itse ovat saaneet kokea. Jotkut koettavat kääntää ihmisiä väkisin ja tahtomattaan ehkä tekevät vahinkoa hyvälle asialle julistamalla evankeliumia tavalla, joka karkottaa ihmisiä, mutta se ei tietenkään muuta evankeliumin totuusarvoa miksiäkään. Mutta puhuimmepa uskostamme paljon tai vähän, niin uskoa emme saa milloinkaan kieltää. Jos meiltä siis kysytään, uskommeko Jeesukseen, meidän on vastattava selkeästi kyllä – mikäli haluamme omaksemme iankaikki-

sen elämän. Minua sinun ei tarvitse uskoa, mutta haluatko väittää Jeesusta valehtelijaksi? Jeesus sanoo tämän niin selkeästi: *”Joka tunnustautuu minun omakseni ihmisten edessä, sen minäkin tunnustan omakseni Isäni edessä taivaissa. Mutta joka ihmisten edessä kieltää minut, sen minäkin kiellän Isäni edessä taivaissa.”* (Matt. 10:32-33)

Heille, jotka karttavat omaa seurakuntaansa sen takia, että he eivät pidä joistakin siellä toimivista ihmisistä tai heidän mielipiteistään, haluan osoittaa Joyce Meyerin sanat: *”Muiden syyttely on sairas peli, jota paholainen pelaa ajatuksillamme ja tunteillamme. Jos osallistumme peliin, ainoastaan paholainen voittaa – me emme voita koskaan! Yrittäessämme kohdata jonkin ongelman, hän pyrkii osoittamaan meille jonkun tai jotakin, jonka päälle voimme syyn vierittää. Hän haluaa kääntää huomion me toisaalle ja ottaa hetkellisesti meistä otteen antamalla syyn todeta, ettei mikään olisi oma vikamme. Älä pelaa hänen peliään!”*³

Suhtaudun myönteisesti uskontoon, mutta en halua leimautua miksikään fanaatikoksi.

Monen ihmisen ongelmana todella on leimautumisen pelko. Uskonto koetaan väärällä tavalla yksityisasiaksi. Meidän suomalaiseen kulttuuriimme ei toki kuulu omien tuntemusten avoin kertominen ja kristinuskoa voi julistaa toki myös vähän sopimattomilla tavoilla, mutta siinä, että kertoo olevansa uskova kristitty ei ole mitään hävettävää. Olemme saaneet Suomessa elää pitkään aikaa, jolloin uskon tunnustamisesta ei rangaista. Kristinuskon vastustajien äänenpainot toki kovenevat jatkuvasti ja terävimmästä julistuksesta on kirkon sisällä alettu vähitellen luopumaan. Mutta joskus on ollut aikoja, jolloin uskon tunnustaminen on voinut vaatia hengen. Ja marttyyrien verestä kirkko vain kasvoi.

Leimautumista fanaatikoksi tai jotenkin höyrähtäneeksi voi olla mahdotonta täysin välttää. Tämä maailma ei tule koskaan katsomaan suopein silmin uskovia kristittyjä. Apostoli Paavali kirjoittaa: *”Puhe rististä on hulluutta niiden mielestä, jotka joutuvat kadotukseen, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima.”* (1. Kor. 1:18) Tietenkin kristittyjen on käyttäydyttävä siten, että ei-kristityt eivät saa sellaista kuvaa, että uskontomme on jokin hassu lahko ja kristityt jonkinlaisia sekopäitä.

³ Joyce Meyer: Älä ole kaikille mieliksi (Kuva ja Sana, 2009), s. 132

Kun haastattelin lehteen sodankyläläistä pappia Juha Alanderia, hän vastasi mielestäni viisaasti kysymykseen, miten nuoria saataisiin kiinnostumaan seurakunnan toiminnasta? *"Kirkon on pidettävä kynnyksensä matalana, jotta ne nuoret, joilla kristinuskon ilosanoma kiinnostaa, uskaltavat tulla mukaan. Seurakunnan työntekijät eivät saa vaikuttaa millään normaalielämästä vieraantuneilta friikeiltä."*

Perheenjäseneni pitävät uskontoa vanhanaikaisena juttuna enkä halua rikkoa välejäni heihin. Enkä tiedä, haluanko sinne taivaaseen, jos kaikki omaiseni kuitenkin joutuvat helvettiin.

Monella kristinuskosta kiinnostuvalle esteeksi todella voi tulla vanhempien tai puolison vastustus. Emme saa kuitenkaan torjua Jumalan kutsua sen vuoksi. Omaatuntoaan vastaan toimimisesta jo Luther varoiteli meitä. Raamatussa tuodaan selvästi esille, että emme saa kieltää Jeesusta sen takia, että joku läheisemme sitä toivoo. Jeesus sanoo: *"Joka rakastaa isäänsä tai äitiänsä enemmän kuin minua, ei kelpaa minulle, eikä se, joka rakastaa poikaansa tai tytärtänsä enemmän kuin minua, kelpaa minulle."* (Matt. 10:37)

Vanhassa testamentissa puolestaan kerrotaan, kuinka Juudan kuningas Asa riisti isoäidiltään kuningataräidin aseman, kun tämä oli pystyttänyt epäjumalankuvan. Asa hävitti epäjumalankuvan ja Herran silmissä tämä oli oikein. (1. Kun. 15:11)

Mitä omaisten helvettiin joutumiseen tulee, niin meidän on oltava haitaita päättämään kenenkään helvettiin joutumista, vaikka samalla on muistettava, että Raamatun mukaan iankaikkisuudessa on olemassa myös se huonompi vaihtoehto. Itse ajattelin niin, että kukaan ei ihminen ei varsinaisesti *joudu* helvettiin, vaan jokainen, joka sinne lopulta päätyy, on siellä omasta vapaasta tahdostaan, torjuttuaan Jumalan kutsun ja kuoltuaan nöyrytmättä ja pyytämättä syntejään anteeksi.

Usein olen huomannut sitä paitsi, että kun yksi perheenjäsen tulee uskovaksi, muut perheenjäsenet tulevat ennemmin tai myöhemmin perässä. Kannattaa rukoilla sinnikkäästi niiden läheisten puolesta, jotka eivät vielä ole uskovia. *"Usko Herraan Jeesukseen, niin pelastut, sinä ja sinun perhekuntasi."* (Ap.t. 16:31)

Miksi kristityt pitävät Israelia muita parempana kansana? Miksi yhtä kansaa tulisi pitää erityisasemassa. Etkö tiedä, mitä kaikkea pahaa Israel on tehnyt?

Tiedän kyllä, että israelilaiset ovat tehneet monenlaista pahaa eri aikakausina, kuten jokainen kansakunta on tehnyt. Raamatussakin kerrotaan monista hirveistä synneistä, joihin Israelin kansa syyllistyi jo Mooseksen aikana. Jumala kuitenkin valitsi juutalaiset omaksi esikoiskansakseen, jonka kohtaloissa Hän ilmaisi itsensä, kunnes tuli itse Jeesuksessa maan päälle ja perusti uuden liiton, joka on tarkoitettu koko maailmalle.

Jumala on antanut juutalaisten palata omaan maahansa. Raamatun ennustukset täyttyvät. Moniko kansa on selvinnyt maailman jaloissa lähes kaksituhatta vuotta ilman omaa valtiota ja hallintoa - ja palannut lopulta takaisin sinne, mistä he ovat lähteneet. Se on valtava Jumalan ihme. Miksi Jumala valitsi juuri Israelin kansan? En minä sitä tiedä. Heramme ajatukset ovat meiltä salatut. Mutta Hän toimii varmasti oikein. Mitä me olemme arvostelemaan Hänen valintojansa?

Minäkään en ymmärrä sellaisia uskovia kristittyjä, jotka eivät näe Israelin tekemisissä koskaan mitään väärää ja pitävät esimerkiksi palestiinalaisia kaikkien Lähi-Idän konfliktien syypäinä. Mutta samalla on todettava, että esimerkiksi Suomessa tiedotusvälineiden toiminta on monesti yksipuolista asian suhteen. Jos Israel vastaa raketti-iskuihin, lööpeissä julistetaan usein "Israel rikkoi tulitauon" ja "Israel pommittaa". Tulee muistaa, että Israelia vihataan todella paljon. Moni tämän kansan vihollinen haluaa hävittää Israelin. Sen on pakko puolustaa olemassaoloaan. Eikö tätä kansaa ole tarpeeksi vainottu ja häväisty vuosisatojen ajan? Eikö riittänyt Hitlerin keskitysleirit ja miljoonien ihmisten surmaamiset? Vieläkö sallimme Israelin kansaa vainottavan?

Raamatussa sanotaan: *"Toivottakaa rauhaa Jerusalemlle, menestykööt ne, jotka sinua rakastavat"*. (Ps. 122:6, vuoden 1933 käännös) Siunaus ei kohdistu vain Israeliin, vaan myös heihin, jotka Israelia siunaavat.

Kristittyjä kirkkojakin on niin paljon. Mistä tietää, mikä niistä on oikeassa?

On totta, että kristillinen kirkko on jakautunut lukuisiin erilaisiin kirkkokuntiin. Kuitenkaan niin ei ollut aina. Jeesus ei perustanut mitään kirk-

kokuntia, vaan kristillisen uskon. Pietari oli se kallio, jolle Jeesus laski kirkon perustan. Tähän roomalais-katolilaiset perustavat yhä esimerkiksi paavin aseman Pietarin seuraajana. Vuosisatojen kuluessa kristittyjen parissa on esiintynyt hajaannuksia. Kirkkokunnat ovat poikenneet Raamatun perustalta ja on perustettu uusia kirkkokuntia. En voi mitenkään uskoa, että vain yksi niistä olisi oikeassa.

Pidän suuressa arvossa ekumeniatyötä eli työtä eri kristillisten seurakuntien välillä. Sen perusteena ovat Jeesuksen sanat: *"Minä rukoilen, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa."* (Joh. 17:21) Vaikka mielipide-eroja monista asioista onkin, usko Jeesukseen on yhteinen. Monesti yhteiskristillisissä tapahtumissa keskitytään juuri Jeesukseen ja jätetään vähemmälle huomiolle erimielisyyttä aiheuttaneet raamatuntulkintakysymykset. On ollut erittäin miellyttävää osallistua esimerkiksi sellaisiin hengellisiin tilaisuuksiin, joita luterilaiset ja helluntailaiset ovat järjestäneet yhdessä. Emme ole siellä alkaneet riidellä, että pitääkö kristityt kastaa lapsina vai aikuisina, vaan olemme ylistäneet yhdessä Herraamme Jeesusta.

Tärkeintä on kuulua johonkin sellaiseen seurakuntaan, joka tunnustaa kristinuskon Jumalan, uskoo Jeesuksen Vapahtajaksi ja pitää Raamatua ylimpänä auktoriteettina. Olen usein sanonut, että oikeastaan on olemassa vain yksi uskovien seurakunta – se muodostuu kaikista niistä ihmisistä, jotka tunnustavat Jeesuksen Herraksi. Nyt länsimaissa on yhteiskunnan maallistumista alkanut seurata kirkkojen maallistuminen. Raamatun auktoriteetti horjuu. Joskus myös Suomessa voi tulla eteen päivä, jolloin kansankirkkomme sisällä ei ole tilaa raamatulliselle opetukselle. Rukoilkaamme, että maahamme saataisiin sitä ennen uudet herätyksen ajat!

On muuten myös tiedostettava, että Raamatusta ja Jeesuksesta puhuvat myös monet sellaiset uskontokunnat, jotka eivät ole kristittyjä. Tällaisia ovat esimerkiksi Jehovan Todistajat. Heidän harhaopeistaan on kirjoitettu kristinuskon näkökulmasta lukuisia kirjoja ja totean tässä heitä vastaan vain yhden argumentin. Väärän profeetanhan tunnistaa siitä, että heidän ennustuksensa menevät pieleen. Ja Jehovan Todistajat ovat jo useita kertoja joutuneet siirtämään maailmanloppuaan. Tämän voi todeta tutustumalla Vartiotorni-seuran omiin julkaisuihin muutamien vuosikymmenten takaa. Vuoden 1914 sukupolven ei pitänyt kadota – tätä julistettiin vuosien ajan ja sitten yhtäkkiä oppia muutettiin!

Kristillisten yhteisöjen edustajat tunnetaan usein vanhoillisista kannoistaan erityisesti sukupuolimoraalin, avioliittokäsityksen ja vaikkapa homoliittojen suhteen. Eikö se ole jokaisen ihmisen oma asia, miten yksityiselämänsä hoitaa. Miksi uskovaiset ihmiset työntävät nokkansa toisten henkilökohtaisiin asioihin?

Sukupuolimoraalia koskevat kysymykset ovat tietysti vain yksi osa kristillistä etiikkaa. Kun näillä elämän aloilla yleiset arvokäsitykset ovat viime vuosikymmeninä muuttuneet niin voimakkaasti, ovat julkisissa tehtävissä toimivat kristityt ottaneet luonnollisesti kantaa näihin kysymyksiin.

Yhteiskunnan perusyksikkö on perhe ja perheen tulisi kristillisen käsityksen mukaan pohjautua avioliittoon. Kristityt uskovat, että Jumala ei ole asettanut eräitä kieltoja ja rajoituksia Raamatussa ihmisten kiusaksi, vaan ihmisten parhaaksi. Joskus kuulee väitettävän, että ihmisten pitäisi saada tehdä kaikkea, mikä tuntuu kivalta. Hetkellisten nautintojen hakeemisesta on tullut nykyajan jumala – kuten oli jo Rooman valtakunnassa, joten ei se niin nykyaikaista olekaan. Sanotaan, että mitä pahaa on kahden ihmisen vapaasta tahdostaan tekemissä asioissa, olivatpa ne sitten irtosuhteita tai peräti avioliiton ulkopuolisia suhteita. Kuitenkin olen varma siitä, että Hän, joka on ihmissuvun luonut, tietää, mikä meille on parasta – myös näissä asioissa!

Siteeraan kansanedustaja Päivi Räsästä. En ole toisen puolueen kannattajana samaa mieltä kaikista hänen poliittisista toimenpiteistään, mutta elämän peruskysymyksissä jaan monet hänen näkemyksensä.

”Mielihyväkulttuuri siirtyy jo varhaisessa vaiheessa lapsille. Vanhemmat eivät uskalla asettaa rajoja, koska pelkäävät, että lapselle voi tulla paha mieli. ... Mielihyväkulttuurin perusviesti on, että ihmisen tulee kuunnella ja noudattaa omia tunteitaan. Jos perheenäiti rakastuu naapurin isäntään, hänen tulee olla rehellinen tunteilleen ja seurata niitä, vaikka oma ja naapurin perhe siitä kärsisivät. Muiden tunteet ovat toisarvoisia. Mielihyväkulttuurissa ei ole tärkeää miettiä, mikä on oikein tai väärin vaan mikä tuntuu hyvältä ja oikealta minulle.

Yhteiskunnan arvomuutokset näkyvät ensimmäisinä lapsissa, koska jokainen sukupolvi imee aikansa arvot tehokkaimmin juuri lapsuudessa. Kun keskivertonuorelta kysyy, mikä on elämän tarkoitus, pääsee aika hyvin perille siitä, mitä ovat tämän ajan arvot. Elämän tarkoitus on pitää hauskaa ja tienata paljon rahaa. Luulen, että aika harva vastaa: rakas-

taa Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä niin kuin itseäsi. Arvojen siirtäminen lapsille on aikuisten vastuulla. Jos aikuiset valinnoillaan viestivät oman nautinnon tavoittelun ohittavan lähimmäisten tarpeet, sanalliset opetukset elämän oikeasta arvojärjestyksestä jäävät köykeiksi.”⁴

Miksi monet kristityt pitävät avioliittoa niin tärkeänä asiana? Eikö ole ihan sama, missä parisuhdemuodossa elää, kunhan vain on onnellinen? Miten suhtaudut eronneiden vihkimiseen?

Kristillinen avioliitto ei tosiaankaan ole näinä päivinä muotia yhteiskunnassamme. Kirkollisten vihkimysten määrä vähenee jatkuvasti ja yhä useammin lapset syntyvät avioliiton ulkopuolella. Ymmärrän, että sellaiset ihmiset, joille kristinusko ei merkitse kovin paljon, eivät pidä avioliittoa tärkeänä asiana, mutta sitä, että monet käsityksensä mukaan uskovat kristityt eivät halua mennä naimisiin vielä lasten alkaessa tulla maailmaan, on minun vähän vaikeata ymmärtää.

Toki avopari voi elää yhtä onnellisen tai onnellisemmankin elämän kuin aviopari ja yksinhuoltajaperheessä voi kasvaa sisäisesti eheämpi lapsi kuin riitaisen avioparin kasvattamana. Lähtökohta tulisi kuitenkin olla elinikäinen, pyhä avioliitto. Se on instituutio, jota tulisi kunnioittaa todella syvästi. Valitettavasti tästäkään asiasta ei oikein saisi enää nykyään puhua. Jos vaikkapa pappi esittää avoparin lapsen vanhemmille ristiäisiin valmistauduttaessa, että vanhemmat harkitsisivat avioliittoa, voidaan pappi haukkua ja uhata, että ei sitten anneta kastaa lastakaan, jos meitä arvostellaan. Kuitenkin papin tulee oman oppinsa pohjalta antaa ihmiselle neuvoja, kuten lääkärikin antaa meille neuvoja. Ei kai esimerkiksi ylipainoinen ihminen loukkaannu, jos lääkäri oman oppinsa pohjalta neuvoo tätä laihduttamaan. Ihmisen oma asia sitten on, laihduttaako hän vai ei. Toki tiedän, että jotkut papit ovat käyttäytyneet todella tökerösti avoparin lasta kastaessaan. Sellainen ei edesauta sitä tavoitetta, että nämä henkilöt joskus ottaisivat kirkollisen vihkimisen.

Aina avioliitto ei onnistu. Me ihmiset olemme puutteellisia. Niin paljon kuin kannatankin pysyviä avioliittoja, olen joskus lähestulkoon iloinut, kun joidenkin kanssaihminen hirvittäväksi muuttunut avioliitto on päättynyt. Elämäntilanteita voi olla todella vaikeita ja olen pitänyt vähän sydämettömänä sellaista katsantokantaa, että esimerkiksi eronneita ihmi-

⁴ Räsänen, Päivi (2007): Päivien ketjusta – uskosta ja arjesta, s. 47-50

siä ei vihittäisi uudelleen. Suomessakin on monia pappeja, jotka eivät vihi eronneita. Heidän ajattelunsa taustalla on kai sinällään kaunis ajatus avioliiton puolustamisesta. Mutta onko näin ajattelevien mielestä sitten parempi, että eronnut ihminen elää avoliitossa tai vaikkapa irtosuhteissa kuin että hän menisi uuteen avioliittoon, josta hän ehkä edellisen liiton virheistä oppineena onnistuisi tekemään elinikäisen liiton?

Kristinuskko ei ole millään muotoa parisuhdevastainen uskonto. Päinvastoin! Se on upea uskonto tässäkin mielessä. Jo luomisessa asetettiin miehen ja naisen välinen suhde. Raamatun alkulehdillä Herra Jumala sanoo: *"Ei ole hyvä ihmisen olla yksinään. Minä teen hänelle kumppanin, joka sopii hänen avukseen."* (1. Moos. 2:18) Toki on ihmisiä, joita ei ole tarkoitettu avioliittoon ja he elävät onnellisen elämän ilman tällaista parisuhdetta. Heitä lienee kuitenkin vähemmän.

Kun en ole naimisissa, niin en taida avioliittoa tässä enempää kommentoida. Siteeraan jälleen Päivi Räsästä:

"Rakastuminen ja romanttinen rakkaus on parisuhteen vaisto, joka kertoo siitä, että me voisimme sopia toisillemme. Se on tärkeä inspiraatio ja lähtölaukaus avioliitolle, mutta se ei ole avioliiton selkäranka. Tunteiden kirjo avioliitossa on laaja. Rakkauden tunteiden rinnalle nousee vihaa, ikävystymistä, katkeruutta, kaveruutta ja turvallisuutta. Romantiikkaa löytyy pitkistäkin avioliitoista, mutta kauniskaan tunne ei ole avioliiton perusta. Avioliiton kestävyys perustuu sitoutumiseen, uskollisuuteen ja vastuuseen. Pitkän ja onnellisen avioliiton salaisuus on arjen sietäminen.

Avioliitto on perheen ydinsuhde. Se on ihmiskunnan historian vanhin ja edelleen yhteiskunnan merkittävin julkinen ja oikeudellinen sopimus. Aviosuhde on myös kaikkien ihmissuhteiden joukossa ainoa, joka on asetettu jo luomisessa. Avioliitto on tarkoitettu siteeksi, joka pitää perheen koossa. Julkinen sitoutuminen toiseen ihmiseen antaa parhaan perustan perhe-elämälle. Sitoutuminen on nykyihmiselle vaikeaa. Itsekeskeinen ja hedonistinen mielihyväkulttuuri ei tue avioliittoa. Rakkaus on kuitenkin ennen kaikkea tahtomista ja tekemistä sekä omastaan luopumista.

... Uskollisuuden opettelu ei ala vasta avioliitossa, vaan siihen pitäisi sitoutua jo seurusteluaikana ja jopa ennen sitä, nimittäin tulevaa puolisoaan kohtaan. Jos uskollisuutta ei ole sisäistetty avioliittoon mennessä, sitä on vaikeampi oppia myöhemmin. ... Irrallisissa sukupuolisuhteissa eläminen ennen avioliittoa antaa huonon pohjan liitolle."

Entä sitten samaa sukupuolta olevien vihkiminen? Eikö kirkko polje ihmisoikeuksia, kun se ei hyväksy homojen oikeuksia?

Kristittyjen tulee puolustaa ihmisoikeuksia aina ja kaikkialla. Kristillinen avioliitto on kuitenkin tarkoitettu miehelle ja naiselle. Näin Raamattu opettaa. Senkaltainen parisuhdelaki, joka poistaa samaa sukupuolta olevien parien esim. perintöverotusta koskevat epäoikeudenmukaisuudet on minusta aivan hyväksyttävä asia.

Tästä asiasta on julkisuudessa käyty viime vuosina hyvin paljon keskustelua ja erityisesti sitä tunnutaan käytettävän lyömäaseena kirkkoa vastaan. Tässä yhteydessä totean kysymyksestä vain seuraavaa: Luomisessa Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi. Lapset syntyvät miehen ja naisen välisestä suhteesta, ei mistään muusta. Tämä tekee suhteesta ainitlaatuisen muihin nähden. Kirkon tunnustama parisuhde on avioliitto. Ei miehen ja naisen välistä avioliittoakaan siunata, vaikka sen osapuolet olisivat sinällään hyviä ja mukavia ihmisiä.

Ymmärrän, että nykyään moni näkee tämän asian toisin. Kuitenkin Raamattu kehottaa kuuntelemaan enemmän Jumalaa kuin ihmistä. Eikö tämä samaa sukupuolta olevien parien suhteiden hyväksyminen mikään moderni ilmiö ole. Jo Vanhan Testamentin ajan Sodomassa ja vaikkapa Antiikin Roomassa nostettiin samaa sukupuolta olevien suhteet heterosuhteen rinnalle ja jopa ohi. Ei se pidemmän päälle hyvään kehitykseen johtanut.

Jos homosuhteet nostetaan perinteisen perhekäsityksen rinnalle, niin silloinhan meidän on oltava valmiita opettamaan lapsillemme, että te voitte tykätä tytöistä tai pojista, kokeilkaa kaikkea mikä kivalta tuntuu. Minusta sellainen ajattelu on kaukana turvallisista perusarvoista. Surulliselta tuntuu sekin, että tavallisten, perinteisten perhearvojen puolustajat leimataan nyt äärivanhoillisiksi fundamentalisteiksi.

Tietysti on aina muistettava, että homoseksuaalisessa suhteessa elävät ihmiset eivät ole yleensä itse valinneet taipumustaan. Heidän seksuaalisessa kehityksessään on tapahtunut jotakin, joka on saanut heidät poikkeamaan ”valtavirrasta”. Tiedän, että on olemassa ääriliikkeitä, jotka pursuvat vihaa näitä ihmisiä kohtaan. Sellaista ei tietenkään voi hyväksyä. Joskus olen ajatellut, että onkohan kaikkein kiihkeimmillä homojen ja lesbojen vihaajilla jonkinlaista epävarmuutta oman seksuaalisen suuntautumisensa suhteen, kun heteroutta pitää niin suureen ääneen todistaa. Itse olen iloinen, että olen voinut eri tehtävissä toimia hyvässä yhteis-

työssä myös homosuhteessa elävien ihmisten kanssa, vaikka he eivät varmasti kaikista mielipiteistäni pidäkään.

Sen sijaan kun puhutaan siitä, kenet kirkko voi siunata, on huomioitava, siunataanko suhde vai ihmiset. Seurakuntavaalien 2010 kirkon vaalikoneessa kysyttiin kantaa rekisteröityihin parisuhteisiin ja niiden kirkolliseen siunaamiseen. Vastasin seuraavasti: *"Kaikki siunausta pyytävät ihmiset tulee siunata ja kaikkien esirukousta pyytävien puolesta on kirkon rukoiltava sukupuolisesta ym. suuntauksesta riippumatta. Emme voi tällaisissa asioissa asettaa eriarvoiseen asemaan ihmisiä. Joka on synnityn, heittäköön ensimmäisen kiven. ... Homoseksuaalisessa suhteessa elävien ihmisten puolesta voi ja tulee rukoilla, mutta sellaisen suhteen, jota Raamattu ei hyväksy, puolesta ei kirkko voi rukoilla. Avioliitto on ainoa Raamatun hyväksymä parisuhdemuoto, joten kristillisellä kirkolla ei ole mahdollisuutta muiden parisuhteiden siunaamiseen. Jo luomisessa meidät luotiin mieheksi ja naiseksi, ja tämä parisuhde on muihin verrattuna ainutlaatuinen. Raamatun kanta asiaan on niin selvä, että en voi olla toista mieltä, sanoipa yleinen mielipide mitä tahansa ja menipä ääniä miten paljon tahansa."*

Miten suhtaudut aborttiin? Monet kristityt eivät sitä hyväksy, mutta eikö jokaisella naisella ole oikeus päättää omasta ruumiistaan.

Jostain syystä aborttikysymys on kiinnostanut minua jo lapsena. Muistaakseni lähipiirissäni ei lapsuudessani puhuttu aborttikysymyksestä, joten en tiedä, mistä tämä asia tuli mieleeni. Kuitenkin jo varhain minua hirvitti ajatus siitä, että elävä lapsi voidaan surmata äitinsä kohtuun. Muistan varhain lukeneeni Äiti Teresan lausuntoja siitä, kuinka abortti on aikamme suurin rikos ja kuinka hän vertasi vapaan aborttilain hyväksykeitä demokraattisia hallituksia diktatuurimaiden verisiin hallituksiin.

Olen kohdannut joskus todella vihamielistä asennetta, kun olen kertonut, etten hyväksy aborttia. On annettu ymmärtää, että vastustan naisten oikeuksia ja että minulla ei miehenä saisi oikeastaan olla kantaa koko asiaan. Olen vuorenvarma, että jos olisin syntynyt naiseksi, niin mielipiteeni olisi silti sama. Elämää, Jumalan lahjaa, on puolustettava aina ja kaikkialla.

Mielenkiintoista on, että kun abortista keskustellaan, esitetään heti esimerkkejä esim. raiskauksen seurauksena alkunsa saaneesta raskaudesta. Nämä toki ovat hirvittäviä tapauksia, mutta kuitenkin yli 90 % raska-

uksista keskeytetään Suomessa perusteella ”sosiaaliset syyt”. Suomessa aborttikeskustelua ei tosin julkisesti edes käydä. Jotenkin ajatellaan, että lapsi äidin kohdussa ei ole mikään oikea lapsi, vaan jotakin epämääräistä kudosta. Kuitenkin lääketiede osoittaa asian olevan toisin. Abortti-ikäinen sikiö kykenee tuntemaan kipua. Tiedetäänpä tapauksia, joissa abortoidun ja hävitettäväksi vietävän lapsen sydän kohdusta otettaessa on vielä sykkinyt.

Joskus ihmetellään, miten huonosti vanhuksia hoidetaan maassamme. Onko se mikään ihme yhteiskunnassa, joka surmaa joka seitsemännen syntyvistä lapsistaan? Mikä olisikaan myös kansantaloudellinen vaikutus, jos kaikkien lasten olisi sallittu syntyä maahamme? Ei tarvitsisi pelätä työvoimapulaa, monet kyläkoulut olisivat jääneet lopettamatta ja kunnat autoitumatta.

Toki on tilanteita, joissa lapsi on vaikeata ottaa vastaan. Mutta etukäteen olisi harkittava, hankitaanko lapsi vai ei. Ihmiselämää ei saa lopettaa luonnottomasti. Jokainen ihminen on Jumalan kuva. Tiedän, että periaatteellinen kantani tässä asiassa on monille vaikeata niellä. Mutta sanon kuten kansanedustaja Timo Soini, että tulipa ääniä tai menipä ääniä, niin tämä on kantani.

Joskus kuunnellessa lesbojen hedelmöityshoitoja koskevaa keskustelua kauhistellaan kielteistä kantaa edustavia, miten lapsien ei sallita syntyä maahamme. Mutta missä nämä arvoliberaalit ovat silloin, kun pitäisi todella puolustaa lasten syntymistä tähän maahan? Yleensä he ovat myös kiivaita abortin puolustajia.

Raamatussa sanotaan selvästi: *”Sinä olet luonut minut sisintäni myöten, äitini kohdussa olet minut punonut”* (Ps. 139:13)

Tiedän, että monet kristitytkin ajattelevat, että vapaa aborttioikeus täytyy säilyttää, vaikkeivät he itse voisikaan sellaista tehdä. Sanonpa jokaiselle abortin hyväksyvälle kristitylle: kummanko ajattelette iloitsevan, kun syntymätön lapsi murhataan – Jumalan vai Saatanan? Kummalla puolella haluamme olla?

Monet abortinkannattajatkin myöntävät, että on suuri ongelma, kun maahamme syntyy vuosittain paljon lapsia, jotka ovat vammautuneet äidin alkoholinkäytön ja huumeidenkäytön vuoksi. Yleisesti hyväksyttäneen ajatus, että tällaiset naiset tulisi saada pakkohoitoon, syntymättömän lapsen edun nimissä. Tässä tullaan kuitenkin mielenkiintoiseen juridiseen ongelmaan. Jouduttaisiin nimittäin tunnustamaan oikeuksia sellaiselle ihmisryhmälle, joka kuitenkin saadaan laillisesti surmata.

No mitä ajattelet naispappeudesta? Eikö noin vanhoillisen ihmisen kuin sinä tulisi ehdottomasti vastustaa sitä?

Minä en usko, että Raamatussa on yhtään käskyä asetettu ihmisten kiuksaksi, vaan kaikki on ihmisten parhaaksi. Kristinusko on looginen uskonto. Ymmärrän ne perusteet, joilla papin viran on ajateltu olevan vain miehiä varten, mutta kuitenkin koen, että nainen voi toimia myös pappina. En kerta kaikkiaan näe, mitä pahaa siitä voisi koitua kirkolle ja yhteiskunnalle.

Kun kotiseurakunnassani on näkyviä naisen pappina toimimisen vastustajia, ajattelin minäkin lapsena jotenkin siihen suuntaan, että kai se niin on, että ”nainen vaietkoon seurakunnassa”, kun Raamatussakin niin lukee. Minua ei mikään liberaaliteologi saanut toisiin ajatuksiin. Kantani muuttui, kun aloin kuunnella naispappien vastustajien argumentointia.

Kun Raamatussa sanotaan, että ”nainen vaietkoon seurakunnassa”, niin miksi naispappeuden vastustajat eivät vastusta naisten osallistumista myös seurakunnan hallintoon. Eihän Raamatun kohdassa sanota, että nainen vaietkoon seurakunnassa pappina. Kirjaimellinen tulkinta käskystä, jonka mukaan papin on oltava yhden naisen mies johtaisi mielenkiintoiseen tilanteeseen suhtautumisessa leskiin ja poikamiehiin pappeina. Henkilökohtaisesti uskon, että ne kohdat, joilla naispappeutta vastustetaan, on nähtävä aikansa kulttuuriympäristöä vasten. Tuolloin tuskin olisi ollut edes mahdollista ajatella, että nainen olisi toiminut juuri missään johtavassa virassa.

Todettakoon tässä, että ensimmäisenä Jeesuksen ylösnousemusta todistamassa olivat muuten juuri naiset – ei Jeesus ensimmäisenä ilmestynyt Pietarille ja Johannekselle, vaan naisille, mm. Magdalan Marialle. Miehet eivät tainneet aluksi oikein edes uskoa koko ylösnousemusjuttua. Marialle Jeesus sanoi: *”Mene minun veljieni tykö ja sano heille, että minä menen ylös, minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö.”* (Joh. 20:17) Jeesus tahtoi, että myös naiset todistavat Hänestä!

Naispappeuden vastustajat kokevat joutuneensa epäoikeudenmukaisen kohtelun uhreiksi Suomen kirkossa. Osittain se onkin totta, sillä tehdään väärin, jos heitä aletaan ajaa kirkosta ulos. Suurissa kristillisissä kirkkokunnissa, kuten katolisessa ja ortodoksisessa kirkossa ei hyväksytä naisen toimimista pappeina. Joudumme ekumeenisesti aika kestävämmä-

mään tilanteeseen, jos alamme kohdella naispappin vastustajia jotenkin kerettiläisinä. He uskovat, kuten kirkossa on uskottu satojen vuosien ajan.

Toisaalta on kyllä todettava, että kun naisen pappina toimimista vastustavat vetoavat mielellään omantunnon vapauteen, niin olen kokenut, että heillä on hyvin vähän myötätuntoa niiden omalletunnonle, jotka ajattelevat tästä asiasta toisin. Lisäksi minua ärsyttää se, miten naispappin vastustajat tuntuvat joskus pitävän itseään niin virheettöminä Raamatun tulkitsijoina. Minun on mm. väitetty pilkkaavan Jumalaa, jos hyväksyn mitään muuta kuin kirjaimellisen Raamatun tulkinnan, on sanottu suoraan, että olen Saatanan asialla jne. – Kuitenkaan naisen pappina toimimista vastustavat eivät itsekään yleensä vaadi kuin tiettyjen Raamatun kohtien kirjaimellista tulkintaa, eivät edes Uuden Testamentin osalta.

Paavali kehotti naisia peittämään päänsä, kun he rukoilevat tai profeetoivat (1. Kor. 11:5); kuitenkin kirkossa näen jatkuvasti naispappia vastustavia naisia ilman huivia tai hattua. Ja ”nainen vaietkoon seurakunnassa” – jos se kirjaimellisesti otetaan, niin silloin pitäisi vaatia myös naisten poistamista kirkkovaltuustoista ja eräistä muista seurakunnan tehtävistä! Eikö naisilta pitäisi silloin ottaa pois äänioikeuskin seurakuntavaaleissa? Muinoin naisten laulamista jumalanpalveluksissa vastustettiin tähän kohtaan vedoten. Eikö tämä olisi johdonmukaista, jos halutaan pitäytyä Raamatun kirjaimellisessa tulkinnassa? En ole kuitenkaan kuullut tällaisia vaatimuksia esitetävän. Vai ovatko nämä ryhdikkäät naispappeuden vastustajat sittenkin niin ”tämän maailman menossa” mukana, etteivät tohdi julkisesti esittää tällaisia vaatimuksia, vaikka sydämessään niin ajattelisivatkin?

Tiedän, että monia naispappin vastustajia loukkaa se, että heitä pidetään tasa-arvon vastustajina. He kokevat, että virkakysymys ei ole tasa-arvokysymys, vaan kyse on Raamatun tulkinnasta. Siinä olen heidän kanssaan samaa mieltä. Olen nykyisen median ja julkisen mielipiteen kanssa eri mieltä niin monessa asiassa, että minulle ei olisi mikään kynnys vastustaa naispappeutta. Luultavasti Kemijärvellä olisin päässyt helpommalla, jos minulla olisi tämä kanta. Mutta en voi toimia vastoin omaatuntoani. En kerta kaikkiaan keksi, mitä pahaa siinä on, että naispuolinen pappi toimii alttarilla ja julistaa pyhää evankeliumia saarnaatuolista.

Epäilemättä monet naisen pappina toimimista vastustavat miehet ovat sukupuolten tasa-arvon kannattajia, vaimoiaan kunnioittavia aviopuo-

lisoita ja hyviä perheenisiä. Luultavasti suurin osa. Mutta joskus olen aistunut joidenkin puheenvuoroista, että taustalla on myös ajattelua, joka perustuu jonkinlaiseen käsitykseen naisen huonommuudesta. Väärinkäsityksen välttämiseksi haluan sanoa, että en vihjaa tällä oman seurakuntani pappeihin, vaan toisiin henkilöihin. Olen joskus kokenut esimerkiksi sellaista, että kun asiallinen keskustelu naispappeudesta ei tuota tulosta, eli en suostu myöntämään, että toimin Raamattua vastaan, aletaan papin sukupuolta koskevaan keskusteluun heittää argumentteja, joissa muistutetaan miehen olevan naisen pää, että naisen tulee kaikessa olla kuuliainen miehelleen ja sanotaan jopa, että ”kumpi otti ja maistoi ensin ome-
naa?” Todella, minulle on käytetty tällaisia perusteita naisen pappina toimimista vastaan. Muuan entinen naispappeuden vastustaja kertoi minulle samankaltaisista kokemuksistaan miespuolisista naispapin vastustajista, mutta en halua julkistaa luottamuksellisia keskusteluja tässä.

Sallin mielelläni naisen pappina toimimista vastustaville mielipiteensä. Toivon meidän voivan pysyä samassa kirkossa. Suoranaista työsyrintää en tietenkään voi hyväksyä. Olen pohtinut kyllä paljon, että onko yleensä kysymys papin virasta niin suuri teologinen kysymys, että sen takia kannattaa perustaa uusia kirkkokuntia? Jos siitä tulee hengellisen liikkeen pohja, niin sitten papin virka on todella tärkeä kristillisen uskon kannalta. Ja tärkeä virka se onkin, mutta jos sitä liiaksi korostetaan, niin ollaan lähellä keskiaikaista katolista näkemystä, jossa uskoontulo ja hengellinen elämä vaativat säännöllistä yhteyttä pappiin. Luther kuitenkin opetti Raamatun pohjalta yleisestä pappeudesta. Vanhan liiton aikana Israelin kansa käytti pappeja välimiehenä suhteessa Jumalaan. Papit uhrasivat uhrilahjoja sovituksena kansan synneistä. Nyt Jeesus on antanut kertakaikkisen uhrin koko maailman puolesta. Hän on ainoa välimiehemme ja ylimmäinen pappimme! Seurakunnan järjestyksen kannalta papin virka on toki hyvin tärkeä, kun he jakavat sakramentteja ja selittävät pyhää oppiamme, mutta samalla on muistettava, että jokaisella uskovalla on oikeus ja velvollisuuskin julistaa evankeliumia ja että jokainen uskova kristitty on tässä mielessä pappi. Lestadiolaisuudessa on perinteisesti korostettu sitä näkemystä, että jokainen uskova, niin mies kuin nainen, voi julistaa toiselle uskovalle synninpäästön.

Kuulutko johonkin herätysliikkeeseen? Mitä ajattelet lestadiolaisuudesta?

Minulta on usein kysytty suhtautumistani lestadiolaisuuteen ja sillä on tarkoitettu yleensä lestadiolaisen herätysliikkeen tunnetuinta suuntausta, vanhoillislestadiolaisuutta. Jotkut ihmiset ovat joskus luulleet minun kuuluvan tämän liikkeen vaikutuspiiriin, lähinnä kai sen johdosta, että en käytä alkoholia. En ole kuitenkaan minkään lestadiolaisen herätysliikkeen järjestön jäsen.

Annan suuren arvon sille hengelliselle herätykselle, jonka Jumala antoi tapahtua täällä pohjoisessa Kaaressuannon ja Pajalan kirkkoherran, rovasti Lars Levi Laestadiuksen elämäntyön välityksellä. Hänen aikoi-
naan elettiin kutakuinkin samanlaisessa tilanteessa kuin meidän päivinämme eletään. Kristillisuus oli muuttunut tapakristillisyydeksi, jonka ulkoiset muodot merkitsivät, mutta omakohtaisen uskon vaatimusta ei pidetty esillä. Kristinuskoon perustuvat moraaliset arvot olivat hukassa. Alkoholia käytettiin kohtuuttomasti ja perhe-elämä oli rikkinäistä. Kaiken sen pimeyden ja kurjuuden keskellä Lars Levi Laestadius alkoi julistaa Kristuksen evankeliumia - vaatimusta nöyryä pyytämään synnit anteeksi ja kääntymään pois synneistä. Laestadius ei kaihtanut myöskään tuomita sitä moraalista rappiota, jonka keskellä hän joutui elämään.

Hedelmistään puu tunnetaan, Jeesus sanoo. Mitkä olivat Laestadiuksen elämäntyön hedelmät? Ihmiset tulivat tuhansittain uskoon, viinavirrat tyrehtyivät, elämäntavat parantuivat. Siellä missä oli synkkyyttä, epätoivoa ja jatkuvaa synnin yötä, oli vallalla nyt raitis ilo ja elävä usko. Toki ihmiset olivat kuuluneet kirkkoon ennenkin (kun oli pakko), mutta nyt ymmärrettiin sydämen uskon merkitys ulkoisten tunnusmerkkien sijasta.

Martti Luther ei halunnut seuraajiensa kutsuvan itseään luterilaisiksi. Enhän minä teitä vapauttanut, vaan Kristus, hänen kerrotaan sanoneen. Olen varma, että Laestadius ajattelisi asiasta samalla tavalla. Ei hän mitään uutta uskontoa perustanut. Hän opetti sitä kristinuskoa, mitä Jeesus opetti. Kuitenkin Laestadiuksen seuraajia alettiin vähitellen kutsua lestadiolaisiksi. Niin kauan kuin tällä korostetaan tietyn herätysliikkeen jäsenyyttä, ei siinä kai ole mitään pahaa. Mutta jos tästä sanasta tehdään kaikki muut poissulkeva synonyymi sanalle kristitty, ollaan väärällä tiellä.

Me ihmiset olemme vajavaisia, uskovaiset siinä missä muutkin. Lars Levi Laestadiuksen tärkeimmän opetuslapsen, Juhani Raattamaan kuoleman jälkeen tämä liike alkoi hajota. Hajaannus on jatkanut meidän päivimme saakka. Kotiseudullani ainakin aikanaan voimakkaimmin toimi

lestadiolainen uusheräys, jonka pariin myös moni Kemijärvellä seurakunnan elämässä vaikuttanut sukulaiseni on kuulunut. Tunnetuin lestadiolainen suuntaus lienee Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistyksen johtama vanhoillislestadiolainen suunta. Lestadiolaisuus on tuonut maahamme paljon hyvää kuluneiden vuosikymmenten aikana. Sen piirissä pidetään edelleen arvossa monia hyviä perusarvoja ja terveitä elämäntapoja. Henkilökohtaisesti kunnioitan suuresti monia vanhoillislestadiolaisia ihmisiä ja heidän arvovalintojaan. Valitettavasti lestadiolaisuuden, ja nimenomaan sen vanhoillisen suuntauksen parissa, on esiintynyt myös ilmiöitä, joiden takia en voisi itse kuulua tähän liikkeeseen.

Vanhoillislestadiolaisten ja muiden kristittyjen välinen ero – ja siten perusongelma – on mielestäni juuri pelastuskysymys. Vanhoillislestadiolaisuudessa on käsittääkseni edelleen vallalla oppi, jonka mukaan ainoastaan heidän liikkeensä kautta on mahdollista pelastua. Minua on aina suuresti järkyttänyt, miten monet sinällään miellyttävät ja vilpittömät ihmiset voivat todella uskoa, että kaikki muut uskovat kristityt ovat vääriä uskovaisia ja joutuvat kadotukseen – Äiti Teresaa myöten kaikki kristityt joutuisivat siis helvettiin! Olen itsekin joutunut kuulemaan, kun vanhoillislestadiolainen on sanonut toiselle, että minä en ole uskovainen. Toisaalta olen kyllä saanut kuulla, että kaikki vanhoillislestadiolaiset eivät ajattele tällä tavalla.

Kyseinen ajattelutapa nostaa helposti herätysliikkeen Kristuksen asemaan. Usko Jumalan valtakuntaan ei kuitenkaan saa ohittaa uskoa Jumalaan. Toki Raamatussa Jeesus antaa opetuslapsilleen vallan sitoa ja päästää syntejä. Mutta missään kohtaa Raamattua ei lue, että tämä valta olisi annettu yksin vanhoillislestadiolaisille. Tällainen ajattelutapa perustuu heidän johtomiestensä subjektiiviseen tulkintaan. Uskonpuhdistuksen myötä kansa on saanut lukea Raamattua omalla kielellään. Toivon, että myös vanhoillislestadiolaiset tutustuisivat kukin henkilökohtaisesti Raamattuun ja etsisivät, mitä siellä todella opetetaan pelastuksesta ja vanhurskauttamisesta.

Vanhoillislestadiolaisuus tunnetaan erityisesti huomattavan korkeasta lapsiluvusta perhettä kohden. Henkilökohtaisesti arvostan paljon ihmisiä, jotka ovat kasvattaneet lapsikatraan. Suuret lapsiperheet ovat paitsi henkinen myös aineellinen rikkaus maallemme. Missä tilassa kansantaloutemme olisikaan, jos kukaan ei perustaisi enää suuria perheitä? Kuitenkin minun on mahdotonta hyväksyä ajatusta, että lapsia olisi synnytet-

tävä niin paljon kuin mahdollista olosuhteista, esimerkiksi äidin terveydentilasta, riippumatta.

Eräs henkilö sanoi kerran minulle, että vaikka vanhoillislestadiolaiset eivät tunnusta häntä kristityksi, hän voi kuitenkin tunnustaa heidät kristityiksi. Tällaiseen ajattelutapaan olen joskus itsekkin ajatellut halua-vani pyrkiä, vaikka se ei aina olekaan helppoa. Korostan kuitenkin, että arvostan hyvin paljon monia vanhoillislestadiolaisia ihmisiä. Heidän arvomaailmassaan on paljon hyvää ja he ovat rakentaneet tätä maata ja yhteiskuntaa tärkeällä panoksellaan. Olen saanut eri yhteyksissä tehdä hyvää, luotettavaa yhteistyötä vanhoillislestadiolaisten kanssa.

Luku 3: Kirjoituksiani

Tähän lukuun olen ottanut mukaan joitakin Internet-blogissani julkaisemiani kirjoituksia tai niiden lyhennelmiä. Käsittelen nettipäiväkirjassani monenlaisia asioita, mutta julkaisen tässä etupäänsä kristillistä arvopohjaa tai hengellisiä kysymyksiä koskevia kirjoitelmiani.

Hedelmöityshoitoista

05.03.2006

Katselin tässä joutessani eduskunnan kotisivuilta täysistuntojen pöytäkirjoja. Suomessahan on tapana kirjoittaa ylös kaikki edustajien käyttämät puheenvuorot. Tuleville historioitsijoille kyseessä on todella merkittävä lähde ja myös kiinnostuneille aikalaisille verrattomaa luettavaa. Useimmat käsiteltävät asiat ovat jokseenkin tylsiä, mutta tietyt asiat, etenkin vaalien alla, herättävät intohimoja ja saavat kansanedustajat käyttämään värikästä kieltä. Muutkin kuin edustaja Soinin.

Hallituksen esitys hedelmöityshoitoja koskevasta laista on ns. oman-tunnonkysymys ja hajottaa hallituksen ja opposition rivit. Arvatenkin Vihreät ovat lain takana, mutta Kristilliset ja Perussuomalaiset vastustavat. Nytpä olisi hauska nähdä, löytyykö sitä Kokoomuksen niin kovin peräänkuuluttamaan porvariyhteistyötä. En usko, että tämä lakiesitys on sopusoinnussa arvojen "koti, uskonto ja isänmaa" kanssa. Mielestäni tässä laissa on kyse yhteiskunnan perustavaa laatua olevista arvoista: onko lapsella oikeus molempiin vanhempiin?

Minua ei voine syyttää avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten syrjimisestä, kun kuulun itsekin tähän ryhmään. Silti uskon siihen, että perinteisen ydinperheen tulee olla yhteiskunnan arvossa pitämä ihanne yhteiskunnan perusyksikkönä ja lainsäädännön lähtökohta. Huomattakoon myös, että tässä laissa säännellään *hoidosta*. Ja sehän ei ole sairaus, että kaksi naista tai nainen yksinään ei saa lasta. Se on täysin luonnollinen olotila.

Eihän tämän lain käytännön merkitys ole välittömästi kovinkaan suuri. Mutta sen periaatteellinen merkitys nousee korkealle. Hyväksyykö yhteiskuntamme lainsäädännössään sen, että samaa sukupuolta olevat parit saavat lapsia. Siitä ei ole pitkä matka adoptio-oikeuden myöntämiseen näille pareille. Ihmisarvo kuuluu kaikille, mutta oikeus lapseen ei ole subjektiivinen oikeus.

Miten tälle lakiesitykselle sitten käy? Parisuhdelaki meni läpi, kuten muistetaan. Tämä voi olla menemättäkin, vaikka hieman kyllä pelkään, että yltiöliberalismi voittaa tässäkin.

Hollannin pedofiilipuolue

23.09.2006

Jokainen tervehenkinen ihminen on kuluneina päivinä järkyttynyt kuultuaan uutisen Hollannista, missä paikallinen oikeusistuon on sallinut pedofiilien muodostaman PNVD-puolueen toiminnan. Puolueen tarkoituksena on sallia seksuaalisuhteet 12-vuotiaiden kanssa sekä laillistaa lapsipornografia ja eläimiin sekaantuminen.

Onko sananvapauden nimissä sallittava kaikki? Niin oikeustieteen opiskelija kuin olenkin, minulle on aivan sama, miltä asia jonkun sananvapauden ja järjestäytymisen vapauden pykälien ja periaatteiden nojalla näyttää. Vaikka ko. puolueen jäsenkunta on toivoakseni hyvin pieni, on kyseessä ihmiskunnan perimmäisiä arvoja koskeva kysymys. Suvaitsevaisuus on yhä enemmän astumassa alueelle, jota hallitsee absoluuttinen paha.

Suomessa yksityishenkilön aloitteesta on ryhdytty keräämään adressia puoluetta vastaan. Olipa sillä mitään merkitystä tahi ei, aina kannattaa yrittää.

Luullakseni en olisi mielipiteineni yksin, jos sanoisin, että mainittu "puolue" ei ole ansainnut demokraattisen yhteiskunnan kivijalan nimitystä, vaan kyseessä on rikollisjoukko, jonka lopettaminen tavalla tai toisella olisi enemmän kuin hyvä teko. Eihän kukaan terve ihminen voi kannattaa tämänkaltaista liikettä, kyseessä ovat ihmiset, jotka harjoittavat rikollisuutta, jota ajavat lailliseksi. Kyse on todella häiriintyneistä ihmisistä.

Joka ei usko paholaisen olemassaoloon, katsokoon nyt tätäkin uutista. Saatana elää ja voi hyvin tässä maailmassa. Ainoa lohtu on, että hä-

nen työnsä on viime kädessä turhaa. Hänet on Golgatan ristillä voitettu jo kauan sitten!

Eduskunta hyväksyi hedelmöityshoitolain

3.10.2006

Kuten eilen jo arvelin, eduskunta hyväksyi hallituksen onnetoman esityksen hedelmöityshoitolaiksi ja torjui lakivaliokunnan esityksen hoitojen rajaamisesta vain heteropareille. Laki sinällään tuskin tuo suurta muutosta, mutta se lisää paineita entisestään hyväksyä homojen ja lesbojen adoptio-oikeus sekä oikeus homopareille hankkia lapsi. Näinkö luonto on sen tarkoittanut? Eikö sillä todella ole mitään merkitystä, että synnymme miehiksi ja naisiksi.

En kiellä, etteikö lesboperheissäkin voisi kasvaa lapsia ihan täysipainoisiksi aikuisiksi. Kuitenkin on aika uhkarohkeaa sanoa, että perinteinen ydinperhe onkin tavoiteltavan ihanteen sijasta nyt vain yksi malli muiden joukossa. En ole itse ydinperheestä lähtöisin, niin että minua tuskin voi syyttää muiden perheiden halveksijaksi. En jaksa edes saarnata asiasta yltiöliberaaleille, totean vain: eihän kukaan kiellä lesboja hankkimasta lapsia; luonto vain on siten rakentunut, että kaksi naista ei voi saada lasta. Missä on maalaisjärki!

Ohessa otteita eduskunnassa eilen käytetyistä puheenvuoroista:

Meidän on lainsäätäjinä asetettava heikommassa asemassa olevan puolelle. Tässä asiassa se on lapsi. Sillä ei tosin vielä ole äänioikeutta eikä se voi lähettää sähköpostia tai muutenkaan ilmaista itseään. Lapsen etu äitiin ja isään on tärkeämpi kuin yksinäisen naisen tai naisparin oikeus lapseen. En ota kantaa siihen, millaisia vanhempia he ovat, kyse on lähtökohdasta.

- Lasse Hautala (kesk)

Tieteen kehitys meidän aikanamme on hyvin nopeaa. Eri tieteenalojen saavutukset ovat mittavia. Tiede, kuten esimerkiksi lääketiede ja bioteknologia, ei sinänsä luo arvoja. Tiede tarvitsee aina moraaliset puitteet ja rajat toiminnalleen. Tiede ei luo vastauksia perimmäisiin kysymyksiin elämästä ja sen tarkoituksesta, kuolemasta, syntymättömän elämän arvosta tai avioliiton asemasta. Lääketiede tuo kyllä menetelmiä vaikkapa

lapsettomuuden hoitoon ja moneen muuhun asiaan, mutta se ei ratkaise kysymystä siitä, millaisten arvojen pohjalta ja missä tilanteessa näitä menetelmiä tulisi käyttää.

- Tapani Tölli (kesk)

Miesten osaksi vihreiden visiossa jää oleminen siittiöautomaatteina, kun naisparit ja sinkkunaiset tahtovat lasta itselleen hedelmöityshoitojen kautta. --- Jos hallituksen esitys nähdään tasa-arvokysymyksenä, logiikan jatkumo on siinä, että seuraavaksi aletaan puuhata lakia miesparien hedelmöityshoidosta ja tulevaisuudessa kenties myös adoptio-oikeudesta.

- Kari Kärkkäinen (kd)

Olisin kysynyt ministeri Luhtaselta, mutta hän ei ole paikalla enää, kun hän sanoi, että lakien tulee olla eettisesti kestäviä: Olisiko tällainen hallituksen esityksen mukainen laki sitten eettisesti kestävä, kun kaksi naista kuitenkin ei keskenään voi lapsia saada, se on selvä asia? Tulisiko meidän korkeimpana lakeja säätävänä elimenä todellakin säätää semmoinen laki, joka siis lain perusteella edesauttaa synnyttämään isättömiä lapsia? Mielestäni eduskunnan tehtävä on säätää ja muuttaa lakeja, ei luonnonlakeja. Terveisin isättömänä kasvanut edustaja Rajala.

- Lyly Rajala (kok)

Ennakkoäänestys päättyi

3.11.2006

Seurakuntavaalien ennakkoäänestys päättyi tänään. Minulla oli viime viikolla Koillis-Lappi -lehdessä mainos ja olen tuttavien ja sukulaisiin ottanut yhteyttä asian tiimoilta. Heino-ukkini on tehnyt minulle vaalityötä raataamalla omille tuttaville. On käynyt ilmi, että moni ikänsä kirkon jäsenenä ollut ei ole koskaan käynyt äänestämässä näissä kirkon vaaleissa. Kirjoitinkin eilisessä Koillis-Lapissa yleisönosastolle otsikolla "Kuuluvatko seurakuntavaalit kaikille?"

Kerrotaan, että monin paikoin ennakkoäänestysvilkkaus on kasvanut. Samaa tuskin voi juhlia Kemijärvellä. Olen syvästi pahoillani siitä, että esim. ruokakaupassa ei järjestetty äänestystä, kuten vaikkapa Rovaniemellä Prismassa ja Citymarketissa. On tullut sellainen tunne, että seura-

kuntavaalit halutaan ikään kuin vaieta kuoliaaksi. Pitää olla hiljaa ja hys-hys. Että nöyrältä näyttää kun ei mainosta ja sanoo, että enhän minä mitään halua.

Täällä ei ole aikaisemmin ollut ainakaan useampien viime vaalien aikaan ehdokkailla henkilökohtaisia mainoksia. Monella paikkakunnalla niitä kuitenkin on käytetty ja näissäkin vaaleissa nyt on useampi ehdokas näkynyt ilmoittelevan itsestään paikallislehtien sivuilla. Siinä ei mielestäni ole mitään pahaa. On kai nyt selvää, että joka tosissaan ehdokkaaksi asettuu, myös haluaa tulla valituksi ja tehdä itseään tunnetuksi. Tietenkään lehtimainokset eivät ole siihen ainoa tapa.

Toivottavasti ensi viikon sunnuntaina äänestäjiä löytyy. Tuolloin on koko päivä aikaa äänestää kirkossa. Jos on minusta yhtään kiinni, niin ensi vaaleissa ei varmasti ennakoäänestystä jätetä yhteen paikkaan ja muutamassa kylässä käyntiin. Luoja suokoon, että Kemijärvellä vielä silloinkin ihmisiä asuu!

Mielenkiintoisia kirjoituksia ihmisiltä muuten löytyy, kun Internetiä selailee. Olen lueskellut eri seurakuntien ehdokkaiden erilaisia näkemyksiä. Joidenkin kohdalla pistää kyllä miettimään, että minkälaisia askeleita oltaisiinkaan ottamassa, jos nämä näkemykset pääsisivät vallalle. Kun kirkon arvot eivät vastaa nuorten arvoja – koska mm. kirkko puolustaa ydinperheitä ja vastustaa hedelmöityshoitolakia – pitäisi kirkon erään kirjoittajan mukaan muuttaa arvojansa. Näin esettäisiin muka nuorten kirkosta eroaminen. Kyllähän kirkon tuleekin olla ihmistä lähellä ja nuorten tukena. Mutta eihän se voi hyvänen aika tapahtua muuttamalla niitä Raamatun ikuisia totuuksia, joista kristillinen arvomaailma nousee. Eikö se sanota, että tulee kuulla enemmän Jumalaa kuin ihmistä?

Vaalipäivä

18.3.2007

Tänään siunattiin seurakunnan uudet luottamushenkilöt. Menimme jumalanpalveluksessa uskontunnustuksen lukemiseksi alttarin ääreen ja yhdessä seurakunnan kanssa sen luimme. Sitten polvisuimme alttarikaiteelle ja meidät siunattiin tehtäväämme kukin vuorollaan. Hieno ja juhlava hetki. Seurakunnan luottamushenkilön työ on ensi sijassa Jumalan valtakunnan työtä tärkeimpänä tehtävänä evankeliumin

levittäminen. Jumalanpalveluksen jälkeen osallistuimme uuden seurakuntatalon avajaisiin; kovasti oli väkeä paikalla ja ohjelma monipuolista.

Tänään on myös vaalipäivä. Viikkojen työ takana, jännittävää nähdä, miten tässä käy. Kun tietää toimineensa rehellisesti ja hyvän ehdokkaan puolesta, niin sikäli saa olla hyvillä mielin ja käydä rauhassa nukkumaan, olipa tulos mikä tahansa. Hyvä omatunto on paras päänalus. Toivottavasti saamme taitavan uuden eduskunnan, joka ottaa vahvemman otteen aluepolitiikkaan ja kunnioittaa edeltäjiään paremmin niitä hyviä elämänarvoja, joiden varaan Suomen kansa on elämänsä perustan haki vuosisatojen laskenut.

Lueskelin tuossa taas lehdistä, miten päihteitä käyttävien odottavien äitien määrä on kasvussa. Se on hirvittävän surullista, mutta ei mitenkään yllättävää. Tämä suomalainen tapa ihannoida rankkaa juomista ainoana arvostettavana juhlinnan muotona ja toisaalta halveksua alkoholisteja on ihmeellinen. Raja on kuitenkin hiuksenhieno. Kun nuorena ja opiskeluaikana tavaksi kehittyi kuukausittainen, monilla jopa viikottainen alkoholinkäyttö ja humaltuminen, ei siitä olekaan niin helppo päästä pois, vaikka ajattelisi, että saahan sitä nuorena pitää hauskaa ja irrotella. Oli alkoholismi sairaus tai ei, niin useiden nuorten kohdalla runsas viinanjuominen on tietoinen valinta. Sillä on sitten kalliit seuraukset yhteiskunnalle.

Yhteiskunnan moraalinen rappio tuntuu monesti jatkuvan alalla jos toisella. Täytyy vain rukoilla herätyksen aaltoa uudelleen nousevaksi ja toivoa, että myös maallisella puolelle tehtäisiin päätöksiä kunniallisten elämäntapojen arvoonsa nostamiseksi. Esimerkiksi alkoholiveron laskeminen oli karkea virhe, joka olisi pitänyt korjata jo nyt päättyvällä hallituskaudella.

Mutta mitä vaaleihin, tappioihin ja voittoihin tulee, niin kaiken vaali-taistelun ja riitelyn keskellä itse kunkin on syytä kirkastaa mieleen ne kysymykset, jotka viime kädessä ovat merkittäviä. Tämä elämä ei ole merkityksetön, mutta sittenkin vain mitätön siivu iäisyyden rinnalla. Kohtaamme elämässä miten suuria voittoja tai tappioita hyvänsä, niin saamme olla varmoja siitä, että maailmankaikkauden merkittävin taistelu on päättynyt ehdottomaan voittoon. Se tapahtui vajaat kaksituhatta vuotta sitten, kun Vapahtajamme voitti kuoleman Golgatan ristillä. Siihen saamme luottaa.

Islamilainen puolue Suomeen?

6.9.2007

Helsingin Sanomat uutisoi tänään Suomeen perustetun Islamilaisen puolueen, jonka tarkoituksena on rekisteröityä puolueeksi ja osallistua jo seuraaviin kunnallisvaaleihin. Tällainen uutisointi herättää varmasti ns. kantaväestöön kuuluvissa suomalaisissa monenlaisia tunteita.

Suomessa on vuosikymmenien ajan toiminut Suomen Kristillidemokraatit -puolue, entiseltä nimeltään Suomen Kristillinen Liitto. Onhan sekin enemmän tai vähemmän uskonnollinen puolue, voi joku todeta. Vaikka se sanookin puolueensa ideologian olevan kristillisdemokraattinen aate uskonnon ja Raamatun sijaan, niin senkin riveistä kyllä löytyy varmasti aika jyrkkiäkin mielipiteitä, joita joku voisi pitää jopa teokraattisen valtion perustamiseen tähtäävänä. Totean kyllä tähän omasta puolestani, että tuntemani kristillisdemokraatit ovat maltillisia ja asiallisia ihmisiä. Jyrkän linjan edustajana voi toisaalta pitää joku minuakin, vaikka uskonnon ja politiikan sekoittamista mielestäni vierastankin, jaanhan kuitenkin aika pitkälti Kristillisdemokraattien näkemykset puolueen kahdessa tunnetuimmassa mielipiteessä: suhtautumisessa alkoholiin ja aborttiin.

Helsingin Sanomien uutisen mukaan Islamilaisen puolueen puheenjohtaja pitää mahtavana, jos Suomeen tulisi sharia-laki. Maailmalla on tarpeeksi esimerkkejä siitä, millaiseksi meno on mennyt, kun ajatollahien tulkinta islamilaisien pyhistä kirjoituksista on asetettu lainsäädännön pohjaksi.

Luterilaisena maana emme ole liiemmin sekoittaneet maallista ja hengellistä valtaa. Lutherin oppi kahdesta regimentistä on toiminut hienosti. Silti kristillinen arvopohja on näkynyt, ainakin viime aikoihin saakka, maamme valtiollisessa elämässä. Luterilaisella ja ortodoksisella kirkolla on kansankirkon asema, toivottavasti vielä pitkään. Tämä on kuitenkin aivan eri asia kuin mikä on uskonnon, ja usein sen varsin ahtaatan tulkinnan asema ns. tiukan islamin maissa. Vapahtajamme Jeesus sanoi: "Antakaa keisarille, mikä keisarin on." Kristinuskon tavoitteisiin ei kuulu minkään uskontovaltion luominen. Jumalan valtakunta ei ole tästä maailmasta. Se on maan päällä vain muukalaisena ja vaeltaa kohti ylösnousemuksen aamuruskua ja iankaikkisuutta.

Maahanmuuttoa on aina ollut ja sitä tulee aina olemaan. Toisten uskontojen ja kulttuurien tunteminen on rikastuttavaa ja toisten uskontojen kunnioittaminen tai ainakin sietäminen on maailmanrauhan perusedellytyksiä. Hallitsematon maahanmuutto voi kuitenkin ihan tilastoja tarkasteltaessa johtaa joidenkin sukupolvien jälkeen siihen, että maassamme on enemmän islaminuskoisia kuin krisittyjä, olletikin jos kristittyjen maallistuminen ja vähäinen syntyvyys jatkuu ja muslimien uskonnollisuus ja lukumäärä lisääntyy. Tällöin olisi ihan mahdollista, että Suomesta tulisi islamilainen valtio. Pelottava ajatus. Minä haluan, että Suomi säilyy kaikki uskonnot suvaitsevana, mutta kristilliseen ja länsimaiseen, demokraattiseen arvopohjaan tukeutuvana Suomea, jossa kouluissa voidaan laulaa suvivirttä. Sanonta "maassa maan tavalla" ei ole rasismia vaan tervettä järkeä. Monikulttuurisuuden ihannoiti ei saa merkitä sen hyväksymistä, että suomalainen kulttuuri jää lopulta vähemmistöön.

Yhteiskuntaamme sopeutuvat maahanmuuttajat ovat mielestäni toki tervetulleita ja saavat vapaasti harjoittaa uskontoaan. Muistettakoon tässä samalla, että monissa ns. islamilaisissa valtioissa uskonnonvapaus on varsin rajoitettua. Silti kristityissä valtioissa suvaitaan islaminuskon harjoittaminen. Yhteiskuntamme perusteita ei kuitenkaan saa järkyttää. Minkään uskonnon ottamista lainsäädännön pohjaksi länsimaisten arvojemme sijasta on vastustettava ankarasti. Islamin sharia-laki sotii monilta kohdiltaan ankarasti niitä arvoja vastaan, joitten varaan länsimainen yhteiskuntajärjestelmä perustuu. Sinällään minua ei haittaa, että muslimit, hindut ym. osallistuvat yhteiskunnalliseen toimintaan sen enempää kuin ateistienkaan osallistuminen. Demokratia perustuu siihen, että kaikki kansalaiset saavat osallistua. Mutta jos poliittinen järjestäytyminen tapahtuu sellaisella pohjalla, että tarkoituksena on pitkällä tähtäimellä saada Suomeen islamilainen lainsäädäntö, en minä ainakaan hymyile sille.

Maailman pahuudesta

16.11.2007

Jokelan koulun tapahtumat Tuusulassa pysähdyttivät ja järkyttivät koko Suomea ja herättivät laajalti myös valtakunnallista huomiota. Sinällään oli vain ajan kysymys, koska tällainen ilmiö rantautuu myös Suomeen, mutta sittenkin se pysähdytti. Niin hirveitä kuin viattomien ihmisten kylmäveriset murhat ovatkin tapahtuivatpa missä tahansa,

niin on luonnollista, että eniten koskettavat juuri oman yhteisön sisällä tapahtuvat.

Maanantaina pidettiin lauluseurat isovanhempieni tilalla Levärannalla. Myös siellä käsiteltiin Jokelan koulun tapahtumia. Televisoidussa uhrien muistojumalanpalveluksessa pappi oli puhunut, että Jumala oli myös siellä koulussa, näiden uhrien keskellä. Varmasti monen mieleen tulee kysymys: oliko Jumala todella siellä? Tämä ikaikainen kysymys: jos hyvä ja kaikkivaltias Jumala on olemassa, niin miksi hän antaa pahojen asioiden tapahtua? Jobin kirja Raamatussa käsittelee samaa asiaa, täydellistä ja tyhjentävää vastausta ei anneta.

Kun Jumala loi ihmisen, ei hän tehnyt tästä tahdotonta, itselleen uskollista orjaa, vaan oman kuvansa, jolla on vapaa tahto. Syntiinlankeemuksessa ihmisen ja Jumalan luonnollinen yhteys katkesi ja synti tuli maailmaan. Jumalan kaikkivaltius ei merkitse sitä, että jokainen maailmassa tapahtuva asia on Jumalan tahtomaa. Kun Raamattu puhuu "maailman ruhtinaasta", ei sillä tarkoiteta Jumalaa, vaan Saatanaa, joka käy taisteluaan Jumalaa ja hänen valtakuntaansa vastaan. Mutta kaikesta maailman pahuudesta huolimatta se taistelu on hävitty jo kauan sitten Golgatan ristillä. Saatanan vallalle on määräaika asetettu ja päättyipä tämä ajallinen elämämme millaiseen hirveyteen tahansa, on uskossa Jeesukseen kuoleville varmasti palkintona ikuinen elämä.

Tietenkään mikään ei poista sitä tosiasiaa, että myös uskova ihminen tuntee voimattomuutta maailman pahuuden keskellä ja tekee mieli huuata kohti taivasta, että miksi annat tällaisten vääryyksien tapahtua. Mutta usein mieleeni tulee suuren teologin, Dietrich Bonhoefferin virsi. Herra Bonhoeffer oli saksalainen pappi ja Hitlerin vastaisen liikkeen tärkeitä vaikuttajia. Hänen maallinen elämänsä päättyi keskitysleirille. Ollessaan Gestapon vankina, kaiken kidutuksen ja natsihallinnon raakuuksien keskellä hän kirjoitti kuuluisan virtensä. Kun virttä laulaa, voi vain ihmetellä sitä vahvaa ja rohkeaa uskoa, joka on nähnyt jo iäisyyden rajan ylitse.

1. Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan
olemme kaikki hiljaa kätketyt.
Me saamme luottaa uskolliseen Luojaan,
yhdessä käydä uuteen aikaan nyt.

2. Jos ahdistuksen tie on edessämme,
myös silloin Kristus meitä kuljettaa.

Annamme Isän käsiin elämämme.
Hän itse meille rauhan valmistaa.

3.

Suo, Herra, toivon kynttilöiden loistaa,
tyyneksi, lämpimäksi liekki luo.
Valaiset pimeään, voit pelot poistaa.
Jää keskellemme, Kristus, rauha tuo!

4.

Kun pahan valta kasvaa ympärillä,
vahvista ääni toisen maailman,
niin että uuden virren sävelillä
kuulemme kansasi jo laulavan.

5.

Hyvyyden voiman uskollinen suoja
piirittää meitä, kuinka käyneekin.
Illasta aamuun kanssamme on Luoja.
Häneltä saamme huomispäivänkin.

Taivaskanava

5.3.2008

Ansin eilen digiboksin tänne Rovaniemen-asunnolleni ja huomasi, että kaapeliverkossa näkyy myös TV7, joka on "taivaskanava" eli kristillinen televisiokanava, jossa on monenlaista hengellistä ohjelmaa tavoitteena evankeliumin levittäminen eri tavoilla. Kanava ei ole minkään yksittäisen kirkkokunnan kannattaja, siellä esiintyy paljon vapaakirkollisia evankelistoja, mutta myös luterilaisia ja monia muita kristittyjä.

Maanantaina, kun huomasin ensi kertaa tämän kanavan, puhui siellä kuuluisa rukousiltojen pitäjä Pirkko Jalovaara. Ohjelma käsitteli avioliittoa, mikä ei nyt ihan itseäni lähellä oleva aihe ole, kun en ole naimisissa eikä karkauspäivänäkään kosittu, mutta puhe rukouksen voimasta oli koskettavaa. Tänään puolestaan haastateltiin erästä uskoon tullutta ja evankelistaksi päätynttä naista. Ohjelmassa Juhani Eriksson lauloi kauniin laulun, jonka sanat käsittelivät kristittyjen yhteyttä, toivon, että löydän nämä laulun sanat jostakin.

Laulussa kerrottiin, kuinka merellä on ollut monia kalastajia heittelemässä verkkoja vuosisatojen ajan. Jokainen on tehnyt työtä evankeliumin, Jeesuksen ilosanoman levittämiseksi: Rooman paavi, Luther, Laestadius ja monet muut heidän jälkeensä. Kuitenkin, kun me kaikki ihmiset olemme niin kovin vajavaisia, on kristikunta jatkuvasti ajautunut riitoihin keskenään, jopa syyttelemään, että nuo toiset eivät ole oikeita uskovia, kun eivät jotain opinkappaletta ihan samalla tavalla tulkitse. "Nää kalavedet kuuluu meille yksin..." Siitä huolimatta, että Kristus rukoili, että me yhtä olisimme! Eikä yksikään kirkkokunta voi pelastaa - vain yksin armosta, yksin uskosta, Kristuksen tähden! Kuten siinä laulussa sanottiin: "Ei meri meidän oo, vaan meren Herran!"

Ekumenia on ollut minulle aina kovin tärkeä asia. Vaikka kristilliset kirkot ovat joskus olleet kovinkin kaukana toisistaan, niin lähetyskentillä yhteistyön tarve tuli kouriintuntuvaksi. Kun pimeydessä olleet ihmiset saivat löytää evankeliumin riemun, tuntui siinä toisarvoiselta, mihin kirkkokuntaan tämä henkilö saadaan liittymään. Kristityt lähetystyöntekijät näkivät, että uusi kristitty saattoi hämmentyä, kun kristillisiä kirkkoja on monia, mihin niistä tulisi kuulua? Kuka on oikeassa? Vastaus on, että ei sinällään yksikään kirkko, vaan Raamattu. Jeesus sanoi: Minä olen tie, totuus ja elämä.

Ulkomailla kristillisiä tv-kanavia on ollut käsittääkseni pidemmän aikaa. Meilläkin toki valtakunnalliset kanavat ovat silloin tällöin näyttäneet sunnuntaisin jumalanpalveluksia ja Yle kai radioi joka sunnuntai jumalanpalveluksen jostain päin Suomea. Tiedän, että on monia uskovia, jotka pitävät television katsomista syntinä. Kuitenkin televisio ja Internet ovat mitä mainioimpia evankelioimisen välineitä. Tuskin monista viihdeohjelmistakaan mitään pahaa seuraa katsojille, mutta miten hienoa onkaan, jos Jumalan Sanaa voidaan levittää nykyaikaisen teknologian välityksellä uudella tavalla. Jeesus antoi meille tehtävän: tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni! Tämä työ on yhä kesken ja sen edistäminen on kaikkien kristittyjen velvollisuus. Tietysti Raamattu on se, mistä Jumalan Sana löytyy, mutta hengellisillä ohjelmilla ja kirjallisuudella ihmisiä juuri voidaan kannustaa Raamatun pariin. Ne eivät varmasti kilpaille keskenään.

Hyvää Pääsiäistä!

20.3.2008

Elämme pääsiäisaikaa. Joulun lahjoineen, kinkkuineen ja koristeineen paljon huomattavampi juhla myös kristittyjen keskuudessa. Tokihan kaikki Vapahtajan elämään liittyvät tapahtumat ovat jatkamattomasti toisiinsa sidoksissa, mutta sittenkin kaikkein merkittävin kirkkovuoden juhla on pääsiäinen. Sinä aikana meidän tulisi palauttaa mieliimme, mitä varten tätä juhlaa vietetään. Ei suinkaan siksi, että saamme pitkän viikonlopun laskettelulomaa, vaikka kannustankin toki ihmisiä etelästäkin tulemaan pohjoisen hienoihin tunturikeskuksiin pääsiäislomaansa viettämään.

Vajaat 1980 vuotta sitten Jerusalemissa teloitettiin uskonnollisen liikkeen johtaja, entinen nasaretilainen puuseppä Jeesus, tuomittuna kansankiihottamisesta ja jumalanpilkasta. Hänen kannattajansa vaipuivat epätoivoon, kaikki oli ohitse. Mies, joka oli sanonut olevansa yhden ja ainoan elävän Jumalan poika, oli kuollut. Usko, joka hädin tuskin oli alkanutkaan, oli kuollut. Kaikki se hyvä ja kaunis, johon oli uskottu, oli lopussa.

Kaksi päivää myöhemmin hautakammiolle menneet naiset havaitsivat haudan olevan tyhjä. Olivatko Jeesuksen opetuslapset vieneet ruumiin pois saadakseen mahtavan propaganda-aseen: väitteen siitä, että heidän opettajansa oli noussut kuolleista, kuten oli kerran väittänyt tapahtuvan? Kuitenkin roomalaiset sotilaat olivat vartioineet tarkasti haudattua; niin roomalaisten kuin juutalaistenkin intressi oli pitää huoli siitä, että mitään sellaista ei tapahdu, joka herättäisi lyödyn uskonlahkon vielä toimimaan.

Tieto Kristuksen ylösnousemuksesta muutti opetuslasten epätoivon riemuksi. Tuo hetki oli maailmanhistorian merkittävin tapahtuma. Kuolema ja helvetti menettivät valtansa. Kuolema voitettiin, ihmiskunnan synty sovitettiin. Kristuksen seuraajat saivat kohdata ylösnousseen Herransa. Se ei ollut propagandaa tai valhetta, se oli totista totta! Jeesus nousi kuolleista ja avasi syntiinlangenneelle ihmiskunnalle tien ikuisen elämään.

Monen ihmisen on varmasti vaikea hyväksyä tätä tapahtumaa, jota ei voi järjellä selittää. Viime kädessä se onkin omakohtaisesti uskottava, millään todisteilla sitä ei voi toisella vakuuttaa. Silti on huomattava, että kukaan vakavasti otettava historioitsija, ei väitä, ettei Kristusta olisi ollut olemassa. Ja jos Jeesuksen ylösnousemus oli huijausta, niin se olisi ollut helppo maailman mahtavimman suurvallan, Rooman imperiumin, todis-

taa ja kristinuskoa ei olisi koskaan syntynyt. He kyllä vainosivat ja tapoivat kristittyjä, mutta eivät edes yrittäneet väittää, että Jeesus ei olisi noussut kuolleista. Se olisi riittänyt uskon tuhoamiseksi. Sitä he eivät tehneet, koska eivät voineet.

Nykypäivänä monikulttuurisuuden ja suvaitsevaisuuden sinänsä hienojen käsitteiden varjolla tehdään vaarallista työtä kristinuskoa vastaan. Pahoin pelkään, että myös kirkkomme jäsenten keskuudessa yleistyy asenne, että kaikki uskonnot ovat yhtä oikein ja hyväksyttäviä. Toisin uskovia ei saisi yrittää käännättää, lähetystyö pitäisi muuttaa yhä enemmän pelkäsi kehitysavun viemiseksi. Kuitenkin Jeesus antoi meille tehtävän, joka on voimassa, kunnes Hän tulee takaisin maan päälle: "Mennä ja tehdä kaikki kansat minun opetuslapsikseni..."

Ihminen on luotu elämään Jumalan yhteydessä. Kun tämä yhteys katkesi syntiinlankeemuksen johdosta, on ihminen hapuillut kohti Luojaansa, mistä uskonnot ovat osoituksena. Varmasti useimmissa uskonnoissa on heijastuksia totuudesta ja hyviä eettisiä opetuksia. Kuitenkin Jeesus sanoi: "Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani." Ratkaiseva ero kristinuskon ja muiden uskontojen välillä on siinä, että kaikissa muissa ihmisen on tehtävä jotain tullakseen kelpolliseksi Jumalalle. Kristinuskossa taas Jumala on itse avannut tien. Pääsiäisen ihme on totta tänäänkin. Jeesus nousi kuolleista ja elää tänäkin päivänä. Hänen haavoissaan meillä on pelastus iankaikkiseen elämään!

Toivotan hyvää pääsiäisen aikaa lukijoille!

Laestadiuksen jalanjäljillä

1.8.2008

Kävin toissapäivänä äitini kanssa päivän matkalla läntisessä naapurimaassa Ruotsissa. Etelässä luullaan, että Lappi on kaukana kaikesta, mutta esim. Lapin pääkaupungista Rovaniemeltä samoin kuin Kemijärveltäkin pääsee muutamassa tunnissa kolmeen eri valtakuntaan!

Ylitin Ruotsin rajan Pellon kohdalta ja siitä kun lähti Norrbottenin läänin entisen maaherran ja suomenkielisen vähemmistön oikeuksien puolustajan, Ragnar Lassinantti -vainajan mukaan nimettyä tietä ajamaan Tornionjokilaaksoa pohjoiseen päin, niin vajaan 60 kilometrin päässä tuli

vastaan Pajalan keskusta. Pajala on pinta-alaltaan laaja, mutta väkiluvultaan pieni, noin 7000 asukkaan kunta. Monenlaisia kauppoja ja ruokapaikkoja sieltä silti löytyi ja kaikissa kelpasivat myös eurot maksuvälineenä - samoin myös Pellohallenissa, josta ostin monta pakkausta sitä hyvää vaaleaa leipää, jota ei Suomesta saa.

Pajala tunnetaan parhaiten Lars Levi Laestadiuksen kotipaikkana. Laestadius tuli Pajalan kirkkoherraksi vuonna 1849, aikaisemmin hän oli ollut Kaaresuvannon kirkkoherrana. Pajalassa Laestadius asui ja työskenteli talvella 1861 tapahtuneeseen kuolemaansa saakka. Lars Levi Laestadiusta on kuvailtu mm. nimillä Pohjolan pasuuna ja Lapin profeetta. Laestadiuksen kautta tapahtui Tornionjokilaaksosta lumivyöryn tavoin levinnyt suuri hengellinen herätys, joka paitsi herätti elävää kristillisyyttä, raitisti viinaan hukkuvan maakunnan ja paransi ihmisten elämäntapoja. Laestadius oli paitsi hengenmies ja raittiustaistelija, myös tiedemies, kasvitieteilijä, kansanperinteen kerääjä, filosofi ja yhteiskunnallinen vaikuttaja.

Pajalan keskustassa sijaitsee nykyisin museona oleva Laestadiuksen pappila. Tuntui ihmeelliseltä astua taloon, jossa on kerran tapahtunut suuria. Joitakin alkuperäisiä tavaroita on yhä nähtävillä. Kävin myös Laestadiuksen ja hänen vaimonsa Brita Caisan haudalla Pajalan hautausmaalla. Ehdin vierailla myös Köngäksen alueella, jossa Pajalan kirkko ja pappila sijaitsivat aikaisemmin, kunnes ne siirrettiin nykyiseen Pajalan keskustaan. Kuohuvalle koskelle avautui rannalta huikean kauniit maisemat.

Laestadiuksen kuoleman jälkeen lestadiolaisuuden parissa on tapahtunut monia hajaannuksia ja herätysliike on jakaantunut moniin osiin, joskus kovienkin riitojen jäljiltä. Se on surullista, mutta kovin inhimillistä. Kirkon pyhyys ei kuitenkaan onneksi muodostu sen jäsenistä ja heidän valinnoistaan, vaan kirkon pyhyys on siinä, että Kristus on kirkon pää.

En ole minkään herätysliikkeen jäsenyhdistyksen jäsen, mutta pidän herätysliikkeiden tekemää työtä suuressa arvossa. Mikähän olisikaan kansankirkkomme tila tänään, jos sen hengellistä elämää ei olisi elvytetty herätysliikkeiden toimessa. Lappilaisena koen Lars Levi Laestadiuksen hengellisen perinnön olevan erityisen lähellä sydäntäni. Joskus ajattelen kiitollisena, että itse Jumala on rakastanut maakuntaamme niin paljon, että antoi esivanhemmillemme tänne karuun pohjolaan oman profetaan muistuttamaan ihmisiä siitä, miten tärkeä asia on ottaa Jeesus vastaan

syntien sovittajana. Laestadiuksen elämäntyöstä välittyvä sanoma on ajankohtainen tänäänkin.

Pastoraalitutkielmassaan 1843 Laestadius ennusti tulevaisuutta, jossa *"esimerkiksi papit muuttuvat kansan opettajiksi, jotka eivät saa julistaa elävää kristinuskoa, vaan mitä valtiollinen johto ja radikaalinen sanomalehdistö käskää"*. (Aapeli Saarisalo: Laestadius, Pohjolan pasuuna, 1970) Tämäkin ennustus on tänään hätkähdyttävää todellisuutta.

Kuuntelin radiosta viime sunnuntaina jumalanpalvelusta Seinäjoelta. Pastori Merja Lampilan saarnasta jäi mieleeni erityisesti sanoma siitä, miten ihmiskunnan Vapahtajan sanoma on ajankohtainen ja totta tänäänkin meille jokaiselle. Pastori totesi saarnassaan, että ehkä kuulisin paremmin Jeesusta, jos luopuisin yrittämästä muuttaa Jeesusta omiin tarpeisiini sopivaksi. Jeesuksen sanoma pysyy!

Tämän päivän tapahtumista

23.9.2008

Kaikkialla Suomessa ja muissakin maissa on varmasti pysähtytty tämän päivän järkyttävien tapahtumien myötä pohtimaan maailman pahuutta. Kauhajoen tapahtumat ovat varmasti saaneet monet tuntemaan ahdistusta, surua, pelkoa ja voimattomuutta. Viime vuonna jouduimme huomaamaan, että koulusurmista kertovat uutiset eivät tule enää valtamerten takaa, vaan sellainen tragedia voi tapahtua myös meillä. Nyt sellainen tapahtui uudestaan ja karmivan samanlaisena. Tänään on jo esitetty ajatuksia, miten voitaisiin pyrkiä estämään vastaavia tekoja tulevaisuudessa. Aselakien tiukentamisesta tullaan varmasti puhumaan ja luultavasti syytä onkin. Kuitenkaan, vaikka kaikki maailman aseet kiellettäisiin, ei tällaisia tekoja voida varmuudella estää. Nuorten mielenterveysongelmiin ja syrjäytymiseen puuttumiseen liittyvät kysymykset tulevat toivottavasti nekin esiin keskusteluissa. Internetin valvonnon tehostamistakin on syytä vakavasti pohtia ilman, että aletaan heti syytellä poliisivaltion rakentamisesta ja pelotella kasvavan valvonnan seurauksilla.

Monen mielessä on varmasti jälleen ikiaikoja ihmisiä mietityttänyt kysymys: Miksi hyvä Jumala antaa kaiken tämän pahan tapahtua? Siihen ei edes kirkolla ole antaa yksiselitteistä vastausta. Kautta maailmanhistorian on tapahtunut hirvittäviä vääryyksiä, miljoonia viattomia ihmisiä on

murhattu erilaisissa yhteyksissä. Tämä aika ja maailma eivät ole onneksi ainoa todellisuus. Syntiinlangenneessa maailmassakin pahan vallalle on Jumala on asettanut määräajan.

Elämme ja suunnittelemme elämäämme, teemme aikatauluja ja täytämme kalenteriamme. Aika on kuitenkin varsin vajavaisesti hallittavissa. Jokainen päivä voi olla viimeinen. Siksi, vaikka eloon jäävien onkin mentävä eteenpäin niin kauan kuin aikaa annetaan, on myös oltava valmiita lähtöön. Mihin joutuisin, jos kuolema kohtaisi minut tänään? Monesta nuoresta tämä kysymys voi tuntua etäiseltä, mutta nuorekin elämä voi katketa äkillisesti. Jeesus on voittanut kuoleman Golgatan ristillä ja elää tänäkin päivänä. Häneen turvautuen meillä on maallisen elämän jälkeen edessä iankaikkinen elämä. Maallisen elämän varrella kohtaamme itse kukin monta surua ja tuskaa. Niihin parhaan lohdun löydämme Raamatun sanoista.

"Ja minä kuulin valtaistuimen luota voimakkaan äänen, joka sanoi: "Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyynelen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut." (Ilm. 21:3-4)

Vaalipäivä

26.10.2008

No niin, nyt se paljon odotettu vaalipäivä, 26.10.2008, on sitten koittanut. Noin parin tunnin kuluttua äänestyspaikkojen ovet suljetaan ja samalla julkaistaan vaalitulos ennakoäänten osalta. Aika pian on lopullinenkin tulos sekä uusien kunnanvaltuustojen kokoonpanot selvillä. Kansanvalta puhuu ja pulinat pois. Demokratia ei välttämättä aina tuota parasta mahdollista lopputulosta, mutta kelvollisempaa järjestelmää ei ole vielä kukaan keksinyt. Demokratian vaihtoehdot ovat usein johtaneet hirveisiin seuraamuksiin, joten eiköhän tyydytä vain tähän nykyiseen malliin.

Minäkin olen tosiaan ehdokkaana Kemijärvellä ollut. Ensikertalaise-na monikaan ei tule valituksi, joten olen varautunut siihen, että valtuuston ovet eivät aukene. Olen toki tehnyt kovasti työtä ja toivon pääseväni läpi, mutta jos käy toisin, niin ei siitäkään itku pääse. Olen ollut vuodesta

2000 mukana puolueuetyössä, mutta ehdokkaana sitä katsoo kuitenkin vaalilyötä vähän toisin silmin. Kokemus on ollut rikastuttava, olen saanut tavata erilaisia ihmisiä ja tuoda näkökantojani julkisuuteen.

Vaalitaisteluun on kuulunut myös kova kielenkäyttö ja vahvatkin mielipide-erot. Erityisesti, kun Kemijärvellä on eletty poikkeuksellisia aikoja ja suhtautuminen Massaliikkeen toimintaan ja erityisesti Arktos Oy:n tehdasalueen pakkolunastukseen, on jakanut mielipiteitä herättäen melko voimakkaitakin tunteita. Lainvastaisena pitämäni pakkolunastuksen vastustajia on haukuttu monin eri tavoin, mm. minua ja äitiäni vastaan on tehty monenlaista työtä, pyritty leimaamaan ”tehtaan vastustajiksi” jne, vaikka oma käsitykseni on, että rakasta kotiseutua olemme mekin omalta osaltamme halunneet puolustaa ja vahvempaa aluepolitiikkaa vaatineet. No, mielipiteitä on monia. Monesti politiikka on mielikuvien luomista, sille ei kai oikein voi mitään.

No, kävipä minulle miten tahansa, elämä jatkuu. Eräs ruokalaatikkoa kantanut valtuustoehdokas sanoi eilen minulle kaupasta tullessaan, että pitää se syödä vielä vaalien jälkeenkin. Tulin Jussi-sedän kyydissä Rovaniemelle. Huomenna alkaa yliopistolla oikeustieteen opintoihini liittyvä advanced legal english -kurssi.

En pidä uskonnon ja politiikan sekoittamisesta, mutta haluan oman vakaumuksen pohjalta tässä nyt silti muutaman sanan sanoa. Jeesus on antanut meille kalliin elämänohjeen: *"Minkä haluaisitte toisten tekevän teille, tehkää se heille."* Olenko tässä onnistunut? En varmaankaan. Poliitiikka tuo esiin usein ihmisten raadollisimmat puolet. En ole minäkään sanojani säästellyt, kun olen kokenut olevani oikealla asialla. Omantuntoni mukaan olen kuitenkin pyrkinyt toimimaan. Miten tässä olen onnistunut, sitä joku muu on parempi arvioimaan kuin minä itse.

Elämässä ja varsinkin poliittisessa elämässä on monenlaisia kilpailutilanteita, tulee voittoja ja tappioita. Kun Juudaksen tilalle valittiin uutta opetuslasta, oli kaksi ehdokasta, joista toinen valittiin ja toista ei. Silti elämä varmaan jatkui sen toisenkin osalta. Jumala on luonut maapallomme ja elämän rakentaminen tällä planeetalla on kallisarvoinen tehtävämme. Kuitenkaan tärkein valintamme ei koske tämän maailman arkipäivän kysymyksiä. Monesti me ihmiset touhotamme töittemme, arkiaskareittemme ja vaikkapa vaaliemme kanssa kuin ne olisivat tärkein asia elämässämme. Unohdamme sen, että tämä maallinen elämä on vain pieni alkusoitto jollekin suuremmalle. Jumala loi meidät elämään yhteydes-

sään, mutta syntiinlankemus katkaisi tämän yhteyden. Mikä hedelmän-syönnillä rikottiin, sen risti on korjannut!

Maallinen elämämme voi päättyä milloin tahansa. Olipa minkälainen ääniharava, monimiljonääri tai huippu-urheilija, voi kuolema katkaista elämänlankamme minä hetkenä tahansa. Miten meille silloin käy? Hän, joka on luonut maailmankaikkeuden ja myös ihmiskunnan, on luvannut, että joka uskoo Herran Jeesuksen olevan ihmiskunnan Vapahtaja, ja pyytää synnit anteeksi Hänen nimessään, ei ole milloinkaan kokeva kuolemaa. Tänä iltana Suomessa on paljon voittajia ja häviäjiä. Sitten alkaa taas arki, elämä jatkuu. Älkäämme silti unohtako, että todellinen voitto, kaikkia maailman muita asioita tärkeämpi, on saavutettu vajaat kaksikymmentä vuotta sitten Golgatan ristillä.

Suomi 91 vuotta

7.12.2008

Eilen vietettiin itsenäisyyspäivää. Linnan juhlien teemoina olivat sovinto ja Itämeri. Erilaisia aiheita, molemmat tärkeitä. Sovinnolla tarkoitetaan kansallista sovintoa ja eheytymistä vuoden 1918 sisällissodan jäljiltä, Itämeri taas on esillä ympäristönsuojelun ja meille niin tärkeän vesialueen pilaantumisen estämisen vuoksi.

Kesti vuosisatoja ennen kuin Suomen alueella elänyt samaa kieltä puhuva, saman kulttuurin ja uskonnon jakava yhteisö käsitti olevansa oma kansa. Ruotsin vallan aikana saimme oman kirjakielen uskonpuhdistuksen välillisenä seurauksena. Venäjän vallan aikana Suomi nostettiin kansakuntien joukkoon autonomisena osana keisarikuntaa. Hyvän keisari Aleksanteri II:en aikana elettiin todella kansallisen heräämisen aikaa. Mutta sitten pimeät voimat saivat vallan Venäjällä ja Suomen kansa, kieli ja kulttuuri yritettiin tukahduttaa. Keisarivallan kaaduttua saattoi Suomen eduskunta julistaa isänmaamme itsenäiseksi valtioksi 6.12.1917.

Itsenäisyysjulistus ei syntynyt yksimielisesti, vaan eduskunnan vasemmistolaiset olisivat korostaa itsenäisyysjulistuksen sanamuodossa yhteistyötä Neuvosto-Venäjän kanssa. On myönnettävä, että porvarillinen Venäjä ei suvainnut Suomen itsenäistymistä, itsenäisyyden tunnustamisen allekirjoitti neuvostojohtaja Lenin. Vaikka hän ei tehnyt sitä varmaankaan hyvää hyvyttään, on hänen nimensä kuitenkin mainitsemisen arvoinen aina, kun Suomen itsenäistymisestä puhutaan. Mutta

kansallemme oli suuri onni, että emme seuranneet Neuvosto-Venäjän tietä. Suomi ei ehtinyt olla itsenäinen edes kahta kuukautta, kun osa kansasta nousi valhepropagandan yllyttämänä kapinaan laillista hallitusta ja demokraattisesti valittua eduskuntaa vastaan. Alkoι vapaussota.

Nykyään vuoden 1918 osapuolet yritetään asettaa jotenkin samalle viivalle, ajatellaan molempien olleen yhtä oikealla asialla. Toki työväestön elinoloissa oli monia epäkohtia, jotka saivat köyhän väestönosan mukaan epätoivoiseen kapinaan. Mutta silti on muistettava – punakaartit taistelivat kommunistisen järjestelmän puolesta. Jos punaiset olisivat voittaneet, olisimme tulleet osaksi neuvostokansojen perhettä. Mikä onni kansallemme onkaan ollut, että Suomen vakaan talonpoikaisväestön enemmistö ei lähtenyt mukaan tähän laittomaan kapinaan. Se kesti horjumatta myös Lapuan liikkeen kuohut. Suomen kansa ei halunnut sen enempää punaista kuin mustaakaan tyranniaa.

Vuonna 1939 toveri Stalin vyörytti puna-armeijansa rajan yli. Käytiin talvisota – kodin, uskonnon ja isänmaan puolesta. Kansa, joka turvasi elävään Jumalaan, selvisi elossa ylivoimaisen vihollisen kynsistä. Jatkosodassa Suomi joutui vaikeaan asemaan ja taistellessaan olemassaolostaan jouduttiin hakemaan saksalaiset aseveljiksi. Ratkaisu oli moraalisesti vaikea, mutta nähtävästi ainoa mahdollinen. Sodan jälkeen koitti vaikea rauha. Näinä vaikeina aikoina kansamme sai suuria johtajia, joiden luotsaamana valtiolaivamme ei ajanut karille ja uponnut. Heitä ovat ainakin Mannerheim, Paasikivi ja Kekkonen.

Kansa, jonka turvana on ikiaikojen Jumala, menestyy. Nyt Suomen kansa on luopumassa tästä peruskalliostaan. Se tuntuu pahalta. Uskonto menettää merkitystään, yksilöllisyys ja maallistuminen ovat tärkeämpiä kuin yhteisöllisyys ja kristillisyyς. Lähetystyön tekemistä väheksytään, toisaalta vaaditaan suureen ääneen ei-kristityille erilaisia etuoikeuksia uskontonsa pohjalta. Kuuluise Suvivirren kieltäminen on tästä yksi surullinen esimerkki.

Syytä epätoivoon ei silti ole. Maamme tulevaisuus voi olla valoisa. Ne perusarvot, joihin esivanhempamme nojasivat sukupolvien ajan, ovat yhtä oikeita tänään. Jeesus sanoi kauan sitten: "Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni." Se koskee myös Suomea ja myös tänä päivänä. Kristillisestä uskosta nousevat ne arvot, jotka kestävät maailman myrskyissä murtumattomana kalliona. Koti, uskonto ja isänmaa – niin kulunut fraasi, mutta niin tärkeä. Siinä on kaikki, millä todella on merkitystä.

Tutun virren 577 sanoin:

On isät täällä taistelleet
ja uskoneet ja toivoneet.
Me saimme saman asunnon,
ja samat vaiheet meidän on.

Ja meidän polkuamme saa
taas lapsemmekin taivaltaa.
He kyntää kerran peltomme
ja uskoo kuin me uskomme.

Suo, että sanas kirkkaana
saa keskellämme kaikua,
ja kautta sukupolvien
suo soida nimes kiitoksen.

Hyvää Pääsiäistä!

9.4.2009

(ote minun ja kirkkovaltuutettu Eila Hyvösen kirjoituksesta Koillis-Lapissa julkaistussa Pääsiäislehdessä 8.4.2009.)

Elämme pääsiäisen aikaa, Jeesuksen ylösnousemuksen juhlaa, joka on myös uuden kevään, toivon ja valon lahja meille ihmisille. Uskomme, että me kaikki haluamme seurakunnan kynnyksen olevan mahdollisimman matala ja että uusien ihmisten on helppo tulla kirkon piiriin. Kirkon on sopeutettava toimintansa kunkin ajan haasteisiin, mutta muistettava samalla, että evankeliumin ilosanoma on ikuinen ja muuttumaton. Kirkko toimii maailmassa, vaikka se ei ole maailmasta. Se on hengellinen yhteisö, mutta kuitenkin se toimii tässä ajassa ja ihmisten arjessa. Kirkko ei ole jotakin pientä aktiivijoukkoa varten, vaan kaikkia ihmisiä varten. Toivomme juuri Sinua mukaan seurakunnan toimintaan – jumalanpalveluksiin, seuroihin ja moniin, moniin muihin tapahtumiin.

Noin 1980 vuotta sitten, pääsiäisjuhlien aikaan, Jerusalemissa teloitettiin pienehkön uskonnollisen liikkeen perustaja, Jeesus Nasaretilainen. Tästä alkanut tapahtumasarja oli muodostuva maailmanhistorian kään-

nekohdaksi. Syntyi kristinuskko, syntiinlankeemuksessa rikkoontunut ihmisen luonnollinen suhde Luojaansa korjaantui.

Tuon ajan maalliset ja uskonnolliset johtajat tekivät kaikkensa tuhoakseen kristityt. He käyttivät monenlaisia keinoja, mutta heidän olisi tarvinnut turvautua vain yhteen – osoittaa, että ylösnousemus on valhetta, opetuslasten keksintöä. Sitä he eivät kuitenkaan tehneet. Eivät, koska eivät kyenneet.

Jeesuksen ylösnousemus, syntien ja kuoleman voittaminen Golgatan ristillä, on koko kristinuskon perusta. Siihen perustuu evankeliumin ilosanoma ja jokainen meistä voi uskoa sen omalla kohdallaan todeksi. Kristitynkin elämä voi olla monesti huolia ja murheita täynnä, mutta suurena lohtuna on silloin luottamus Jumalan johdatukseen ja toivo iankaikisesta elämästä ajallisen matkan jälkeen, Jeesuksen nimessä ja sovinto-veressä. Raamattu, Jumalan suuri rakkauskirje ihmiskunnalle, todistaa meille Vapahtajan ylösnousemuksesta, maailmanhistorian suurimmasta tapahtumasta.

Toivottavasti itse kullakin meistä on pääsiäisenä kenties monien kii-reidenkin keskellä aikaa hiljentyä suurten kysymysten äärelle. Pääsiäis-tervehdyksenämme olkoot Äiti Teresan sanat:

”Hiljaisuuden hedelmä on rukous
rukouksen hedelmä on usko
uskon hedelmä on rakkaus
rakkauden hedelmä on palvelu
palvelun hedelmä on rauha”

Miss California ja avioliitto

23.4.2009

En ole enää vuosiin seurannut missi- yms. kilpailuja, koska niihin päästetään osallistumaan yhä enenevässä määrin alipainoisia ja suorastaan epäterveen näköisiä naisia. Voin pahoin ajatellessani, millaisia vaikutuksia niin monet nuoret tytöt saavat seuratessaan malli- ja viihdemaailma asettamia sairaalloisia ihanteita.

Nyt kuitenkin luin Ilta-Sanomista missikisoja koskevan uutisen. Miss USA -kisoissa Kalifornian osavaltion edustaja Carrie Prejean oli kertonut uskovansa avioliiton kuuluvan miehelle ja naiselle. Vain tämän ja lisäksi hän totesi, ettei halua loukata tällä sanomisellaan ketään, mutta että näin hänet on kasvatettu ajattelemaan. Seurauksena liberaali media räjähti.

Kisojen järjestäjä Donald Trumpin mukaan lausahdus maksoi ensin näkin kisojen voiton. Tuomaristoon kuulunut homoseksuaali ilmeisesti antoi tämän takia hyvin huonot pisteet – ikään kuin missejä tulisi arvioida heidän omaksumansa ideologian ja vakaumuksen perusteella. Sitten julkisuuteen on marssitettu erilaisia kuuluisuuksia puolustamaan homoliittoja ja haukkumaan Miss Kaliforniiaa. Mm. Miley Cyrus, median vankkana kristittyinä mainostama 16-vuotias, kertoi olevansa niiden kannalla. Britney Spears julisti, että ihmisten on voitava tehdä mitä tahansa, mikä tekee heistä onnellisia. Itsekin Britney on tehnyt melkein mitä tahansa, eipä näy onnea löytyneen, monia surullisia elämänvaiheita kylläkin.

Elämme mielenkiintoista aikaa. Yhtäältä vannotaan moniarvoisuuden nimeen, kaikki mielipiteet tulee sallia ja yleispätevää moraalialia ei ole. Toisaalta, ääriiberaalit, mielestään niin vapaamieliset ja suvaitsevaiset, suvaitsevat pohjimmiltaan vain oman ideologiansa ja ennakkoluulojensa esittämisen. Suurimman vihan kohteena, kuten niin monesti ennenkin vuosisatojen saatossa, on kristinusko ja sen tarjoama arvomaailma. Rasismikortti heilahtaa helposti vähänkään arkaluontoisempia asioita käsiteltäessä, mutta kristittyjen pilkkaaminen ja kristillisten perusarvojen romuttaminen ei tunnu olevan kiellettyjen asioiden listalla.

En mielestäni kuulu ihan fundamentalistisimpien kristittyjen joukkoon. Olen pyrkinyt asennoitumaan asioihin siten, etten vastustaisi au-

tomaattisesti kaikkea uutta. Olen usein todennut, että Etelä-Suomessa asuvien ystävieni silmissä olen varmaan ihan ultrakonservatiivi, mutta moniin Kemijärven seurakunnan aktiiveihin verrattuna minua on kutsuttu jopa radikaaliksi, kun olen näillä selkosilla ääneen uskaltanut sanoa esim. hyväksyväni naispappeuden ja kannattavani laajempaa eumeniayhteistyötä eri kirkkokuntien välillä.

Kirkonkin on eletävä ajan mukana. Mutta se ei tarkoita sitä, että kirkon tulisi muodostaa kantansa kulloisenkin kansalaisten enemmistön tai kulloisenkin poliittisen ja kulttuurisen eliitin mielipiteiden mukaisiksi. Nyt julkisuudessa käydään Suomessakin keskustelua samaa sukupuolta olevien parisuhteiden kirkollisesta siunaamisesta. Tuntuu ihmeelliseltä, että tällaista keskustelua ylipäättään käydään. Parisuhdelakihan hyväksyttiin jo vuonna 2002 ja jokaiselle samaa sukupuolta edustavalle parille annetaan oikeus rekisteröidä suhteensa.

Erotuksena valtioon kirkko ei voi tehdä päätöksiä eduskunnan tai minkään muunkaan tahon määräämänä. Kirkon ylin auktoriteetti on Raamattu, Jumalan suuri rakkauskertomus ihmiskunnalle. Se määrittelee selvästi, mitä pyhä avioliitto tarkoittaa. Se on Jumalan antama suunnaton lahja, jo luomisessa asetettu miehen ja naisen välille.

Kirkko, joka pelkää menettävänsä erityisasemansa jäsenkadon myötä, koettaa tehdä kompromissipäätöksiä, jottei suututtaisi mitään suurta jäsenistöryhmäänsä. Jos se tie jatkuu, johtaa se kuitenkin lopulta luterilaisen kansankirkon tarinan päättymiseen Suomessa. Kirkko ei voi rakentaa hiekalle, jota yksin ihmisten kulloiseenkin mielipiteeseen nojaaminen merkitsee.

On monesti kysytty, eikö kaikilla ihmisillä ole oikeus onneen ja taipumustensa mukaiseen parisuhteeseen jne. Totta onkin, että seksuaalivähemmistöihin kuuluvat ihmiset ovat joutuneet monina aikakausina erilaisen syrjinnän, usein suoranaisten vainon kohteeksi. Aina taustalla ei suinkaan ole ollut perinteisen parisuhteen tai perheen puolustaminen, vaan suoranaista ihmisvihaa. Nykyään lännessä sentään ihmisoikeudet kuuluvat kaikille, ja hyvä niin. Mikään ei kuitenkaan poista sitä tosiasiaa, että miehen ja naisen välinen suhde on ainutlaatuinen. Ateistitkin joutuvat myöntämään, että vain miehen ja naisen välisestä suhteesta voi syntyä lapsia. Tämä ainutlaatuinen suhde on se, jonka pyhittämiseksi on annettu pyhän avioliiton lahja ja jonka varassa on ihmissuvun jatkuminen.

Miss Kalifornia oli pahoillaan, jos hänen kantansa loukkasi joitakin. Niin olen minäkin, jos minun kantani loukkaa. Helpompaa olisi mennä

nykyisen liberaalin virran mukana. Miss Kalifornia totesi, että "raamatullinen korrektius" on poliittista korrektiutta tärkeämpi. Tämä on erittäin hyödyllinen ohjenuora moniarvoisuutta ihailevan ja kaikki uskonnot ja ideologiat samalle viivalle asettavan aikamme kristityille. Tällaisia esikuvia tarvittaisiin myös suomalaisessa julkisessa elämässä.

Uskonnonopetuksen hävittämisestä

12.7.2009

Luin taas yhden kokoomuslaisen opetusministeri Henna Virkkusen kannanotoista.

Opetusministeri Virkkunen suunnittelee uskonnonopetuksen korvaamista kaikille oppilaille yhteisellä "uskontotiedolla". Näin siis suomalaisille lapsille opetettaisiin kouluissa islamia, buddhalaisuutta ja muita ihmiskunnan Vapahtajan, Jeesuksen kieltäviä uskontoja kristinuskon kanssa tasaveroisena vaihtoehtona. Taustalla on ei-kristittyjen maahanmuuttajien määrän jatkuva lisääntyminen ja erityisesti pääkaupunkiseudulla tapahtuva kristinuskosta vieraantuminen.

Kristinuskon on ollut koko Suomen kansan kirjoitetun historian maan vahvin perusta. Kansa, joka turvaa elävään Jumalaan, kestää vaikeatkin koettelemukset. Nyt yhtäältä uuspakanuuden ja toisaalta vieraiden uskontojen aalto on vyörymässä maahamme. Jokaisen uskovan kristityn velvollisuus on tunnustaa tällaisena aikana uskonsa entistä rohkeammin ja puolustaa isien uskoa sekä suomalaisen yhteiskunnan oikeutta kristillisiin arvoihin.

Jokaista kristittyä suomalaista opetusministeri Virkkusen esittämä ajatus surettaa epäilemättä syvästi. Jos tulevaisuudessa Suomen valtio tekee todella pesäeron kristinuskon perusteisiin ja poistaa tunnustuksellisen uskonnonopetuksen, yksi edessä oleva vaihtoehto on kristillisten päiväkotien ja koulujen perustaminen. Esimerkiksi Yhdysvalloissa ei ole valtionkirkkoa, vaan riemunkirjava joukko erilaisia kirkkokuntia ja myös kristillisiä kouluja. Sinällään minkään kirkon jäsenyys ei pelasta, ei ole väliä olemmeko luterilaisia, katolilaisia tai ortodokseja. Jeesus riittää! Mutta kristitylle on hyväksi rukoilla, kokoontua ja toimia yhdessä toisten kristittyjen kanssa. Siksi on hyvä kuulua johonkin sellaiseen kirkkoon, joka tunnustaa Jeesuksen Herraksi ja Raamatun uskon ylimmäksi auktoriteetiksi.

Kuitenkin kansankirkon murtaminen, jota yhteiskunnassa mahtavat voimat ajavat, voisi johtaa kohtalokkaiisiin seurauksiin. Kirkko on ollut keskeinen instituutio vuosisatojen ajan isänmaassamme, se on tarjonnut lohdutusta ihmisten elämään, pitänyt esillä niitä arvoja, joiden varaan itse kunkin on turvallista elämänsä rakentaa ja viimein viitoittanut tietä maanpäällisestä kodista iankaikkiseen elämään. Sen tuhoamisesta ei seuraakaan varmasti mitään hyvää.

Lisäksi uskonnonopetuksen vastuun siirtäminen kouluilta ja kansankirkolta pienemmille seurakunnille voisi johtaa tilanteeseen, jossa mikään auktoriteetti ei valvo opetuksen sisältöä. Monenlaiset ääriyhmät saisivat helposti jalansijaa.

Joku voi sanoa, että eikö kouluissa tulisi tarjota kaikki vaihtoehdot, ainakin ns. pääuskonnoista, ja opettaa lisäksi vaikkapa ateismia, ja antaa jokaisen tehdä omat valintansa. No, epäilemättä jokainen ihminen nykyisessäkin tilanteessa tekee oman valintansa. Mutta olemme kristitty maa ja nojaamme länsimaisiin arvoihin. En usko muiden arvojärjestelmien olevan omaamme parempia. Pääkaupunkiseudulla ollaan jo luopumassa suvivirsistä koulujen juhlissa ja pohditaan, voiko päiväkodeissa tarjota sianlihaa loukkaamatta muslimien tunteita. Kokeilkaahan mennä Iraniin tai Saudi-Arabiaan vaatimaan, että rukouskutsu ei saa soida minareetin tornista, kun ette itse kannata sitä uskontoa. Suomalaiset kristityt – poliittista korrektiutta tärkeämpää on raamatullinen korrektiut. Maamme lipussa on risti, jolla ihmiskunnan synnit on sovitettu. Meillä on oikeus ja velvollisuus puolustaa kristillisiä arvoja ja evankeliumin ilosanomaa, vaikka saisimme siitä hyvää suvaitsemattoman leiman otsaamme.

Kaikki uskonnot eivät ole samanarvoisia. Vaikka jokaisesta uskonnosta on löydettävissä sinällään hyviä elämänohjeita ja jokainen niistä kummunnee ihmisten luonnollisesti tarpeesta löytää yhteys Luojaansa, eroaa yksi uskonto muista perustavalla tavalla. Ihminen ei voi luoda Jumalaa, Jumala on luonut ihmisen. Hän on ilmoittanut meille itsensä ja tahtonsa Pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa. Kristinuskon on tie elävän Jumalan yhteyteen. Buddha ja Muhammed elivät kerran maan päällä ja kuolivat pois, he makaavat yhä haudoissaan. Mutta Jeesuksen hauta on tyhjä! Hän elää tänäkin päivänä. Golgatan ristiltä virtaa armo myös Suomen kansalle. Se ei ole tarjolla vain joillekin "aktiiviuskovaisille", joka sunnuntai ehtoollisella käyville, vaan meille kaikille, uskossamme horjuville ja epäilevillekin, tavallisille ihmisille. Uskovaisuus ei poista elämästä mitään, ei tee arkeamme tylsäksi ja seurapirttiä ainoaksi ajan-

viettopaikaksi. Se antaa kokonaan uuden pohjan elämälle ja tuo voimaa raskaimpienkin elämänkoettelemusten keskellä. Golgatan ristillä on sovittu myös meidän syntimme ja kannettu taakamme, kun vain uskomme sen kukin omalla kohdallamme todeksi.

Korkein auttakoon meitä puolustamaan esi-isiemme uskoa ja hyviä, turvallisia kristillisiä perusarvoja rakkassa isänmaassamme!

Joulurauhaa!

22.12.2009

Joulutervehdyksenäni haluan lainata Raamatusta kohtaa, joka tuli sattumalta silmiini kirkon nettisivuilta. Tässä sähköisiä joulukortteja lähetellessäni pohdin samalla monenlaisia elämäni liittyviä kysymyksiä kantaen huolia useistakin eri asioista. Jonkinlainen epätoivo, tai ainakin ahdistus valtasi mieltä, kun pohdin niin monia kysymyksiä, joiden ratkaisua en tiedä. Kirkon sivuston ensimmäisellä sivulta silmääni pisti lainaus Raamatusta. Sieltä löytyi jälleen kerran vastaus:

"Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa." (Fil. 4:6-7)

Siitä, kun Jeesus syntyi maan päälle ihmiseksi, on yli kaksituhatta vuotta. Elettyään vähän yli kolmekymmentä vuotta hänet teloitettiin. Pääsiäisaamuna hänen hautansa oli tyhjä. Maailmanhistorian tärkein päivä! Jumalan rakkaudenlahja, Jeesuksen ristin voitto, on edelleen uskon kautta otettavissa vastaan itse kunkin meistä kohdalla. Jos tunnustamme Jeesuksen Herraksi, saamme elämäämme sellaisen turvan, jonka vertaista ei ole missään muualla. Meitä johdatetaan, jos uskomme niin. Ja mikä tärkeintä - kuolemaakaan ei tarvitse silloin pelätä. Jeesushan on jo sen voittanut! Tämä on varmasti totta. Vaikka ateismi, pahempi asia kuin ehkä osaamme aina kuvitellakaan, nostaa päätään meidänkin maassamme, pysykööt kristityt rohkeina. Tunnustakaamme rohkeasti uskoamme ja kertokaamme heille, jotka kysyvät, onko Jumalaa olemassa - Jeesus on Herra ja Vapahtaja! Jeesus sanoi, tarkoittaen puheellaan myös tulevien aikojen kristittyjä:

"Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minussa rauha. Maailmassa te olette ahtaalla, mutta pysykää rohkeina: minä olen voittanut maailman." (Joh. 16:33)

Miten paljon Jumala onkaan meitä rakastanut! Hän tuli kirkkaudesta ihmiseksi Pojassaan Jeesuksessa, Hän kärsi Golgatal-la rangaistuksen, joka kuuluisi meille. Hän haluaa elämällemme suunnan ja haluaa viedä meidät kerran iankaikkiseen iloon, jossa kaikki oikeastaan vasta alkaa, eihän maallinen elämämme kestä kuin hetken, kun taas tuleva maailma on ikuinen. Mutta Jumala ei pakota ketään. Meidän ei ole pakko ottaa vastaan evankeliumia, Jumalan rakkaudenlahjaa. Meille käy uskomme mukaan.

Muistetaan Jouluna tämän juhlan todellinen merkitys! – Kristinuskon, sitä kannattaa totisesti puolustaa!

Miikka Ruokanen arkkipiispaksi

8.3.2010

Arkkipiispanvaali käydään lähipäivinä. Vanhan ja oikeastaan jo aikansa eläneen vaalitavan vuoksi suurin osa valitsijoista tulee Turun hiippakunnasta, vaikka arkkipiispa valitaan koko Suomen evankelis-luterilaiselle kirkolle. Lapin Kansa on uutisoanut laajalti vaalista, ja se on hyvä asia, sillä valinta kiinnostaa myös pohjoisen ihmisiä. Eikä vähiten siksi, että toiselle kierrokselle on selviytynyt lappilaissyntyinen ehdokas.

Ensimmäisellä kierroksella minulle mieluisa ehdokas olisi ollut Mikkelin piispa Seppo Häkkinen. Hänen ajatusmaailmansa on hyvin lähellä omaani. Hän tippui kuitenkin täpärästi toiselta äänestyskierrokselta, jolla ovat nyt vastakkain teologian tohtori, professori Miikka Ruokanen sekä Turun hiippakunnan piispa Kari Mäkinen.

Julkisuudessa on välillä pyritty leimaamaan professori Miikka Ruokanen konservatiiviksi ja Turun piispa Kari Mäkinen liberaaliksi. Nämä luokittelut ovat kuitenkin melko keinotekoisia. Kari Mäkisen ”liberaaliutta” on todisteltu mm. muistuttamalla, että hän kannattaa naisen toimimista pappina. Mutta myös Miikka Ruokanen hyväksyy naisen toimimisen pappina ja on vieläpä kertonut toivovansa, että Suomeen saataisiin mahdollisimman pian ensimmäinen naispuolinen piispa.

Itse uskon, että toiselle kierrokselle selvinneistä ehdokkaista laajan kansainvälisen kokemuksen omaava Ruokanen olisi pohjimmiltaan uudistusmielisempi kuin ”talon sisältä” tuleva Turun piispa. Aikanaan hän on ollut mm. perustamassa Tuomasmessua, joka on nyt yksi suosituimpia jumalanpalveluksia. Ruokasen valinnan myötä kirkon toimintatavoissa voisi näkyä enemmän iloa ja värikkyttä – ja ennen kaikkea uusia, nykyaikaisia tapoja evankeliumin levittämiseksi – kuitenkin niin, että evankeliumin ikuisesta sanomasta ei luovuta.

Kun kirkosta eroamiset lisääntyvät, maallistuminen ja ateismi valtaavat alaa, kokevat monet kristityt, että maahamme tarvittaisiin entistä kipeämmin uudet herätyksen ajat. Uskon, että ajan haasteet vaativat kansankirkon arkkipiispaksi kansankieltä puhuvan ja kansan parissa viihtyvän rohkean julistajan. Niin monia hyviä yhteiskunnallisia tehtäviä kuin kirkko tekeekin, on sen tärkein tehtävä sittenkin se yksi ja muuttumaton. Kuten professori Ruokanen on todennut: ”Kirkko on olemassa, jotta syn-tyisi usko Kristukseen.”

Seurakuntavaalit tulevat

11.7.2010

Kirjoitan tällä kertaa muutaman sanan lähestyvistä seurakuntavaaleista. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntiin valitaan uudet kirkkovaltuustot ja joihin seurakuntiin myös seurakuntaneuvostot. Ehdokasasettelu päättyy 15.9.2010. Ensi kertaa äänestää saavat näissä vaaleissa jo 16 vuotta täyttäneet.

Toivon, että mahdollisimman moni niistä kirkon jäsenistä, jotka kokevat itsensä kristityiksi, voisi harkita lähtevänsä ehdokkaaksi. Kirkko tarvitsee uusia toimijoita. Sen sanoma Jumalan rakkaudesta Jeesuksessa Kristuksessa on ikuinen ja muuttumaton. Mutta jokaisen ajan haasteisiin on voitava vastata niillä toimintatavoilla, jotka kuhunkin aikaan parhaiten sopivat.

Seurakunnan luottamushenkilön yksi tehtävä on olla seurakuntalaisten äänitorvi seurakunnan ja koko kirkon hallinnossa. Kirkkovaltuusto on seurakunnan hallinnon päättävä elin. Kirkkomme laatimassa vaaliesitteessä seurakunnan luottamushenkilön tehtäviksi on lueteltu:

- ❖ tuo seurakuntalaisten näkökulmaa päätöksentekoon

- ❖ varmistaa seurakunnan toiminnalle riittävät ja oikein suunnatut resurssit
- ❖ luo kirkon julkisuuskuvaa
- ❖ puolustaa seurakunnan avoimuutta viestinnässä ja päätöksenteossa
- ❖ päättää työntekijävalinnoista ja toiminnan suuntaviivoista
- ❖ antaa osaamisensa seurakunnan käyttöön

Kuluneen kevään aikana Kemijärvellä herätti voimakasta kuohuntaa seurakunnan työntekijävalintoihin liittyvät kysymykset, joiden yhteydessä sivuttiin myös naisen pappina toimimiseen liittyviä näkemyksiä. Minulta on kysytty, voiko Kemijärven seurakunnassa toimia luottamushenkilönä, jos hyväksyy naisen papin virkaan. Voin vastata, että kyllä voi. Olenhan minäkin toiminut ja moni muu. Olen siinä käsityksessä, että hyvin suuri osa seurakunnan luottamushenkilöistä naisen toimimisen pappina. Tällä hetkellä asia ei sikäli ole ajankohtainen omassa seurakunnassamme, kun meillä ei ole yhtään naispuolista pappia eikä tietääkseni meillä ole sellaisia paljon vieraillutkaan. Toivoisin kyllä, että joskus saisimme vieraaksemme myös naispuolisen papin eikä se jäisi kiinni siitä, että jotkut työntekijät ja seurakunta-aktiivit eivät sitä ehkä hyväksyisi. Mutta samalla muistutan meitä kaikkia siitä, että papin sukupuoli ei ole kirkkomme tärkein kysymys. Kirkko on olemassa, jotta syntyisi usko Kristukseen.

Joitakin ehkä askarruttaa, miten paljon ylimääräistä aikaa ehdokkuus ja mahdollinen valinta merkitsisi. Mitään suuria kampanjoitahan näissä vaaleissa ei ole ollut tapana käydä. Parasta vaalilyötä taitaa olla muistutella omaa lähipiiriä äänestämään. Valituksi kun voi tulla jo hyvin pienellä äänimäärällä äänestysaktiivisuuden ollessa valitettavan alhainen.

Seurakuntavaalit eivät ole poliittiset vaalit. Siksi on joskus herättänyt ihmetystä, miksi vaalit käydään monissa seurakunnissa puoluepoliittisin listoin. Olen vastannut sitä kysyttäessä, että eihän se ole ehkä kovin tyylikästä, mutta mikä on sitten parempi tapa kerätä listat? Joissakin seurakunnissa listoja onkin tehty herätysliikejaon mukaan. Kuitenkin sitten tulisi ongelmaksi, mihin sijoittuisi se suuri osa kirkkokansaa (minä mukaan lukien), jotka eivät kuulu mihinkään herätysliikkeeseen, vaan ovat ns. yleiskirkollisia. Puolueilla on valmis koneisto ja kokemusta ehdokashankintaa varten. Kun puolueissa toimiminen ei sinällään ole syntiä, niin mitä pahaa puolueen nimeä kantavan listan asettamisessa

on? Käytännössä kirkkovaltuuston työssä puoluepolitiikka ei ole paikkajakojen jälkeen näkynyt.

Kemijärvellä oman puolueeni Keskustan lisäksi ainakin SDP ja Kokoomus keräävät ehdokaslistoja seurakuntavaaleihin. Tietääkseni myös useampia poliittisia tunnuksia vailla olevia listoja ollaan keräämässä. Henkilökohtaisesti pidän hyvänä, mitä enemmän ehdokaslistoja saadaan. Seurakuntalaisille tulee aito valinnanmahdollisuus ja käydään reilu vaali.

Nyt vetoan teihin hyvät kemijärveläiset, olletikin te, jotka olette kannustaneet minua toiminnassani kirkkovaltuutettuna. Ryhtykää ehdokkaaksi! Tarvitsemme uusia vastuunkantajia. Varsinkin kun monia istuvia kirkkovaltuutettuja on jäämässä pois. Itse asetun - jos Jumala suostuu - jälleen ehdokkaaksi. Mutta jos tulen valituksi, niin en minä siellä yksin mitään voi tehdä. Tarvitsen hyviä yhteistyötovereita. Tarvitsen apuanne. Olen saanut paljon myötätuntoa kuluneen kevään aikana ja olen siitä todella kiitollinen, ilman sitä en jaksaisi. Mutta nyt tarvitsen myötätunnon lisäksi muutakin. Harkitkaa siis omalta kohdaltanne ja keskustelkaa lähipiireissänne, mistä löytyisi hyvä ehdokas. Aikaisempaa ehdokaskokemusta ei tarvitse olla mistään vaaleista, kirkon jäsen, ajatteleva ja toimekkas kristitty, sellaisia tarvitsemme.

Harkitessasi ehdokkuutta älä pidä rimaa turhan korkeana, sitä se ei ole. Kirkko on pyhä Kristuksen tähden, mutta me seurakunnan luottamushenkilöt niin kuin työntekijätkin olemme aivan tavallisia ihmisiä, syntyisiä kuten kaikki ihmiset Raamatun mukaan ovat.

Vetoan myös niihin blogiani lukeviin kristittyihin, jotka kuuluvat johonkin muuhun evankelis-luterilaiseen seurakuntaan Suomessa. Antakaa nimenne käyttöön vaaleissa. Valituksi tulevat sitten ne, jotka tulevat, seurakuntalaisethan sen päättävät. Mutta olkaa tarjoamassa vaihtoehtoa ja rakentamassa myös tällä tavoin Kristuksen kirkkoa. Se työ, jos se vilpittömin sydämin tehdään, ei varmasti valu hukkaan.

Moni ystävästäni kannatti, kuten minäkin, tohtori Miikka Ruokasen valintaa arkkipiispaksi. Hän kehotti kannattajiaan ympäri maata ryhtymään ehdokkaaksi seurakuntavaaleihin.

Toivon, että me kaikki voimme rukoilla Jumalaa johdattamaan kirkkokansaa niin, että paljon sopivia henkilöitä löytyisi ehdokkaaksi syksyn seurakuntavaaleihin.

Itkemättömät itkut

2.9.2010

Kesä on vaihtumassa syksyksi. Moni ihminen pahoittelee tätä vuodenaikojen siirtymää. Minulle syksy puolestaan on aina ollut miellyttävää aikaa. Olen syntynytkin syksyllä. Kuulemma silloin, maanantaiaamuna, 22. päivän aamuna vuonna 1984, satoi ensimmäistä kertaa lunta Kemijärvellä. Tai ainakin sellaista rännänsekaista loskaa. Kiinteää kuitenkin.

Minulla ei ole radiota työhuoneessa, mutta kuuntelen joskus netistä musiikkia työpäivää piristääkseni. Youtubesta aukesi Anna-Mari Kaskisen sanoittama tunnettu hengellinen laulu Itkemättömät itkut.

Sehän on se suuri kysymys, jonka moni kristinuskoo epäilevä usein esittää. Jos hyvä Jumala on olemassa, niin miksi maailmassa tapahtuu niin paljon pahaa? Tätä kysymystä ei voi ratkaista omin voimin, mutta Raamattua rukoillen lukemalla vastaus on löydettävissä.

Jumala on rakkaus ja toteutuakseen rakkaus edellyttää rakkauden kohdetta. Jumala loi ihmisen ja suuressa rakkaudessaan antoi ihmiselle vapaan tahdon. Jumala ei tehnyt meistä tahdottomia orjiaan. Hän tiesi, että ihminen voi kääntyä Häntä vastaan, mutta Hän loi ihmissuvun silti. Kun ihminen lankesi syntiin ja rikkoi Jumalaa vastaan, suora yhteys Kaikkivaltiaaseen päättyi. Ihminen lähti omalle tielleen. Siitä on seurauksena tämän maailman pahoinvointi ja rikkonaisuus.

Jumala on Kaikkivaltias, mutta kaikki, mitä maailmassa tapahtuu, ei tapahdu Hänen tahdostaan. Ihmisellä on vapaa tahto, myös valita väärin. Voimme kuitenkin pyytää rukouksessa Jumalalta johdatusta ja turvata uskossa tänäänkin elävään Herraan Jeesukseen.

Joku kysyy, miksi Jumala ei tee mitään hyväksemme? Hän tuli kirkkaudestaan tänne luotujensa keskelle ja kuoli meidän puolestamme Golgatan ristillä. Meille langenneille ihmisille Hän tarjoaa yhteyttä luokseen, lepoa ja virvoitusta ja kerran pääsyä iankaikkiseen kotiin. Mitä Hänen pitäisi vielä tehdä?

Vaikka kaikki täällä maan päällä tapahtuva ei siis tapahdu Jumalan tahdosta, uskon, että Jumala voi käyttää vastoinikäymisiämme omiin tarkoituksiinsa ja siis myös meidän parhaaksemme! Olen itsekin pohtinut joskus erinäisten ongelmien kanssa kamppaillessani, että miksi tämäkin

kärsimys tuli eteeni ja miksi tämäkin taakka on kannettava. Kunpa vain muistamme, että kaikki taakat saamme kantaa Golgatan ristin juurelle!

*Kerran vielä merkityksen saavat / kaikki itkut, kaikki lyödyt haavat.
Aika kutoo suurta salaisuutta. / Kivun kautta Jumala luo uutta.*

Niinhän se on, että monet kokemishetkellä erittäin epämiellyttävät tapahtumat ovat jälkeen päin muuttaneet meitä ja elämäämme parempaan suuntaan. Ne ovat opettaneet ja kasvattaneet meitä – ja mikä parasta – saaneet meidät lähemmäksi Jumalaa. Rakastavaa, Iankaikkista Isää. Tämän maailman vastoinkäymisten keskellä on lisäksi syytä muista, mikä ihmeellinen lupaus sisältyy kristinuskoon: toivomme on tulevassa maailmassa.

Kaikki muu maailmassa on katoavaa, mutta risti kestää ja verta riittää! Edellä lainaamani laulu päättyy muuten sanoihin:

Vaikkei silmät vielä nähdä saata, / tuskakin on toivon kasvumaata.

Luku 4: Kirkkovaltuutettuna Kemijärvellä

Tässä luvussa kerron toiminnastani ja kokemuksistani Kemijärven seurakunnan kirkkovaltuuston jäsenenä kirkkovaltuustokaudelta 2007-2010. Pohdin ensin, kannattaako minun kirjoittaa tästä asiasta yhtään mitään tässä yhteydessä. Olenhan aikaisemmissa luvuissa kertonut kokemuksiani uskonelämästäni ja pohtinut kristillisen uskon suuria kysymyksiä. Onko nyt ristiriitaista, kun ensin kerron kristinuskon paremmuudesta kaikkiin muihin uskontoihin ja nähden, ja sitten kerron, millaisia konflikteja kristillisen seurakunnan hallinnossa on esiintynyt. Mutta en halua olla tekopyhä ja kuvailla kaunistellusti eräitä kielteisiä kokemuksiani.

Kirkko on pyhä sen takia, että sen pää, Kristus, on pyhä. Ei sen takia, että me kirkossa toimivat ihmiset ja seurakuntien päätöksentekijät olisimme jotenkin parempaa väkeä. Ehkäpä nämä kokemukseni voivat toimia myös esimerkkinä siitä, millaisia asioita kristillisen yhteisön hallinnossa voi kohdata. Pääsääntöisesti kokemukseni ovat olleet myönteisiä. Mutta jo opetuslapsetkin ajautuivat joskus erimielisyyksiin. Silti evankeliumi levisi!

Koska kotiseudullani toiminnastani kirkkovaltuutettuna on ollut liikkeellä monenlaisia puheita ja myös paikallismediassa kirkkovaltuustomme toimintaa ja erityisesti minun rooliani siinä on puitu laajalti, haluan nyt kootusti kertoa oman näkemykseni kuluneen kirkkovaltuustokauden tapahtumista. Tämä luku on minun puheenvuoroni. Jotkut muut ovat voineet kokea, ja varmasti ovatkin kokeneet, kuvailemani asiat toisin. Heillä on täysi vapaus kommentoida kirjoittamaani.

En ole koskaan ollut varsinainen seurakunta-aktiivi. Mutta tultuani Kemijärven kirkkovaltuustoon olen pyrkinyt ottamaan selvää seurakunnan päätöksenteosta, viemään viestiä seurakuntalaisten parista seurakunnan hallintoon ja käymään tarvittaessa myös julkista keskustelua seurakunnan asioista. Kuinka olen työssäni onnistunut, sen jätän muiden arvioitavaksi

Ensimmäiset seurakuntavaalit

Suomen evankelis-luterilaisissa kirkkoissa seurakuntien hallinnon ylin toimielin on kirkkovaltuusto, joka valitaan neljän vuoden välein. Äänioikeutettuja ovat kaikki seurakunnan jäsenet, joskin vain pieni osa seurakuntalaisista käyttää äänioikeuttaan.

Vaikka yhteisten asioiden hoitaminen ja erilainen vaalitoiminta kiinnostivat minua jo varsin varhain, en muista, että olisin lapsena ollut edes erityisen tietoinen kirkkovaltuustojen olemassaolosta. Ajattelin ehkä jostain siihen tyyliin, että papit ne seurakunnan asioista päättävät. Kerran muistan jonottaneeni äitini kanssa jumalanpalveluksen jälkeen kirkossa äänestyspaikalle, kun seurakuntavaaleja käytiin. Muistaakseni se oli vuonna 1998. Sanoin äidille, että muista nyt sitten äänestää keskustalaisista ehdokasta. En vielä tuolloin saanut itse äänestää. Vuoden 2002 seurakuntavaalien aikaan olin jo mukana Keskustapuolueen toiminnassa ja keräilin ehdokkaita seurakuntavaaleihin, mutta en lähtenyt itse mukaan. Seuraavana keväänä olivat edessä ylioppilaskirjoitukset ja sitten armeijaan lähtö, niin en halunnut vielä sitoutua. Tiesin, että haluan sitoutua joko täysipainoisesti tai sitten en ollenkaan. Kun kotikylässäni Leväranalla tilaansa isännöivä kirkkovaltuutettu Timo Kyyhkynen pyysi minua ehdokkaaksi, perustelin kieltäytymistä juuri tällä perusteella. Lukiota kanssani käynyt ystäväni lähti ehdokkaaksi ja tein hänelle vaalityötä.

Keväällä 2004 koetin koota paikallislehteen gallupia siitä, miten kirkkovaltuutettumme suhtautuvat naisen toimimiseen pappina. Kemi-järveähän pidetään yleisesti naispappeutta vastustavana seurakuntana, mutta kun sain kuulla joidenkin seurakunnassa toimivien henkilöiden olevan toisella kannalla, halusin selvittää, mitä mieltä seurakunnan ylin hallintoelin todella on asiasta. Gallupia ei kuitenkaan koskaan julkaistu, sillä huomattava osa kirkkovaltuutetuista ei uskaltanut vastata kyselyyni mitään. Pohdin, että mistä sellainen voi johtua. Eikö kirkkovaltuutetun pitäisi rohjeta - olipa mitä mieltä tahansa - sanoa reilusti kantansa tähänkin asiaan.

Vuoden 2006 seurakuntavaalien aikaan olin jo opiskelemassa Rovaniemellä, mutta kun vietin ainakin puolet ajastani kotikunnassani Kemijärvellä, katsoin voivani ryhtyä ehdokkaaksi. Keräilin erityisesti pitkäaikaisen järjestömiehen Raimo Kerkelän kanssa ehdokkaita seurakuntavaaleihin. Opin, että vaikka olisi itse ehdokkaana, kannattaa myös muita

ehdokkaita olla pyytämässä mukaan. Moni ehdokashan niin kirkollisissa kuin kunnallisissa vaaleissa toimittaa vain oman suostumuslappunsa listalle välittämättä siitä, millainen listasta kokonaisuutena muodostuu.

Sain huomata, että seurakuntavaaleissa ei ollut tapana kampanjoida näkyvästi, vaan pikemminkin olisi ollut sopivampaa esiintyä hyvin vaatimattomasti asenteella ”enhän minä minnekään pyri, mutta kun nuo pyysivät väkisin, niin annoin nimeni”. Minullehan tällainen asenne ei tietenkään sopinut, laitoin muutaman ilmoituksen lehteen ja kerroin mainoskirjeissä ja Internet-sivuilla arvopohjastani ja siitä, minkälaisiin asioihin haluaisin kirkkovaltuutettuna puuttua. Yhdelle ystävälleni oli paheksuttu, että kun ”puoluepolitiikka tuodaan kirkkoon” – todisteena tästä oli vaalimainokseni, jossa oli mukana Keskustapuolueen logo.

Ennen vaaleja kerroin äänestäjilleni pitäväni tärkeänä, että seurakunta tulee lähelle ihmisiä ja että kirkon korkeata kynnystä madalletaan. Puhuin päätöksenteon avoimuudesta, seurakunnan Internet-sivujen kehittämisestä ja tiedottamisen tehostamisesta. Muistutin, että Honkakankaan hautausmaan yleisilmeessä olisi parantamisen varaa ja seurakunnan metsänhoidosta aiheutuneeseen kiistaan totesin, että kestävään käyttöön perustuvaa metsänhoitoa ei pidä vastustaa.

Seurakuntavaalien äänestysaktiivisuus jäi valitettavan alhaiseksi myös kotiseurakunnassani. Omalta kohdaltani oli silti syytä iloita, sillä ensikertalaisena tulin suoraan ääniharavaksi. Sain noin kymmenesosan kaikista äänistä, kun ehdokkaita oli yhteensä neljäkymmentäseitsemän. Jonkinlaisesta muutoshalusta tulokseni varmaankin kertoi. ”Käytä ääntä kannatuksesi mukaan”, lähetti eräs kaupunginvaltuutettu minulle onnitteleviestin. Ajattelin, että hiljaiseksi valtuutetuksi en varmasti jääkään, mutta toisaalta en halunnut lähteä puuhun latvasta käsin.

Vaalien jälkeisessä luottamuspaikkajaossa en pyrkinyt kirkkovaltuuston puheenjohtajistoon enkä neuvostoon. Olin sitä mieltä, että ensimmäisen kauden kirkkovaltuutettuna tehtävät on opeteltava käytännön kautta eikä tule heti työntyä toimeenpanevaan luottamuselimeen, vaikka ääniä olisikin tullut mukava määrä. Samaa mieltä olen ollut myös kunnallispolitiikan puolella. Äänimäärä ei tuo taitoa, joka syntyy kokemuksen kautta, jos silloinkaan. Lyyli Perungan säätiöön olisin halunnut seurakunnan edustajana, mutta kirkkoneuvosto valitsi siihen ja useisiin muihin seurakunnan edustuksiin samat henkilöt keskuudestaan. Muiden kirkkovaltuutettujen halukkuutta ei kysely.

Koska lähetystyö on sydäntäni lähellä, ilmoitin haluavani lähetystyön johtokunnan puheenjohtajaksi. Tämän tehtävän katsoin voivani hoitaa ja samalla tämä seurakunnan tärkeä työmuoto tulisi minulle tutummaksi. Äidilleni oli ihmetelty, että miten minä olen niin vaativan johtokunnan ottanut hoidettavakseni. Nuorisotyö olisi kuulemma sopinut paremmin. Minulle se työala oli kuitenkin vieras, enhän ollut koskaan toiminut seurakuntanuorissa. Sitäkin kuulin lasketun, että minua ei näy lähetyslounailla. Erityisen miellyttäviltä ”tervetulotoivotuksilta” nämä eivät tuntuneet.

Uusille kirkkovaltuutetuille olisi ollut hyvä antaa jonkinlaista koulutusta seurakunnan hallinnon toiminnasta ja taloudesta. Huomasin kuitenkin, että kysyvää löytää. Erityisesti kirkkoherranviraston avuliaat tädit ja seurakunnan talouspääällikkö olivat ja ovat edelleen minulle suuriarvoinen tuki. Koskaan ei tarvinnut pelätä, että uutena ja kokemattomana esittää kysymyksen, jota pidettäisiin tyhmänä.

Seurakuntavaalien ehdokaslistoista

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa vuoden 1994 vaaleista lähtien seurakuntavaalien ehdokaslistat on voitu nimetä. Tätä ennen ehdokaslistat ainoastaan numeroitiin ilman erillisiä tunnuksia. Käytännössä listojen kokoonpanoista voitiin usein päätellä, että kyse oli jonkun puolueen tai herätysliikkeen asettama ehdokaslista. Uuden vaalitavan aikana Kemijärvellä ehdokkaita on asetettu kolmelle listalle - Keskustan, Sosialidemokraattien ja mm. kokoomuslaisista ja kristillisdemokraateista koostuneen Yhteislistalle.

Hyvin usein otetaan esille kysymys siitä, onko puoluejärjestöjen sopivaa kerätä ehdokkaita seurakuntavaaleihin ja kuuluvatko puoluepoliittiset ehdokaslistat kirkon toimintaan. Olen kokenut, että sitoutumattomina esiintyviltä listoilta on joskus annettu ymmärtää, että tällaiset listat ovat jotenkin kristillisempiä ja raamatullisempia kuin puoluepoliittista nimeä kantavat listat. Hieman kärjistäen totean, että seuraavanlaista mielikuvaa on kokemuksen mukaan pyritty luomaan: Poliitikot ovat vallanhimoisia ja ahneita eivätkä oikeasti käy edes kirkossa, mutta haluavat seurakuntaankin tulla nostamaan kokouspalkkiota ja kähmimään puoluepolitiikkansa kanssa. Puolueettomat listat ovat taas pyyteettömien aktiiviseura-

kuntalaisten listoja, jotka eivät halua sekaantua maalliseen politikointiin, vaan nojaavat kaiken toimintansa kristilliseen uskoon ja arvoihin.

Puoluepoliittisten listojen sopivuutta kysyessä olen usein vastannut, että eihän se välttämättä ole niin kovin tyylikästä, että seurakuntavaalit käydään puolueiden listoilla. Mutta olen myös esittänyt vastakysymyksen: mikä on sitten parempi tapa? Olen joskus, osin leikilläänikin, sanonut, että ei voida hyvien ja huonojen uskovaistenkaan listoja tehdä – vaikka jollakin olisikin mielipide toisen kristityn paremmuudesta tai huonommuudesta – kaikki uskovat ovat kuitenkin samanarvoisia Kristuksessa!

Ehdokaslistojen kerääminen ja vaalikampanjointi vaativat työtä. Puoluejärjestöillä vaalien ammattilaisina on tähän valmius. Kristittyjä on Suomessa käsittääkseni kaikkien puolueiden riveissä, joten on luontevaa käydä vaaleihin myös tällaisin listoin. Listaa ei tee sellaisenaan paremmaksi tai huonommaksi se, kantaako se puoluejärjestön nimeä vai onko se esimerkiksi nimetty joksikin ”seurakuntaväen listaksi”. Usein myös nämä näennäisesti sitoutumattomat ehdokaslistat koostuvat sitä paitsi keskeisiltä osin jonkun puolueen aktiivitoimijoista, jotka havittelevat puolueeseen kuulumattomien henkilöiden ääniä näissä vaaleissa poliittisesti sitoutumattomina.

Ja todella, mikä olisi sopivampi tapa jaotella listat? Jos seurakuntaväki jakautuisi selkeästi eri herätysliikkeiden pariin, voisi olla helppoa kerätä listat herätysliikkeiden pohjalta. Näin käsittääkseni jossain seurakunnissa tehdään, erityisesti Pohjanmaalla. Täällä pohjoisempana omilla listoillaan ovat kuitenkin pääsääntöisesti ainoastaan vanhoillislestadilaiset. Herätysliikkeiden rajat eivät ole välttämättä kovin tiukat. Ja minne menisimme me ns. yleiskirkolliset, jotka emme kuulu mihinkään herätysliikkeeseen tai olemme saaneet uskonelämäämme vaikutteita monen herätysliikkeen parista?

Olen kuullut puoluelistojen puolesta esitetyn myös sellaisen perustelun, että tällöin sosialistit menevät vaaleihin omilla listoillaan ja näin porvarillisten äänestäjien äänet eivät vahingossakaan hyödytä sosialistisesti ajattelevia ehdokkaita. Tämän perustelun takana on käsittääkseni ajatus siitä, että vasemmistolaiset ovat jollakin tavoin kelvottomampi kantamaan vastuuta seurakunnan asioista. En ole itse vasemmistolainen, omaan porvarillisen maailmankatsomuksen ja kuulun Keskustapuolueeseen. Olen kuitenkin siinä käsityksessä, että Taivaan portilla meiltä ei kysytä, mihin puolueeseen olemme täällä maan päällä kuuluneet. Maa-

ilmanlaajuinen kommunistinen liike toki perustuu ateistiseen marxilaisuuteen, jota jyrkästi vastustan, mutta olen siinä käsityksessä, että maassamme sosialistisessa ja myös kommunistisessa toiminnassa on eri syistä ollut mukana uskovia kristittyjä. Todettakoon tässä yhteydessä, että monet ehkä vasemmistolaisiksi tulkittavat ajatukseni talouspolitiikasta, esimerkiksi progressiivisen verotuksen kannattaminen, perustuvat kohdallani Jeesuksen sanoihin: *"Jolla on kaksi paitaa, antakoon toisen sille, jolla ei ole yhtään. Jolla on ruokaa, tehköön samoin."* (Luuk. 3:11)

Joskus on esitetty, että ehdokaslistat tulisi jakaa joidenkin kirkon sisällä ilmenneiden kiistakysymysten perusteella. Kemijärvellä tämä voisi tarkoittaa sitä, että naispappeuden hyväksyjät menisivät yhdelle listalle ja vastustajat toiselle. Minulle onkin joskus esitetty, että alettaisiin koota tämänkaltaista ehdokaslistaa. Ymmärrän perustelut, mutta katson kuitenkin, että se ei olisi järkevää. Tämänkaltaisen ehdokasasettelu syventäisi linjajakoja entisestään, ja kuka määritteli, olisiko juuri naispappeus tällainen peruskysymys, jonka perusteella listat tulisi jakaa. Yhtä hyvin jakolinjan voisi tehdä vaikka siitä, miten suhtaudumme yhteistyöhön muiden kirkkokuntien kanssa, jumalanpalvelusuudistukseen tai samaa sukupuolta olevien pariin siunaamiseen. En usko, että tällaiset perusteet ehdokaslistojen asettamisessa olisivat tarpeellisia. Ne vain kärjistäisivät tarpeettomasti eri näkemyskantoja omaavien kristittyjen välejä ja saisivat meidät ehkä unohtamaan sen kaikkein tärkeimmän kysymyksen.

Kirkossa on sittenkin vain yksi peruskysymys, jonka pohjalta kaiken muun ajattelun on lähdettävä. ja jonka mukaan syntyy jakolinja – mutta ei kirkon sisälle, vaan kirkon ja tämän maailman välille. Onko Jeesus Kristus Herra ja ihmiskunnan syntien sovittaja, kuten Raamattu opettaa? Tähän kysymykseen ei todellisen Kristuksen kirkon sisältä voi löytyä kuin yksi vastaus. Joka uskoo tästä asiasta toisin, niin hänellä on siihen täysi vapaus, mutta hänen paikkansa ei ole kyllä kirkon hallinnossa. Tulikintakysymyksistä kristityillä on alusta alkaen ollut erilaisia mielipiteitä, mutta Jeesuksesta kaikki maailman kristityt ovat samaa mieltä.

Kirkkovaltuutettuna Kemijärvellä

Kotiseurakuntani, Kemijärven seurakunta, ei ollut toimintansa puolensa minulle mitenkään erityisen tuttu tullessani valituksi. Toki tunsin monta työntekijää ja olin käynyt kirkossa, mutta siihenpä se sitten jäikin. En ollut koskaan käynyt esimerkiksi kirkkovaltuuston kokouksissa, jotka ovat yleisölle avoimia, vaikka hyvin harvoin sinne tulee kuulijoita.

On sanottu, mm. Kemijärven seurakunnan historiikissa, että Kemijärven seurakunta on aina ollut hyvin omaleimainen seurakunta. Erityispiirteeksi on todettu se seikka, että aina on haluttu pitää selvä ero tämän maailman menoon. Tämä on varmasti totta, ja mielestäni juuri tästä piirteestä on johdettavissa niin Kemijärven seurakunnan vahvuudet kuin heikkoudetkin. Ensisijaisesti rajanveto tähän maailmaan on tietysti vahvuus, sillä seurakunta ei ole tästä maailmasta. Kristillinen kirkko ei saa poukkoilla kulloisenkin yleisen mielipiteen mukaan, vaan sen on rakenuttava Kristus-kalliolle, Raamatun pohjalta. Kuitenkin rajanveto ”surutomaan” maailmaan väärällä tavalla tehtynä voi koitua myös seurakunnan vahingoksi, jos se merkitsee sitä, että seurakunta eristäytyy omaksi norsunluutornikseen, jonne on vaikea tulla ulkopuolelta ja joka koetaan pelottavaksi.

Kemijärven seurakunnan elämässä on ollut monenlaisia värikkäitä vaihteita. Historia juontaa juurensa 1600-luvulle, jolloin minunkin esi-isäni alkoivat asuttaa Itä-Lappia. Pappi Esaias Fellman oli tunnettu lappilaisten käännäyttäjä ja saamelaiden noitarumpujen hävittäjä. 1800-luvun jälkipuoliskolla Kemijärven saavutti lumivyöryn tavoin Lapin yli Tornionjokilaaksosta pyyhkäissyt lestadiolainen herätys. Tämän liikkeen vaikutus Kemijärvellä oli huomattava, tosin sen myöhemmät vaiheet erosivat useista muista paikkakunnista sikäli, että lestadiolaisuuden hajaannuksen jälkeen Kemijärvellä valtavirraksi tuli uusheräys eikä nykyisin vahvimpana oleva vanhoillislestadiolaisuus. Uusheräyksen vaikutus on sittemmin pienentynyt, mutta toisaalta sen herätyskristillinen perintö seurakuntamme hengellisessä elämässä vaikuttaa edelleen ja hyvä niin.

Vuosina 1920–53 Kemijärven kirkkoherrana toimi Lauri Lanjala. Hänestä jos kenestä voisi käyttää kuvausta ”kiistelty persoona”. Kemijärven kunnan ja seurakunnan luottamusmiehet riitelivät hänen kanssaan

vuosikymmenten ajan niin paikkakunnalla kuin eri tuomioistuimissa. Lanjala oli ideologiselta vakaumukseltaan kommunisti, mutta Englannista tilatuissa mittatilauspuvuissaan ja silinterihatussa hän näytti varmastikin enemmän porvarilta kuin paikkakunnan oikeistolaiset isännät. Sodan aikana Lanjala joutui vankilaan mielipiteidensä vuoksi, mutta sodan jälkeen hän palasi Kemijärvelle uutta intoa täynnä. Kirkkoherra perusti Kemijärven kommunistisen puolueen paikallisosaston kirkkoherranvirastossa ja marssi vappumarssikulkueen kärjessä. Isännät tienvarsilla ilkuivat, että siinä paimen johtaa laumansa suoraan helvettiin. Lanjalaa on kansanperinteessä muisteltu yhtäältä ahneeksi ja kaunaiseksi riitelijäksi, toisaalta avoimesti uskoaan tunnustavaksi kristityksi ja tavallisia seurakuntalaisia kohtaan ystävälliseksi papiksi. Kuolinvuoteellaan Lanjala teki parannuksen lestadiolaiseen tapaan Jeesuksen nimessä ja sovintoveressä ja pyysi anteeksi useilta riitakumppaneiltaan.

Lanjalan jälkeen Kemijärven kirkkoherraksi tuli Heikki Rosma. Kenestäkään toisesta papista en ole kuullut Kemijärvellä kerrottavan niin paljon hyviä ja kauniita asioita kuin hänestä. Rosma oli alkujaan vanhoillislestadiolainen, mutta liikkeen hajaannuksessa hänet heitettiin siitä ulos. Rosman tuntenee kertoneet tähän perussyynä olleen se, että hän ei suostunut uskomaan vain yhden herätysliikkeen jäsenten pelastuvan. Rosmaa on kuvailtu loistavaksi puhujaksi ja julistajaksi, joka opetuksen keskuksena oli aina Kristus. Hän oli kansanomainen ja ihmisläheinen pappismies, joka kuitenkin piti selvästi kiinni Raamatusta. On kuvailtu, että hänen ympärilleen syntyi jopa jonkinasteista herätystä. Aluksi Rosmaa vastustettiin kovasti, mutta hänestä tuli lopulta kutakuinkin kaikkien seurakuntalaisten hyväksymä.

Nykyään Kemijärven seurakuntaa kuvaillaan edelleen omaleimaiseksi. Kärjistäen voisi sanoa, että toisaalta kehutaan, miten rohkeasti seurakunta on puolustanut Raamattua ja muuttumatonta oppia maailman myrskyjen keskellä. Tämän maailman menoon ei ole mukauduttu. Toisaalta kuulee usein arvostelua, miten seurakunta on eristäytynyt ympäristöstään ja että seurakunta koetaan ainakin ulkopäin katsottuna liiaksi sisäpiiriksi, joka ei mene tarpeeksi tavallisen kansan pariin.

Eräs kysymys, josta Kemijärven seurakunta tunnetaan, on suhtautuminen ns. virkakysymykseen. Kemijärven seurakunnan kirkkoherra ja myös eräät papit tunnetaan ”perinteisen virkakäsityksen” puolustajina eli kansanomaisemmin ilmaistuna naispappeuden vastustajina. Kemijärven seurakunnan työntekijöiden, jopa pappien joukossa, on viime vuosi-

kymmeninä ollut tästä asiasta myös toisin ajattelevia, mutta jostain syystä he eivät ole halunneet tuoda kantaansa julkisemmin esiin. Tämän seurauksena on yleinen ja jossain määrin väärä käsitys, että Kemijärven seurakunnassa laajasti vastustettaisiin naisen toimimista pappina. Toki monet seurakunta-aktiivit vastustavat naispuolisia pappeja, mutta tunnenpa myös monia, jotka ajattelevat asiasta toisin.

Kun tulin valituksi kirkkovaltuustoon, sain huomata, että virkakäsymyksestä ei isommin puhuttu. Jos olisi kulkenut vain Kemijärven seurakunnan tilaisuuksissa, olisi voinut kuvitella, ettei naispuolisia pappeja ole olemassakaan. Kemijärven seurakuntaan ei vain koskaan kutsuttu vieraiksi naispappeja, tunnuttiinpa vähän varottavan yhteistyötäkin niiden seurakuntien kanssa, johon naispuolinen pappi on satuttu valitsemaan. Sen sijaan yhteistyötä naispappeutta vastustavien järjestöjen kanssa tehtiin mielellään. Kesäteologit ja vierailevat puhujat taisivat olla sangen usein tämän ”perinteisen virkakäsityksen” kannattajia. Ymmärrän, että seurakunnan pappien mielenrauhan vuoksi naispappia ei kutsuta jumalanpalvelukseen. Mutta eikö johonkin muuhun tilaisuuteen voisi joskus kutsua naispuolisen papin. Pohdin joskus, että pelätäänkö kenties sitä, että kemijärveläiset näkevät ilmielävän naispuolisen papin ja huomaavat, ettei se ole pappia kummempi tuokaan. Monestihan naispappeuden vastustuksen kerrotaan seurakunnassa laantuneen siihen, kun seurakuntaan on saatu naissukupuolta edustava pappi, mikäli tämä pappi on osoittautunut hyväksi työssään.

Uutena kirkkovaltuutettuna oli tietysti paljon opettelemista. Eräs entinen seurakunnan luottamushenkilö kertoi minulle vähän kyynisesti, että ei siellä kuin veisataan virsi ja pidetään kokous nopeasti, että päästään ilmaisen ruoan kimppuun. Eräs toinen henkilö puolestaan totesi tähän, että ei se sentään ihan noin ole – ruokailu on nimittäin ennen kokousta! Minulle annettiin myös ymmärtää, että kirkkovaltuutetut ovat vähän kuin kumileimasimia, jotka lähinnä hyväksyvät työntekijöiden esitykset. Päätin, että minä tulen kirkkovaltuutettuna olemaan aloitteellinen ja puuttumaan tarvittaessa päätöksentekoon – sen minkä vähäisiltä voimiltani ja monilta kiireiltäni pystyn.

Väite siitä, että kirkkovaltuutetut olisivat toimeettomia kumileimasi-mia, on sikäli väärä, että monet seurakunnan luottamushenkilöt ovat hy-
vin toimeliaita ja aktiivisia seurakuntalaisia. Olen saanut heidän johdat-
tamanaan olla mukana monenlaisissa seurakunnan tapahtumissa. Se puo-
lestaan kyllä on totta, että kirkkovaltuutetuilta on odotettu ehkä enem-
män talkooporukkana toimimista kuin varsinaista päätöksentekoa. Kui-
tenkin juuri päätöksentekijöiksi ja seurakuntalaisten äänitorviksi meidät
on ensisijaisesti valittu.

Paitsi että seurakunnan luottamushenkilönä voi vaikuttaa seurakun-
nan asioihin, niin olen kokenut, että luottamushenkilönä olen saanut it-
selleni hyvin paljon arvokkaita kokemuksia ja opetuksia. Lähetystyön
johtokunnan puheenjohtajana olen saanut osallistua moniin hyvin koulu-
tuksiin ja nähnyt konkreettisesti, mitä lähetystyön tukeminen täältä kau-
kaa eri puolille maailmaa lähetyskentille tarkoittaa. Lähetyskäskyä voi
täyttää vaikkapa arpoja myymällä tai lähetystyön hyväksi torilla myytä-
viä lättyjä paistamalla. Olen saanut tutustua myös eri seurakuntien luot-
tamushenkilöihin ja vaihtaa arvokkaita kokemuksia. Se, että kerron tässä
luvussa myös joistakin kielteisistä kokemuksista seurakunnan hallinnos-
sa toimiessani, ei poista sitä tosiasiaa, että olen saanut Kemijärven seu-
rakunnassa kokea kristittyjen yhteyttä ja paljon myönteisiä asioita. Siksi
voin vilpittömästi kutsua kaikkia kotiseutuni asukkaita mukaan seura-
kunnan toimintaan.

Kirkkovaltuutettuna olen ollut ehkä turhankin paljon esillä paikal-
lismediassa. On paheksuttukin sitä, että vien seurakunnan asioita ”maal-
lisiin lehtiin”. Kuitenkin olen katsonut, että voin tuoda seurakuntalaisten
tiedoksi asioita päätöksenteon taustalta. Useimmat ratkaisuthan ovat
menneet lopulta sopuisasti ja kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla.
Joillakin ihmisillä tuntuu olevan käsitys, että minulla olisi esimerkiksi
kirkkoherran kanssa huonot välit. Kun molemmat olemme vahvaluonteis-
ia persoonia ja olemme olleet monista asioista eri mieltä, niin tällainen
mielikuva syntyy helposti. Kuitenkin olemme aina tervehtineet toisi-
amme, istuneet hyvässä yhteistyössä samoissa kokouksissa ja rukoilleet
samaa Jumalaa saman pöydän ääressä. Muutama viikko sitten olimme
samassa kokouksessa, joissa meillä oli erääseen asiaan hieman eriävä
näkemys. Kun asiasta keskusteltiin ja molemmat tulivat lopulta vastaan
puolitiehen, saatiin päätös, jonka kaikki kokoukseen osallistuneet saat-
toivat hyväksyä.

Suurin osa kirkkovaltuustossa käsiteltyjä asioita on sellaisia, joihin itse kokouksessa ei voi isommin vaikuttaa. Ne on valmisteltu hyvin ja ne hyväksytään sellaisenaan. Päätösten valmisteltuun voi kuitenkin taustalla vaikuttaa paljonkin. Yksi kirkkovaltuutetun mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon on aloite. Aloiteoikeudesta on säädetty kirkkojärjestyksessä. Olen tehnyt muutamia aloitteita, joista osa on hyväksytty. Monien mutkien takana aloitteiden käsittely on ollut.

Kauteni alussa sain huomata, että usein uusien asioiden ja toimintatapojen esittämiseen suhtaudutaan kielteisesti, ainakin aluksi. Sittemmin kanta voidaan kyllä muuttaa, mutta se vaatii sitkeyttä niiltä, jotka koettavat tuoda uusia asioita päätöksentekoon. Kun aloin tehdä aloitteitani, annettiin pian ymmärtää, että kirkkovaltuutetun ei tulisi kuormittaa seurakunnan työntekijöitä tarpeettomilla aloitteilla. Koin tämän taustalla ennakkoaikutuksen, että kyllä seurakunnan työntekijät tietävät paremmin seurakunnan asian kuin te tietämättömät kirkkovaltuutetut. Olin naiiviudessaani kuvitellut, että voitaisiin olla jopa iloisia, kun nuori kirkkovaltuutettu on aloitteellinen. Koin kuitenkin, että olisin pettänyt äänestäjäni, jos en esittäisi mitään uusia asioita. Minut äänestettiin kirkkovaltuustoon hyvällä kannatuksella nimenomaan tuomaan uusia näkökulmia ja ottamaan kantaa.

Itse asiassa en ole tehnyt koko ensimmäisellä kirkkovaltuustokaudellani kovinkaan monia aloitteita. Ensimmäisessä kokouksessani esitin, että seurakunnan Internet-sivuja päivitettäisiin mm. siten, että työalueiden vastuuhenkilöt kirjoittaisivat kuvauksen oman työalansa toiminnasta. Mielestäni ei riitä maininta ”torstaikerho torstaisin”, jos ei kuvailla, ehkäpä toiminnasta kiinnostuvalle, että mitä se kerho pitää sisällään. Kokeineilta työntekijöiltämme tämä tuskin olisi vienyt paljoa aikaa. Aloitetta ei ole tietääkseni tätä kirjoitettaessa, yli kolme vuotta myöhemmin, vieläkään käsitelty. Ja jos aloite on huono, niin senkin voi todeta, että ei aihetta toimenpiteisiin, mutta täytyy aloite silti käsitellä.

Keväällä 2007 esitin yhdessä hyvän yhteistyötoverini, Kokoomuspuoluetta edustavan Irma Kortelaisen kanssa, että hautausmaiden kehittämistä varten perustettaisiin työryhmä. Aina silloin tällöin oli kuulunut jupinaa, että hautausmaiden yleisilme on nuhjaantunut, ja päätimme, että selvitetään, mitä mieltä todella ollaan. Työryhmä otti vastaan seurakuntalaisten mielipiteitä ja teki tiettyjä muutosesityksiä. Mitään akuuttia kriisiä hautausmailla ei ollut, mutta sankarimaan hautakivien kunnostus, Honkakankaan osin sortunut vanha kiviaita ja uurnalehdon perustaminen

nousivat esille. Sankarivainajien hautakiviä onkin puhdistettu viime kesänä. Museovirasto valitettavasti kielsi hankkeemme nimien kultaamiseksi. Mielestäni on häpeällistä, että isänmaamme vuoksi henkensä antaneiden muistokivien teksteistä ei saa selvää. Kivien puhdistaminen onneksi auttoi asiaa jonkin verran. Aloitteemme seurauksena Honkakan kaan hautausmaalle saatiin myös yleisökäymälä. Olen leikilläni sanonut, että voin kirkkovaltuustokauteni lopulla sanoa saaneeni edes jotakin aikaan – nimittäin ulkovessan! Toivottavasti se on tuottanut helpotusta seurakuntalaisille. Oli mukava asia, että aloitteemme hyväksyttiin ja että siihen suhtauduttiin asiallisesti.

Urnalehtoa koskeva esityksemme herätti tosin aluksi jonkun verran ristiriitoja. Melko suoraan annettiin ymmärtää, että tuhkaaminen on jotenkin pakanallista ja kirkkovaltuuston kokouksessa muisteltiin keskiaikaa, jolloin hautaustavasta saattoi päätellä, oliko vainaja pakana vai kristitty. Ilmeisesti osa oli ymmärtänyt väärin, että haluaisimme sirottelualueen, jota esimerkiksi ateistit suosivat. Tästä ei kuitenkaan ollut kyse, vaan asiallisesta urnalehdosta esimerkiksi Kemijärven vanhalle kirkkomaalle. Mielestäni kun on aivan tarpeetonta varata kokonaista arkkipaikkaa yhdelle urnalle. Samalla vanhan kirkkomaan käyttöaste kasvaisi ja luultavasti yleisilmekin kohentuisi uusien hautojen myötä. En ole urnauksen kannattaja – jos Jeesuksen paluu viipy, niin minut haudataan arkussa – mutta toinenkin tapa on nykyään varsin yleinen ja sekin on hautausmaiden suunnittelussa huomioitava.

Kirkkoneuvosto vastusti urnalehdon perustamista, koska ”hautausmaa-alueita seurakunnalla on riittävästi”. Peruste oli mielestäni omituinen, koska en esittänyt uusia hautausmaa-alueita, vaan urnalehdon kaa-voittamista vanhan hautausmaa-alueen sisälle. Olen siinä käsityksessä, että saamme vielä urnalehdon perustetuksi.

Pienempiä aloitteita olen tehnyt mm. valtuuston valokuvauksesta. Siitä minulle jäi vähän huono muisto. Olin juuri oppinut lähetystyön johtokunnan puheenjohtajana, miten pienilläkin asioilla voi tehdä lähetystyötä. Keksinkin, että keräämme kaikilta kirkkovaltuutetuilta rahaa siten, että jonkun digikameralla otetaan yhteiskuva kirkkovaltuustosta. Sitten kuvat teetetään ja kirkkovaltuutetuilta peritään siitä muutama euro kuvan valmistamiskustannusten lisäksi ja erotus annetaan seurakunnan lähetystyölle. Paikalle kuitenkin kutsuttiin ammattikuvaaja; ajattelin, että no, ainakin tuetaan paikallista yrittämistä. Mutta kun päästiin tilaamaan kuvia alkoi paapatus kirkkovaltuustossa: *”Kuinka monta kuvaa saamme*

ilmaiseksi? Yksi vai kaksi vai kuinka monta?” Yritin sanoa, että en minä nyt tätä tarkoittanut ja eihän luokkakuviaakaan saa peruskoulussa ilmaiseksi, ja sillä hetkellä tuntui todella siltä kuin olisi ala-asteen tunnilla. Vaan ei auttanut, kirkkovaltuutetut saivat kuvansa ilmaiseksi. Koin itseni loukatuksi enkä ottanut yhtään seurakunnan maksamaa kuvaa. Kävin sitten itse tilaamassa kuvasuurenoksen valokuvaamosta ja kehystytin sen. Uhkasin kotona, että menen seuraavaan kokoukseen kuvan kanssa ja sanon, että omilla rahoilla maksettu. Jätin mielenilmauksen kuitenkin toteuttamatta.

Kerran pyysin kirkkoneuvostoa ohjeistamaan kirkkovaltuutettuja kokouskäyttäytymisestä. Minua ärsyttää suuresti, kun kirkkovaltuutetut eivät ilmoita poissaolostaan ja näin loukataan varajäsenten oikeutta tulla kokoukseen. Melkein aina on vähintään pari kappaletta valtuutettuja poissa ilmoittamatta. Toivoin, että seuraavan kokouskutsun matkassa lähetettäisiin selkeä muistutus, että poissaolosta tulee ilmoittaa kirkkovaltuuston kokouksen sihteerille. Ei muistutettu. Otin sitten tavaksi selvittää poissaoloja ja soitella varajäseniä kokoukseen itse, omalla ajalla ja puhelineläskällä.

En ole suinkaan ainoa kirkkovaltuutettu, joka on tehnyt aloitteita. Esimerkiksi sosialidemokraattien valtuutettu teki todella hyvän aloitteen seurakunnan tiedotuslehdessä. Tämäkin aloite jätettiin jonnekin pöydälle. Kun asia ei edennyt kyselyistä huolimatta, niin päätin valtuutetun kanssa koota lehden itse. Lehti toteutettiin paikallislehden pääsiäisliitteenä, kun pääsiäisaikaa elettiin. Lehti kustannettiin myymällä pääsiäistervehdyksiä yrityksille ja yksityisille ja syntynyt pieni tuotto käytettiin seurakunnan diakonia- ja lähetystyölle. Pyysimme lehteen mm. kirjoituksen piispalta.

Kun lehti oli koottu omalla ajalla, minuun otettiin seurakunnan puolelta yhteyttä ja kehoitettiin jättämään oma kirjoitukseni sekä kirkkovaltuuston varapuheenjohtajan piispantarkastuksessa pitämä puheenvuoro pois lehdestä. Minun annettiin ymmärtää, että hengellinen sanoma kuuluu papeille eikä maallikoille. Koskaan aikaisemmin minua ei ollut kielletty kirjoittamasta hengellisistä asioista. Olin todella loukkaantunut. Sanoin suutuksissani, että lättyjä paistamaanhan minä seurakunnalle kelpaan, mutta mihinkään en saisi ottaa kantaa, mutta jos ei Raamatulla voida osoittaa, että olen jotakin kristinuskon vastaista kirjoittanut, niin riviäkään en poista. Saimme sentään sovinnon aikaiseksi. En poistanut yhtään kirjoitusta, en omaa enkä toisten. Lehti ilmestyi enkä usko kenenkään siitä voineen loukkaantua.

Kun minua myöhemmin syytettiin, ettei minua ole näkynyt seurakunnan toiminnassa, niin mielestäni tuokin oli kyllä seurakunnan toimintaa. Halusimme, että seurakunta näkyisi laajemmin ja kertoisi toiminnastaan joka kotiin menevässä lehdessä ja elävällä tavalla. Kokemukset tuon lehden tekemisestä kyllä tuntuvat vieläkin ikäviltä muisteltavilta. Siitäkin toivottavasti opittiin puolin ja toisin. Tuntui mukavalta, kun lehti tuli painettuna kotiin. Seuraavana jouluna seurakunnan joululehti tehtiinkin sitten jo hyvässä hengessä. Olisin voinut katkaista yhteistyön seurakunnan kanssa suutuksissani, mutta nielin ylpeyteni ja se kantoi enemmän hedelmää.

Kerran muuten äänestyin kirkkovaltuuston kokouksen esityslistasta; esitin uutta asiakohtaa käsiteltäväksi. Esitin, että kirkkovaltuusto ottaisi kiireellisenä asiana päätettäväksi sellaisen esityksen, että Kemijärven seurakunta järjestäisi kesällä hengellisen hartaus- ja keskustelutilaisuuden, johon kutsuttaisiin ainakin Pelkosenniemen, Sallan, Posion ja Sodankylän kirkkoherrat. Tilaisuuden tarkoituksena olisi ollut keskustella yhtäältä niistä haasteista, joita seurakunnat kohtaavat nykyisissä pohjoisissa oloissamme muuttotappion vallitessa ja toisaalta naapuriseurakuntiemme verrattain vähän aikaa virassaan toimineet kirkkoherrat tutustuisivat entistä paremmin seurakuntaamme ja sen toimintaan. Esitin myös, että tilaisuus olisi yleisölle avoin. Mielestäni olisi hyvä, että seurakunta järjestäisi myös totutuista kaavoista poikkeavia tilaisuuksia ja seurakuntien välisen yhteistyön korostaminen tällä ei olisi mielestäni ainakaan pahitteeksi.

Muistan vieläkin, millainen järkyttynyt ilmapiiri kirkkovaltuustossa vallitsi, kun olin uskaltanut tehdä tämän esityksen. Eräät kirkkovaltuutetut tirsкуttivat ivallisesti, että miten voidaan äänestää, kun ei ole vielä valittu ääntenlaskijoitakaan. Mutta ei nimenhuutoäänestykseen tarvita erillisiä ääntenlaskijoita. Esitykseni tietysti hävisi äänestyksessä. Mutta tulipas kuitenkin äänestys. Aiempina vuosina seurakunnan edustajat olivat saaneet kertoa, miten mukavaa seurakunnan hallinnossa on työskennellä, kun koskaan ei edes äänestetä. Itse en pidä sitä kovinkaan terveenä merkinä demokraattisen luottamuselimen toiminnasta, jos aina ollaan

samaa mieltä kaikesta. Usein se kertoo siitä, että osa toimijoista ei vai-
vaudu ajattelemaan omilla aivoillaan.

Kun valtuustokauden loppupuolella sitten valittiin vaalilautakuntaa,
käytiin peräti kolme äänestystä. Vaalilautakuntaan kuuluu kirkkoherran
lisäksi vähintään neljä muuta jäsentä. Kokouksessa esitettiin viittä henki-
löö, minua ja neljää muuta. Esitin, että josko voitaisiin valita kaikki, laki
kun tämän mahdollistaa. Töitä olisi kyllä riittänyt kaikille. Paikalla ollut
pappi sanoi kuitenkin, että ennenkin on vain neljä valittu. Teki mieli ky-
syä, missä kohtaa Raamattua lukee, että aina pitää olla neljä maallikkoa
vaalilautakunnassa. Maltoin kuitenkin mieleni, etten kuulostaisi rienaa-
valta. Äänestyksessä päätettiin, että vain neljä valitaan. Tämän jälkeen
alkoikin tulla lisää nimiä esityksinä. Arvelin, että tarkoituksena on saada
ainakin minut putoamaan. Kävi kuitenkin niin, että kun nimiä esitettiin
lisää, äänet hajosivat ja valituksi tulivat juuri ne kolme henkilöä, joita
olin esittänyt, ja minä itse neljäntenä. Jos esitykseni lautakunnan koosta
olisi hyväksytty, myös nyt ulkopuolelle jäänyt henkilö olisi päässyt mu-
kaan. Myönnän avoimesti, että tunsin hieman vahingoniloa.

Kun varajäseniä sitten esitettiin, tein minä myös esityksen muuta-
masta nimestä. Tällöin alkoivat varajäseniksi muiden toimesta esitetyt
kirkkovaltuutetut kieltäytyä ehdokkuudesta selvästi loukkaantuneina.
”Tämä on aivan uskomatonta”, puuskahti kirkkovaltuutettu takarivistä.
Ajattelin, että minulle siis sai tehdä vastaesityksiä, mutta minä en saisi
tehdä vastaesityksiä heille. Maltoin kuitenkin olla rähjäämättä. Totesin
vain, että kun Juudas hirtti itsensä, niin silloinkin oli kaksi ehdokasta
uudeksi apostoliksi. Saimme sitten äänestää vielä kolmannen kerran.

Kerron tässä vielä yhdestä äänestyksestä. Kirkkovaltuusto päätti ni-
mittäin omien palkkioittensa korottamisesta. Kirkkoneuvoston kokouk-
sessa luottamushenkilö oli pöytäkirjan mukaan ilmoittanut ”kirkkoneu-
vostolle että muutamat kirkkovaltuutetut ovat kiinnittäneet huomiota
kokouspalkkioiden pienuuteen.” En saanut tietää, ketä nämä henkilöt
olivat, niin en voinut sanoa heille, että voivat vapaasti minulle vastattiin
jämerästi, että koko neuvosto on tämän esityksen takana. Mielestäni oli
todella tökeröä, että asiaa lähdettiin tuomaan esille tällä tavalla. Pohdin
myös, että mitähän jos minä olisin tehnyt aloitteen palkkioiden nostami-
sesta. Epäilen, että posmotusta nuoren kirkkovaltuutetun ahneudesta olisi
riittänyt pitkäksi aikaa.

Eiväthän seurakunnan luottamushenkilöiden palkkiot suuria ole, tus-
kin kenellekään kertyy monta satasta vuodessa, ja työmies on palkkansa

ansainnut. Mutta mielestäni oli moraalisesti väärin alkaa nostaa omia palkkioita kesken valtuustokauden. Kirkkovaltuusto tietysti on ainut toimitelin, joka voi palkkioista päättää, mutta se olisi voinut päättää, että korotus astuu voimaan vasta seuraavan kauden alussa. Näin ei siis korotettaisi omia palkkioita. Tein tällaisen esityksen, mutta se tietysti hävisi äänestyksessä. Seurakunnan jos minkä tulisi tehdä eettisesti kestäviä päätöksiä. Kun poliitikot ahnehtivat itselleen valtakunnassa nykyään huimia palkkioita olemattomista kokouksista, niin täytyikö meidänkin seurata perässä, jos vaikka vain vaatimattomilla summilla? Lohduttauduin mielessäni, että eipä meistä kukaan vie lopulta kokouspalkkioitaan rajan yli.

Kevään 2010 tapahtumista

Minä olen aina vastustanut vaikenemisen kulttuuria. Pohjois-suomalaisessa talonpoikaisyhteisössä se on ollut hyvin tyypillistä. Sukulaisten aviottomat lapset, käräjäjutut ja itsemurhat on vaiettu sukupolvien päähän. Olen aina inhonnut salailua ja sitä, että vaikeista asioista ei saa puhua. Olen varmasti ärsyttänyt monia ihmisiä paukuttelemalla julki asioita, joista olisi tullut vaieta. Myös seurakunnan luottamushenkilönä olen tuonut julki niitä asioita, joista muut luottamushenkilöt ovat puhuneet vain kuiskaten ja selän takana. Kun diplomaattisuus ei ole valitettavasti ollut koskaan suurimpia hyveitäni enkä ole aina osannut puhua ja kirjoittaa niin korrektisti kuin ehkä kuuluisi, olen epäilemättä herättänyt monenlaista ärtymystä niin kirkkovaltuutettuna kuin muissakin luottamustehtävissäni.

Keväällä 2010 Kemijärvellä käytiin voimakasta julkista keskustelua, jonka aiheutti kirkkovaltuutettuna tekemäni aloite. Senkin uhalla, että tästä taas joku pahoittaa mielensä, käyn tapahtumat lyhyesti läpi. En ole ollut koskaan julkisen toimintani aikana saanut niin paljon palautetta kuin tuona keväänä ja tuosta asiasta.

Eräs seurakunnan virka päätettiin julistaa haettavaksi. Ilmoituksessa ei ole esitetty minkäänlaista pätevyysvaatimusta virkaan. Ilmoituksessa varsinaisina vaatimuksina on mainittu ainoastaan: ”Etsimme kutsumustietoista työntekijää, joka haluaa rakentaa Pyhän Raamatun ja luterilaisen tunnustuksen kestäväälle perustalle.” Oli tietysti erittäin hyvä asia, että hakuilmoituksessa on mainittu Pyhä Raamattu ja kutsumustietoisuus. Nämä seikat eivät kuitenkaan yksin voi riittää nuorisotyönhoajaan viran

kelpoisuudeksi – tuolloinhan kuka tahansa uskovainen kirkon jäsen voisi tulla kysymykseen.

Kun sitten vielä sain kuulla erään seurakunnan työntekijän todenneen luottamushenkilölle, että olisi hyvä, kun uusi työntekijä suhtautuisi naisen pappina toimimiseen siten, ettei tulisi ristiriitoja seurakuntaan, niin sain tarpeekseni. Tein aloitteen, jossa esitin, että kun *”Kemijärven seurakunta vastaisuudessa hakee työntekijöitä, mainitaan hakuilmoituksessa kelpoisuusehtona myös asiaankuuluva koulutusvaatimus.”* Totesin aloitteessani myös: *”Virkaa haettaessa ja paikkaa täytettäessä on myös huolehdittava siitä, että seurakunta ei anna ymmärtää, että tullakseen valituksi seurakunnan virkaa hakijan tulee edustaa jotakin tiettyä kirkollista suuntausta tai olla tiettyä mieltä eräistä Raamatun tulkintaan liittyvistä kysymyksistä.”*

Arvelen, että tiiviissä uskonnollisessa yhteisössä toimiville voi tulla helposti kiusaus pyrkiä pitämään kaikki ennallaan ja tyytyä vanhoihin toimintatapoihin. Siinä voi olla hieman kyse mukavuudenhalustakin. Kun toimijat pysyvät samoina tai uudet toimijat omaavat samanlaisen katsantokannan, on toiminta helppoa jatkossakin. Kuitenkin kristittyjen tulisi hakeutua juuri tavallisen kansan pariin, vieläpä ihan jumalankieltäjien luokse, kohdata niitä ihmisiä, jotka vihaavat kristittyjä ja kertoa heille Jeesuksen rakkaudesta. Koen, että kansan pariin jalkautumisessa olisi meillä vielä paljon tekemätöntä työtä.

Paikallislehti teki asiasta jutun. Lehdessä käytettiin aika kovaa kieltä seurakuntaa vastaan, mutta juttuhan oli toimittajan tekemä eikä minun. Sen sijaan jutun loppuun oli vastoin tahtoani liitetty pätkä yksityistä sähköpostiani. Siinä oli tuohtuneena kirjoittamani kuvaus, joka tietysti loukkasi seurakuntaväkeämme. Sen sijaan se osa sähköpostia, jossa annoin tunnustusta seurakunnalle, ei tullut julkaistuksi.

Pian räjähti. Lehdet täytyivät vihaisista vastineista ja sain tietooni, että jos minä en ollut nättisti asioita sanonut, niin eipä minuakaan säästeltä. Lieköhän moneen vuosikymmeneen yhtään kirkkovaltuutettua on haukuttu niin paljon kuin minua. Toisaalta mieltäni lämmitti suuresti, että sain niin paljon kiittävää ja kannustavaa palautetta. Eikä vain kirkosta vieraantuneilta henkilöiltä, vaan monilta ahkerilta kirkossakävijöiltä. Merkillepantavaa on, että enemmän kuin yhdessä kädessä on sormia, sain kannustavaa palautetta Kemijärven seurakunnan entisiltä ja nykyisiltä työntekijöiltä. He sanoivat, että kerrankin joku uskaltaa puhua suoraan siitä, mistä muut vaikenevat. Tiedän, että omalla nimellään he eivät

uskaltaisi tätä sanoa. Mutta ei ollut ensimmäisen kerta, kun annan äänen niille, jotka eivät itse uskalla sitä käyttää.

Ja mietin minä mielessäni sitäkin, että miten seurakuntamme, jonka puitteista on joskus syödytty melko ankaria tuomion sanoja muille, ei tuntunut kestävän siihen itseensä kohdistuvaa kritiikkiä. Seurakunta, joka kielsi Eino Grönin hyväntekeväisyyskonsertin pitämisen kirkossa ”kyseenalaisena juttuna” ja jossa avioeron läpikäyneitä ihmisiä on pidetty niin huonoina, ettei heitä voida vihkiä uudelleen...

Julkaisen tässä yhteydessä osan Internet-blogikirjoitukseni, jonka olen laatinut 27.2.2010. Se kuvastaa hyvin tunnelmiani noilta päivistä.

Kotikaupungissani Kemijärvellä on käyty viime viikkoina yllättävänkin vilkasta keskustelua koskien Kemijärven seurakunnan oloja ja minun toimintaani kirkkovaltuutettuna. Koska olletikin minun kannanotoistani tuntuu liikkuvan monenlaisia, osin myös virheellisiä käsityksiä, kuvailen tapahtuneen vielä kertaalleen tässä blogissani ja liitän ohteen myös Koillis-Lappissa julkaistun mielipidekirjoitukseni.

Juttuhan lähti siitä, että kaksi kemijärveläistä kirkkovaltuutettua otti minuun yhteyttä ja esitti huolensa sen johdosta, että Kemijärven seurakunnan avoimeen virkaan oli jälleen tullut vain yksi hakija ja että työntekijää haettaessa Kotimaa-lehdessä julkaistussa hakuilmoituksessa ei ollut esitetty minkäänlaista koulutusvaatimusta virkaan. Koin, että tämä vaatimus oli tarkoituksella jätetty pois ja asiaa harkittuani seurakuntalaisten valitsemana luottamushenkilönä tein lain minulle suoman oikeuden nojalla Kemijärven kirkkoneuvostolle seurakunta-aloitteen siitä, miten jatkossa koulutusvaatimus tulisi esittää.

Kun Koillis-Lappi uutisoi asiasta, esitin samassa yhteydessä kysymyksen, onko Kemijärven seurakuntaan mahdollista tulla työhön, mikäli hyväksyy naisen toimimisen papin virassa. Joka tuntee tilanteen Kemijärvellä, tietää, että esittämäni kysymys oli perusteltu. Esimerkiksi ns. kesäteologit ovat jo vuosien ajan olleet naispappeuden vastustajiin luokituvia, ja kieltämättä tulee mieleen, että järjestelmällisesti Kemijärven seurakunnan tiettyihin tehtäviin pyritään valitsemaan vain tätä näkökantaa edustavia henkilöitä.

Minä en ole milloinkaan esittänyt, että Kemijärven seurakuntaan tulisi valita vain naispappeuden hyväksyviä henkilöitä. Minulle se ei ole ”pääsyvaatimus”. Mutta onko naispappeuskanta joillekin muille keskei-

nen kriteeri työntekijää valittaessa, sen kysymyksen olen esittänyt. Jokainen Kemijärven seurakunnan olot tunteva ymmärtänee, että kysymykseni on ollut perusteltu.

Koillis-Lappi lehden uutinen aloitteestani ja mielipiteestäni oli tehty kieltämättä hieman provosoivaan sävyyn. Mutta sellaisia lehtijutut usein ovat enkä tiedä, onko se nyt niin järkyttävä asia. Tietysti olen pahoillani siitä, että eräät seurakuntalaiset ovat henkilökohtaisesti loukkaantuneet uutisesta. Mutta toivoisin, että hekin olisivat lukeneet jutun ensin vähän tarkemmin.

Uutisen oli kirjoittanut Koillis-Lapin toimittaja, en minä. Jutun alussa Kemijärven seurakunnan eräisiin piireihin oli viitattu sanalla ”uskolahko”. Minä en ole tätä sanaa käyttänyt, en aloitteessani enkä muussakaan esityksessäni, vaan sanavalinta oli toimittajan. Jutussa ei väitettykään, että se olisi minun sanomaa, vaan jutun yläpuolella oli aivan asianmukaisesti toimittajan nimi. Minä en nähnyt juttua enkä mitenkään ”hyväksynyt” sitä ennen sen julkaisemista. Enkä tällaiseen ennakkosensuuriin uskokaan. Sananvapaus on Suomessa kalliilla hinnalla taisteltu. Se voi joskus loukatakin, minä jos kuka sen tiedän, mutta silti kannatan sitä lämpimästi.

Ne tekstit, jotka olivat suoria sitaatteja aloitetekstistäni, olivat tietenkin minun muotoilemiani, ja ne olivat aivan oikein siteeratut. Mutta uutisen lopussa oli sitten pari lausetta minun henkilökohtaisia mielipiteitäni, jotka olivat otetut yksityisluontoisen viestini lopusta. En ollut tarkoittanut niitä sanomalehteen. Mielipiteitteni takana tietysti seison, mutta jos olisin tiennyt, että nämä henkilökohtaisiksi toteamuksiksi tarkoitetut lauseeni päätyvät lehteen, olisin muotoillut ne yksiselitteisemmin ja diplomaattisemmin.

Totesin siis jotenkin siihen tyyliin, että Kemijärven seurakunnan ilmapiiri on päässyt umpeutumaan yhden herätysliikkeen vaikutuksen vuoksi ja että toisin ajattelevan on ollut vaikea toimia. Näin minä todella olen asian kokenut, mutta siltä osin lause oli huonosti muotoiltu, että en tarkoittanut arvostella perinteisiä herätysliikkeitä – meillähän toimii useita herätysliikkeitä ja ne tekevät hyvää, kristillistä työtä seurakunnassamme – mutta voidakseen vaikuttaa Kemijärven seurakunnassa oikeasti tiettyihin asioihin, täytyy olla eräistä teologisista tulkintakysymyksistä samaa mieltä tai ainakin hiljaa.

Tästäkin voi olla eri mieltä kanssani, ja monet ovatkin, mutta näin minä olen sen kokenut. Kevyin perustein en tätä sanoisi.

Voin todeta jutun taustasta sen, että pyysin toimittajaa haastattelemaan juttuunsa kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja sekä puheenalaisen viranhakuilmoituksen laatinnutta pastoria. Sanoin, että mielelläni en itse antaisi kommenttia koko asiasta, kun en ole asiasta päättäneeseen kirkkoneuvoston kokoukseen osallistunut. (En ole kirkkoneuvoston jäsen, vaan kirkkovaltuuston, ne ovat kaksi eri toimielintä.) Sitä, etten itse väkisin tunkenut lehteen, ei varmasti moni arvostelijoistani usko. Onhan julistettu, että olen tehnyt aloitteeni vain henkilökohtaisen medianäkyvyyden vuoksi, siis kerätäkseni irtopisteitä, ja mitäpä minun sanani kirkkovaltuustossa on ennenkään painanut. Mutta tämä on kuitenkin totuus, jonka tunnossani tiedän oikeaksi.

Kun Koillis-Lappi oli uutisensa julkaissut, alkoi tapahtua. En ole näiden kymmenen vuoden aikana, jolloin olen ollut mukana julkisissa toimissa, saanut niin paljon palautetta kuin kuluneiden viikkojen aikana. Yhtä yhteydenottoa lukuun ottamatta kaikki minulle tulleet puhelut, sähköpostit ja tekstiviestit sekä käydyt keskustelut ovat olleet kannustavia ja kiittäviä. Joukossa on mm. useita Kemijärven seurakunnassa aikanaan työskennelleitä henkilöitä.

Tietenkään kaikki eivät ole kiitelleet sitä, että toin esille epämiellyttäviksi koettuja näkemyksiäni. Ensimmäisiksi lehteen ehtivät kirjoittamaan vastineensa seurakunnan papit, jotka puolustivat voimakkaasti toimiaan seurakunnassa ja viranhaussa. Tehtiin selväksi, että minä reppana en ymmärrä, miten seurakuntiin haetaan työntekijöitä. Sanoihin ”uskolahko”, jota en edes käyttänyt, ja ”herätysliike” tartuttiin, vaikka olin lähettänyt seurakuntaan tiedon, mikä lehtiutisessa oli minun aloitetekstiäni ja mikä muuta.

Vastasin pappien kirjoituksiin tekstillä, joka on tämän kirjoituksen lopussa. Oma käsitykseni näistä kiistanalaisista asioista kun on toinen. Minun mielestäni työntekijöitä haettaessa pitää vaatia asianmukaista koulutusta. Esitetty väite siitä, että koulutusvaatimuksen puuttumisella ei olisi mitään merkitystä, ei pidä paikkaansa. Jos koulutusta olisi vaadittu, ei nyt syntynyttä päätöstä olisi voitu tehdä – varsinkaan, jos virkaan olisi hakenut talon ulkopuolelta joku muu.

En minä ole tarkoittanut, että jotakin tiettyä henkilöä ei saisi valita virkaan. Jos nyt virkaa hoitanut henkilö on valmistumassa, niin olisihan hakuilmoitukseen voitu kirjoittaa esim. ”haussa huomioidaan myös kesään 2010 mennessä valmistuvat”. Mutta ei ole nykypäivää hakea vakinaiseen virkaan työntekijää ilman koulutusvaatimusta. Ainakaan muut

seurakunnat eivät vaikuta tekevän niin. Eikä seurakunnan työntekijöillä ole subjektiivista oikeutta johonkin virkaan. Ne ovat julkisia virkoja, joiden palkka maksetaan seurakuntalaisten kirkollisveroista. Luottamus-henkilönä uskon minulla olevan oikeuden toimia sen suuntaisesti, että seurakunnan virkoihin tulee paljon hakijoita. Siitä minua on kovasti syyllistetty – ja paljon syntiä tiedän elämäni aikana tehneenikin ja myös julkisessa elämässä vääriä ratkaisuja – mutta tässä asiassa en jaksa käsit-tää, mitä väärää olen tehnyt vaatiessani avoimempia hakumenettelyjä.

Mielenkiintoinen havainto sanomalehtikeskustelusta on, että minua arvostelevat seurakunta-aktiivit ovat esiintyneet kirjoituksissa omilla nimillään. Minua kiittävät ovat taas pysytelleet nimimerkin takana. Joh-tuuko tämä siitä, että minun kanssa samaa mieltä olevat ovat jotenkin selkärangattomampia tyyppejä, vai pelkäävätkö he kenties jotakin? Sitä-kin voi itse kukin tunnossaansa pohtia.

Keskustelu on saanut osittain myös koomisia piirteitä. Eräässä minua arvostelleessa kirjoituksessa mieshenkilö julisti, ettei usko ilmastonmuu-tokseen. Onko ilmastonmuutoksen todellisuuden tunnustaminenkin syn-tiä? Minua arvostelleissa kirjoituksissa on vastustettu ankarasti samaa sukupuolta olevien henkilöiden suhteiden siunaamista. Minä en ole mil-loinkaan kannattanut tällaisten suhteiden siunaamista, vaikka olenkin sitä mieltä, että meidän on varottava pitämästä vihaa näitäkään vähemmistöjä kohtaan. Useimmissa tunnetuissa arvokysymyksissä olen aina ollut pit-kälti Päivi Räsäsen linjalla.

On sanottu, että sohausin ampieispesää ja että toin julkisuuteen kauan pinnan alla muhineen keskustelun. Se on varmasti totta, mutta toisaalta, ymmärrän niitäkin, jotka ovat sitä mieltä, että asia ei ole näin. Avointa keskustelua kiistanalaisista asioista kun Kemijärven seurakunnassa ei juuri käydä. Ja aina kun on esittänyt uusia toimintatapoja, on saanut en-simmäiseksi vastaukseksi kieltävän vastauksen ja vielä kokea, että on jotenkin ”maallinen”, kun uskaltaa esittää jotakin uutta. Ja kuitenkin en – toivoakseni – ole koskaan esittänyt, että kirkon pitäisi maallistua tai mukautua ”tämän maailman menoon”. Mutta kirkko elää ajassa. Kemi-järven seurakunta on kovasti ylpeä korkeasta lähetyskannatuksestaan. Ja siitä onkin syytä olla ylpeä. Mutta samalla ehkä unohdamme, että myös Kemijärvi on lähetyskenttäämme. Täällä on paljon ihmisiä, joille kirkon kynnys on todella korkea, jotka suorastaan pelkäävät seurakuntaamme. Ja jo tällaisten tuntemusten – vaikka ne perustuisivat väärinkäsityksiin –

olemassaolo asettaa meidät ison haasteen eteen: miten levittää evankeliumia omalla kotiseudullamme paremmin.

Sanoma on ikuinen ja muuttumaton. Jeesus Kristus on Herra tänään, oli eilen ja on myös huomenna. Mutta maailma muuttuu ja erilaisia tapoja evankeliumin levittämiseksi tarvitaan. Kaikki uusi ei ole automaattisesti aina pahaa ja vastustettavaa.

Olen myös toivonut, että tekisimme enemmän yhteistyötä naapuriseurakuntiemme kanssa. Olen kokenut, että seurakunnassa on koettu tärkeämmäksi kutsua vieraita tietynsuuntaisten järjestöjen parista kuin naapuriseurakunnista, vaikka haasteemme täällä muuttotappion ja työttömyyden selkosilla ovat yhteiset. Johtuuko tämä siitä, että naapuriseurakunnissa on naispappeja sekä naispappeuden hyväksyviä miespappeja, sitäkin voi jokainen pohtia mielessään.

Uskallan väittää, että Kemijärven seurakunnan sisäinen tilanne ei ole kuitenkaan niin dramaattinen kuin joku voisi luulla. Meillä on kuitenkin yksi, yhteinen päämäärä – julistaa ilosanomaa Jeesuksesta. Toimintatapamme voivat erota toisistaan, mutta jos ja kun tunnustamme toisemme kristityiksi, on jo paljon voitettu.

Yksi papeista arvioi myös hengellistä tilaani sanomalehtikirjoituksessa. En tiedä, onko sellainen kunnia tullut koskaan yhdenkään toisen kirkkovaltuutetun osalle. Mutta tunteenpurkaukset kuuluvat elämään myös seurakunnassa, ei se minua pelota.

Kirkkovaltuutettuna tulen jatkossakin puuttumaan niihin asioihin, jotka mielestäni vaativat puuttumista. Sanoin aikanaan, että kirkkovaltuutetun tulee tarvittaessa käyttää ääntä muulloinkin kuin virsiä veisatessa enkä aio tästä näkemyksestäni luopua. Syksyllä käydään seurakuntavaalit ja seurakuntalaiset voivat jättää minut valitsematta. Tuolloin en voi ainakaan samalla tavalla vaikuttaa seurakunnan asioihin.

Elämä jatkuu, jatkuuko tämä keskustelu miten, ja mihin se johtaa, sitä en tiedä. Mutta sen tiedän, että niin kauan kuin evankeliumia Jeesuksesta julistetaan, kirkkoon kannattaa kuulua ja sen toimintaan kannattaa osallistua. Me kaikki olemme puutteellisia, syntisiä ihmisiä. Mutta kirkko ei ole pyhä sen jäsenten, meidän langenneiden ja usein epäonnistuvien ihmisten vuoksi. Kirkko on pyhä, sillä sen pää, Kristus on pyhä.

Muiden uskontojen perustajat makaavat kuolleina haudoissaan, ja osaa heistä ei kai koskaan ollutkaan. Mutta Jeesuksen hauta on tyhjä, hän elää tänäkin päivänä, haluaa olla mukana elämässämme ja tarttua kauteemme silloin, kun ylitämme kuoleman rajan. Hän on kuollut ristillä ja

voittanut kuoleman, jotta meillä olisi elämä. Tämä on varmasti totta ja tärkeämpää kuin mitkään riittämme tässä ajassa. Tämän olen aikanaan saanut omalla kohdallani uskoa todeksi, ja voin vain kannustaa kaikkia teitä tekemään saman ratkaisun.

”Sillä jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämessäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut, sillä sydämen uskolla tullaan vanhurskaaksi ja suun tunnustuksella pelastutaan.” (Room. 10:9-10)

Käydystä keskustelusta (Koillis-Lapissa julkaistu kirjoitukseni)

Seurakunta-aloitteestani ja sitä koskevasta uutisoinnista on käyty monenlaista keskustelua Kemijärvellä. En jatka julkista keskustelua nyt tätä kirjoitusta pidemmälle, mutta haluan todeta muutaman seikan koskien eräitä pappien lehtikirjoituksissaan esittämiä väitteitä.

Seurakuntalaisten valitsemana luottamushenkilönä puutuinkin siihen, että seurakunnan viranhakuilmoituksessa ei ollut asianmukaista koulutusvaatimusta. Se, että tämän puuttuminen olisi ollut merkityksetöntä asian käsittelyn kannalta, ei pidä paikkaansa. Mikäli hakuilmoituksessa olisi mainittu koulutus vaatimus, ei kirkkoneuvosto olisi voinut tehdä sellaista päätöstä kuin nyt syntyi, olletikin jos hakijoita olisi tullut useampia.

Kävin muuten läpi Kotimaa-lehden kuusi viimeisintä numeroa. Yhteentoista vakinaiseen virkaan eri puolille maata haettiin nuorisotyönohjaajaa, jokaisessa haussa yhtenä vaatimuksena oli asianmukainen koulutus.

Korostan, että en ole missään vaiheessa arvostellut puheenaolevan työn laatua tai työntekijöitä. Mutta haluan, että virkoihin pyritään saamaan mahdollisimman paljon hakijoita. Siinä, että olen tehnyt tätä koskevan aloitteen, ei pitäisi olla mitään dramaattista.

Minusta on hyvä, että kirkkovaltuutetut tekevät aloitteita ja tuovat uusia näkökulmia seurakunnan toimintaan. Esimerkiksi ystäväni Eila Hyvönen teki aikanaan hyvän aloitteen seurakunnan tiedotuslehestä. Koko aloite jätettiin käsittelemättä, kunnes Eila ja minä kokosimme Pääsiäislehden itse, omalla ajalla. Mutta jälkikäteen varmaan asiaan nuivasti suhtautuneetkin myönsivät, että aloite oli hyvä juttu.

Olen ihmetellyt, että julkisen keskustelun kohteeksi on aloitettani koskevan asian sijaan tuotu yhden kirkkovaltuutetun, eli minun, hengellinen tila. Julkisesti on annettu ymmärtää, että minua ei näy kirkossa.

Jos kirkkovaltuutettujen kirkossa käymisestä on tehty tilastoa, niin epäilen, että en ihan häntäpäähän siinä sijoittuisi. Mutta tekisikö se minusta ”paremman” kristityn, vaikka olisin listan kärjessä? Sekö minun uskoni laadun mittaa, monestiko mihinkin hengelliseen tapahtumaan osallistun? Mitä Jeesus sanoikaan siitä, että uskon mittana käytetään näkyvyyttä seurakunnassa?

Siitä, miten paljon olen viikonloppuisin joutunut opiskelujen ja töiden takia olemaan poissa Kemijärveltä, ja olenko osallistunut muualla hengellisiin tapahtumiin, siitä en ala tehdä tiliä. Ehtoollinen on viime vuosi-
na Kemijärvellä ollut tarjolla joka sunnuntai. Minulla on ollut

tapana käydä ehtoollisella pari kertaa vuodessa. Se lienee minun henkilökohtainen asiani.

Poliitikon paikka on mediassa ja kristityn seurakunnassa, opastettiin. Mutta eikö kristitynkin tule ”harrastaa kotikaupunkinsa menestystä”? Viime kunnallisvaaleissa oli monia seurakunta-aktiiveja ehdokkaana, seurakuntamme papin vaimo toimii kaupunginvaltuutettuna ja on siis näkyvästi ”poliitikko”. Minulle ei tulisi mieleenkään tuomita häntä sen vuoksi. Olisiko parempi, jos kristityt jättäisivät yhteiskunnallisen päätöksenteon kokonaan ateisteille?

Olenko seurakunnan toiminnassa mukana ja otanko sen asioihin kantaa vain medianäkyvyyden vuoksi? Motiivejani en voine todistella, mutta luotan siihen, että Jumala tietää kaiken, myös mahdollisen ulkokultaisuuteni. Hän tietää, miksi olen halunnut mukaan seurakunnan hallintoon. Viimeisenä päivänä, näin Raamattu opettaa, on Herra Jeesus Kristus ole-
va tuomarini.

Kemijärvellä on nyt keskusteltu kiivaasti ja käytetty vahvoja sanoja puolin ja toisin. Ja suoraan puhuminen onkin yleensä parempi kuin näennäisen yksimielisyyden esittäminen. Mutta yhdestä asiasta – niin uskon vakaasti – olemme samaa mieltä: Jeesus on Herra! Ja se on kuitenkin kaikkein tärkeintä. Se on meidän kaikkien elämän tärkein kysymys – nöyryyemmekö tunnustamaan syntimme ja turvaamaan Jumalan armoon. Jos turvaamme Jeesukseen, silloin meidän ei tarvitse kuolemaakaan pelätä.

Risti kestää ja verta riittää! Armo on tarjolla tänäänkin.

Vähitellen kohu rauhoittui. Laineet loiskahtelivat kuitenkin vielä muutamaa kuukautta myöhemmin. Kävin nimittäin Oulussa hiippakunnan järjestämässä seurakuntavaalikoulutuksessa. Ajoin sinne omalla kustannuksellani, en ollut seurakunnan edustaja. Koulutuksessa haluttiin kuulla erityisesti nuorten luottamushenkilöiden kokemuksia. Kerroin niitä sitten minäkin, miten olen kokenut toimintani Kemijärven seurakunnassa, niin hyviä kuin huonoja kokemuksia. En salannut sitä, että olen ollut vähän pettynyt kirkkovaltuuston toimintaan, kun usein esittämäni uudet asiat on tyrmätty. Käytän värikästä kieltä ja varmaan käytin sitä tuollakin.

Kemijärven kirkkovaltuuston kokouksessa 26.4. otettiin virallisena kokousasiana esille minun käytökseni ja se, että olen esittänyt arvostelua Kemijärven seurakuntaa kohtaan. Tietääkseni kirkkoneuvosto ei ollut mainittua asiaa valmistellut, mutta kirkkovaltuuston puheenjohtaja salli kuitenkin keskustelun asiasta. Tuomion sanoja ja syyllistämistä riitti. Olin lehtikirjoituksillani ja Oulun tuomiokapitulissa seurakuntavaalikoulutuksessa (johon muuten menin omalla kustannuksellani) kuulemma arvostellut Kemijärven seurakuntaa tavalla jota pidettiin varsin paheksuttavana. Paikalla olleen papin mukaan Kemijärven seurakunnan työntekijät ovat kärsineet lehtikirjoituksistani. Tehtiin varsin selväksi, että en saisi kirjoittaa lehtiin ja että saisin kertoa vain positiivisia asioita seurakunnasta. En todellakaan kokenut, että olin terveen kansankirkon kokouksessa, vaan jossain ihan muualla.

Asian toi esille kirkkovaltuutettu, joka oli varmasti kysynyt ensin papilta luvan asiaan. Hän vaati minua tekemään selvitystä puheistani ja muistutti, että Kemijärven seurakunnasta saisi antaa vain myönteisen kuvan ulospäin. Vastasin, että olen omalla nimellä julkisesti esittänyt kritiikkiä esimerkiksi sanomalehdissä tietyistä asioista ja tätä samaa keskustelua olen käynyt muuallakin. Mielipiteeni ei pitäisi olla mikään yllätys kenellekään. Yhtä naispuolista kirkkovaltuutettua lukuun ottamatta kukaan muu ei lähtenyt kokouksessa mukaan mollaamiseen. Paikallislehdessä luki, että *"kirkkovaltuuston kokous päättyi yleiseen hälinään ja huuteluihin"*. Uutista kuulemma kovasti paheksuttiin, mutta se oli täyttätöitä. Taivaalle kiitos siitä naishenkilöstä, joka esti pääsyni naulakolta takaisin valtuustosaliin. Olisin sanonut monta sanaa, joita olisi myöhemmin saanut katua.

Olen lukenut kirjan Kun luostarin muurit murtuvat, jossa kaksi suomalaista naista kertoo vuosistaan Mariasisarten luostarikunnan jäsenenä.

Tuossa yhteisössä kritiikin esittäminen oli kielletty. Oli synty arvostella omaa hengellistä yhteisöä. Kun he kokivat vääryyttä, joutuivat he vaike-nemaan ja omatunto alkoi soimata hiljaa olemisesta. Pohdin, että sellai-seen en aio itse suostua. Toki myönnän sen, että asioiden esittämistavas-sa on itselläkin hiomista ja kokemus opettaa paljon. Joskus kuitenkin on tuntunut siltä, että Kemijärven seurakunnassa reipas keskustelu ja ”tuule-tus” ovat olleet hyväksi.

Olipa kerran piispantarkastus. Piispa tuli seurueineen paikkakunnalle ja valmistautui jumalanpalvelukseen. Piispa oli pukeutunut viittaansa, piti piispansauvaa kädessään ja muukin seurue näytti hyvin juhlalliselta. Myös seurakunnan paikalliset päättäjät, kirkkovaltuutetut, oli pyydetty kirkkoon. Toki he ovat aina tervetulleita kirkkoon, mutta nyt heitä oli ihan erikseen pyydetty paikalle.

Saavuini paikalle minäkin sunnuntaiaamuna isoäitini kanssa. Kohtasin kirkon eteisessä ”lauman piskuisen” eli joukon kirkkovaltuutettuja. He kertoivat minulle, että jumalanpalveluksen alussa on ristikulkue, johon piispan ja pappien lisäksi meidän kirkkovaltuutettujen tulee osallistua. Ihmettelin tätä suuresti, sillä minulle ei ollut tullut asiasta mitään tietoa. Olin ihan tavallisissa vaatteissa (yhtä huonoissa kuin mihin yleensäkin pukeudun) ja muutenkin valmistautumaton tällaiseen arvokkaaseen teh-tävään. Sanoin, etten halua osallistua ristisaattoon ja tätä tunnuttiin ko-vasti paheksuttavan. Yksi kirkkovaltuutettu sanoi toiselle kirkkovaltuute-tulle, joka ei myöskään pitänyt hyvänä osallistumistamme kulkueeseen, että tämä taitaa olla ihan koko kristillisyyden vastustaja, kun ei suostu kulkemaan ristin jäljessä! Minullakin taisi siinä ääni kohota, kun tuskas-telin takapajuista seurakuntaa, joka ei ollut ilmoittanut meidän tehtävis-tämme etukäteen. Millaisenhan kuvan jumalanpalvelukseen tulevat seu-rakuntalaiset meistä kirkkovaltuutetuistaan saivat, kun kävelivät ”piskui-sen laumamme” ohitse kirkon eteisessä?

Erityisesti minua suututti, kun elettiin kunnallisvaalien aikaa, ja osa meistä ristikulkueeseen tarjotuista oli ehdokkaana vaaleissa. Koin kiusal-lisena, että minun tulisi kävellä näyttävästi kirkkokansan halki kuin itse-

ni vaalimainoksena – että katsokaa miten hyvä uskovainen minä olen ja äänestäkää.

Sitten eteiseen tulivat piispa ja kirkkoherra messuasuisissaan. Kysyin kirkkoherralta, että täytyykö minun todella marssia itseni vaalimainoksena kirkon halki ja vielä arkivaatteissa, kun asiasta ei ole mitään informoitu. Kirkkoherra vastasi aivan asiallisesti, että ei tietenkään, vaan kirkkovaltuutetut voivat mennä omille paikoilleen kirkkoon. Ei ristisaattue heille kuulu. Tuolloin ymmärsin, että olin suotta sättinyt seurakuntaa, joka oli toiminut aivan oikein. Ristikulkueen ”jatko-osaston” olivat kirkkovaltuutetut itse keksineet.

Kuultuani kirkkoherran sanat vilkaisin yhtä kulkuetta puuhannutta kirkkovaltuutettua, ja hän livahti ulottuviltani ennen kuin ehdin sanoa mitään. Muistaakseni ainakin yksi heistä pääsi sitten kantamaan kolehtia – ajattelin ilkeästi mielessäni, että siinä tuli kuitenkin pieni korvaus ristikulkueessa menetetystä näkyvyydestä.

Haluan ajatella, että Herramme katseli sitäkin sähläystä, ehkä hieman päätään puistellen, mutta kuitenkin hyväntahtoisesti. Ihmeellinen Jumala on osannut aina käyttää meitä puutteellisia ihmisiä työkaluinaan valtakuntansa työssä. Jumalalle kiitos – seurakunnan pyhyys ei ole riippuvainen meidän siellä toimivien vajavaisten ihmisten ansioiden vuoksi, vaan siksi, että kirkon pää, Kristus, on pyhä.

Minne nyt, kirkko?

Olen työssäni Lapin Keskustanuorten toiminnanjohtajana ollut vetämässä piirin seurakuntavaalityöryhmää. Tämä työryhmä laati syksyllä 2010 mielestäni hyvät teesit kirkon kehittämiseksi. Uskon, että niihin voi yhtyä moni ihminen puoluekannasta riippumatta. Julkaisen ne tämän kirjani päätteeksi.

Lapin Keskustanuorten seurakuntavaalityöryhmän teesit syksyn 2010 seurakuntavaaleihin

KIRKKO ON OLEMASSA, JOTTA SYNTYISI USKO KRISTUKSEEN

"Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni..." (Matt. 28:19)

Kristillinen kirkko syntyi Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen, kun Jeesus antoi seuraajilleen tehtävän julistaa evankeliumin vapauttavaa ilosanomaa kaikille ihmisille. Vuosien kuluessa kristityt ovat jakautuneet useisiin eri kirkkokuntiin. Kaikkia kristittyjä yhdistää edelleen usko kolmiyhteiseen Jumalaan, syntien sovitukseen Golgatan ristillä sekä Raamattuun uskon ylimpänä auktoriteettina.

Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on yhteiskunnassa monia tärkeitä tehtäviä. Kirkon ydintehtävä ei saa kuitenkaan peittyä näiden tehtävien alle, vaan sitä on pidettävä kirkkaasti esillä. Kristinuskon sanomaa tarvitaan kaikkina aikoina. Kirkkojärjestyksen 1 luvun 1 §:n mukaan "Kirkko pitää korkeimpana ohjeenaan sitä tunnustuskirjojen periaatetta, että kaikkea oppia kirkossa on tutkittava ja arvioitava Jumalan pyhän sanan mukaan."

Kuten arkkipiispanvaalissa toiseksi tullut rovaniemeläissyntyinen teologian tohtori Miikka Ruokanen on sanonut: "Kirkko on olemassa, jotta syntyisi usko Kristukseen". Kaikki muut kirkon tärkeät tehtävät rakentuvat tämän vakaumuksen pohjalle. Kirkon katse ei ole vain tässä maailmassa, vaan se yltää iankaikkisuuden rajan toiselle puolelle.

NUORET VASTUUSEEN KOTISEURAKUNNISSA

Sellainen kirkkokunta, jonka toiminnassa on mukana paljon nuoria, on tulevaisuuden kirkko. Kirkollemme on suuri voimavara, että sen seurakuntien toiminnassa on suuri joukko nuoria kristittyjä.

Rippikoulu on Suomessa edelleen suosittu, mutta sen osanottajamäärät ovat vähentymässä. Tähän haasteeseen on vastattava kristillistä opetusta vahvistamalla ja tuomalla kirkko lähelle nuoria. Tunnustuksellinen uskonnonopetus on säilytettävä kouluissa. Myös kristilliset juuremme osana kansamme kulttuuriperinnettä on tiedostettava ja kaikki puheet kuusijuhlien ja suvivirsien poistamisesta kouluista on lopetettava. Kristinuskon ikuisia totuuksia ei saa piilottaa uusilta sukupolvilta. Kuten Psalmissa 78 sanotaan: "Me emme salaa niitä lapsiltamme vaan kerromme tulevillekin polville Herran voimasta, Herran teoista, ihmeistä, joita hän on tehnyt."

Seurakuntien hallintoon tarvitaan uusia vastuunkantajia. Maalikoilla on suuri vastuu kristillisen seurakunnan elämässä ja yleinen pappeus kuulu jo luterilaisuuden oppeihin. Nuoret tuovat uusia ajatuksia ja raikaita ideoita usein jäykäkhöön ja kaavoihin kangistuneeseen hallintoon. Edellisissä, vuoden 2006 seurakuntavaaleissa valituista kirkkovaltuutetuista valintahetkellä alle 30-vuotiaita oli vain seitsemän prosenttia, kun taas yli 60-vuotiaita on kuusikymmentäkaksi prosenttia.

Kirkko on kampanjoinut voimakkaasti nuorten ehdokkaiden saamiseksi ehdokaslistoille. Nuoretkaan eivät tule valituksi ilman ääniä. Toisin kuin monilla kokeneilla ehdokkailla, nuorilla on harvoin sellaista kontaktiverkostoa, jonka puitteissa ääniä on helppo hankkia. Siksi rohkaisemme mahdollisimman monia äänestäjiä antamaan nyt äänensä hyville nuorille ehdokkaille. Muussa tapauksessa ikäjakauma uhkaa pysyä edelleen yhtä vääristyneenä.

KIRKKO LÄSNÄ ARJESSA JA JUHLASSA

Valitettavan usein kirkon rooli ihmisten elämässä kaventuu vain juhlapäiviin. Nämä päivät ovat toki tärkeitä ja on upea asia, että useimmat ihmiset haluavat kristillisen kirkon olevan mukana heidän elämänsä suurissa tapahtumissa, kuten ristiäisissä, häissä ja hautajaisissa. Kirkolla on kuitenkin annettavaa myös tavallisen ihmisen arkeen. Kirkkoa tarvitaan

tavallisen ihmisen arjessa tukijana ja kanssakulkijana. Perinteisessä talonpoikaisyhteisössä seurat ja hengelliset kokoontumiset olivat virkistävä osa elämää. Tällaiset yhteisölliset toimintamuodot, toki nykypäivään päivitetynä, voivat edelleen vahvistaa toivon näkökulmaa

Kirkon suorittama diakoniatyö on hyvin arvokasta työtä. Lähimmäisenrakkautta on osoitettu toimintamuodoilla niin kotimaassa kuin ulkomaille. Ilman seurakuntien tekemää työtä hyvinvointiyhteiskunnan puutteet olisivat paljon huonommin paikattavissa. Kirkolla on tärkeä tehtävä myös perheiden tukemisessa eri tavoin.

Kaikkien kristillisten seurakuntien kynnys tulee olla mahdollisimman matalalla. Jeesus kulki kansan parissa, joten niin hänen kirkkonsakin kuuluu toimia. Seurakunnan on oltava helposti lähestyttävissä. Seurakuntien on aidosti pyrittävä tavoittamaan eri elämäntilanteissa olevat ihmiset. Seurakuntien toiminnan ei tarvitse olla myöskään tarpeettoman vakavaa. Erilaisia jumalanpalvelusmalleja on kokeiltava ennakkoluulottomasti. Seurakuntien toiminnan ei kuulu olla tylsää tai kaavoihin kangistunutta. Lutherinkin mukaan "kirkon tulee alati uudistua. Vapahtaja puolestaan sanoo: "Minä olen tullut antamaan elämän, yltäkylläisen elämän." (Joh. 10:10) Siksi iloakaan ei tarvitse pitää seurakunnassa vakan alla.

VALONA MAAILMASSA, ÄÄNENÄ YHTEISKUNNASSA

Suomen Keskustan kirkkopoliittisessa kannanotossa todetaan: "Kirkon vaikutus suomalaisen yhteiskunnan kehitykseen on ollut merkittävä. Suomalaiset ovat kasvaneet odottamaan kirkolta läsnäolo ihmiselon kaikissa taitekohdissa. Kirkon sanoma ja toiminta on vaikuttanut yhteiskunnan ulkonaisiin rakenteisiin ja kansamme eettiseen arvomaailmaan."

Vaikka kirkko ei pohjimmiltaan ole maailmasta, se elää maailmassa. Kirkon tulee kannanotoillaan, toiminnallaan ja erityisesti omaa esimerkkiä näyttämällä edistää oikeudenmukaisuutta yhteiskunnassa. Kristillisiä perusarvoja puolustettaessa luterilaisen kirkon on seisottava eturivissä. Esimerkiksi perhearvojen edistäminen, heikompiensaisten ihmisten tukeminen ja ekologisesti kestävien valintojen edistäminen yhteiskunnassa ovat kysymyksiä, joissa kirkon äänen tulee kuulua.

Kristinuskon käsityksen mukaan sen sanoma on ajaton. Jeesus on sama eilen, tänään ja ikuisesti. Tältä murtumattomalta pohjalta kirkon on kyettävä vastaamaan kunkin ajan haasteisiin ymmärrettävä kielellä. Kirkko sen enempää kuin yksittäinen seurakuntakaan ei saa eristäytyä

ympäristöstään, vaan sen on kuuluttava yhteiskunnassa ja tarjottava omaa vaihtoehtoaan tämän maailman myrskyjenkin keskellä.

POHJOISEN KRISTILLISYYS - KOKO KIRKON VOIMAVARA

Luterilaisen kirkon jäsenmäärä on laskussa. Erityisesti Etelä-Suomessa kirkon vaikutus heikkenee jatkuvasti. Kastettavien lasten ja kirkollisesti vihittävien avioparien lukumäärä vähenee jatkuvasti. Pohjois-Suomessa tilanne on kirkon kannalta huomattavasti parempi.

Koko kirkon olisi syytä ottaa oppia siitä työstä, jota kristillisyyden hyväksi Pohjois-Suomessa on tehty. Hedelmistään puu tunnetaan ja ainakin useiden tilastojen perusteella nämä hedelmät ovat täällä pohjoisessa verrattain hyvät. Herätysliikkeiden toiminta on tätä huomattavasti edistänyt. Maakuntamme historia kertoo, miten merkittävä vaikutus ihmisten arjessa mukana kulkevalla kirkolla, yhteisöllisyyden kokemuksella ja henkilökohtaisella uskolla on ollut pohjoissuomalaisten elämässä.